

དཔེ་སྒྲུབ་གསལ་བཤད།

༥ ཨོ་སྤྱི་ཇ་ཡརྒྱ།

མི་པམ་མགོན་པོའི་དགོངས་དོན་མངོན་སུམ་རྟོགས།
འཇམ་པའི་དབྱངས་བཞིན་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་མཁས།
ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་བ་ལྟར།
སྟན་པས་རྒྱ་མཆོའི་གོས་ཅན་བྱུང་བྱུང་ཅིག།

ཅེས་བསྒྲགས་བ་དོན་ལྟན་འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་ཀུན་མཁྱེན་མི་པམ་འཇམ་
དབྱངས་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱ་མཆོའི་ཞལ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོད་མར་བྱུང་བ་རྒྱལ་བའི་
གསུང་། ཆོད་མ་དག་གིས་བྱུང་བས་ན། ཆོད་མའི་ལམ་ནས་ངེས་བསྐྱེད་
པས། ཆོད་མའི་གསུང་གི་བདེན་འབྲས་མཐོང་། ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར་རང་
ངའི་སྟོན་དང་བསྟན་པར་རིགས་པའི་ལམ་ནས་ཆོད་མས་བྱངས་པའི་ཡིད་

ཆེས་ཀྱི་དང་པ་རྟེན་པའི་སྒོ་གཅིག་ཤར་གྱུར་པ་ནི། རྩོགས་སྤང་ཆོས་གྲགས་
ཀྱིས་མཛད་པའི་ཆོད་མ་སྡེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པ་དེ་བཞིན་ནི་འཆོ་ཡབ་
སྲས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཆོད་ཆེན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུས་པ་དང་དེའི་དཀའ་འགྲེལ་
སོགས་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པའང་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་སྒོ་རྣམ་
གཉིས་དང་རྒྱན་མཁན་པོ་དུལ་བ་ལྟ་ཆོས་མཆོག་སོགས་ཀྱིས་མདོ་སེམས་
དབུ་མ་རྣམས་སུ་བཀྲལ་ཏེ་རྒྱ་ཆེར་དར་བར་མཛད།

དེ་བཞིན་བོད་གངས་ཅན་ཀྱི་སྤྲོངས་སུའང་དེ་དག་དང་མ་ཐུན་པར་
ངེས་མེད་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་མཐར་ཐུག་གི་དགོངས་པ་མདོ་སེམས་
དབུ་མ་རྣམས་སུ་བཀྲལ་ཏེ་མཆིས་པ་སོ་སོའི་ཡིག་ཆ་རྣམས་སུ་གསལ་བ་
བཞིན་ཡིན། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་འདིར་རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆོད་མ་
རྣམ་འགྲེལ་ནི་འཇམ་མགོན་ཐཱ་མས། ཆོད་མར་གྱུར་པ་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བའི་
གསུང་། དངོས་སྟོབས་ཆོད་མའི་ལམ་ནས་གསལ་བྱེད་ལ། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་
པའི་གཞུང་བཟང་སྲིད་པའི་མིག་ རིགས་པའི་ནང་ནས་རིགས་པའི་སྤྲོང་པོ་
ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཞིན་བྱུང་གི་ཆོག་དོན་བརྒྱད་ཆ་ཆང་བ་

གསལ་རྒྱས་སུ་བསྟན་པ་ཙམ་དུ་མ་བཟང་རང་དེའི་སྟོན་དང་བསྟན་པ་ཆད་མར་
 གྲུབ་པའི་ལེ་ཏུ་བྱུང་དུ་བཞག་ནས་བཙམས་པའི་གཞུང་བཟང་འདི་ནི། གནའ་
 སྡེ་ནས་སྤྱོད་གས་ཀྱི་ཏུ་གྲགས་ཆེ་ཞིང་དུས་དེང་སང་ཡང་རིགས་པའི་མིག་
 གཅིག་ཕུ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཏེ་བཞུགས་པ་བཞིན་འདི་ག་སྡེ་འགྱུར་མཐོ་སྟོབ་ཆེན་
 མོར་ཡང་ལོ་ངོ་བཞིའི་རིང་སྟོབ་གཉེར་གནང་བཞིན་མཆིས། དེའི་དགོངས་
 པ་ལེན་སྤྱོད་གས་ལ་ཁ་ཅིག་ཆ་བ་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པར་བོད་ཀྱི་ཆད་མ་
 སྡེ་རབས་པ་དང་ས་པཎ་རྗེས་འབྲངས་ལ་བྱི་རབས་པ་ཞེས་བཤད་སྟོལ་འདི་
 གཉིས་ལས་གཞན་མེད་ཅེས་ཟེར་ནའང་སོ་སོར་ཆེ་བསྟོད་ཀྱིས་ཁྱུང་གཏམ་
 སྟོག་པ་ཙམ་ལས་མི་འཐད་དེ། ཏུ་ཅག་སྡེ་འགྱུར་བ་དང་དགེ་ལྡན་པ་སོགས་
 དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡིག་ཆར་ཁུངས་གཏུགས་གཙོ་བོར་མ་མཇད་པས་དེ་གཉིས་
 བོ་གང་གི་རྗེས་སུ་ཡང་མ་འབྲངས་པའི་བྱིར་རོ།

དེས་ན་འདིར་ནི་འཇམ་མགོན་ལྷ་མས། གང་གི་སྟོ་གྲོས་ལས་
 བབས་ལེགས་བཤད་ལྟུང་། །འཛིན་པའི་གོ་སྐབས་གཞན་དུ་ཉིད་དཀའ་
 བས། །རྒྱ་མཚོར་ཚུ་བོ་བཞིན་དུ་རང་ཉིད་ལ། །ཐིམ་པར་འགྱུར་ཞེས་

རྟོགས་དཀར་བསྐྱགས་པའི་གཞུང་། སྒྲར་ཡང་ཚུ་གཉེར་ཆེ་ལས་ཚུ་སྤང་
བཞིན། །དད་བཙོན་སློ་ཡི་ལམ་དུ་དེང་བྲངས་ནས། །སློམ་པ་མེད་པར་བཅེ་
བའི་བསམ་པ་ཡིས། །མ་འོངས་སྐལ་བཟང་རྣམས་ཀྱི་བཅས་སུ་བཞག། །རང་
བྱུང་འབྱེན་སྤང་བསྟོད་པས་མ་བསྐྱགས་ཀྱང་། །སེམས་ཉིད་མཁའ་ལ་རྣམ་
དཔྱོད་བྱིམ་གྱི་མི། །གཟི་བཟིང་ཅི་འདྲ་ཆིག་གི་ལམ་ནས་ནི། །སློ་གྲོས་
མིག་དང་ལྡན་པས་ལྟ་བར་བྱོས། །བདག་འདྲ་ཡུལ་དུས་གང་ཟག་དམན་
ན་ཡང་། །གཞུང་འདི་འཆད་ལ་འབྱུལ་བ་མེད་སྟམ་པའི། །གདེང་ཆད་དང་
བཅས་ཕྱོགས་མེད་བསྟན་འགྲོ་ལ། །པན་པར་གྱུར་ཅིག་སྟམ་དུ་སྤེལ་བ་
ལགས། །ཞེས་དང་། །སློ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་གཙོ་བོར་བཟུང་། །གཞན་
ཆད་མའི་རྒྱ་གཞུང་སྐྱོར་བོད་དུ་བཞུགས་སོ་འཆའ་གྱི་ལེགས་པར་བཤའ་
པའི་རོ་སྤྱོད་ཞིང་། །ཀམ་བ་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ། །འུ་ཡུག་པ་རིགས་པའི་སེངྒེ།
རྒྱལ་ཆབ་དར་མ་རིན་ཆེན། །ཉ་དཔོན་ཀུན་དགའ་དཔལ། །རོང་སྟོན་ཆོས་རྩེ།
བསོད་ནམས་སེངྒེ། །རེད་མདའ་བ་སོགས་བོད་ཀྱི་མཁས་པའི་འགྲེལ་བཤའ་
མང་པོ་དང་། །གཞན་ཡང་ཆོས་ཀྱི་རྩེ་ས་སྐྱུ་པརྩེ་ཉ་སོགས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཕྱི་

མཁས་པ་སོ་སོའི་བཞེད་གཞུང་གི་ཚུལ་ཀུན་མ་འདྲེས་པར་མཐོང་བར་བྱས་
ཤིང་། ཚད་མའི་གཞུང་གི་དོན་གྱི་གནད་ལ་གཞན་ངིང་མི་འཛོག་པའི་ངེས་
པ་རྟེན་པའི་སློང་དང་ལྷན་པ་འཇམ་དཔལ་དགྲེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱ་བས་རང་
ལོ་ཞི་གཅིག་གི་ཆེ་མཇད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར།

འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཚད་མའི་དགོངས་པ་ལེན་པ་ལ་ཉི་ཟླ་ལྟར་གྲགས་
པ་སློབ་དཔོན་སློན་མ་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་གཞི་གཙོ་བོར་བཟུང་། གཞན་
ཚད་མའི་རྒྱ་གཞུང་སྐོར་བོད་དུ་འབྱུང་རོ་ཅོག་དང་། འཇམ་མགོན་ས་པཎ་
སོགས་ས་སྐྱ། ཀམ་པ་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཆོ་སོགས་བཀའ་བརྒྱད། ཉ་དཔོན་
ཀུན་དགའ་དཔལ་སོགས་ཇོ་ནང་། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན་སོགས་དགེ་
ལུགས་ཏེ་ངེས་མེད་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱི་བཤམ་སྟོལ་ཀུན་མ་འདྲེས་
གསལ་གཟིགས་ཀྱི་སློན་མ་ལེགས་ཆ་ཅུང་ཟད་རེའི་བྱར་བརྒྱན་ཏེ། རང་ཅག་
རྣམས་ཀྱི་བཀོ་སྐྱལ་དུ་འགྲེལ་ཆེན་ལེགས་བཤམ་སྟོང་བའི་གཏེར་ཞེས་བྱ་བ་
བརྩམས་ཏེ་བསྐུལ་གནང་བ་ལགས་ན་བོད་ཁ་ཅིག་གིས་ཟེར་བའི་ཚད་མ་སྤྱི་
རབས་ཕྱི་རབས་གང་གི་ཁོངས་སུ་ཡང་མི་གཏོགས་སོ།།

ད་ལམ་པར་ཐེངས་གཉིས་པའི་སྐབས་འདིར་ཁྱ་སྤྲིག་གྱེད་ཕྱོགས་སྒྲོར་
 གསལ་བཤད་ཅུང་ཟད་བགྱིན། ཐོག་མར་གཞུང་ཅ་བ་ནི་སྒྲར་ཐང་དང་སྡེ་
 དགེ་གཉིས་ཀྱི་བསྟན་འགྱུར་དཔེ་རིང་པོ་ད་ཅེ་པ་དང་བོད་ཀྱི་ནང་བསྟན་
 དཔེ་ཆོགས་(TBRC)ཡིག་ཡིང་(W1KG1626)འདི་ནང་གི་དཔེ་རིང་
 བཅས་ལ་ཞིབ་སྟར་བགྱིས་ཡོད། འགྲེལ་བ་ནི་བོད་ཀྱི་རྫོགས་ཆེན་པར་མ་
 དཔེ་རིང་མ་ཕྱི་ཁུངས་གཏུགས་གཙོ་བོར་བཟུང་། གཞན་ཡང་སི་ཁྲོན་པར་
 མ་དཔེ་རིང་། ཤེས་རིག་པར་མ་དཔེ་རིང་། རྟིལ་ཡིག་པར་མ་དེབ་གཟུགས།
 སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་པར་མ་དེབ་གཟུགས་བཅས་ལ་དཔེ་སྟར་ཞིབ་ཆོགས་
 བགྱིས་ཡོད། པར་མ་དེ་རྣམས་སྤྱི་ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་པ་བྱུང་བ་དང་མཐུན་
 རའང་དོགས་གནས་ཅན་ཀྱི་རིགས་འགའ་ཞིག་ཡིང་རིམ་ལྡར་ཞབས་མཆན་
 (FootNote)དུ་གསལ་བཤད་དང་བཅས་གྲུག་རྟགས་༼༼ནང་བཞེད་
 ཡོད་པ་མ་ཟད། དཔེ་རིང་གི་ཞོག་ངོས་མདུན་རྒྱབ་ངོས་འཛིན་བདེ་ཆེད་ཀ་
 ཁའི་རྟགས་བཅས་གསལ་པོ་བཞེད་ནས་བཞག་ཡོད་པ་ལས་གཞུང་དགྲུས་
 སྤྱི་བསེས་སྟངས་གང་ཡང་ཞོར་བཅུག་མེད། འོན་ཀྱང་སྤུས་རྟགས་ཀྱི་འགྲོས་

དང་མི་མ་ཐུན་པའི་ཡིག་ཞོར་མངོན་གསལ་ཅན་འགའ་ཞིག་བོད་རྒྱ་ཆོག་
མངོད་ཆེན་མོ་ལྟར་བཅོས་འགྱུར་བྱས་ནས་བཞག་དགོས་ཐུག་ཡོད།

གཞན་ཡང་སློབ་པ་ཐོས་བསམ་ལ་ཐུགས་འདུན་གཟབ་པའི་དོན་གཉེར་
ཅན་རྣམས་གཟིགས་བདེ་ཆེད་གཞུང་གི་དཀར་ཆག་ཆོད་པ་ལུང་ཆོག་ས་
བཅད་རྣམས་ལེ་ཆོད་སོ་སོར་སྤྲེ་སྤྲེ་དང་རབས་ཀྱི་དཔེ་དེབ་སྤྲིག་སྤངས་
བཞིན་བཅོས་ཡོད། མཐའ་དོན་དེད་ཅག་ཞུ་སྤྲིག་པ་རྣམས་ཤེས་འཛོན་
དང་ཉམས་སྤྱོད་གི་ན་ཆོད་ཕྱ་བས་བསམ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཞོར་འབྲུལ་
སོགས་ཡོད་ངེས་པས། ཡེ་ཤེས་སྤྲུན་ལྟན་རྣམས་ལ་བཞགས་སྒྲིམ་དང་རྒྱ་
ཆེ་གཟིགས་པ་ལོ་ཡོངས་ལ་དགོངས་སེལ་ཞུ། སྤང་གི་ཆར་མཁྱེན་དཔྱོད་
ཡངས་པའི་གཟིགས་པ་ལོ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ནས་ཡོ་བསྐང་ལེགས་བཅོས་ཀྱི་
ལམ་སྟོན་ལྟག་པོ་བསྐྱེད་གནང་ཡོང་བའི་རེ་བ་དང་བཅས།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༧ ལོའི་ཕྱི་འགྱུར་མཐོ་སློབ་ཆེན་མོའི་རྩིས་འབྲུལ་སྤྲེ་ཆོད་ནས།

དཀར་ཆག

རྣམ་འགྲེལ་ལེགས་བཤད་སྒྲུང་བའི་གཏེར་ལེ་འུ་བཞི་པའི་དཀར་ཆག

འི་ལྟར་ཏོགས་པའི་དོན་གཞན་ལ་ཟེས་སུ་དཔག་པ།	1
སྒྲུབ་ངག་སྒྲི་ཡི་མཚན་ཉིད་བསྟན།	1
གཞན་གྱིས་མཐོང་བ་ཙམ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་དེའི་འཐད་པ།	6
མདོར་བསྟན་པ།	6
རྒྱས་པར་བཤད་པ།	7
གཞན་ལུང་གིས་རང་འདོད་མི་འགྲུབ།	7
རིགས་པ་བཞེད་པ།	7
དེའི་ལན་དགག་པ།	8
མ་བརྟགས་ལུང་ཙམ་སྒྲུབ་བྱེད་མིན་པ།	8
ཞེན་དོར་ཡང་ནི་མ་གྲུབ་ཚུལ།	9
རང་ལུང་དངོས་སྟོབས་མེད་ན་མིན་པ།	10
དོན་ལ་འཐད་ན་སྒྲུབ་བྱེད་དགོས་པ།	10

སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་ན་སྟོན་པར་རིགས་པ།	10
སྟོན་དུ་མེད་པའི་གཞན་ལན་དགག་པ།	12
སྐྱབ་བྱེད་མེད་ན་དེ་མི་འགྲུབ་པ།	15
མདོར་བསྟན་པ།	15
རྒྱས་པར་བཤད་པ།	16
དོན་ཡོད་དེ་ཤེས་ཆོགས་ན་འགྲུབ།	16
དེ་མིན་གཉིས་ཀའི་ངོར་མི་འགྲུབ་པ།	18
ཅོད་པ་སྟོང་པ།	19
དོན་སྟོས་པ།	21
མདོར་བསྟན་པ།	21
རྒྱས་པར་བཤད་པ།	22
རྟོག་ལུང་ཅམ་རྟགས་སྐྱབ་བྱེད་མིན་པ།	22
བརྗོད་ཅམ་སྐྱབ་བྱེད་མིན་ཚུལ།	23
ཆོག་གཉིས་དངོས་སུ་སྐྱབ་བྱེད་མིན་པ།	23
བརྒྱད་ནས་ཡིན་མིན་བྱད་པར་ཡོད་པ།	24
ཕྱོགས་ཆོག་བརྒྱད་ཀྱང་སྐྱབ་བྱེད་མིན་པ།	24

གཏན་ཆིགས་བརྒྱད་སྐབ་བྱེད་ཡིན་པ།	26
ཚོད་པ་སྒྲིང་བ།	26
ལུང་དང་འགལ་བར་དོགས་པ་བསལ་བ།	26
དེ་ལ་ཚོད་པ་སྒྲིང་བ།	27
རབ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་དོན་སྒྲིམ་པ།	29
ཚུལ་གསུམ་ཆང་ན་གསལ་བྱེད་ཡིན།	29
དེ་ལས་གཞན་པ་གསལ་བྱེད་མིན་པ།	30
ཕྱོགས་ལྔ་བརྗོད་པ།	30
དེ་ཡི་ལན་བསྟན་པ།	31
ཚོད་པ་སྒྲིང་བ།	33
རང་གིས་བཞོད་པའི་ཚོད་སྒྲིང་བསྟན་པ།	33
རང་ལ་ཚོད་པའི་སྒྲིན་མེད་ཚུལ།	33
གཞན་ལ་ཐལ་བ་ངེས་པར་འབབ་པ།	34
གཞན་གྱི་འབྲེལ་མེད་ཚོད་ལན་བཀག་པ།	37
དེ་ལྟར་སྐབ་ཚུལ།	40
གོ་བྱ་ཕྱོགས་གྱི་མཆན་ཉིད་བཤད་པ།	40

རང་ལུགས་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ།	40
སྐྱབ་འཇུག་སྔ་མ་བཞི་པོ་བཤད་པ།	40
སྤྱི་རྒྱ་བཞི་པོའི་བསྟན་བྱ་བཤད་པ།	40
རྟོགས་པར་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་བཤད་པ།	42
འདོད་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཉིད་བཤད།	42
དངོས་བཤད་པ།	42
དེ་ལ་དོགས་པ་སྤང་བ།	43
ལུང་དང་འགལ་བར་དོགས་པ་སྤང་བ།	43
དེ་ལ་རང་སྒྲ་དོན་མེད་པ།	43
འགལ་གཉིས་སྒྲོས་མི་འཐད་སྟུང་བསལ།	45
རིགས་པར་འགལ་བར་དོགས་པ་སྒྲོང་བ།	45
དོགས་པ་བསལ་བ།	45
གངས་ཅན་ཞེ་འདོད་སྐྱབས་ཀྱིས་ཤེས་པ།	45
འདོད་པ་དེ་ལ་མི་འཐད་པ་ཡོད་པ།	46
དེ་ལྟ་མིན་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བ།	47
དེས་གཞན་ཁེགས་པ།	50

དངོས་བསྟན་པ།	50
དེ་ཡི་ལན་འགོག་པ།	52
དངོས་བསྟན་པ།	52
རང་ལ་དེ་མི་མཚུངས་པ།	54
འཇིག་པ་མཚུངས་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ།	54
རྗེས་འགོ་མེད་ལ་ཐལ་བ་སྤང་བ།	55
འགལ་བར་ཐལ་བ་སྤང་བ།	57
རང་ཉིད་སྟོས་པའི་དགོས་པ།	60
འཐད་པར་གྱུར་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ།	60
མདོར་བསྟན་པ།	60
རྒྱས་པར་བཤད་པ།	61
གཞན་སྡེ་ལུང་དོན་བསྐྱབ་བྱ་བ།	61
འདོད་པ་བརྗོད་པ།	61
མི་འཐད་པ་བསྟན་པ།	62
རྗེས་དཔག་ལུལ་ལ་ལུང་མི་གཞོད་པ།	62
ལུང་གཞོད་སྐྱབ་ལ་ཐལ་བ་འཕེན་པ།	62

ཐལ་བ་བརྗོད་པ།	62
དེ་ལན་འགོག་པ།	63
ལན་གྱི་བྱང་པར་རིགས་པས་བཀག་པ།	64
དེ་ཡི་དོན་ནི་བསྟུ་བ།	68
ལུང་གིས་གཞོད་པ་དང་མི་གཞོད་པའི་ཡུལ་བྱེ་སྟེ་བསྟན་པ།	68
གཞལ་བྱ་གཉིས་པར་ལུང་མི་དགོས་པ།	68
དངོས་བསྟན་པ།	68
དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ།	70
ཡང་དག་ལུང་གིས་གསུམ་པར་གཞལ་བ།	72
ཤིན་ཏྲོག་ཁོ་ནར་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་པ།	72
དེ་ལྟ་མེན་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ།	77
དབྱང་པ་ཀུན་ལ་ལུང་དགོས་པ།	77
བྱེ་བྲག་བསྒྲུབ་བྱར་དགོས་སྟོན་བརྗོད་པ།	79
རིགས་པས་བྱུབ་ན་ལུང་དང་འགལ་ཡང་སྟོན་མིན་པ།	82
ལུང་འགལ་ཡང་རྗེས་དཔག་མི་ལྟོག་པ།	82
དེས་ན་དེ་འགལ་སྒྲས་སྟོན་མིན་པ།	83

རིགས་པ་བརྗོད་པ།	83
དེ་ལ་ཚོད་སྤོང་པ།	85
མ་གྲུབ་བརྗོད་པ་འདི་མི་མཚུངས་པ།	85
གཉིས་ཀྱི་འདུག་པ་མིན་པ་སྤང་པ།	86
དངོས་བསྟན་པ།	86
དེ་ཡི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ།	88
དངོས་བསྟན་པ།	88
དེ་ལན་བརྒྱུད་མར་དགག་པ།	92
རང་སྤེལ་ལུང་དོན་མཐའ་དག་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་འགོག་པ།	95
ཕྱོགས་ལྔ་བརྗོད་པ།	95
དེ་འགོག་པ།	96
དཔེ་ཉགས་མ་གྲུབ་དམ་བཅར་ཐལ་པ།	96
ཐལ་བ་འགོད་པ།	96
དེ་ལན་འགོག་པ།	97
རང་སྐྱོས་པ་དོན་མེད་པ།	101
ཐལ་བ་འཕེན་པ།	101

ཉེས་སྒྲོང་དགག་པ།	101
དོན་བསྟུ་བ།	104
རང་ཉིད་གྱི་སྤྱི་དོན་གཞན་དུ་འདོད་པ་དགག་པ།	104
འདོད་པ་བརྗོད་པ།	104
དེ་སྟུན་འབྲིན་པ།	105
མི་འཐད་པ་ཡི་གཞོད་པ་བསྟན་པ།	105
དེ་ཡི་ལན་གྱི་བྱེ་བྲག་དགག་པ།	107
ཆད་མས་བྱུ་བ་ཟིན་པའི་ཆོས་ཅན།	107
མ་བྱུ་རང་མཆན་སེལ་ལན་དགག་པ།	108
རྣམ་གཅོད་སྤྱི་དོན་མེད་པ།	108
དེ་འབྲེ་སྦྱོན་ཡང་ཕྱོགས་སྦྱོན་མེན་པ།	109
ཕྱོགས་གྱི་མཆན་ཉིད་དབྱེ་བསྟུ་དགོས་པ།	111
དངོས་བསྟན་པ།	111
རྣམ་བཅད་དབང་གིས་ལྟ་བུ་བསྟན་པ།	111
ཡོངས་གཅོད་དུ་ནི་གཅིག་བསྟན་པ།	113
ཚོད་པ་སྒྲོང་བ།	115

མ་བསལ་བ་བཤད་པ།	119
མདོར་བསྟན་པ།	119
རྒྱས་པར་བཤད་པ།	120
བསལ་བའི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་བཤད་པ།	120
སེལ་བྱེད་གང་གིས་སེལ་བ་བཤད་པ།	120
བསལ་བ་སྦྱི་ཡི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།	120
སྐབས་བབ་སོ་སའི་ངོ་བོ་བཤད་པ།	123
ཡིད་ཆེས་བྲགས་པ།	123
ལུང་དང་རང་ཆོག་བསྐྱས་ཏེ་བཤད་པ།	123
རྒྱ་མཆན།	123
དགོས་པ།	124
དཔེ་བསྟན་པ།	126
ལུང་བསལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།	127
དངོས་བསྟན་པ།	127
གཞལ་བྱ་གཉིས་ལ་ལུང་མི་གཞོད་པ།	127
ཆད་མས་མ་ངེས་འགལ་ཡང་གེགས།	127

དེས་ན་ཆད་ཡོད་ཕྱོགས་གནོད་བྱེད།	129
གསུམ་པར་ཡང་དག་ལུང་བསལ་འདུག་པ།	131
ལུང་བསལ་འབབ་པའི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བ།	131
དེ་ཕྱིར་ལོགས་སུ་བཞག་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པ།	131
ལུང་བསལ་ལ་རྩོད་བ་སྤོང་བ།	132
རང་ཆོག་ལོགས་སུ་སྒྲོས་དོན་ཡོད་པ།	132
ལུང་ཁས་སྒྲངས་ཀྱང་ཀུན་གནོད་པ་མིན་པ།	133
དོན་བསྟུ་བ།	135
ལུང་དགོས་མི་དགོས་བྱེ་སྟེ་བསྟན་པ།	135
སྐབ་བྱེད་ལུང་ལ་དབྱེད་པ།	136
སྐབ་བྱེད་མི་རུང་བའི་ལུང་།	136
སྐབ་བྱེད་རུང་བའི་ལུང་གི་བྱེད་པར་བཤད་པ།	137
བྲགས་པ་བསལ་བ།	138
བྲགས་པ་བསལ་བ་རང་གི་ངོ་བོ་བཤད་པ།	138
སེལ་བྱེད་བྲགས་པའི་རང་བཞིན་བསྟན་པ།	138
དེ་ཡིས་ཇི་ལྟར་སེལ་ཚུལ་བཤད་པ།	142

གྲགས་པ་བསལ་བ་དེ་སྐབ་པའི་དཔེ་བཟོད་ཀྱི་དགོངས་དོན་བཤད་པ།	143
དཔེ་དེ་གྲགས་རུང་སྐབ་ཕྱིར་ཡིན།	143
ལུང་གཉིས་པོའི་དོན་བཤད་པ།	146
གྲགས་རུང་སྐབ་པའི་ལྷགས་སུ་བཤད་པ།	146
གྲགས་རུང་ལ་ནི་གཞོད་བྱེད་མེད།	146
རྟགས་ལས་གཞན་གཞོད་མི་སྲིད་པ།	146
དེར་གཞོད་རྟགས་ནི་མི་སྲིད་པ།	147
ལུང་ཕྱི་མའི་དོན་བཤད་པ།	149
གང་དང་འགལ་བ་སྐྱེ་བྱུང་བཤད་པ།	149
དེ་འགལ་ཕྱིར་ན་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ།	155
བསྐྱོག་ཕྱོགས་དགག་པའི་ལྷགས་སུ་བཤད་པ།	156
གཞན་གྱི་འདོད་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པ།	156
རྗེས་སུ་དཔག་པ་མེད་པའི་དོན།	156
ན་མོང་མིན་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ།	158
རང་གིས་སྐྱན་མིན་གྱི་དགོངས་དོན་བཤད་པ།	158
གཞན་གྱིས་གཞན་ཏུ་བཤད་པ་དགག་པ།	159

དགག་པ་དངོས་བསྟན་པ།	159
ལན་འགོག་པ།	161
ལུང་ཕྱི་མའི་དོན་གཞན་འདོད་ལ་གཞོད་བྱེད་བྱ་བ་འད་པ།	163
གྲགས་རུང་དོན་རྣམས་ཀྱན་ལ་བྱུང་པ།	163
དེ་སྟོན་ཕྱིར་ན་ཟླ་དཔེ་བསྟན་པ།	164
གྲགས་པ་དེ་ཡིས་བསལ་ཚུལ།	165
གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་འོ་ཡིས་བཟུང་པ།	165
ཇི་ལྟར་གཞོད་པའི་ཚུལ་བའད་པ།	167
དངོས་བསྟན་པ།	167
དེས་དོན་གཞན་ཡང་བྱུང་པ།	168
གྲགས་བསལ་ལོགས་སུ་བྱེ་བའི་དོན།	169
དངོས་བསྟན་པ།	169
དེ་ཡི་ཞར་ལ་ཡིད་ཆེས་གྲགས་བསལ་རྒྱས་པར་བའད་པ།	170
མདོན་སྤྱོད་གྱིས་བསལ་པ།	171
ཅ་བར་དོན་སྟོས་དགོས་པ་བའད་པ།	171
འགྲེལ་པར་མཉན་བྱ་དཔེར་སྟོས་པའི་དོན།	173

གང་ལ་བསལ་བ་བཤད་པ།	176
རང་རྟེན་ལ་གཞོད་བསལ་བ་ཡིན།	176
ཡོངས་གཙོད་ཀྱི་དགོས་པ།	176
དངོས་བསྟན་པ།	176
ཅོད་པ་སྒྲིང་པ།	177
རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ།	179
གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་དཔེ་བརྗོད་པ།	179
དངོས་བསྟན་པ།	179
གཞན་འདོད་མི་འཐད་པ།	181
ཆོག་འདིས་དེ་འདྲའི་དོགས་པ་སེལ།	183
ཅོད་པ་སྒྲིང་པ།	184
མཐུག་བསྟུ་པ།	188
ཁྱད་པར་ཅན་མ་གྲུབ་པ་སོགས་ཚུགས་ལ་བསལ་བའི་སྟོན་མིན་པར་བསྟན་པ།	189
བསལ་བའི་དཔེས་མཆོན་ཚུལ།	193
མདོ་ལས་གཞན་གསུམ་ཞར་ལ་བསྟན་པ།	193
འདིར་ནི་དེ་ལས་གཅིག་བཤད་པ།	195

ཚུམ་གྱི་བྱུང་པར་སེལ་དཔེ་བཟོད་པ།	195
དགོས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་དམ་བཅའ་བཟོད་པ།	195
བསལ་བ་དངོས་ཀྱི་ཚུལ་བཤད་པ།	195
བསལ་བྱ་ཞེ་འདོད་ངོས་བཟུང་བ།	195
དེ་ལ་རྟགས་ཀྱིས་གཞོད་ཚུལ།	199
གཞོད་བ་བསྟན་པ།	199
དེའི་ལན་དགག།	201
ལན་བསྟན་པ།	201
དེ་ལ་གཞོད་བ་བསྟན་པ།	202
མཐོང་བའི་དངོས་པོས་མ་ངེས་བ་བསྟན་པ།	202
དེ་ཡིས་གཞན་གྱི་ཞེ་འདོད་འཛིག་པ།	204
དངོས་བསྟན་པ།	204
དེ་སྤྱིར་མེད་རྟགས་པ།	206
དཔེ་དེས་གཞན་ཡང་རྟོགས་བྱུང་གདམས་པ།	207
ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་འགོག་ཚུལ།	207
དེ་བཞིན་དཔེ་བཟོད་གཞན་ཡང་མཚོན་པ།	208

གཞན་གྱི་ཕྱོགས་མཚན་དགག་པ།	211
གཞན་འདོད་ཕྱོགས་གྱི་མཚན་ཉིད་དགག་པ།	211
རྫོད་བྱེད་ཆིག་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པ།	211
དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་དམ་བཅར་ཐལ་བ།	211
དངོས་བསྟན་པ།	211
དེ་ཡི་འཐད་པ་བསྟན་པ།	213
ལན་འགོག་པ།	215
དོན་ལ་བརྟག་པ།	219
དངོས་བསྟན་པ།	219
ལན་འགོག་པ།	221
ཉེས་སྤོང་ངེས་བཟུང་འདོད་ལན་དགག་པ།	222
སྤང་ངེས་བཟུང་ན་དོན་མེད་པ།	222
ཕྱིས་ངེས་བཟུང་ཡང་མི་ཕན་པ།	224
ཕྱོགས་ལྟར་སྤང་བའི་དཔེ་དགག་པ།	225
འགལ་བར་འདོད་པ་ལ་དབྱེད་ནས་དགག་པ།	225
འདྲི་བ་དགག་པ།	225

འདོད་པ་སོ་སོར་དགག་པ།	226
ཕན་པ་མེད་པ་ཅེས་མི་འཐད་པ།	226
ལྷན་ཅིག་མི་གནས་ཀྱང་མི་འཐད་པ།	227
གཏན་ཆིགས་དེ་ལ་དབྱུང་པ།	227
དེ་དག་གཏན་ཆིགས་སུ་མི་འཐད་པ།	227
དངོས་བསྟན་པ།	227
དེ་ཡི་རྒྱ་མཆན།	228
དེ་འདྲ་བརྗོད་པ་སྟོན་ཅན་ཡིན་ཚུལ།	230
དངོས་བསྟན་པ།	230
དེ་ཡི་འཐད་པ་སྟུབ།	231
དོགས་པ་བསལ་ནས་འཐད་པ་སྟུབ་པ།	231
དེ་ལས་གཞན་འདོད་ལ་གཞོད་པ་སྟོན་པ།	233
ཐལ་བ་འགོད་པ།	233
དེ་ལྟར་བརྗོད་པར་ཅོད་སྟོང་བ།	234
རང་བཞིན་ཏྲགས་སྤྱི་མཚུངས་ཅོད་སྟོང་བ།	234
མདོར་བསྟན་པ།	234

ཀྱུས་པར་བཤད་པ།	235
ཐོག་པ་འདོད་ལ་སྐྱོན་དེ་མེད་པ།	235
བཏགས་པ་ལ་ཚོད་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པ།	235
བཏགས་ཅམ་དེ་ལས་ཐ་སྐྱད་བྱུང་པ།	236
བཏགས་ཀྱང་དོན་ལ་མི་བསྐྱེད་ཚུལ།	237
གཞན་དག་དེ་དང་མཚུངས་པ་མིན་པ།	238
རང་བཞིན་ཏགས་ཀྱི་ཁྱེ་བྲག་ལ་ཚོད་སྤོང་བ།	239
སྤྱི་ཏགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་ཚོད་པ།	239
དངོས་བསྟན་པ།	239
ཚོད་པ་སྤོང་བ།	240
ཕྱོགས་ཡན་ལག་ཡིན་ཡང་མི་སྐྱོན།	240
ཕྱོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་མིན་པར་འཐད་པ།	241
ཁྱད་པར་ཏགས་བཀོད་ཚོད་པ་སྤོང་བ།	242
གོ་ཁྱེད་ཏགས་ཀྱི་དཔྱེ་བ།	243
ཕྱོགས་ཆོས་དགའའི་དགོས་པ་སྤྱིར་བསྟན་པ།	243
ཕྱོགས་ཆོས་ལས་བཅུམས་པའི་དཔྱེ་བའི་དོན།	243

ཕྱོགས་ཚུལ་ཅོད་སྒྲིང་།	249
གསུམ་པ་ཕྱོགས་ཚུལ་དགྲ་རྩ་དབྱེ་བའི་དོན།	254
དབུས་གནས་སྟངས་འོག་བར་གསུམ་པོའི་དགོས་པ་བྱེ་བྲག་རྩ་བ་འད་པ།	257
ཡང་དག་གཉིས་པོའི་དགོས་པ་བ་འད་པ།	257
ཐུན་མིན་སོ་སོའི་དགོས་པ།	257
དངོས་བསྟན་པ།	257
འབྲས་ཏྲགས་དཔེ་ལ་ཅོལ་བྱུང་།	257
དངོས་བསྟན་པ།	257
ཅོད་པ་སྒྲིང་བ།	261
རང་བཞིན་ཏྲགས་ལ་བྱས་སྒྲིས་དོན།	263
ཡང་དག་གཉིས་སོ་སོར་བའད་པ་དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོགས་སྒྲིང་།	264
བའད་ཟིན་རྒྱུ་པའི་དོགས་པ་སྤང་བ།	264
འཆད་འོས་མ་བའད་པ་དོགས་པ་སྤང་བ།	265
ཡང་དག་གཉིས་པོ་ཐུན་མོང་གི་དགོས་པ།	267
སྒྲུབ་པའི་དོན།	267
དགག་པའི་དོན་བའད་པ།	267

མ་ངེས་པ་གཅིག་བཤད་པ།	269
ཕྱོག་ལ་ཕྱོག་ཁྲབ་བྱུང་བ་དགག།	269
ཕྱོག་ཁྲབ་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པ།	269
དངོས་བསྟན་པ།	269
ལུང་འགལ་དོགས་ཕྱོད།	271
ཕྱོག་ཁྲབ་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ།	272
མ་དོར་བསྟན་པ།	272
རྒྱས་པར་བཤད་པ།	273
དེའི་འབྲེལ་མཛོན་སྐྱམ་གྱིས་མི་འབྲུབ་པ།	273
རྗེས་སྐྱ་དཔག་པས་མི་འབྲུབ་པ།	276
བདག་ཆོས་ཅན་བྱས་ན་ཕྱོགས་ཆོས་མེད་པ།	276
བསྐྱབ་བྱར་བྱས་ན་ཁྲབ་པ་མེད་པ།	277
མེད་ན་མེད་པའི་ཕྱོག་མི་འབྲུབ་པ།	277
བདག་ཕྱོག་པས་ན་ཕྱོག་ཕྱོག་མིན།	277
ཡིན་པར་སྐྱབ་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་པ།	278
ཡོད་ན་ཡོད་པའི་རྗེས་འགོ་མིན་པ།	279

སྟོག་དང་མཉན་བྱ་མཚུངས་པ།	281
ཅ་བའི་རྟགས་ནི་འགོད་པ།	281
དེའི་རྒྱ་མཚན་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	282
ཐྟོག་ཅན་རྟགས་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པ།	282
ཐྟོག་བྱབ་མེད་པར་མཚུངས་པ་སྐྱབ་པ།	282
དངོས་བསྟན་པ།	282
དེའི་འཐད་པ།	283
དེའི་ལན་འགོག་པ།	285
ཕྱོགས་སྔ་བརྗོད་པ།	285
དེ་འགོག་པ།	286
ཁས་ལེན་འགལ་འདྲར་ཐལ་བས་དགག་པ།	286
ཅི་ཡང་མི་སྒྲུར་ཐལ་བས་དགག་པ།	288
དགག་པ་གཏན་མེད་ཐལ་བས་དགག་པ།	289
གཞན་ལ་ཐལ་བ་འགོད་པ།	289
རིགས་པ་དངོས་བསྟན་པ།	289
དེའི་ལན་དགག་པ།	290

སྟོན་དེ་རང་ལ་མི་མཚུངས་པའི་ཚུལ།	291
དགག་སྐྱབ་རྟེན་ནི་སྐྱ་དོན་ཡིན།	291
དངོས་བསྟན་བ།	291
དེ་ལྟར་འཐད་པ་སྟོན་བ།	294
སྐྱ་དོན་དངོས་མེད་ཀྱང་རྟེན་འཐད་བ།	294
སྐྱ་དོན་ལས་གཞན་རྟེན་མི་འཐད་བ།	295
དགག་སྐྱབ་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཚུལ།	297
རྟོག་དོར་དགག་སྐྱབ་འཇུག་པའི་ཚུལ།	297
བཏགས་ཙམ་དེ་ལ་ཐ་སྟོན་བྱང་བ།	299
བཏགས་པ་ཡིན་ཡང་དངོས་ལྟར་སྒྲུབ་བ།	300
སྟོས་གཞི་ཕྱོགས་ལ་བཏག་བ།	302
འགོག་བྱེད་རིགས་པ་བསྟན་བ།	302
སྟོས་གཞི་ཕྱོགས་ཉིད་མི་འབྱུང་བ།	302
ཕྱོགས་བྱུང་ན་ཡང་ལྟོག་པ་མི་འབྱུང་བ།	304
མ་དེས་ལྟོག་ཙམ་ཐེ་ཚོམ་བ།	304
དེས་པའི་ལྟོག་པར་སྐྱབ་བྱེད་མེད།	307

ལྷོག་པ་གྲུབ་ཀྱང་བདག་བཅས་མི་འགྲུབ་པ།	308
དོན་བསྟུ་བ།	309
འབྲེལ་བར་དབྱད་པ།	310
རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་འབྲེལ་ལ་སྟོས་པ།	310
འབྲེལ་བ་སྦྱབ་བྱེད་ཆད་མས་ངེས་པ།	310
བདག་སྟོག་ལ་དེ་མེད་ཕྱིར་འཁྲུལ་བ།	311
དེ་བྱང་འབྲེལ་མེད་དངོས་སུ་བསྟན་པ།	311
རྒྱ་འབྲས་ངེས་བྱེད་ཆད་མ་བཤད་པ།	311
དངོས་བསྟན་པ།	311
སྟོག་སྟོགས་ལ་དེ་མེད་པ།	311
ངེས་པའི་རྒྱ་འབྲས་དག་ནམ་ཡང་འཁྲུལ་བ་མེད་ཚུལ།	312
རྒྱ་འབྲས་འཆོལ་བ་མེད་པར་བསྦྱབ་པ།	312
འཆོལ་བར་འདོད་པའི་གཞན་ལན་དགག་པ།	314
རྒྱ་མིན་སྦྱེ་ལ་ཐལ་བ་བརྗོད་པ།	314
དངོས་བསྟན་པ།	314
དེའི་གྲུབ་དོན་བཞག་པ།	317

དེ་ལ་མ་ངེས་ཚོད་པ་སྒྲིང་བ།	317
དོགས་པ་འགོད་བ།	317
དེ་ཡི་ལན་བསྟན་བ།	318
ལན་བཤད་བ།	318
དེ་ཡི་བྱ་བ་དོན།	320
རང་གི་འདོད་པ་བྱ་བ་པའི་ཚུ་ལ།	320
གཞན་གྱི་ཞེ་འདོད་ཁེགས་པའི་དོན་བཤད་བ།	321
བདག་གཅིག་འབྲེལ་བ།	322
ཚུ་ལ་དེས་རིགས་ཅན་གཞན་མཆོན་ཚུ་ལ།	322
དགག་ཉགས་ཀྱི་དཔེ་ཐ་དད་དུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆན།	323
རྒྱ་བྱ་བ་རང་གསུམ་དོན་གྱིས་མཆོན།	323
སོ་སོར་དཔེ་ལས་དོན་གྱིས་བྱ་བ་བ།	323
རྒྱ་བྱ་བ་མ་དཔེ་གསུམ་དཔེ་བྱ་བ་ཚུ་ལ།	323
དངོས་བསྟན་བ།	323
ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བ།	325
སྤང་རུང་བྱད་པར་མི་དགོས་བ།	325

རྟགས་གསུམ་འཆོལ་བར་རྟོག་པ་བསལ་བ།	326
ཚུལ་དེས་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་དཔེ་ཡང་གྲུབ་པ།	327
རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ།	327
དེའི་བྱེད་ལས།	329
དངོས་བསྟན་པ།	329
དགག་བྱ་ཤེས་བཟོད་ཐེ་ཚོམ་འགོག་པ།	329
དེ་ལས་མེད་པའི་ཐ་སྙད་གྲུབ་པ།	329
དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ།	330
རྟགས་དེ་འབྲས་ལ་མ་ངེས་པ་སྤང་བ།	330
དགོས་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་སྤོང་བ།	332
དངོས་བསྟན་པ།	332
དེ་ཡི་དཔེ་བསྟན་པ།	333
དེའི་དཔེ་ལོགས་སུ་མ་བསྟན་པའི་དོན།	335
དགག་རྟགས་ཀྱན་ཀྱང་མ་དམིགས་པ་ཙམ་དུ་འདུ་བ།	336
རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚོས་སྤོང་བས་གྲུབ་པ།	336
མདོར་བསྟན་པ།	336

ཀྱུས་པར་བཤད་པ།	338
དམིགས་ནས་སྐྱོང་ན་དེ་དོན་གྲུབ།	338
བྱད་ཅན་སྐྱོང་ལས་འདི་གཞན་མིན།	340
དོན་བསྐྱུ་བ།	341
དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་པ།	342
དགག་ཉགས་ལྷག་མ་དེ་དང་འབྲ་བར་བསྐྱན་པ།	342
མི་སྣང་བའི་དགག་ཡུལ་གྱི་བྱད་པར་ཅམ་བསྐྱན་པ།	342
ཡོད་ངེས་ཐ་སྙད་འཇུག་པ་འགོག་པ།	342
མེད་ངེས་སྐྱབ་པར་མི་ཁུས་པ།	344
དངོས་བསྐྱན་པ།	344
དེ་ལ་དོགས་པ་སྐྱོང་བ།	344
འགལ་དམིགས་སྐྱོར་དབྱེ་ཅམ་དུ་བསྐྱན་པ།	345
འགལ་གཉིས་དབྱེ་བ་སྐྱིར་བསྐྱན་པ།	345
ཆོད་མས་གཞོད་འགལ་བྱེ་བྲག་བཤད་པ།	347
སྣོས་བཅས་ངེས་མི་འཐད་པ།	347
ཐལ་བ་འགོད་པ།	347

དེའི་ལན་དགག་པ།	348
སྟོས་མེད་མ་ངེས་པར་མི་འཐད་པ།	351
དངོས་བསྟན་པ།	351
དེ་ལ་ཚིད་སྟོང་པ།	352
རང་ཚོས་ངེས་པར་མཐུག་བསྟུ་པ།	353
མཐུག་གི་དོན།	353
གཞུང་འདི་རྟོགས་པར་དགའ་བའི་ཚུལ།	353
རྟོགས་ན་པན་ཡོན་ཆེ་བར་བསྟན་པ།	355
མཐུག་གི་དོན་བསྟན་པ།	356
མཐོང་བྱང་།	356
འགྱུར་བྱང་།	357
འདིག་རྟོན་མིག་གཅིག་རྟོག་ལོ་རྩ་ཆེན་པོའི་འགྱུར་བྱང་།	357

༡༡། །ཆད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་གསལ་པོར་བཤད་པ་
ལེགས་བཤད་སྒྲུང་བའི་གཏེར་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

༥ དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་ཀྱི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་མ་ཞོར་བར་གཏན་ལ་
བབ་པའི་རང་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་། མངོན་སུམ་དང་བཅས་པའི་
འཐད་པ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ལེགས་པར་སྒྲུབ་ཏུ་སོང་ནས།

དཀྱི་རང་གིས་རི་ལྟར་ཉོགས་པའི་དོན་གཞན་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་
སྒྲོན་ས་བསྟན་པར་བཞེད་པས་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་བཤད་པ་ལ། སྒྲུབ་
དག་སྒྱི་ཡི་མཆན་ཉིད་བསྟན། །རི་ལྟར་སྒྲུབ་ཚུལ་བྱེ་སྟེ་བཤད། །དང་པོ་
ལ། རང་གིས་མཐོང་བ་སྒྲོས་པའི་དོན། །དོན་ཞེས་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་
བཤད། །རབ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་དོན་སྒྲོས་པའོ། །དང་པོ་ལ། ལོག་ཉོག་སྤྱོད་
བའི་དགོས་པ་བསྟན། །དེ་ཡི་འཐད་པ་ལེགས་པར་བསྒྲུབ། །དང་པོ།

གཞན་ལ་བསྟན་པར་བྱ་ཉིད་ཕྱིར། །བདག་མཐོང་མིན་ཡང་གཞན་དག་གིས།
མཐོང་བ་སྐྱབ་བྱེད་ཅེས་ཁ་ཅིག། །དེ་སྤང་ཕྱིར་བདག་མཐོང་བའི་ཆོག་ག།
ཡང་དག་པའི་དོན་སྐྱབ་པ་དང་ནོར་བའི་ལམ་ངན་པ་སུན་འབྲིན་པའི་
ངག་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་ལྡན་པར་བཞེད་པའི་སྟོན་སྒྲུབ་གཞན་
ཀྱི་འབྲུལ་པ་སེལ་ཞིང་ཡང་དག་པའི་སྤང་བ་སྐྱེད་པ་ནི་ཇི་སྐད་དུ་ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་མདོ་སྟེའི་རྒྱན་ལས།

ཆོས་བཟང་རིགས་པས་རྣམ་དབྱེད་བསམ་པ་ཅན།
རྟག་ཏུ་བདུད་ཀྱིས་བར་ཆད་བྱེད་པ་མེད།
བྱད་པར་རྟེན་དང་གཞན་ཀྱི་ཕྱོགས་སུན་འབྲིན།
མི་འཕྲོག་ཡོངས་སུ་སྦྱོན་པའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་
ཚུལ་མཐུན་པར་སྐྱབ་དང་སུན་འབྲིན་ཀྱི་ཚུལ་ལས་བཅུམས་ནས་སྟོན་པ་
ལ། སྐྱབ་ངག་སྦྱིའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས། ཆད་མ་མདོ་ལས།
གཞན་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི། །རང་གི་མཐོང་དོན་རབ་གསལ་
བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པས་སྟོན་སྟོན་དོན་སྟོན་སྟོན་གསུམ་བསལ་བའི་

ཆིག་གི་དོན་རིམ་པར་འཆད་པ་ལ། སྤྱིར་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་
སྐབས་འདིར་རང་གི་མཐོང་དོན་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་དངོས་རྗེས་
སུ་དཔག་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། དེ་རྒྱ་རག་གི་མིང་དུ་བཏགས་པ་དེ་ལྟ་
ན་རི་དྲགས་རྒྱག་པ་ལ་ལྟོས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གཞན་དོན་མངོན་སུམ་ཡང་
ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་རག་དེས་འབྲས་བུ་རི་དྲགས་མཐོང་བའི་མངོན་
སུམ་སྐྱེད་དོ་སྙམ་ན། ཆིག་ཙམ་ལས་མངོན་སུམ་སྐྱེད་པ་ནམ་ཡང་མེད་
དེ། ཡོད་ན་དཔུས་ལོང་ལ་དུང་དཀར་པོར་བརྗོད་པས་མངོན་སུམ་སྐྱེད་
པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་རི་དྲགས་རྒྱག་པ་ལ་ལྟོས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཆིག་
ལས་རྗེས་དཔག་དངོས་སུ་སྐྱེ་ཞིང་། དེས་རི་དྲགས་རྒྱག་པ་དངོས་སུ་
མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ཐོབ་པ་ཡོད་ཀྱང་། སྡོན་དུ་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་
པའི་སྤྱིར་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཅེས་བྱ་བར་ངས་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལ་ཚུལ་གསུམ་པའི་ཉགས་བརྗོད་པ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཡིན་
ན་རང་གི་མཐོང་བ་སོགས་ཅིའི་སྤྱིར་སྟོས་ཟེར་ན། ཐོག་མར་རང་གི་
མཐོང་བ་ཞེས་སྟོས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བ་རོལ་གྱི་ལོག་

རྟོག་རྫོག་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རི་ལྷར་ན། གཞན་པ་རོལ་པོ་ལ་
 བསྐྱབ་བྱའི་དོན་བསྟན་ཞིང་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོགས་བ་
 བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཆོད་མས་མཐོང་བ་མིན་ཡང་ཕྱིར་རྟོགས་བ་གཞན་དུག་
 གིས་ཁས་སྒྲངས་པའམ་དེ་དག་གིས་འདོད་པའི་ལུང་ལས་བྱུང་པས་ན།
 དེས་མཐོང་བ་ཡང་རྟོགས་བ་རང་གི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་
 ཡིན་པ་ཉིད་དོ་ཅེས་གྲངས་ཅན་པ་ཁ་ཅིག་གིས་སྐྱབ་པའི་ལོག་རྟོག་དེ་
 སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་སྐྱབ་བྱེད་མཁན་པོ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་
 ཆོག་སྟོས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བྱང་བར་མཐོང་བ་མིན་
 བ་གཞན་ལ་གྲགས་པ་ཅམ་གྱིས་ཅི་ཡང་སྐྱབ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་ཡང་གྲངས་ཅན་པ་ན་རེ། སྟོང་དང་བདེ་བ་ཆོས་ཅན། སེམས་མེད་
 པ་ཡིན་ཏེ། སྟེ་བ་ཅན་ནམ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་
 སོགས་དེ་ཅམ་ལྟ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བཀོད་པ་ལ། དེའི་རྟགས་ཆོས་
 གཉིས་ཀ་མ་ཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ལས་ཁས་སྒྲངས་
 པ་དང་། རྟགས་དེ་ནི་སྟེ་འཛིག་ཅན་སྟོང་དང་བདེ་བ་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་

ལུང་ལས་གྲུབ་ཅིང་། སེམས་པ་ཅན་སྐྱེས་བུ་ནི་རྟག་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་འཇིག་
མེད་པ་གངས་ཅན་རང་ཉིད་གྱིས་ཁས་ལེན་ལ། དེ་འབྲའི་སྐྱེས་བུ་དེ་
བཅིང་གོལ་གྱི་གཞིར་གྱུར་ཅིང་ལུས་འདོར་ལེན་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་
ཡིན་པར་འདོད་དོ།

དེ་ལ་སྒོ་དང་བདེ་བ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་གཏན་དུ་འཇིག་པ་ཅན་དུ་
སེར་སྐྱ་པ་རང་ལ་མ་གྲུབ་ན་སངས་རྒྱས་པས་དེ་ལྟར་ཁས་སྤངས་པ་
ཅམ་ཞིག་གིས་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་གྲུབ་པར་འགྲོ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཁོ་རང་
གིས་མཐོང་བ་མེད་པས་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྲོ་ལ། གལ་ཏེ་སྐྱེ་
འཇིག་ཅན་དུ་གྲུབ་ན་ཡང་དེས་སེམས་མེད་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། སེམས་
ལྡན་ལ་སྐྱེ་འཇིག་མེད་པ་ནི་གངས་ཅན་གྱི་ཞེ་འདོད་ཁོ་ནས་ཡིན་གྱི་
དངོས་པོ་ལ་མ་ཡིན་ཏེ་སེམས་པ་ཉིད་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེས་ན་རྟག་པའི་འབྲས་གང་ཡང་སྐྱབ་མི་རུས་པ་ཡིན་ཡང་རེ་ཞིག་
སྐྱབས་འདོར་རང་གིས་མ་མཐོང་ལ་གཞན་གྱིས་མཐོང་བའམ་འདོད་པ་
ཅམ་རང་གི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཆ་ནས་སྐྱོན་སྐྱོན་པ་

ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་གཞན་གྱིས་མཐོང་བ་ཅམ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་དེའི་འཐད་
པ་བསྐྱབ་པ་ལ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་ཅོད་སྒྲོང་གསུམ། །དང་པོ།
ཡོངས་བརྟགས་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། །རྗེས་སྤྱད་པའི་ཡུལ་ལ་ཆོག་གོ།
ཆོད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་མ་ཡིན། །དེར་ནི་རྗེས་དཔག་འབྱུག་མི་འགྱུར།།
རང་གིས་ཆོད་མས་མཐོང་བ་མིན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་སྟམ་
ན། གང་རང་གི་ཆོད་མས་མ་མཐོང་བ་གཞན་གྱི་ལྷགས་ལ་གྲགས་པ་ཅམ་
ནི་དེ་དག་གི་ལུང་ལས་བཤད་པ་ཅམ་དུ་ཟད་ལ། དེ་དེ་བཞིན་དུ་ངས་པའི་
ཆོད་མ་རང་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་ན་ཆོད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་དགག་སྐྱབ་བྱེད་པ་
མིན་པར་ལུང་ཅམ་གྱིས་བྱེད་པར་འགྱུར་ན་དེ་མི་རིགས་ཏེ། དང་པོར་
དབྱེད་པ་གསུམ་གྱི་ཆོད་མས་ཡོངས་སྤྱོད་བརྟགས་ནས་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་
པའི་ལུང་དེ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་ལ་མི་སྐྱབ་པའི་ལུང་ཡིན་པར་ཁས་འཆེས་
ནས་ལུང་དེ་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་པའི་ཕྱིར་རྗེས་དཔག་གིས་ལུང་དག་
པར་འགྱུར་གྱི་ལུང་ལས་རྗེས་དཔག་དག་པར་མི་འགྱུར་ལ། གཞལ་

བྱ་གསུམ་པར་དཔྱད་པ་ན་དག་པའི་ལུང་ལ་སྟོན་གྱི་གཞན་དུ་རྗེས་སུ་
 དཔག་པའི་ཡུལ་ལ་ལུང་གི་ཆིག་ཙམ་ཆད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 མིག་ལྟན་གྱི་མདུན་འདིར་བུམ་པ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པ་ལ་ནལ་འབྱོར་པ་ལ་
 སྟོན་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྗེས་སུ་དཔག་བྱའི་ཡུལ་ལ་ལུང་གི་
 ཆིག་ཙམ་ཆད་མར་གྱུར་ན་འགལ་བ་ཅན་གྱི་ལུང་སྟོན་ཆོག་ས་ནས་བཤད་
 པ་མཐའ་དག་གི་དོན་དེར་ནི་འཐད་དམ་མི་འཐད་རྟོག་པའི་རྗེས་དཔག་
 འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཆིག་ཙམ་གྱིས་དོན་དེ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 ལྟར་འདུག་ཕྱི་ནང་སོ་སོའི་ལུང་ནི་དོན་སྟོན་ཆོག་ས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ལུང་ནས་
 བཤད་ཆད་དོན་ལ་གྲུབ་ན་བདེན་རླུང་གང་ཡང་དབྱེ་བསལ་མི་སྲིད་པས་
 ལུང་དོན་ལ་རྗེས་དཔག་འཇུག་ཅིང་། ལྷག་ས་ན་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་
 ལུང་ཙམ་ཆད་མར་མི་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། གཞན་ལུང་གིས་རང་འདོད་མི་
 འགྱུག། །རང་ལུང་དངོས་སྟོབས་མེད་ན་མིན། །དང་པོ་ལ། རིགས་པ་
 བརྗོད་དང་དེ་ལན་དགག། །དང་པོ།

ལྷུང་ལ་གཞོད་ཕྱིར་གཞན་ལ་ནི། སྐྱབ་བྱེད་བཞིན་ཕྱིར་དེ་ཡི་ཆོ།

དེ་ནི་ཆོད་མིན་དེ་བས་ན། །དེས་གྲུབ་མ་ལུས་གྲུབ་མ་ཡིན།།

ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ལྷུང་ལས་སློང་དང་བདེ་བ་སེམས་སུ་བསྐྱབ་པའི་
དོན་ལ་གཞོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་བ་སློང་བདེ་སེམས་
མེད་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་ནི་སངས་རྒྱས་པའི་ལྷུང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཞིན་པའི་ཕྱིར་
གཞན་སངས་རྒྱས་པའི་ལྷུང་དེ་འདྲས་གྲངས་ཅན་རང་གི་ཞེ་འདོད་སྐྱབ་
པ་དེ་ཡི་ཆོ་གྲངས་ཅན་རང་གི་དོར་ལྷུང་ཡང་དག་མིན་པར་འདོད་པ་
སངས་རྒྱས་པའི་ལྷུང་དེ་ནི་ཆོད་མར་འོས་པ་མིན་པ་དེ་བས་ན་ལྷུང་དེས་
གྲུབ་པ་མ་ལུས་པ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། མི་རྩལ་
ཅན་དུ་ཁས་སྒྲངས་ནས་དེའི་དག་གིས་སྐྱབ་བྱེད་འདོད་པ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ། མ་བརྟགས་ལྷུང་ཅམ་སྐྱབ་བྱེད་མིན། །

ཞེན་དོར་ཡང་ནི་མ་གྲུབ་ཚུལ། །དང་པོ།

གལ་ཏེ་ལྷུང་དེ་ལྡན་ལ་གྲུབ། །ཅེན་གང་གི་ལྷུང་གང་ཡིན།།

ཆོད་མས་གཞོད་པར་གྱུར་པ་ཡི། །ལྷུང་དེ་རི་ལྟར་གྲུབ་པ་ཡིན།།

གྲུ་ཉེ་ལྷུང་དེ་ལྷན་པ་ཁས་ལེན་པ་དེ་དག་ལ་གྲུབ་པོ་ཅི་ན། གང་ཟག་
གང་གི་ལྷུང་འདི་འོ་ཞེས་པའི་འབྲེལ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷན་པ་གང་
ཡིན་ཉེ་ལྷུང་དང་སྐྱེས་བུ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་འབྲེལ་བ་མེད་ལ། རྗེས་
སྲུང་པག་པས་ལྷུང་དོན་ལ་དབྱུང་པའི་སྐབས་འདིར་གལ་ཉེ་ཆད་མས་
གཞོད་པར་གྱུར་པ་ཡི་ལྷུང་དེ་གང་ཟག་དཔྱེད་པ་པོ་དེ་ལ་རི་ལྷུང་གྲུབ་
པ་ཡིན་ཉེ་མ་གྲུབ་ལ། དེ་ལྷན་དེ་དང་ལྷན་པ་གྲུབ་ཅེས་པ་དོན་མི་དཔོན་།

དེས་ན་ཁྱོད་སངས་རྒྱས་པའི་ལྷུང་ཆད་མ་མིན་པར་འདོད་པས་ན་
ཆད་མ་མིན་ན་དེ་ཁས་ལེན་པ་ལ་ལྷན་ཞེས་སྲུང་མི་རུང་ངོ་།

གཉིས་པ་ཞེན་ངོར་ཡང་ནི་མ་གྲུབ་ཚུལ།

དེ་དང་འགལ་བ་ཁས་ལེན་པ། དེ་ཉིད་གྱིས་ནི་རི་ལྷུང་འབྱུང་།

དེ་ལས་གཞན་པ་ཁས་ལེན་ན། དེ་ངོར་ཡན་ལག་ཆད་མ་མིན།

ལྷུང་དེ་ཆད་མ་མིན་ཡང་མི་ཤེས་པར་ཞེན་པས་ཁས་ལེན་པའི་ངོར་ལྷུང་
དེས་གྲུབ་སྐྱེས་ན་མ་ཡིན་ཉེ། སངས་རྒྱས་པའི་ལྷུང་ལས་བཤད་པའི་
སྐྱེ་འཇིག་སོགས་ཞེན་པས་ཁས་ལེན་ན་སྒོ་བདེ་སེམས་མེད་ཡིན་པར་

ཡང་ཁས་ལེན་པ་དེ་དང་འགྲལ་བ་སྟོབ་དེ་སེམས་སྟུང་ཁས་ལེན་པ་དེ་
 ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཇི་ལྟར་འབྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་
 མི་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་སྤྱི་འཛིན་ཁས་སྦངས་པའི་རྟགས་ལས་
 སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་དེ་ཡི་དོན་ལས་གཞན་པ་གངས་ཅན་པའི་འདོད་
 པ་ཁས་ལེན་ན་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་དེ་དོར་བྱ་ཡིན་པས་སྐྱབ་པའི་ཡན་
 ལག་ཆད་མ་མིན་པར་འགྱུར་རོ།

དེས་སངས་རྒྱས་པས་ཁས་སྦངས་པ་དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཆད་མ་ཡིན་
 བ་སྟོབ་དེ་སེམས་སྟུང་ལུང་གིས་འབྲུབ་ལ། ལུང་དེ་ཆད་མ་མིན་ན་
 སྟོབ་དེ་སེམས་མེད་དུ་ལུང་དེས་མི་འབྲུབ་པས། རྟགས་དང་བསྐྱབ་
 བྱ་གང་རུང་འཛིན་པའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་བྱ་འབྲུབ་པ་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་
 ཆེགས་མེད་པར་པ་རོལ་གྱི་ཁས་སྦངས་ཅམ་ལ་རེ་བ་ནི་ཁོ་བོས་ཁྱོད་
 གསོད་ཀྱིས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོ་བོའི་མགོན་མཛོད་ཅིག་ཅེས་པ་ལྟར་བཞད་
 བཤད་ཀྱི་གནས་སོ།

གཉིས་པ་རང་ལུང་དངོས་སྟོབས་མེད་ན་མིན་ལ། དོན་ལ་འཐད་ན་

སྐྱབ་བྱེད་དགོས། །སྐྱབ་བྱེད་མེད་ན་དེ་མི་འགྲུབ། །དང་པོ་ལ། །སྐྱབ་བྱེད་
ཡོད་ན་སྟོན་པར་རིགས། །སྟོན་དུ་མེད་པའི་གཞན་ལན་དགག། །དང་པོ་
རང་རྟོགས་གང་ལས་བྱུང་བྱུར་པ། །སྐྱབ་བྱེད་དེ་ནི་ཅིས་མ་བཟོད།།
རིགས་པ་གང་གིས་ལུང་འཛིན་པ། །དེ་ནི་འདིས་ཀྱང་ཅིས་མི་འཛིན།།
གངས་ཅན་པ་རྟེན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་ངེས་པར་རྟོགས་
པའི་སྟོ་དེ་རྒྱ་མཚན་གང་ལས་བྱུང་བར་བྱུར་པ་ཡི་སྐྱབ་བྱེད་དེ་ནི་ནང་
པ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཅིས་མ་བཟོད་དེ། །རང་གི་ངོར་ཆད་མར་མ་བྱུབ་པ་
སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་གི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྲ། །གལ་ཏེ་ཁོ་པོ་ཅག་
ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་འདོད་ལ་ལུང་བྱེད་ཀྱིས་ཁས་མི་ལེན་པའི་
ཕྱིར་མ་བཟོད་དོ་ཞེ་ན། །བྱེད་ཀྱི་ལུང་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི་བདེན་ཏེ་
འོན་ཀྱང་བྱེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་མི་བདེན་ལ། །སེར་སྐུ་པའི་ལུང་
བདེན་པའི་རིགས་པ་གང་གིས་གངས་ཅན་པའི་ལུང་ཆད་མར་འཛིན་པ་
ཡིན་ན། །རིགས་པ་དེ་སྟོན་ཅིག་དང་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུབ་པའི་རིགས་
པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་པ་འདིས་ཀྱང་ཅིས་མི་འཛིན་ཏེ། །རིགས་པས་བྱུབ་

བ་ལ་སྤྱི་ཡོད་ཀྱི་མཐོང་པོ་ལྟོ་ལོ། རིགས་པ་མེད་ན་ནི་
གཟུང་བྱེད་ཀྱི་མ་ཡིན་ཏེ་ཆོད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་སྟོན་དུ་མེད་པའི་གཞན་ལན་དགག་པ།

སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ཡོད་ཀྱི་མཐོང་པོ་ལྟོ་ལོ། རིགས་པ་མེད་ན་ནི་

དབང་པོ་འབྲེལ་བའི་སྤྱི་ཡོད་ཀྱི་མཐོང་པོ་ལྟོ་ལོ། རིགས་པ་མེད་ན་ནི་

གང་ཡང་འབྲེལ་བ་ཆེད་ཅན། སྤྱི་ཡོད་སྤྱི་ཡོད་ལྟོ་ལོ། རིགས་པ་མེད་ན་ནི་

དོན་དེ་དག་ལ་བསྐྱབ་བྱ་དང་། སྤྱི་ཡོད་དཔྱད་པ་ཅུང་ཟད་མེད།

ཚུ་རྩལ་མཐོང་པོ་ལྟོ་ལོ། རིགས་པ་མེད་ན་ནི་མཐོང་པོ་ལྟོ་ལོ། རིགས་པ་མེད་ན་ནི་

བ་ལ་སྤྱི་ཡོད་ཀྱི་མཐོང་པོ་ལྟོ་ལོ། རིགས་པ་མེད་ན་ནི་མཐོང་པོ་ལྟོ་ལོ། རིགས་པ་མེད་ན་ནི་

བས་གཞན་དུ་བྱུང་མེད་དོ་ཞེས། དེ་ལྟར་ཡིན་དུ་ཆུག་མོད་དེ་འབྲེལ་བ་མཐོང་པོ་ལྟོ་ལོ།

མཐོང་པོ་ལྟོ་ལོ། རིགས་པ་མེད་ན་ནི་མཐོང་པོ་ལྟོ་ལོ། རིགས་པ་མེད་ན་ནི་མཐོང་པོ་ལྟོ་ལོ།

མེད་པའི་སྤྱི་ཡོད་ཀྱི་མཐོང་པོ་ལྟོ་ལོ། རིགས་པ་མེད་ན་ནི་མཐོང་པོ་ལྟོ་ལོ། རིགས་པ་མེད་ན་ནི་

སྤྱི་ཡོད་ཀྱི་མཐོང་པོ་ལྟོ་ལོ། རིགས་པ་མེད་ན་ནི་མཐོང་པོ་ལྟོ་ལོ། རིགས་པ་མེད་ན་ནི་

མི་རྒྱུ་པའི་སྤྱི་ཡོད་ཀྱི་མཐོང་པོ་ལྟོ་ལོ། རིགས་པ་མེད་ན་ནི་མཐོང་པོ་ལྟོ་ལོ། རིགས་པ་མེད་ན་ནི་

རྣམ་འབྱོར་པར་གྱུར་ནས་དབང་འདས་ཀྱི་དོན་དེ་རྟོགས་པ་དང་། རྟོགས་
 གྱེད་རྣམ་འབྱོར་པའི་དབང་པོ་དེ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བའི་སྐབས་གྱེད་ཀྱི་ཐབས་དེ་
 དྲག་དབང་འདས་དེའི་དོན་མཐོང་བར་གྱེད་པ་ལ་རྣམས་པ་ཡོད་པར་ཞེས་
 པ་ལ་རྣམ་མངོན་གྱིས་དེ་འབྲེལ་དོན་མཐོང་བར་སྐབས་རྣམས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་
 འབྲེལ་རྣམ་མངོན་འབྱུང་དུ་རུང་བར་མི་དཔོག་པ་ལ་རྣམ་མངོན་གྱིས་དེ་
 མཐོང་ངོ་ཞེས་པས་གང་ཡང་མི་འགྲུབ་སྟེ། འགྲུབ་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་
 སོགས་པའང་ཡོད་དེ། རྣམ་མངོན་གྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བརྗོད་
 པས་འགྲུབ་པར་འབྱུང་རོ། །ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཡང་ཐར་བ་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་པ་འདི་
 ལའང་འཁོར་རྒྱ་མ་རིག་པ་དང་སྤེད་པ་གཉིས་དང་འགལ་བའི་སྟོང་ཉིད་
 ཀྱི་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐར་བ་སྐབས་གྱེད་ཀྱི་ལམ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་
 པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པ་སྤང་དུ་རུང་
 བ་ཡོད་ན་རྣམ་འབྱོར་པའི་མཐུས་མཐོང་བ་ལ་གཞོན་པ་མེད་ཅིང་། དེ་
 འབྲེལ་བསམ་གཏན་སོགས་རྣམ་མངོན་ལ་སྐབས་གྱེད་ཡོད་ཀྱང་། སྟོབ་དེ་
 སེམས་སུ་མངོན་སུམ་མཐོང་བ་འདི་ལ་ད་ལྟ་མི་མཐོང་བའི་རྒྱ་མཁོན་

དང་ཕྱིས་སྤྱི་མཐོང་བའི་རྒྱ་མཚན་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་
 པས་ན། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་མཐོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྐྱེ་མི་སྲིད་
 པ་བཞིན་འདི་ལ་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པས་གཞོད་དོ། །ཆོགས་བཅད་འདི་གོ་སྤྱི་
 བར་བསྐྱེབས་ན། སྤར་ནི་ཐ་མལ་པར་གྱུར་པས། །སྐྱབ་བྱེད་གང་གིས་
 དབང་པོ་དང། རྟོགས་པ་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་དེ་དག། ཉེ་འདོད་ཀྱས་ཤེས་ལ་
 ཅུས་ཡིན། །ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། མངོན་ན་རྣལ་མངོན་སྐྱེད་པའི་ཐབས་འདི་
 ལ་བརྟེན་ན་སྒོ་བདེ་སེམས་མེད་མཐོང་ངེས་སོ་སྤྱི་མཐོང་མ་ཡོད་ན་
 སྒོ་བདེ་སེམས་མེད་ད་ལྟ་སྒོ་ག་གྱུར་ཡིན་ཡང་རིགས་པ་དེས་འབྲུབ་ཅུས་
 མོད། ཅི་འདྲའི་རྣལ་མངོན་གྲུབ་ཀྱང་སྒོ་བདེ་སེམས་མེད་ནི་དངོས་པོའི་
 གཤེས་ལ་མེད་པས་མཐོང་མི་སྲིད་པར་གྲུབ་པས་ན་སྐྱབ་བྱེད་མེད་ཅེས་
 སོ། །སྒོ་བདེ་སེམས་མེད་དང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་འབྲེལ་བ་བསྐྱབ་
 པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་སྟོན་དུ་མེད་དོ་ཞེ་ན། བསྐྱབ་བྱ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་
 ད་ལྟ་འབྲུབ་ཅུས་གྱི་རྟོགས་སམ་ཕྱིས་སྤྱི་མཐོང་རུང་གི་སྐྱབ་བྱེད་གང་དང་
 ཡང་འབྲེལ་བ་རྣམས་པར་ཆད་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་དེའི་རང་མཚན་

དངོས་སུ་མཐོང་བ་ལྟ་ཅི། སྤྱི་ས་ཀྱང་སྤྱི་སྤྱི་མཆོན་གྱི་སྒོ་ནས་ཀྱང་བསྐྱབ་
བྱ་ཉིད་དུ་བྱས་ནས་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་དོན་དེ་
ཉྱ་བུ་དག་ལ་བསྐྱབ་བྱ་དྲང་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་ཚུལ་དཔྱོད་པ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མེད་
པའི་སྤྱིར་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་སངས་རྒྱས་པའི་དོར་འགོད་པ་དོན་མེད་ལ། སྐྱབ་
བྱེད་གང་གིས་ཀྱང་འབྱུང་མི་སྲིད་པས་དམ་བཅའ་བ་ཅམ་དུ་འབྱུང་རྟོ།

གཉིས་པ་སྐྱབ་བྱེད་མེད་ན་དེ་མི་འབྱུང་བ་ལ། མདོར་བསྟན་དང་ནི་
རྒྱས་བཤད་གཉིས། །དང་པོ།

སྤྱི་ས་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ནི། །དེ་ཉིད་དེ་ཉིད་མིན་འཛིག་ན།
གཏན་ཆོག་གས་དེར་སྤྱང་མེད་འབྱུང་ཏེ། །དེ་ནི་དངོས་བརྟེན་མིན་སྤྱིར་རྟོ།
གཞན་གྱིས་ཁས་སྤངས་པའི་ལུང་དེ་རི་སྲིད་ལུང་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པ་
དེའི་ཆེ་དེ་ལ་ལུང་དེ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་རུང་བས་ན་སངས་རྒྱས་པའི་དོར་སྤྱོད་
འཛིག་ཏུ་འདོད་པའི་ལུང་དེས་སྒོ་བདེ་སེམས་མེད་སྐྱབ་ཏུ་རུང་ཞིང་།
སྒོ་ལ་བའི་ཞེ་འདོད་གྱི་དབང་གིས་འབྱུང་བར་འབྱུང་རྟོ་ཞེ་ན། སྤྱི་ས་བྱའི་
བསམ་པའི་དབང་གིས་ནི་གྲུབ་པར་སོང་བ་ཅམ་གྱིས་དོན་དེ་ལྟར་གྲུབ་

བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཤམ་ཏེ་ཡིན་ན་བསམ་བས་ཇི་ལྟར་བཅད་བ་ལྟར་དངོས་
པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མིན་པར་འཛོག་ན་ཇི་ལྟར་བཞག་
བ་ཅམ་གྱིས་དེར་བྱུབ་པའི་སྤྱིར་གཏམ་ཆོགས་ཡང་དག་དང་། གཏན་
ཆོགས་དེར་སྒྲུང་བ་ཅམ་གྱི་བྱུང་བར་མེད་པར་སྐྱེས་བུའི་སྒོས་གཏན་
ཆོགས་སུ་སྒྲོམ་བ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ཡིན་པ་དང་། ཡང་དག་ཡིན་
ཡང་མི་འབྱུབ་པར་བཟུང་བ་ཐམས་ཅད་ལྟར་སྒྲུང་དུ་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་
ཏེ། སྐྱེས་བུའི་བསམ་བཤམ་དེས་བཞག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་གཏན་ཆོགས་དེ་
ནི་དངོས་པོའི་དོན་ལ་བརྟེན་པ་མིན་པར་སྐྱེས་བུའི་སྒོ་ལ་བརྟེན་པ་ཅམ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། དོན་ཡོད་དེ་ཤེས་ཆོགས་ན་
འབྱུབ། །དེ་མིན་གཉིས་ཀའི་ངོར་མི་འབྱུབ། །དང་པོ།

དོན་ཡོད་ཤེས་ལ་ལྟོས་བཅས་ཡིན། །མེད་པ་ཤེས་པས་སྐྱབ་བྱེད་མིན། །
ཡོད་ཀྱང་དངོས་དང་འབྲེལ་མེད་པའི། །རྟོགས་པ་རྟོགས་པ་མེད་དང་མཚུངས། །
གཏན་ཆོགས་ནི་སྐྱེས་བུས་ཞེན་པ་ཅམ་གྱི་རྗེས་སུ་མི་འགོ་སྟེ། །ཚུལ་

གསུམ་ཚང་བ་དོན་ལ་ཡོད་པ་དང་ཡོད་པ་ལྟར་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་པ་དང་
 བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་ལ་མེད་པ་ལ་ཡོད་པ་ལྟར་ཤེས་པ་ས་དོན་དེ་སྐྱབ་
 པར་བྱེད་ཀྱས་པ་མིན་ལ། དོན་ལ་ཡོད་ཀྱང་དེ་རི་བཞིན་མ་ཤེས་པར་
 ཉགས་སུ་མ་བཀོད་ནས། བསྐྱབ་བྱའི་དངོས་པོ་དྲང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་
 ཉགས་ལས་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པར་རྫོམ་པ་ནི་རྟོགས་པ་ཡིན་པར་སེམས་
 གྲང་ཅུང་ཟད་རྟོགས་པ་མེད་པ་དྲང་མཚུངས་ཏེ། བཉགས་ན་ཉགས་དེ་
 ལས་དེ་རྟོགས་ངེས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར་རང་གིས་རྒྱ་མཚན་ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་དཔྱོད་སྐྱེས་པ་ཅམ་དུ་ཟད་དེ། དཔེར་ན་གཞལ་
 བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་ནི་མི་ཉག་པའམ་རྒྱལ་དུ་བྱུབ་པའོ་སྟམ་པ་དང་རྒྱངས་
 པ་ལ་དུ་བར་བཟུང་ནས་དེ་ལས་མི་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་སྒོ་བདེ་
 སེམས་མེད་ཀྱང་ཡོད་དུ་ཚུགས་ཀྱང་སྐྱེ་འཇིག་གི་ཉགས་ལས་དེ་རྟོགས་པ་
 ནི་མཛོན་རྫོམ་ཅམ་དུ་ཟད་དོ། །དེས་ན་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་ཡང་དེས་དེ་
 འབྲུབ་ཚུལ་མི་ཤེས་པའི་ངོར་ནི་ཉགས་ཡང་དག་དེ་དང་ལྟར་སྤང་འབྲེལ་བའི་
 ཕྱིར་དེ་འབྲེལ་ཉགས་ལས་རྟོགས་པ་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་

པའི་མངོན་སྒྲོམ་ཞེས་བྲལ།

གཉིས་པ་དེ་མིན་གཉིས་ཀའི་དོར་མི་འབྲུག་པ་ནི།

རང་བཞིན་དང་ནི་འབྲས་བུ་འཕམ། །སྤང་བ་མཐོང་བ་མེད་ཉིད་རྟགས།།

འབྲེལ་དེ་དངོས་ལ་བྱུང་ཡིན་ན། །རང་ལ་ཅི་ཡི་སྤྱིར་མ་བྱུང།།

གཞན་གྱིས་ཀྱང་གཞན་ལས་:རྟོགས་པར། །⁽¹⁾མི་རིགས་་་་།

སྒྲོ་བ་དེ་སེམས་མེད་ལྟ་བུ་ལ་རྟགས་ཡང་དག་གི་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་ན།

རྟགས་ཡང་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རྟེན་རྟེན་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་སྐྱབ་པའི་

གཏན་ཆེགས་གཉིས་པོ་འཕམ། །ཡང་ན་སྤང་དུ་རྩང་བ་མཐོང་བ་མེད་པ་

ཉིད་དེ་མི་དམིགས་པ་དགག་པའི་རྟགས་གང་རྩང་ལས་མི་འདའ་ལ། །སྒྲོ་

བ་དེ་སེམས་མེད་དུ་སྐྱབ་པ་འདི་དེ་དག་གི་ནང་དུ་འདུས་ལ་སྐྱབ་རྟགས་

ཡིན་ཞིང་། །རྟགས་ཆོས་ཀྱི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་དེ་སྒྲོས་

བརྟགས་ཅམ་མིན་པར་དངོས་པོ་རང་ལ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ན་གངས་ཅན་

རང་ལ་ཡང་ཅི་ཡི་སྤྱིར་མ་བྱུང་སྐྱབ་སྐྱབ་དགོས་ལ། །རང་ཉིད་ལ་མ་བྱུང་ན་

(1) སྤང་བ་མཐོང་བ་མེད་ཉིད་། ༡༩༦༡-༦། །རྟོགས་པའི་།

གཞན་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ཁས་ལེན་པ་ཅན་གྱིས་ཀྱང་གཞན་གྲངས་
ཅན་པའི་སྐྱབ་དག་བརྗོད་པ་དེ་ལས་རྟོགས་པར་མི་རིགས་ཏེ་རྟགས་
དེས་དེ་འབྲུག་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པས་སོ།།

གསུམ་པ་ཙོད་སྟོང་ནི།

གཞན་གྱིས་བརྟགས་པ་ཡིས། །ཐལ་བ་སྐྱབ་པ་གཉིས་འབྲེལ་བྱིང།།

གཅིག་མེད་ན་གཞན་དགག་བྱིང་ཡིན།།

གཞན་གྱི་ཁས་སྒངས་རྟགས་སུ་འགོད་མི་བྱུང་ན་ཁྱོད་དང་སྟོན་གྱི་སྟོབ་
དཔོན་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་པ་རོལ་པའི་ཁས་སྒངས་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་
མི་འདོད་པ་སྐྱབ་པ་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས།

གཞན་གྱིས་ཀྱང་ཏུ་བརྟགས་པའི་ཁས་སྒངས་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་
ཡིས་ཁོ་རང་གི་མི་འདོད་པའི་ཆོས་གཞན་ཐལ་བ་སྐྱབ་པ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་
ཐལ་བ་དེ་དང་། སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་རྟགས་དེ་གཉིས་ཀ་འབྲེལ་བའི་བྱིང་
བྱེད་བསྐྱབ་བྱ་གཅིག་པོ་མེད་ན་གཞན་ཅིག་ཞོས་བྱེད་བྱ་རྟགས་
དག་ཀྱང་མི་འབྲུག་པར་དགག་པའི་བྱིང་ཡིན་ཏེ།

དཔེརན་གྱི་བྲག་པས་བ་ལང་གི་སྤྱི་ཆ་མེད་གཅིག་གསལ་བ་ཐམས་
 ཅད་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་འཕྲོད་འདུས་འབྲེལ་བར་འདོད་པ་ལ། བ་ལང་གི་
 སྤྱི་ཆོས་ཅན། ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་པར་ཐལ། རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་
 དུས་གཅིག་ཏུ་འཕྲོད་འདུས་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ན། ཉགས་
 དེ་ཆོད་མས་གྲུབ་པ་མིན་ཡང་པ་རོལ་པོའི་ཁས་སྦྲངས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་
 ལ། དེ་གྲུབ་ན་ཆ་དུ་མ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། འབྲེལ་ཡུལ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་
 བའི་ཆ་ཐ་དད་མེད་ན་དུ་མ་དང་འབྲེལ་མི་སྲིད་པའི་ཉགས་ཆོས་ཀྱི་
 འབྲེལ་བ་གྲུབ་པས་ན་དེས་ཆ་དུ་མ་དང་ལྡན་པའི་སྤྱི་ཞིག་སྐྱབ་པ་མིན་གྱི་
 ཆ་མེད་ཀྱི་སྤྱི་འདོད་པའི་དམ་བཅའ་ལ་ཁོ་རང་གི་ཁས་ལེན་གྱིས་གཞོད་
 པར་སྟོན་པ་སྟེ་ཐལ་བའི་ཉགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཆ་དུ་མ་དེ་མེད་ན་ཁས་
 སྦྲངས་པའི་ཉགས་དེ་ཡང་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་པའི་ཐལ་བ་སྐྱབ་པ་ལ་ནི་
 ཁས་སྦྲངས་ཉགས་སུ་བཀོད་པས་མི་འདོད་པ་ཅམ་འགྱུར་བྱས་ཀྱི། སྟོ་
 བདེ་སེམས་མེད་ལྟ་བུ་རང་རྒྱུད་བསྐྱབ་པ་ལ་ཁས་སྦྲངས་ཅམ་གྱིས་གང་
 ཡང་མི་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་དོན་སྟོས་ལ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་ཅོད་སྟོང་
གསུམ། །དང་པོ།

དོན་སྟོས་དེ་ནི་སྤྲད་ག་དང་། རྟོག་པས་སྟོ་བཏགས་བདག་ཉིད་ཅན།
རྟགས་ཉིད་མིན་པར་འབྱུང་དོན་ཏེ། རྟོན་ལས་དོན་ནི་འབྱུང་བྱིང་རོ།
མདོ་ལས་དོན་ཞེས་སྟོས་པ་དེ་ནི་གཏན་ཆིགས་དེ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་
ལུང་ལས་བཤད་པའི་ཆིག་ཅེས་དང་མིང་འདོགས་ལུགས་ཀྱི་སྟོ་ཅེས་
འབྱུག་པ་དུག་དུང་། རྟོན་ལ་བར་གོ་རྟོག་པས་སྟོ་བཏགས་པའི་བདག་
ཉིད་ཅན་ཀྱི་སྟོ་བྱེད་བཀོད་པ་རྣམས་རྟགས་ཡང་དག་ཉིད་མིན་པར་
འབྱུང་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སྤྲད་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་ལས་བཤད་
པའི་བྱིང་། ཞེས་དང་། རྟགས་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་བྱིང་། ཞེས་དང་། ཞེ་
འདོད་ཀྱི་མིང་ཅེས་ལས། རྟལ་སྟན་སྟོབ་པ་མིན་ཏེ། ལུས་ཅན་མིན་པའི་
བྱིང་། ཞེས་དང་། ལུག་པ་པས་རིང་བྱང་སོགས་ཆད་མདོན་སུམ་གཞལ་
དུ་མེད་པ་ལ་ལུས་ཅན་མིན་པའི་མིང་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཤིང་སེམས་
པ་དང་ལྟན་ཏེ། ལྟན་པ་བལྟས་ན་འཆི་བའི་བྱིང་། ལྟ་བུ་རྣམས་སྤར་བཤད་

པ་ལྟར་དང་། རང་གི་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པ། སྒྲ་ཏག་སྟེ། རྟོགས་དང་
མ་སྒྲུབ་རྟོགས་དག་ལས་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བུ་སོགས་ཆོག་
ཅམ་དང་། ཞེ་འདོད་ཀྱི་ཏགས་སུ་བརྩུང་བ་ཅམ་གྱིས་དོན་སྒྲུབ་མི་ལུས་ཏེ།
ལུས་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འབྲུབ་པར་འབྲུར་བའི་ཕྱིར་མི་
འཐད་ལ། དེས་ན་སྒྲ་ཅམ་དང་རྟོག་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་དུ་བ་ལས་མེ་ཤེས་
པ་བཞིན་དུ་ཏགས་རང་གི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ལས་བསྒྲུབ་བྱའི་དོན་ནི་འབྲུབ་
པར་འབྲུར་བའི་ཕྱིར་དོ།

གཉིས་པ་ལ། རྟོག་ལུང་ཅམ་ཏགས་སྒྲུབ་བྱེད་མིན། །བརྗོད་ཅམ་སྒྲུབ་
བྱེད་མིན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ།

རྟོག་དང་ལུང་དག་བྱེད་པ་པོའི། །འདོད་པ་ཅམ་དང་རྗེས་འབྲེལ་དང་།
དངོས་ལས་གཞན་དུ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། །བཏགས་པ་དག་ནི་འཁྲུལ་པ་ཡིན།
ཅིའི་ཕྱིར་རང་གི་རྟོག་པ་ཅམ་དང་ལུང་དུ་ག་ཏགས་སུ་བཀོད་ན་སྒྲུབ་བྱེད་
མིན་ཞེ་ན། སྒྲེས་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་སྒྲ་ཆོགས་སུ་རྟོག་པ་ཅམ་
དང་བརྗོད་བྱ་སྒྲ་ཆོགས་སྟོན་པའི་ལུང་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་རྟོག་པ་

དང་ལུང་དེ་དག་གྱེད་པ་པོའི་འདོད་པ་ཅམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅམ་
 ལས་དངོས་པོའི་དོན་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 དེ་དག་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལས་གཞན་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་འབྱུལ་
 སྲིད་པའི་ཕྱིར་སྐྱབ་གྱེད་ཡང་དག་ཏུ་ཆད་མས་ངས་པ་མེད་པའི་རྟོག་
 བཏགས་ཀྱི་རྟགས་དང་ལུང་གི་སྐྱ་ཅམ་སྐྱབ་གྱེད་ཡང་དག་ཏུ་བཏགས་
 པ་དག་ནི་འབྱུལ་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མ་འབྱུལ་ན་སྐྱེས་བུའི་རྟོག་པ་དང་
 ལུང་ནས་བཤད་ཆད་བདེན་དགོས་ན་འགལ་བའི་དོན་ཅན་གྱི་རྣམ་གཞག་
 ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པར་འབྱུང་རོ།

གཉིས་པ་བརྗོད་ཅམ་སྐྱབ་གྱེད་མིན་ཚུལ་ལ། ཆོག་གཉིས་དངོས་སུ་སྐྱབ་གྱེད་
 མིན། །བརྒྱད་ནས་ཡིན་མིན་བྱད་པར་ཡོད། །དང་པོ།
 དོན་གྱིས་དོན་རྟོགས་ཕྱིར་དོན་ལ། །ཐོགས་དང་གཏན་ཆོགས་བརྗོད་ཅུས་⁽²⁾མེད།
 དེས་ན་དེ་དག་རང་ཉིད་ལས། །སྐྱབ་པར་གྱེད་པར་གནས་མ་ཡིན།
 ཚུལ་གསུམ་ཆང་བའི་རྟགས་རང་གི་དོན་གྱིས་བསྐྱབ་བུའི་དོན་རྟོགས་

(2) བེང་བར་དཔེ་རྒྱུ་ ༤༦-༡ ། ༡༥༡ །

པ་ནི་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་འོང་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར་བསྐྱབ་བྱའི་དོན་འབྲུག་
 པ་ལ་ཕྱོགས་ཏེ་དམ་བཅའི་ཆོག་ཅམ་དང་། གཏུན་ཆོགས་ཅམ་བཟོད་པ་
 ཁོ་ན་ལ་མར་མེས་ཐུན་པ་སེལ་བ་ལྟར་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྩུས་པ་མེད་དེ། དེས་
 རྟ་ཕྱོགས་དང་གཏུན་ཆོགས་བཟོད་པ་དེ་དག་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་
 བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པར་གནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་ཆོག་ཅམ་
 ཀྱིས་དོན་གྲུབ་པས་སྤྱ་ཡང་པོངས་པ་སྤྱོད་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཕྱིར་
 དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པའི་རིགས་པ་ཁོ་ནས་བསྐྱབ་བྱ་འབྲུག་
 པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དོན་ཉིད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་ལས་འོང་གི་སྐྱ་
 ཅམ་དང་རྟོག་པ་ཅམ་གྱི་ཇེས་སྤྱོད་བཟོད་པའི་ཕྱིར་དོན་ལ་གྲུབ་པ་ཁོ་
 ར་གལ་ཆེ་ཞེས་སྟོན་པའོ།

གཉིས་པ་བརྒྱད་ནས་ཡིན་མིན་བྱེད་པར་ཡོད་པ་ལ། ཕྱོགས་ཆོག་
 བརྒྱད་ཀྱང་སྐྱབ་བྱེད་མིན། །གཏུན་ཆོགས་བརྒྱད་ནས་སྐྱབ་བྱེད་
 ཡིན། །དང་པོ།

ཕྱོགས་ཀྱི་ཆིག་དེ་སྤྲོ་བ་པོ་ལྟེ། །བསམ་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ེ་ན།།⁽³⁾
ཆད་ཡིན་དེ་ལས་ཐེ་ཆོམ་དག། སྦྱེ་བྱིར་དངོས་སུ་སྤྲོ་བ་བྱེད་མི་ན།།
བསྤྲོ་བ་པར་བྱ་བ་བརྗོད་པ་ཡིས། །བརྗོད་པ་ཡིས་ཀྱང་རྣམ་པ་མེད།།
སྤོབ་དཔོན་གྱིས་སྤྲོ་བྱང་ཆད་མ་བཞེད་པའི་བྱིར་ཕྱོགས་ཆིག་འདི་ཡང་
སྤྲོ་བ་བྱེད་དུ་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆིག་དེ་ནི་དེ་སྤྲོ་བ་སྤྲོ་བ་པོ་ལྟེ་
རང་གི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་གཞན་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ན་བསམ་
པ་དེ་ལྟ་བུ་བརྗོད་པ་པོ་ལྟེ་རྗོད་པ་ཅམ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་
བསྤྲོ་བ་བྱ་ལ་ངེས་པ་མི་སྦྱེ་བ་དེ་ལྟར་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་སྟམ་དུ་ཐེ་ཆོམ་
དག་སྦྱེ་བའི་བྱིར་དམ་བཅའི་དོན་དེ་དངོས་སུ་སྤྲོ་བ་པར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ།
སྤྲོ་བ་བྱེད་ཡང་དག་པ་མ་མཐོང་གི་བར་དུ་དེ་ལྟར་ངེས་མི་རྣམས་སོ།།
གལ་ཏེ་རྣམས་ན་སྦྱེས་བྱས་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འགྲུབ་པ་གཅིག་
ཀྱང་མི་སྤིང་དོ། །དེས་ན་བསྤྲོ་བ་པར་བྱ་བ་འམ་དམ་བཅའ་ཅམ་བརྗོད་
པ་ཡིས་དངོས་སུ་མི་འགྲུབ་པར་མ་ཟད། བརྗོད་པ་ཡིས་ཀྱང་བསྤྲོ་བ་བྱ་

(3) ལྷན་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༩༩༧-༩༡ རྒྱུ་ལྟེ།

འགྲུབ་པའི་རྒྱས་པ་མེད་དེ། རོན་ལ་གཏུགས་ཀྱང་དེ་ལས་ལྷག་པ་གཞན་
རྟོགས་རྒྱ་མེད་པའི་བྱིར་རོ།

གཉིས་པ་གཏན་ཆོགས་བརྒྱད་ལྟར་བྱེད་ཡིན་པ།

གཏན་ཆོགས་བརྗོད་པ་རང་ཉིད་ལ། །རྒྱས་པ་མེད་ཀྱང་རྒྱས་སྟོན་བྱེད།།
གཏན་ཆོགས་བརྗོད་པ་རང་ཉིད་ལ་རྒྱས་པ་མེད་ཀྱང་གང་གིས་རྒྱས་པ་
དོན་གྱི་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བ་དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པས་ན་བརྒྱད་ནས་དོན་གྱི་
གནས་ཚུལ་ལ་བྱུག་ནས་བསྐྱབ་བྱ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཆོག་
ཅམ་གྱིས་དོན་གང་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་མེད་མཛུབ་མོས་ཁྲ་བ་བཞིན་དུ་
ཆོག་གིས་མཆོན་ནས་དོན་རྟོགས་པ་ན་དོན་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ཚིད་སྟོང་ལ། ལུང་དང་འགལ་བར་དོགས་པ་བསལ། །དེ་ལ་
ཚིད་པ་སྤང་བ་ལོ། །དང་པོ།

གཏན་ཆོགས་དོན་གྱི་ཡུལ་ཉིད་གྱིས། །རྒྱས་མེད་དེ་ནི་བརྗོད་པར་བཤད།།
སྟོབ་དཔོན་བྱེགས་ཀྱི་སྤང་པོས།

རང་གིས་ངེས་བཞིན་གཞན་དག་ལ།།

ངེས་པ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་ཡིས།།

ཕྱོགས་ཆོས་འབྲེལ་བ་བསྐྱབ་བྱ་དག།

བརྗོད་པ་ལས་གཞན་སྤང་བར་བྱ། །ཞེས་བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པར་
གསུངས་པ་མེན་ནམ་ཞེན། དེའི་དོན་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ།

དེ་ལ་དཔག་བྱ་བསྟན་པ་ནི། །གཏན་ཆིགས་དོན་གྱི་ཡུལ་དུ་
འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བའི་གཏན་ཆིགས་གྱི་
དོན་གྱི་རྒྱས་པ་འདུག་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པ་
རང་ལ་སྐྱབ་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པ་དེ་ནི་གཏན་ཆིགས་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་བར་
བྱ་བའམ་བསྟན་པའམ་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་པར་བཤད་དེ། གཏན་
ཆིགས་ལས་དེ་གོ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་དེ་ལ་རྗོད་པ་སྤང་བ།

གལ་ཏེ་དེ་ལ་འང་རྒྱས་ཡོད་དེ། །གཏན་ཆིགས་ཆིག་ནི་འདུག་ཕྱིར་ན།།

དེ་ནི་ཐེ་ཆོམ་གྱིས་ཞེས་པར། །འདོད་པས་སྐབས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན།།

མི་མ་སྟན་ཕྱོགས་ཁས་ལེན་ཡང། །དེ་མཚུངས་ཕྱིར་ན་སྟག་མེད་འགྱུར།།

གཤམ་ཏེ་དམ་བཅའི་ཆིག་བརྗོད་པ་དེ་ལ་འང་རྒྱས་པ་ཡོད་དེ། དམ་བཅའ་
བརྗོད་པ་དེ་གཏམ་ཆིགས་ཀྱི་ཆིག་ནི་འཇུག་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་
རོལ་ན། གཏམ་ཆིགས་བརྗོད་པ་དེ་ནི་ཕྱིར་ཆོལ་བའི་ཐེ་ཆོམ་གྱིས་དོན་
དེ་རི་ལྟ་བུར་ཤེས་པར་འདོད་པའི་སྐྱབས་ལ་འང་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཐེ་ཆོམ་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་ལ། གཞན་ཡང་ཤེས་པར་འདོད་པ་དང་།
སྐབས་སུ་བབ་པ་དང་། ཆོལ་བས་རྟོག་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་བྱུབ་པར་འདོད་
པ་སོགས་ཀྱང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཐལ་བས་དེ་མཐའ་དག་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བརྗོད་
དགོས་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ།

གཤམ་ཏེ་ཐེ་ཆོམ་བ་བ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་གཏམ་ཆིགས་འགོད་
པ་ཡིན་ཡང་རྒྱ་བརྒྱད་པ་དེ་དག་གི་དངོས་འབྲས་དམ་བཅའ་བ་ཆིག་
དུ་བརྗོད་པ་དེ་ཁོ་ནས་དེ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འགྲོའི་ཐེར་ན། པ་རོལ་པོས་སྐྱབ་
བྱེད་མཁན་པོ་དང་ཞེ་འདོད་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཁས་ལེན་པར་བྱས་
ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱ་རྟག་གོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་ཡང་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་
ཆིག་འཇུག་པ་དེ་དམ་བཅའ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ན་སྐྱབ་བྱེད་བརྗོད་པ་

ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ།

གསུམ་པ་རབ་གསལ་བྱེད་གྱི་དོན་སྒྲོས་པ་ལ། ཚུལ་གསུམ་ཆང་ན་
གསལ་བྱེད་ཡིན། །དེ་ལས་གཞན་པ་གསལ་བྱེད་མིན། །དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་
བ་ལོ། །དང་ལོ།

ནང་གི་ཡན་ལག་རུས་པ་ནི། །ཚུལ་གསུམ་དག་ལ་ཡང་དག་གནས།།

དེ་ལ་བྲན་པ་བསྐྱེད་པ་ནི། །དེ་ཉིད་ཆོག་ལ་ཡང་དག་གནས།།

དོན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་དག་སྐྱོར་བ་དེ་ཡང་མ་ཆང་བ་དང་ལྷག་པོ་མ་ཡིན་
པར་དོན་གྱི་ཉོག་ས་པ་སྐྱེད་པའི་དག་རྣམ་དག་གི་སྒྲོ་ནས་གསལ་བར་བྱེད་
པ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཞན་རིག་ས་པ་ཅན་པ་སོགས་དང་རང་
སྡེ་སྡེ་རབས་པའི་ཚུད་པ་གྲུབ་པ་ནས་ཀྱང་སྐྱོར་དག་ཡན་ལག་ལྷ་ལྷན་དུ་
འགོད་པར་འདོད་དེ། མེ་ཡོད་དེ་ཞེས་པས་དམ་བཅའ་དང་། ཏུ་བ་ཡོད་པའི་
བྱིར་ཞེས་གཏན་ཆོག་ས་བརྗོད་པ་དང་། ཆང་མང་བཞིན་ཞེས་པས་དཔེ་
དང་། ཏུ་ལྷན་གྱི་ལ་ལའང་ཏུ་བ་ཡོད་པས་ཞེས་པ་ཉི་བར་སྐྱོར་བ་དང་། མེ་
ཡོད་དོ་ཞེས་པ་མཐུག་སྐྱེད་དེ་ལྷར་འདོད་ལ། རང་སྡེ་ཁ་ཅིག་དམ་བཅའ་

གཏན་ཆེགས་དཔེ་གསུམ་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་དུ་འདོད་ཀྱང་དཔེ་ནི་བྱ་བ་
 བ་སྟོན་པའི་དཔེ་ཅུ་ཡིན་གྱི་བྱུང་དུ་རང་བྱུས་བྱུང་པར་བ་མེད་ལ། དག་
 ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་ཕྱོགས་ཆོས་དང་བྱུང་བ་བཟོད་པ་འདི་ཅུ་ལས་
 གཞན་པ་དོན་མེད་དེ། རྟེན་རང་གི་རྒྱུ་ལ་དོན་གང་ཡིན་པ་དེར་རྟོགས་
 བ་སྟེ་བའི་རྒྱལ་ཡན་ལག་ཏུ་བྱུང་པའི་བྱུས་པ་ནི་དོན་རང་ལ་བྱུང་པའི་
 རྒྱུ་ལ་གསུམ་པོ་དག་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་ལ། རྒྱུ་ལ་གསུམ་དེ་ལ་བྱུང་
 བ་བསྟེན་པ་ནི་རྒྱུ་ལ་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་བཟོད་པའི་ཆེག་ལ་ཡང་དག་པར་
 གནས་ཏེ། དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་དང་མཐུན་པར་ཆེག་གིས་བྱུང་ལས་དུ་
 འགྱུར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་རྒྱུ་ལ་གསུམ་བཟོད་པ་དེ་སྐབས་བྱེད་ཡིན་གྱི་
 གཞན་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ།

གཉིས་པ་དེ་ལས་གཞན་པ་གསལ་བྱེད་མིན་པ་ལ། ཕྱོགས་སྔ་བཟོད་
 དང་དེ་ཡི་ལན། །དང་པོ།

གལ་ཏེ་ཡུལ་བསྟན་མེད་པར་ནི། །གཏན་ཆེགས་འཇུག་པ་མེད་པའི་བྱིས།

ཡུལ་བསྟན་པ་དག་ཉིད་ལས་ནི། །བྱུས་པ་སྐབས་པར་འདོད་ཅེས།

གཤམ་ཏེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་སྟོན་དུ་བསྟན་པ་མེད་པར་ནི་
གཏུན་ཆོག་ས་རྒྱུ་པ་འདྲུག་པ་མེད་དེ། འཕེན་མེད་པར་མེད་འཕེན་
པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དག་
གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དག་ཉིད་ལས་ནི་སྟོགས་ཆོག་བཟོད་པ་ལ་ཡང་
བསྐྱབ་བྱ་འབྲུག་པའི་རྟུ་པ་བྱུ་པར་འདོད་དོ་ཅི་ན།

གཉིས་པ་དེ་ཡི་ལན་ནི།

ཁྱབ་སྟོན་ཅན་ལ་དེ་མེད་ཀྱང་། །སྤྱི་བྱས་ཡིན་འདི་འདྲ་ཀྱང་།
མི་རྟག་ཅེས་ནི་བཟོད་པས་ཀྱང་། །དོན་གྱིས་དེ་ནི་འཛིག་སྟོར་འབྲུག་།
སྟོགས་བསྟན་པ་ནི་མེད་ན་ཡང་། །འབྲུག་པ་ལ་ནི་གོགས་མེད་སྤྱིར།
གསུམ་ལས་ཚུལ་གང་རུང་བ་ཉིད། །མ་བསྟན་མ་ཆང་ཡིན་པར་བཟོད་།
བསྐྱབ་བྱ་བཟོད་པ་ཡང་ངེས་པར་སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ན་དེ་མ་
ཆང་བས་བསྐྱབ་བྱ་འབྲུག་པ་མེད་དགོས་ན་འང་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་
བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན། སྤྱི་ཡང་བྱས་སོ། །ཞེས་
པ་ལྟ་བུའི་ཁྱབ་པ་སྟོན་དུ་བྱས་ནས་བཟོད་པ་ཅན་ལ་སྤྱི་མི་རྟག་པར་དམ་

བཅའ་བའི་ཆིག་དེ་མེད་པར་དངོས་སུ་གསལ་གྲུང་། ཕྱོགས་ཆོས་བརྗོད་
 པ་སྒྲིན་དུ་བྱས་པ། སྤྱི་བྱས་སོ། །གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱུང་། དཔེར་
 བྱས་པ་བཞིན། ཞེས་སམ། སྤྱི་བྱས་པ་ཡིན་ལ་གང་བྱས་པ་འདྲི་འདྲ་
 བ་ཀློན་གྲུང་མི་རྟག་གོ་ཅིས་ནི་བརྗོད་པས་གྲུང་དམ་བཅའ་མ་བསྟན་པར་
 ཡང་དོན་གྱིས་སྤྱད་ནི་འཛིག་པ་ཅན་ཡིན་པའི་སྒྲོར་འབྱུང་ཏེ། སྒྲོ་སྒྲིང་
 པར་རྒྱས་ན་དམ་བཅའ་མེད་པས་ཅི་ཞིག་ཤོལ་ལ། བསྟན་གྲུང་ཡོན་ཏན་
 ལྷག་པོ་ཅི་ཞིག་ཐོབ་སྟེ་དེས་ན་དེ་སྤྱོད་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་མི་རྟག་པ་ཡིན་
 ཏེ། རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་བརྗོད་གྲུང་རྟགས་ཀྱི་རྒྱས་པས་བྱུང་པ་ཡིན་
 གྱི་དམ་བཅའ་བས་ནི་གང་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དམ་བཅའི་ཆིག་དེ་རྟགས་
 ཀྱི་ཡུལ་ཆོགས་དོན་དེ་ལ་རྟགས་འབྲེལ་བ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་
 ཕྱིར་ཚུལ་གསུམ་གསལ་བའི་དག་ཏུ་གྱུར་པ་དེས་སྤྱོད་པར་སོང་གི་དམ་
 བཅའ་བས་ནི་པན་བཏགས་པ་གང་ཡང་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་
 བྱེད་ཕྱོགས་ཆིག་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དག་ནི་མེད་ན་ཡང་ཚུལ་གསུམ་ཆང་
 བ་མཆོན་པའི་དག་གིས་བསྤྱོད་བྱེད་འབྱུང་པ་ལ་ནི་དམ་བཅའ་མ་བརྗོད་པ་

དེས་གོགས་རྩལ་ཟད་ཀྱང་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་
གསལ་ཏེ། བྱམ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཐག་ཐོང་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་
ཕྱིར་འབྲུབ་རྣམས་སུ་གྱུར་པ་ཚུལ་གསུམ་པོ་ལས་ཚུལ་གྲང་ཡང་རྩལ་བ་
ཉིད་མ་བསྟན་པ་སྟེ། ཕྱོགས་ཆོས་མི་འབྲུབ་པའམ་བྱུང་པ་གཉིས་གང་རུང་
རེ་ཆིག་རྒྱུ་གྲུབ་པས་ཆོག་པར་འདོད་པ་ལྟ་བུ་ནི་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཆང་བ་
ཡིན་པར་བརྟེན་དེ་བསྐྱབ་བྱེད་འབྲུབ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟགས་
ལ་ཚུལ་གསུམ་ཆང་ན་ཡང་ཕྱོགས་ཆོས་དང་བྱུང་པ་གཉིས་ཀ་གསར་དུ་
བསྐྱབ་དགོས་པའི་ངོར་གཉིས་ཀ་ནས་ཆང་བར་བརྟེན་ཅིང་ལེགས་པར་
བསྐྱབས་པས་དོན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སློ་སྦྱིད་པར་རྣམས་སོ། །

:གཉིས་པ་⁽⁴⁾ ཚྱོད་སྤྱོད་ལ། རང་གིས་བཀོད་པའི་ཚྱོད་སྤྱོད་
བསྟན། །གཞན་གྱི་འབྲེལ་མེད་ཚྱོད་ལན་བཀག། །དང་པོ་ལ། རང་ལ་ཚྱོད་
པའི་སྦྱོན་མེད་ཚུལ། །གཞན་ལ་ཐལ་བ་ངེས་པར་འབབ། །དང་པོ།

(4) དཔེ་ཐུང་མ་ཕྱི་རྒྱུ་གས་ཆེན་དཔེ་རིང་། ༡༩༩༡-༥། ཞིང་ཆེན་དེབ་གཞུགས། ༩༩༩-༡༥། ཤེས་རིག་དཔེ་
རིང་། ༩༩༩-༡། རྟེན་ཡིག་དེབ་གཞུགས། ༡༡༡-༩། །གཉིས་པ་། །ཞེས་བྱུང་། ཚུལ་གསུམ་ཆང་ན་གསལ་བྱེད་
ཡིན། །དེ་ལས་གཞན་པ་གསལ་བྱེད་མིན། །དེ་ལ་ཚྱོད་པ་ཐུང་བ་འོ། །ཞེས་པའི་ས་བཅད་གྱི་འགྲམ་རྣམས་
།གསུམ་པ་། །ཡིན་དགོས། རྒྱ་དག་པའི་མཆན།

བསྐྱབ་བྱ་བཟོད་པར་དམ་བཅས་ནའང། སྤྲེའི་ལ་སྦྱོན་འཐད་མིན་ཏེ།
སྐྱབ་བྱེད་དབང་དུ་བྱས་ཉིད་ཀྱིས། གཤམ་ཆོག་སྟར་སྒྲུང་ཐལ་མིན་བྱིང།
བསྐྱབ་བྱ་བཟོད་པ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་འདོད་པའི་ལུགས་འདི་ལ་བསྐྱབ་བྱ་
བཟོད་པ་དམ་བཅས་པ་ཡི་མཆན་ཉིད་དུ་བྱས་ནས། བསྐྱབ་བྱར་ཁས་
ལྷངས་སྦྱོགས་མཆན་ཉིད། ཁེས་སྤྲས་ནའང་སྤྲ་བ་དེ་ལ་མ་བྱལ་བའི་
དཔེ་དང་རྟགས་ཀྱང་གྲོལ་བའི་རོར་ད་དུང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་
དོན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་ཡང་དམ་བཅས་པའམ་སྦྱོགས་
སུ་ཐལ་ཞེས་སྦྱོན་བཟོད་པ་འཐད་པ་མིན་ཏེ། མ་བྱལ་བའི་རྟགས་ཀྱང་
སྐབས་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་
དབང་དུ་བྱས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲ་གཤམ་ཆོག་སྟར་སྒྲུང་བ་
ནི་དམ་བཅས་ཐལ་བ་མིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཡང་ན་སྐབས་ལ་ལར་བསྐྱབ་
བྱ་བཟོད་པར་དམ་བཅས་པ་དེ་བཟོད་ཀྱང་རུང་དེ་སྐྱབ་བྱེད་མིན་ཏེ་
ཞེས་ཀྱང་འབྲེལ་བ་ཡོད་དོ།

གཉིས་གཞན་ལ་ཐལ་བ་དེས་པར་འབབ་པ།

ཁྱད་པར་མེད་པར་བརྟེན་ཡང་། རིགས་གཅིག་ཐེ་ཆོམ་སྐྱེ་འགྲུར་ཏེ།
གཞན་དུ་བསྐྱབ་བྱ་བརྟེན་པ་ཀུན། དམ་བཅའ་བར་ནི་ཐལ་བར་འགྲུར།
གལ་ཏེ་བྱབ་བརྟེན་སྐྱབ་བྱེད་བྱིས། གཞན་དག་ལ་ཡང་སྐྱོན་མེད་ན།
དེ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་པ་དག་ཇི་ལྟར་སྐྱབ་བྱེད་ཡན་ལག་ཡིན།

གཞན་དང་རང་གི་དམ་བཅའ་མཆོད་ཉིད་ལ་བརྟེན་ཆུང་ཁྱད་པར་མེད་
པར་བརྟེན་པ་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་བརྟེན་པ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འདོད་པ་གཞན་གྱི་
ལྷགས་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་སྐྱབས་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་རིགས་གཅིག་པས་ན་
རིགས་པ་ཅན་པ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་པ་དམ་བཅའ་མཆོད་ཉིད་
དོ་ཞེས་པ་འདིས་འོན་དཔེ་རྟགས་མ་གྱུབ་པ་འདྲ་དམ་བཅའ་ཡིན་ནམ་སྐྱམ་
དུ་ཐེ་ཆོམ་སྐྱེ་བར་འགྲུར་ཏེ། དམ་བཅའ་དེ་ནི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱང་ཡིན་པས་
སྐྱབ་བྱེད་ནི་དམ་བཅའ་མ་ཡིན་ལ་དམ་བཅའ་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ་
སྐྱམ་པའི་དོགས་པ་མི་ཆོད་ཅིང་། དེ་ལྟར་བསྐྱབ་བྱ་ཞེས་པ་འདི་ཅི་ཞིག་
སྐྱམ་དུ་བསམ་པའི་ཆེ་འདི་ནི་གཞན་གྱིས་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཞིག་སྟེ། རང་
ཉིད་གྱུབ་མ་བཟོན་པའོ་སྐྱམ་པ་ན་རྟགས་ལྟར་སྐྱང་བ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བས་དེ་

ཡང་དམ་བཅའ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །འོན་ཀྱིང་ལའང་མཚུངས་
 ཏེ། ཉགས་མ་གྲུབ་པ་དང་བསྐྱབ་བྱ་རང་ཉིད་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀ་བསྐྱབ་བྱ་
 ཡིན་པར་འདྲ་བས་སོ་སྟུམ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་རིགས་
 གཅིག་པ་རང་ལྷགས་ལ་ཁས་མི་ལེན་པས་དོན་གྱིས་རྣམ་པ་ཆོད་ནས་
 དོགས་པ་སྐྱེ་མི་སྲིད་དོ།

དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་གཞན་དུ་ཆོག་གི་རྣམ་པ་མཚུངས་པས་འབྲུལ་
 པར་འགྱུར་ན། རྩ་མཁན་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱབ་བྱ་
 ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་རི་སྟེད་པ་ཀློན་ཉགས་གྱིས་བསྐྱབ་བྱའམ་དུམ་བཅའ་བར་
 བྱེ་ཐལ་བར་འགྱུར་ན་འདྲེ་འདྲེ་དོགས་པ་སྐྱེ་མི་སྲིད་དེ། སྐྱོར་བའི་ངག་
 འཁོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཆོགས་གྱིས་བསྐྱབ་
 བྱའོ་སྟུམ་དུ་དོན་གྱིས་གོ་བ་འབྲུལ་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བབྲང་བའི་དམ་བཅའ་ནི་དམ་བཅའ་དེ་ལྟར་ཡང་
 དག་པར་གྲུབ་པ་ཞིག་བརྗོད་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་གྱི་མ་གྲུབ་པ་ནི་སྐྱབ་བྱེད་
 དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ན་དམ་བཅའ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འདོད་པ་གཞན་དག་གི་

ལུགས་ལ་ཡང་གཏན་ཆིགས་མ་གྲུབ་པ་སོགས་དམ་བཅར་ཐལ་བའི་
 གློན་མེད་དེ། སྐབ་བྱེད་ཀྱི་དམ་བཅའ་ལ་མ་གྲུབ་པ་མེད་པས་སོ་ཞེ་ན།
 དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ན་དུ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱན་པ་དུག་ཅི་ལྟར་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་
 ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། དམ་བཅའ་བཟོད་པ་ཉིད་ཀྱོལ་བ་གཉིས་ཀར་མ་ཐུན་
 ལྷང་དུ་གྲུབ་ན་དེ་བཟོད་པས་སྤར་མ་གྲུབ་པ་ཅི་ཞིག་སྐྱབ་སྟེ་ཅི་ཡང་
 སྐྱབ་ཏུ་མེད་པ་ནི། དཔེར་ན་གཟུགས་ནི་མཐོང་བྱ་ཡིན་ལོ་ཞེས་དང་།
 སྤྲ་མཉན་བྱ་ཡིན་ལོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་དམ་བཅས་པ་
 ཁོ་ན་ལས་གཏན་ཆིགས་ལ་རུས་པ་མེད་པས་དེ་བཟོད་པ་དོན་མེད་ལ།
 གཞན་ཡང་དམ་བཅའ་ནི་ཡང་དག་ཁོ་ན་ཡིན་ན་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་བ་
 དམ་བཅའ་མིན་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེའི་མཆན་ཉིད་ཀྱང་ལོགས་སུ་བཟོད་
 དགོས་ལ། མ་བཟོད་ན་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་དང་ཉགས་ལྟར་སྤང་བ་ནི་
 བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་གང་ཡང་མིན་པར་འགྱུར་བས་དེ་འབྲའི་ལན་ནི་
 ཅིར་ཡང་མི་རུང་ངོ།།

གཉིས་པ་གཞན་གྱི་འབྲེལ་མེད་ཅོད་ལན་བཀག་པ།

ལྷར་སྒྲུང་བཅས་སོགས་བཀོད་པ་དང། ། ལམ་ནི་⁽⁵⁾ འབྲེལ་མེད་བཞད་གང་དེ།

འདི་ལྷར་དེ་ནི་རིགས་པ་ཉིད། ། མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ།

མང་པོས་ལེན་པའི་བྱ་སོགས་རིག་སྒྲིའི་འབྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་ཕྱོགས་ཆིག་
སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པ་དགག་པའི་སྒྲུང་དུ་ཕྱོགས་སྒྲིའི་དོགས་པ་བསྐྱུས་ནས་
འདི་སྒྲུང་དུ་རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། ཕྱོགས་ཆིག་བརྗོད་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་
དག་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་ཕྱོགས་ལྷར་སྒྲུང་བ་དང་བཅས་པ་སྒྲུབ་པའི་དུས་སུ་
བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྟགས་དང་དཔེའི་ཆིག་བཞིན་
ནོ་ཞེས་བཀོད་ནས། དེའི་ལན་དུ། དེ་ལྷར་ན་མངོན་སུམ་ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་
ཀྱི་དག་ཏུ་ཐལ་ཏེ། ཡང་དག་དང་ལྷར་སྒྲུང་བཅས་པས་སོ་ཞེས་བརྗོད་
ནས། ཡང་པ་རོལ་པོས་མངོན་སུམ་ནི་ཆིག་མ་ཡིན་ལ། འདིར་དམ་བཅའ་
སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བྱས་པའི་ཆེ་དམ་བཅའ་ལ་ཆིག་ཏུ་བརྗོད་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་
ནོ་ཞེས་པའི་བྱེད་པར་གྱིས་ཐལ་བ་དེ་མི་འཇུག་གོ་ཞེས། འོན་སུན་འབྲིན་
ཀྱི་དག་ཀྱང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཐལ་ཏེ། ཆིག་ཏུ་བརྗོད་པ་དང་ཡང་དག་ལྷར་

(5) ལྷར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༩༩༡-༡། ། གཞན་ནི། ་།

སྒྲིང་ཡོད་པས་སོ་ཞེས་པ་རོལ་པོས་སྟོགས་ཆིག་སྐྱབ་བྱེད་དུ། སྐྱབ་པའི་
 ཏྲགས་སུ་ལྟར་སྒྲིང་བཅས་པ་སྟེ་ཡང་དག་ལྟར་སྒྲིང་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཆན་
 འགོད་པ་དང་། སོགས་པའི་སྐྱས་དེ་ཡང་ཆིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་
 ཁྲད་པར་བཅས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་བཀོད་པ་དང་། དེ་ལ་མངོན་སུམ་དང་སུན་
 འབྱེན་གྱིས་མ་ངེས་པར་བསྟན་པའི་ལན་ནི་འབྲེལ་བ་མེད་པ་བཞུད་གྲང་
 ཀྱི་གནས་སུ་ཟད་དེ། དོགས་པ་འབྲེལ་མེད་བཀོད་ནས་ལན་འབྲེལ་མེད་
 འདེབས་པའི་ངལ་བ་ལྟར་ལེན་པ་ཅམ་དུ་གནས་སོ། ཁྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་
 མེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ལྟ་བུའི་ཏྲགས་འགོད་པ་དེ་ནི་རིགས་པ་
 ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲིང་རིག་བྱེད་འགོག་པའི་སྐྱབས་སུ་བཤུད་ཟེན་
 ཏོ། །དེ་ཡང་པ་རོལ་དང་ལན་འདེབས་པ་གཉིས་ཀས་མི་མཐུན་སྟོགས་
 ལ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ལྟོག་ཁྲབ་གྲབ་པར་བཟུང་ནས་ལྟར་སྒྲིང་དང་
 བཅས་པ་ཡིན་ན་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་སྟམ་པ་ནི་གྱི་ན་སྟེ། དམ་བཅའ་ཆོས་
 ཅན། སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་ལྟར་སྒྲིང་དང་བཅས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་
 པའི་སྐྱར་ཞེ་ན། ཏྲགས་འདི་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་

གི་སྐབས་ཀྱི་སྐབ་བྱེད་དེ་ལ་ངེས་པར་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མཐོང་བ་མེད་
 ཅིང། བརྫོག་ན་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཆོད་མ་མེད་པས་ན་དེ་འདྲི་སྐབ་བྱེད་
 སྐབ་བྱེད་མིན་བཞིན་དུ་ལན་གཞན་དག་གིས་མ་ངེས་པ་ཅམ་དུ་སྟོན་པ་
 དམིགས་སུ་བ་ལོང་བའི་རྒྱབ་དུ་འཇུས་པའི་དཔེར་ཟད་དོ། །དེ་ཡང་སྤར་
 རིག་བྱེད་ནི་ཐོག་མ་མེད་དེ། གཞན་གྱི་འདོན་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བ་ཅན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་རིག་བྱེད་པས་སྦྱས་པ་ལ། ཟླ་ར་ཏ་སོགས་ཀྱིས་མ་ངེས་
 པར་བསྟན་པ་ན། དེ་དང་མི་འདྲ་སྟེ་རིག་བྱེད་ཀྱི་དག་གཞན་དང་མི་འདྲ་
 པའི་བྱེད་པར་ཅན་ཡིན་ནི་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། རིག་བྱེད་རང་གི་བྱེད་པར་
 ཅམ་ནི་གཞན་ལ་མེད་ཀྱང་ཁ་བྱའི་གཏམ་གཞན་ལ་འང་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 མི་མ་ཐུན་སྟོགས་དང་འགལ་བ་མེད་པས་ན་དེས་གང་ཡང་མི་འགྲུབ་པར་
 བསྟན་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་རི་ལྟར་སྐབ་ཚུལ་ལ། གོ་བུ་སྟོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་
 བཤད། གོ་བུ་སྟོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད། །དང་པོ་ལ། རང་ལུགས་བསྐྱབ་
 བྱའི་མཆོན་ཉིད་བཤད། གཞན་གྱི་བསྐྱབ་བྱའི་མཆོན་ཉིད་དགག། །དང་པོ་

ལ། སྐྱབ་འཇུག་སྒྲ་མ་བཞི་པོ་བཤད། བྱི་མ་མ་བསལ་བ་ཉིད་བཤད། །དང་
པོ་ལ། བྱི་རུ་བཞི་པོའི་བསྟན་བྱ་བཤད། རྟོགས་པར་དགའ་བ་བྱེ་བྲག་
བཤད། བྱིགས་མཆན་དབྱེ་བསྟུའི་དགོས་པ་བསྟན། །དང་པོ།

སྐྱབ་བརྗོད་རྟོགས་པའི་དོན་ཅན་ཉིད། །ཡིན་ཡང་མྱོངས་མེད་བྱིར་མཆན་ཉིད།

ངོ་བོ་ཆིག་སྟངས་བདག་ཉིད་འདོད། ཆིག་གིས་དེ་ཡི་མཆན་ཉིད་བཞི།

མ་གྲུབ་སྐྱབ་བྱེད་མིན་དོན་བརྗོད། །ཁོ་ལ་བས་ཁས་སྒྲངས་པ་བཟུང་ངོ།

བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱེད་ཀྱིས་མི་འདོད་ན་སྐྱབ་བྱེད་
འགོད་པའི་སྐབས་སུ་བསྐྱབ་བྱེད་མཆན་ཉིད་སྟོས་པས་ཅི་བྱ་ཐེར་ན།

སྐྱབ་བྱེད་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་ན་བསྐྱབ་བྱ་ལོགས་སུ་མ་བརྗོད་ན་ཡང་

རྟོགས་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་ཡིན་ཡང་སྐབས་འདིར་བསྐྱབ་བྱེད་མཆན་ཉིད་

སྟོས་པ་ནི་བསྐྱབ་བྱེད་མཆན་ཉིད་དེ་ལ་མྱོངས་པ་མེད་པར་བྱ་བའི་བྱིར་

ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཡང་མིན་པར་འདོད་པ་དང་མིན་ཡང་ཡིན་པར་

འདོད་པའི་མྱོངས་པ་མཐོང་ནས་དེ་བསལ་བའི་བྱིར་མདོ་ལས། ངོ་བོ་ཁོ་

ན་བསྟན་བྱ་བ། །རང་ཉིད་འདོད་དང་མ་བསལ་བ། །ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་

བའམ་བསྐྱབ་བྱའི་མཆོན་ཉིད་ལྷ་སྟེང་བོ་ཞེས་པ་དང་། ཁོ་ན་ཞེས་པའི་
 ཆེ་ག་སྟངས་དང་། བདུག་ཉིད་ཅེས་པ་དང་། འདོད་ཅེས་པའི་ཆེ་ག་བཞི་པོ་
 དག་གིས་དེ་ཡི་མཆོན་ཉིད་བཞི་རིམ་པ་ལྟར་བསྟན་ཏེ། སྤར་ཆད་མས་
 གྲུབ་པ་བཅད་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་། མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཡང་དཔེ་རྟགས་
 མ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཆར་གྱུར་པ་མིན་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་
 ཀྱི་དོན་ལས་སྐབས་སུ་གང་བསྐྱབ་བྱར་བརྗོད་པ་དང་། གློ་བ་སྤྲོ་
 འདོད་ཀྱིས་གང་ཁས་སྤངས་པ་རྣམས་ཆེ་ག་དེ་དག་གིས་རྣམ་གཅོད་
 ཀྱིས་བརྩུང་ངོ་། །དེ་ཡང་མ་བསལ་བ་ནི་སྤང་ནས་སྟོན་པར་འགྱུར་ལ།
 འདིར་མཆོན་གཞི་གང་ལ་མཆོན་ཉིད་ལྷགས་ཚུལ་དཔྱེད་པའི་སྐབས་སུ་
 གྲུབ་འབྲུག་བཞི་པོ་སྟོན་བྱ་བ་ཤད་ཅིང་། དེ་ལའང་ངོ་བོ་ལ་ལོག་ཏེ་གཉུང་
 ཞིང་། ཁོ་ན་སྟོས་པའི་དོན་ནི་རང་ཉིད་དང་འདོད་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་
 དོན་གྱིས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་འདོད་པ་དང་རང་ཉིད་སྟོས་པའི་དོན་དམིགས་
 བསལ་ཏེ་འཆད་པར་མཛད་དོ།།

གཉིས་པ་རྟགས་པར་དཀར་བ་བྱེ་བྲག་བཤད་པ་ལ། འདོད་པ་ཞེས་

པའི་དོན་ཉིད་བཤད། །རང་ཉིད་སྟོས་པ་རྒྱས་པར་བཤད། །དང་པོ་ལ།
དངོས་དང་དེ་ལ་དོགས་པ་སྤང། །དང་པོ།

མ་བཟོད་ན་ཡང་འདོད་པས་བྱུང། །བདག་གི་དོན་བཞིན་བསྐྱབ་བྱར་འདོད། །
སྤྱོད་ཀྱིས་ངག་ཏུ་དངོས་སུ་མ་བཟོད་ན་ཡང་ཞེ་ལ་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་
པས་བྱུབ་པ་སྟེ་བསྐྱབ་བྱར་སོང་བ་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་འདོད་ཅེས་སྟོས་
ཏེ། དཔེར་ན་མིག་སོགས་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་སྐྱབ་ཀྱང་གཞན་ཞེས་
པ་ནི་བདག་ལ་བསམ་ནས་བདག་གི་དོན་བྱེད་པར་བསྐྱབ་པར་འདོད་
པ་བཞིན་ཏེ། དེས་ན་ཞེ་འདོད་ཀྱི་དོན་གང་ལ་སྐྱབ་བྱེད་བཀོད་ནས་སྐྱབ་
པར་འདོད་པའི་དོན་དེ་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་ཀྱི་ཆོག་གཡོ་ཐབས་སུ་བཀོད་
པས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་འགྱུབ་པའི་
ཆེད་དུ་བཀོད་པའི་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་དོགས་པ་སྤང་བ་ལ། ལྷང་དང་འགལ་བར་དོགས་པ་སྤང། །
རིགས་པར་འགལ་བར་དོགས་པ་སྤང། །དང་པོ་ལ། དེ་ལ་རང་སྤྱོད་མེད་
དང། །འགལ་གཉིས་སྟོས་མི་འཐད་སྟུང་བས་ལ། །དང་པོ།

གཞན་འདོད་ཐམས་ཅད་བསྒྲོག་ན་ཡང་། །འབྲེལ་པར་བདག་ཉིད་སྒྲུབ་བཤད་པ།།

དོགས་པའི་གནས་ནི་བསྒྲོག་པ་སྟེ། །འདི་ནི་དེ་དོན་བྱས་པ་ཡིན།།

རང་ཉིད་འདོད་ཅེས་པ་ཆོལ་བ་རང་གིས་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་ཅམ་ཡིན་
པས་དེ་གཉིས་ལ་རྣམ་བཅད་ཐ་དད་མེད་དེ། འདོད་ཅེས་པས་ཆོལ་བ་
རང་གིས་མི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་བཅད་པའི་བྱིར་རོལ་ན། འདོད་ཅེས་
པས་གཞན་གྱི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་ཡིན་པ་བསྒྲོག་པར་གྱུར་ན་
ཡང་ཀུན་བདུས་ཀྱི་འབྲེལ་པར་བདག་ཉིད་ཅེས་སྒྲོས་པའི་སྒྲུབ་ཡི་དོན་
བཤད་པ་ན་ཆོལ་བས་སྐབས་དེར་དངོས་སུ་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་མིན་
ཡང་དེའི་ལུང་གི་སྤྱོད་པ་གཅིག་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་དེ་བཞིན་བསྐྱབ་
བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་མཐའ་དག་ཆོལ་བ་དེའི་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་
རམ་སྟམ་པའི་དོགས་པའི་གནས་ནི་བསྒྲོག་པ་སྟེ།

དེས་ན་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་སྒྲུབ་འདི་ནི་རྣམ་བཅད་དེ་ཡི་དོན་དུ་བཞོད་
པར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བདུས་ཀྱི་འབྲེལ་པར། རང་དང་འདོད་འགྱུར་
ཞེས་སྒྲོས་པ་འདིས་ནི་རང་གི་བསྐྱབ་བཅོས་ལ་སྟོས་ནས་ཁས་སྒྲུང་བར་

བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་འགའ་གཉིས་སྒྲོས་མི་འཐད་སྒྲུབ་བསལ།

དེ་ནི་སྒྲོས་ནས་ཆོས་དག་དང་། །ཆོས་ཅན་བྱུང་པར་ཡིན་པར་བརྟུན།།

ཆོལ་བས་ཞེ་འདོད་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་ཞེ་འདོད་ཀྱི་ཆོག་ས་དོན་གཅིག་
ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་འདུས་བསལས་
ཀྱི་རྟགས་ལས་བསྐྱབས་པ་དེ་རེས་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར་དང་། རེས་ཆོས་
ཅན་ཀྱི་བྱུང་པར་དང་འགའ་བའི་རྟགས་སུ་བཤད་པ་འགའ་ལོ་བེར་ན་
མི་འགའ་ཉེ།

གངས་ཅན་པའི་ཐོལ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་དེ་ནི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཚུལ་ལ་སྒྲུབ་
ནས་རེས་འགའ་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར་དྲག་དྲང་། རེས་འགའ་ཆོས་ཅན་ཀྱི་
བྱུང་པར་དུ་སྒྲུབ་རུང་བས་ན་དེ་སྒྲུབ་རྟགས་དེ་དང་འགའ་བ་ཡང་དེ་
སྒྲུབ་ཡིན་པར་བརྟུན་དེ། འགྲེལ་པའི་དཔེར་བརྟུན་པལ་ཆེ་བར་ནི་ཆོས་
ཀྱི་བྱུང་པར་དང་འགའ་བ་ཉིད་དུ་འང་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་རིགས་པར་འགའ་བར་དོགས་པ་སྒྲུབ་བ་ལ། དོགས་

བ་བསལ་དང་དེས་གཞན་ཁེགས། །དང་པོ་ལ། གངས་ཅན་ཞི་འདོད་
སྐབས་ཀྱིས་ཤེས། །འདོད་བ་དེ་ལ་མི་འཐད་ཡོད། །དེ་ལྟ་མིན་ན་ཏ་ཅང་
ཐལ། །དང་པོ།

མ་བཟོད་ན་ཡང་འདོད་བ་ནི། །སྐབས་ལས་རྟོགས་བར་འགྱུར་བ་ཡིན། །
གོལ་བས་དངོས་སུ་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་མ་སྒྲངས་ན་ཡང་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་
བ་རིགས་བ་དང་འགལ་ལོ་ཞིན། མི་འགལ་ཏེ་ཁས་སྒྲངས་བར་དོན་གྱིས་
རྟོགས་པའི་བྱར་རོ། །དེ་ལྟར་ན། བདག་གི་དོན་བྱེད་དོ་ཞེས་མ་བཟོད་ན་
ཡང་ཞེ་ལ་དེ་ལྟར་འདོད་བ་ནི་རྩོད་པའི་ཆེ་བདག་ཡོད་པའི་སྐབས་བྱེད་བྱིས་
པའི་སྐབས་སུ་དེ་འགོད་བ་ལས་རྟོགས་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ་དེ་དབྱེད་
པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་བྱར་རོ།

གཉིས་བ་འདོད་བ་དེ་ལ་མི་འཐད་བ་ཡོད།

དེ་དཔེར་རྗེས་འགྲོ་མེད་བ་ཡི། །སྦྱོན་ཡང་རི་སྐད་བདག་གཞན་ན།
དེ་མ་གྲུབ་ཅེས་བཤད་བཞིན་ཏེ། །དེར་ནི་འདོད་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡིན། །
དེ་ལྟར་རྟག་བདག་གི་དོན་མིག་ལ་སོགས་པས་བྱེད་བ་དེ་དཔེར་རྗེས་

འགྲོ་མེད་པ་ཡི་སྐྱོན་ཡང་སྐྱོན་གྱི་སྐྱོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་སོགས་ཀྱི་
གསུང་ལས་ཇི་སྐྱད་དུ་ཞེ་འདོད་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུའི་མིང་ཅན་ཏྲག་
བདག་དེ་ལ་གཞན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ན་ཏྲག་བདག་དེ་འབྲེལ་གཤམ་
གྱི་བུ་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པས་དེའི་དོན་མིག་སོགས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བྱེད་དེ།
དཔེ་མཁའ་ཆ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་བདག་དེ་འབྲེལ་དོན་བྱེད་པ་གང་ནའང་མ་
མཐོང་བས་ཅི་ཡང་མི་འགྲུབ་ཅེས་བཤད་པ་བཞིན་ཏེ། སྐབས་དྲེར་ནི་དེ་
འབྲེལ་ཞེ་འདོད་ལ་ཏྲགས་དེ་གཞོན་བྱེད་ཡིན་ཏེ། འདུས་བསགས་མིན་
པ་ཏྲག་པའི་ཡུལ་ཅན་ལ་འདུས་བསགས་ཀྱིས་དོན་བྱ་བ་མི་སྤིང་དེ་པན་
གདགས་བྱ་འདོགས་བྱེད་དུ་མི་རུང་ཞིང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་དེ་ལྟ་མིན་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ།

གལ་ཏེ་གང་ལ་རྩོད་པ་ཡི། །⁽⁶⁾སྐྱབ་བཀོད་དེ་བསྐྱབ་བྱ་མིན་ན།

བསྐྱབ་བྱ་ཅི་ཡིན་གཞན་དུ་ན། །མི་འདོད་པ་འཕ་འབྲས་མེད་འགྲུག།

བདག་གི་དོན་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་མ་སྐྱས་ན་དེ་ཁོ་ནའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཅི་ལ་འགྲུར་

(6) ལྟར་བང་དཔེ་རིང་། ༡༩༡༡-༦ ། རྟིམ་། རྟིམ་དཔེ་རིང་། ༩༡༧-༩ ། རྟིམ་།

སྒྲུབ་ན། གྲུལ་ཏེ་བདག་ཡོད་མེད་གྲང་ལ་རྩོད་པ་ཡི་སྐབས་སུ་བདག་ཡོད་
 པར་སྐྱབ་བྱེད་བཀོད་པ་དེ་སྐྱབ་བྱེད་དེས་བསྐྱབ་བྱ་མིན་ན་ཏྲགས་འདིས་
 བསྐྱབ་བྱ་ཅི་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་རང་གིས་བསྐྱབ་མི་འདོད་པ་སྐྱབ་པའི་
 འགལ་ཏྲགས་སུ་འགྱུར་བའམ་ཡང་ན་བྱབ་ཟེན་སྐྱབ་པ་ཅམ་ལས་ཞེ་འདོད་
 ལ་ཅི་ཡང་མི་པན་པས་འབྲས་བྱ་མེད་པར་འགྱུར་རོ།

དེ་རིམ་ལྟར་ཞེ་ན། གངས་ཅན་པ་ན་རེ། མིག་སོགས་ཆོས་ཅན།
 གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་ཕྱིར། མལ་ཆ་དང་
 ཉན་བཞིན། ཞེས་སངས་རྒྱས་པའི་དོར་འགོད་དེ། ཏྲག་བདག་གི་དོན་
 བྱེད་དོ་ཞེས་དངོས་སུ་སྐྱས་ན་སྐྱབ་མི་བྱས་པས་ཐོལ་སྦྱོར་གྱི་ངག་
 སྦྱར་བའོ། །འདི་པའི་ཞེ་འདོད་ལ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དེ་ཉིད་ཉིར་ལྡ་
 ཅམ་དུ་ཟད་པ་ལས། མིག་སོགས་ཉིར་བཞི་པོ་ཆོས་ཅན་དུ་བབྱང་
 ཆེ་དེ་ལས་གཞན་པ་ཤེས་རིག་གི་སྦྱིས་བྱ་ལས་འོས་མེད་ལ། དེ་ནི་
 འདུས་ཤིང་བསགས་པ་མིན་ཞིང་མིག་སོགས་ནི་རྩལ་དུ་མ་འདུས་
 ཤིང་བསགས་པའི་རགས་པ་ཡིན་ནོ།

སྤྱིར་མལ་ཆ་སོགས་ཀྱིས་རང་ལས་གཞན་པ་གང་ཟག་སོགས་ལ་
 བན་འདོགས་པ་ཅམ་གྱི་དཔེ་སངས་རྒྱས་པ་ལའང་གྲུབ་པས་བྱུང་པ་
 འགྲུབ་ལ། རྟོགས་ཆོས་ཀྱང་མིག་སོགས་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་འགྲུབ་ཀྱས་ཤིང་།
 དེ་གྲུབ་ན་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བདག་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་བཤོ། །འདི་གྱི་ན་
 རྟེ། མིག་སོགས་ཀྱིས་དངོས་པོ་མཐོང་བ་སོགས་ཀྱིས་གཞན་ལ་བན་
 འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཅམ་ནི་གྲུབ་ཟིན་པས་དེ་བསྐྱབ་མི་དགོས་ལ། དེ་
 ཡང་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བདག་སྐྱབ་པ་ལ་ནི་རྟགས་འདི་ཀྱས་པ་མེད་དེ། དཔེ་
 ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་ཅིང་། ཞེ་འདོད་མིན་པར་གྱུར་ན་སྐྱས་ཆོས་ལ་འགལ་
 བར་འགྱུར་ཏེ། རི་ལྟར་ན། ཞེ་འདོད་དང་སྐྱབས་འགའ་དངོས་སུ་འང་མིག་
 སོགས་འདུས་ཤིང་བསགས་པ་མིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་དེ།
 འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པས་ན་ཞེ་འདོད་ལ་སྟོགས་
 བར་གྱུར་ན། འདུས་བསགས་མིན་པ་དང་ཡུལ་ལ་ཁོངས་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་
 ཅན་ནི་སྟེས་བྱ་ལ་བསམ་པ་ཡིན་ཡང་དེ་མི་སྐྱབ་པར་ཆོག་ཅམ་གྱི་དབང་
 དུ་བྱས་ན། འདུས་བསགས་མིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཞེས་པ་འདི་ཆོས་ཅན་

མིག་སོགས་ལ་ཡར་སྐྱར་རམ། ཆོས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ལ་མར་སྐྱར་བ་
 ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། མིག་སོགས་བྱེད་གཞི་དང་འདུས་བསགས་མིན་
 པ་དེའི་བྱེད་ཆོས་བྱས་ན། ཉགས་འདུས་བསགས་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན་ལ་
 གྲུབ་དགོས་པས་ཉགས་དེ་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་པར་དང་འགལ་བའི་ཉགས་སུ་
 འགྱུར་ལ། འདུས་བསགས་བྱེད་གཞི་དང་མིག་སོགས་བྱེད་པར་དུ་བརྒྱུ་
 བ་ཆོས་ཅན་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་འགལ་བའི་ཉགས་སུ་འགྱུར་རོ། །བསྐྱབ་བྱའི་
 ཆོས་དང་མར་སྐྱར་ན་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་གཞི་བྱེད་ཆོས་སུ་འཛིན་ཚུལ་
 ཀྱི་ཉགས་དེ་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་པར་ལ་འགལ་བའི་ཉགས་སུ་
 འགྱུར་ཏེ། ཉགས་དེ་ཉིད་ཆོགས་དོན་ལ་གྲུབ་དགོས་པས་ན་དེའི་ཆོས་དང་
 ཉགས་དེ་ལྟར་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །སྐྱབ་ཉགས་ལ་འདི་བཞིའི་རྣམ་དབྱེ་
 རུང་ངམ་སྣམ་ན། དེ་འཕྲའི་ཀྱན་རྟོག་བྱས་ཀྱང་དགག་ཏུ་མེད་མོད་དགོས་
 པ་ཚུང་བས་རྣམ་དབྱེ་མ་མཛད་ལ། གངས་ཅན་པའི་ཟོལ་སྒྲོར་ལ་ཆེད་དུ་
 གཞོད་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་འགལ་བའི་དབྱེ་བ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་དེས་གཞན་ཁེགས་པ་ལ། དངོས་དང་དེ་ཡི་ལན་འགོག་

པལོ། །དང་པོ།

འདིས་ནི་གཉིས་བཅས་སྒྲུང་བ་ལ། །རྗེས་འགྲོ་མེད་དང་འགལ་བ་དག།
བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་།།

གངས་ཅན་པའི་ཐོལ་སྒྲུང་གི་རྟགས་བཀག་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་རྒྱང་
འཕེན་པས་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་གཉིས་
བཅས་གི་སྒྲུང་བ་ལ་ཡང་ཞེ་འདོད་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་དྲང་། སྤྲོས་ཆོས་
ལ་འགལ་བ་དྲག་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྷར་ན། རྒྱང་འཕེན་པ་ན་རེ།
བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ནས་མ་འོངས་པའི་སྤྲོས་བྱའམ་
བྱམ་པ་གང་རུང་གི་གཉིས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ལ་མ་ཡིན་པའི་
དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྩིག་ལྷན་བྱམ་པ་བཞིན། ཞེས་ཟེར།
ཡང་ན། ལྷས་སེམས་རྗེས་གཅིག་པའི་སྤྲོས་བྱ་དང་བྱམ་པ་གང་རུང་གི་
གཉིས་བཅས་ཡིན་ཏེ་ཞེས་འགོད་ཀྱང་འབྲེལ། །དེ་ལ་འདི་པའི་ཞེ་འདོད་
ལ། ལྷས་སེམས་རྗེས་གཅིག་པའི་སྤྲོས་བྱའམ། འཇིག་རྟེན་གཞན་ནས་
མ་འོངས་པའི་སྤྲོས་བྱའི་གཉིས་བཅས་དངོས་སུ་སྤྲོས་ན། སྒྲུབ་མི་རུས་

པར་བསམས་ནས་གཡོ་ཐབས་གིས་བྱམ་པ་དང་གང་རུང་གི་གཉིས་
བཅས་ཞེས་བཀོད་ནས། སྦྱིར་དངོས་པོ་ཡིན་ན་གཅིག་ཕྱ་དེར་མ་ངེས་
པས་གཞན་གང་རུང་གི་གཉིས་བཅས་ཅམ་གྱི་བྲབ་པ་བྲབ་པས་ན།
སྐབས་སུ་ཉུང་ལ་མིན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ཅམ་གྱི་སྟོབས་ཆོས་བྱམ་
པའི་སྟེང་དུ་བྲབ་ལ། དེ་བྲབ་ན་སྦྱིར་གཉིས་བཅས་ཅམ་དུ་བྲབ་ཅིང་།
སྦྱིར་དག་ཏུ་སྟོ་བྱར་བའི་སྦྱེས་བྱ་དང་བྱམ་པ་གང་རུང་གི་གཉིས་བཅས་
ཞེས་སྟོས་པ་བྱམ་པ་བྱམ་པའི་གཉིས་བཅས་ཡིན་མི་སྲིད་པས་སྟོ་བྱར་
བའི་སྦྱེས་བྱའི་གཉིས་བཅས་སུ་འབྱུབ་ལ། དཔེ་ཅིག་རྩར་བཞག་པའི་
བྱམ་པ་ལ་བྱམ་པ་དེ་ཅིག་པའི་གཉིས་བཅས་སུ་འབྱུབ་པ་བཞིན་ནོ་སྟམ་
པའོ། །དེ་ལ་ཞེ་འདོད་ལྟར་ན། བྲབ་པ་གཏན་མི་འབྱུབ་སྟེ། བྱམ་པ་བྱམ་
པའི་གཉིས་བཅས་ཡིན་པ་འགལ་ལ་སྟོ་བྱར་གྱི་སྦྱེས་བྱའི་གཉིས་བཅས་
མི་སྲིད་པའི་བྱིར་གང་རུང་གི་གཉིས་བཅས་གཏན་ནས་མིན་ནོ། །དཔེ་
ལའང་སྟོ་བྱར་བའི་སྦྱེས་བྱའི་གཉིས་བཅས་ནམ་ཡང་མི་འབྱུབ་པོ།

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་རང་ལ་དེ་མི་མཚུངས། །དང་པོ།

ཅེ་སྟེ་ཡང་། །བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་སྤྱིར་འདོད་ན།།

དེ་ཉིད་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། །ལུས་མི་འགྱུར་ན་གྲུབ་མ་ཡིན།།⁽⁷⁾

བརྗོད་བྱས་སྟོང་པ་བརྗོད་རྣམས་ཀྱི། །འདི་དེ་མི་ཞེས་ཀྱིས་བསྐྱད་ཡིན།།

ཅེ་སྟེ་ཡང་རྒྱང་འཕེན་པ་ན་རེ། །བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་འདི་ནི་སྟོ་བྱར་བའི་སྐྱེས་
 བྱའི་ལུས་དང་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་བྱད་པར་བྱས་ནས་གང་གི་གཉིས་བཅས་
 ཡིན་ཞེས་དབྱེད་མི་དགོས་ཏེ། །གཉིས་བཅས་ཅམ་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་
 བྱེད་ཀྱིས་གང་གི་ཡང་བྱད་པར་མ་བྱས་པར་སྤྱིར་གང་རུང་གི་གཉིས་
 བཅས་ཅམ་དུ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། །གཉིས་བཅས་ལ་གཉིས་བཅས་ཅན་བྱམ་
 པ་དང་། །གཉིས་དང་བཅས་རྒྱ་ལུས་ཡིན་དགོས་ན། །གང་རུང་གི་གཉིས་
 བཅས་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ལུས་བྱམ་ཉིད་ལས་དོན་གཞན་དུ་བྱམ་པ་ལ་ལྡན་
 པར་བསྐྱབ་རྒྱ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་བྱམ་པ་རང་ཉིད་གཉིས་བཅས་སུ་
 འགལ་ཞིང་སྟོ་བྱར་བའི་སྐྱེས་བྱའི་ལུས་འགྱུར་པར་མི་འགྱུར་ན་བྱམ་པ་
 དེའི་གཉིས་བཅས་སུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པས་དབྱེད་ན་དོན་གྱི་བརྗོད་བྱས་

(7) རྒྱ་བང་དཔེ་རིང་། ༡༩༧༡-མ། ༡༡༩༡།

སྟོང་པ་འབྲེལ་མེད་སྒྲ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆོག་འདི་ལྟ་བུ་བརྒྱུད་པ་ལ་ངོ་ཆ་མི་ཤེས་
པ་རྣམས་ཀྱི་འདི་འབྲེལ་སྒྲ་བ་དེ་ངོ་མཐོན་དུ་སྒྲ་བ་ནི་མི་ཤེས་པའི་སྟོན་
ཀྱིས་ཡིད་བསྐྱད་པ་ལས་བརྒྱུད་པ་ཡིན་ཀྱི་གཞན་དུ་རིགས་པ་ཤེས་པས་
འདི་ལྟ་བུ་སྒྲ་བ་ལ་བཙོན་པ་ཅི་སྟེ་བྱེད།

གཉིས་པ་རང་ལ་དེ་མི་མཚུངས་པ་ལ། འཛིག་པ་མཚུངས་པར་ཐལ་
བ་སྤང་། །རྗེས་འབྲོ་མེད་ལ་ཐལ་བ་སྤང་། །འགལ་བར་ཐལ་བ་སྤང་བ་
ལོ། །དང་པོ།

སྤྲ་དང་བྱམ་པའི་བྱུང་པར་གྱིས། །རྟོག་ན་འཛིག་ལའང་མཚུངས་ཤིང་།
མ་ཡིན་འཛིག་པ་སྐྱབ་པ་ཡིས། །སྤྲ་ནི་དེ་ལྟར་བྱུང་བྱུང་རོ།
དེ་བཞིན་དོན་གཞན་ཡོད་ཀྱུར་ན། །བྱམ་པའང་དེ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར།
ལུས་བྱམ་གང་རུང་གི་གཉིས་བཅས་ཏེ་སྤྲི་ཙམ་དུ་བསྐྱབ་བྱར་མི་འགྱུར་
བར། ལུས་དང་བྱམ་པ་གང་གི་གཉིས་བཅས་ཞེས་དབྱེད་དགོས་ན། ཆོས་
ཅན་སྤྲ་དང་དཔེ་བྱམ་པའི་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་གྱིས་མི་རྟག་པ་དང་
བྱས་པ་ལའང་དེ་ལྟར་རྟོག་ན་ཁྱོད་འཛིག་པ་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་ལའང་མི་

འགྲུབ་པར་མཚུངས་སོ་ཤེས། དེ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཅན་སོ་
 སེའི་བྲད་པར་བྱེད་མི་དགོས་པར་འདྲིག་པ་ཅམ་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་
 བསྐྱབ་པ་ཡིས་ཚོས་ཅན་སྐྱེ་དེ་ལྟར་བྱུང་པར་རྟགས་པའི་བྱིར་ཏེ། བྱས་
 པ་དང་འདྲིག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་བར་སྦྱིར་བྱུང་པས་བྱས་པ་བྱུང་
 བ་སྐྱེ་ལའང་འདྲིག་པ་བྱུང་པ་ཤེས་ཀྱས་ཀྱི་ཚོས་ཅན་དང་དཔེའི་བྲད་པར་
 བྱེད་མི་དགོས་པར་འགྲུར་རྟོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལུས་བྱམ་གང་རུང་ཞེས་པའི་
 སྦྱི་བྱམ་པ་དང་ལུས་བབྱང་བ་ལ་མི་ལྟོས་པར་དོན་གཞན་ཞིག་སྒྲོ་ངོར་
 འཆར་དུ་ཡོད་པར་གྱུར་ན། ལྷན་ལ་མིན་པའི་རྟགས་དེས་བྱམ་པ་འང་དེ་
 དྲང་ལྟར་པར་འགྲུར་དུ་ཆུག་ཀྱང་། མི་རྟག་པ་བཞིན་དུ་གང་རུང་ཞེས་པ་
 ལུས་བྱམ་ཀྱི་བྲད་པར་མ་བབྱང་ན་ངེ་ལྟར་བྱམ་པ་སོགས་ལ་བྱུང་སྟེ་བྱུང་
 ཚུལ་ཤེས་པར་མི་རྟག་སོ།།

གཉིས་པ་རྗེས་འགྲོ་མེད་ལ་ཐལ་བ་སྤང་།

མི་རྟག་སྐྱེ་ཡི་བྲད་པར་ཅན། རྗེས་འགྲོ་མེད་ན་མ་འབྲེལ་བ།

བསྒྲོག་བྱིར་མ་ཡིན་མི་ལྟར་དང་། གཞན་ལྟར་ན་མ་གཅོད་ན་མ་པ་གཉིས།

མི་ལྷན་གཅོད་ཕྱིར་གཞན་དང་ནི། རྗེས་འབྲེལ་མེད་པར་འགྱུར་མ་ཡིན།།

དེ་སྤྱི་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཡིན་པས། གྲུབ་པ་སྐྱབ་པ་ཉིད་མ་ཡིན།།

བསྐྱབ་བྱ་མི་རྟག་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན་སྤྱི་བྱུང་པར་ཅན་དུ་བྱས་ན་
མཐུན་དཔེ་ལ་རྗེས་འབྲེལ་མེད་ལ། དེ་ལྷན་མི་བསྐྱབ་ན་ཤེས་འདོད་མེད་
པས་འབྲས་བྱ་མེད་པ་རང་ལ་འང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། ཆོས་ཅན་སྤྱི་དེ་མི་
རྟག་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་བརྒྱུད་པའི་ཕྱིར་སྤྱི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱབ་
པའི་ཕྱིར་སྤྱོད་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་རྣམ་གཅོད་འདི་ལ་ཆོས་ཅན་
རང་ལ་མི་ལྷན་པ་ཅན་གཅོད་ཀྱི་གཞན་ལྷན་མི་གཅོད་པ་དྲང་། ཆོས་ཅན་
ཁོ་ན་ལས་གཞན་ལ་ལྷན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་
ལས། སྤྱི་ལ་མི་རྟག་ཉིད་མི་ལྷན་པ་གཅོད་ཀྱི་གཞན་ལྷན་གཅོད་པའི་ཚུལ་
གྱིས་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞན་དཔེར་གྱུར་པ་བྱམ་པ་སོགས་དྲང་
ནི་ཆོས་དེ་གཉིས་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་མེད་པར་འགྱུར་པ་མ་ཡིན་ལ། མི་རྟག་
པ་དེ་ཡི་སྤྱི་སྤྱོད་པའི་ཆ་སྤྱི་སྤྱོད་དུ། སྤྱི་སྤྱོད་ཅོང་མ་གྲུབ་པ་རྟགས་
ལས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་མི་རྟག་པ་གྲུབ་ཅིན་པ་སྐྱབ་པ་ཉིད་

མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱ་བྱད་གཞིར་བཟུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་གསར་དུ་
གཅོད་པ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་ལྷོག་ཆ་ནས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་ཡིན་གྱི་
སྤྱིར་མི་རྟག་ཅམ་དང་སྤྱ་ཅམ་སྤྱབ་པ་མིན་ནོ། །མདོར་ན་ཆོས་ཅན་སོ་
སོའི་བྱད་པར་གཟུང་མི་དགོས་པར་སྤྱིར་བྱས་པ་ཡིན་ཅམ་གྱིས་མི་རྟག་
པ་བྱུང་བ་དང་། དེ་ཆོས་ཅན་སྤྱ་ལྟ་བུ་ལ་སྤྱིར་བའི་ཆེ་བྱུང་བེན་སྤྱབ་པ་འང་
མེད་པའི་དོན་ནོ།།

གསུམ་པ་འགལ་བར་ཐལ་བ་སྤང་བ།

ཆོས་ཅན་བྱད་པར་ཅན་དེ་ནི། རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་སྒྲོན་ལྡན་མིན།།
འདིས་ནི་ཆོས་ཅན་ཆོས་དག་གིས། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བྱད་པར་ཅན།།
འགོག་པ་དག་ནི་བསལ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ལྟར་མི་བསྐྱབ་ཕྱིར།།
ཆོས་ཅན་ལ་ནི་ཆོག་གས་པ་དག །བསལ་བ་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།།
གང་ཕྱིར་དེ་ལྟར་སྤྱབ་འདོད་མིན། །འདིར་ཆོས་འབའ་ཞིག་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན།།
དེ་ལྟར་ཆོས་ཅན་གྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་དེ་ནི་གཞན་ལ་
རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་སྒྲོན་དང་ལྡན་པ་མིན་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་

ཆོས་ཅན་ཆོས་དྲག་གིས་ཆོས་དྲང་ཆོས་ཅན་བྱད་པར་ཅན་ཏེ། ཆོས་ཅན་
 སྐྱེ་ལྟ་བུའི་བྱད་པར་གྱི་ཆོས་མི་རྟག་པ་དང་། ཆོས་མི་རྟག་པ་དག་གིས་
 བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་ཅན་སྐྱེ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་འབྲེལ་ཆོས་ཆོས་ཅན་
 བྱད་པར་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་དེ་འབྲེལ་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པ་དང་རྟགས་
 ཆོས་འགལ་ལོ་ཞེས་པའི་སྒྲོ་ནས་ལུགས་དེ་འགོག་པ་དྲག་ནི་བསལ་
 བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་རང་གི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཆོས་སྲུ་བ་བྱང་བ་དང་
 སྤྱི་དོན་གཞན་ཅན་གྱི་ཆོག་ས་དོན་དེ་ལྟར་རྟགས་ཀྱིས་མི་བསྐྱབ་པའམ་
 བསྐྱབ་བྱར་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཞན་ཡང་གངས་ཅན་པ་དག་ན་རེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱེ་ལྟ་པར་
 སྐྱབ་ཆེ་མི་རྟག་སྤྱི་ཙམ་སྐྱབ་ན་དེས་རྟག་པ་སྤྱི་ཙམ་འགོག་པར་འགྱུར་
 ལ། དེ་ལྟར་སྤྱི་སྤྱི་རྟག་པ་ཡང་ཁེགས་པས་སྤྱི་ཁེགས་ན་གྱེ་བྲག་སྐྱེ་ཡང་
 ཁེགས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཅན་གྱི་དོ་བོ་འགོག་པའི་འགལ་བར་འགྱུར་ཞེས་
 པ་ལ། ལན་དུ་སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱིས། འགལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་སྤྱི་རྟག་པ་དོན་
 གཞན་བསྐྱབ་འདོད་མེད་པས་ཞེ་འདོད་ལ་ཅི་སྟེ་འགལ། ཞེས་གསུངས་ལ།

དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཅན་སྐྱེས་ལྟ་བུ་ལ་ནི་སྤྱི་དོན་གཞན་དང་ལྟན་པ་ལས་ཆོག་གས་
 བ་དུག་བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་བསལ་བ་ན་ཡང་། སངས་རྒྱུ་པའི་ལྷགས་ལ་
 ཏྲགས་དེ་ལག་ལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་སངས་རྒྱུ་པས་སྤྱི་ཏྲག་
 བ་དང་། ཆོག་གས་པའི་ཆོས་ཅན་དེ་ལྟར་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་སྐྱབ་པར་འདོད་པ་
 མིན་པས་ན་འདོད་པ་ལ་ལག་ལ་བ་མེད་དེ། འདིར་ཆོས་མི་ཏྲག་པ་ལབ་ལ་
 ཞིག་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྤོད་པ་དེ་ཅམ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་གྱི་སྤྱི་
 ཞེས་པ་རང་རྒྱ་བ་གང་ཡང་མི་སྐྱབ་པོ།

དེས་ན་མི་ཏྲག་པའི་སྤྱི་ཅམ་ཞིག་སྐྱབ་པོ་ཞེས་པ་སྤྱི་ཏྲག་དངོས་དེ་
 མ་ཡིན་གྱི་ལྷོག་པ་ཅམ་གྱི་རྒྱ་མཆན་ཅན་སྤོད་པར་གྱུར་པའི་སྤྱི་མཆན་
 དེ་སྐྱེས་ལ་སྤྱར་ཏེ་བཟུང་བ་ཡིན་ལ། བཟུང་བ་ལྟར་དུ་སྐྱེས་ཡང་སྤྱི་ཅིག་
 གཉིས་པར་མི་གནས་པ་ཡིན་གྱི་སྤྱི་ཞེས་པ་ཡན་གར་བ་གང་ཡང་མེད་
 དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆོག་གས་དོན་ཞེས་པ་སྤྱི་དང་མི་ཏྲག་དོན་གཞན་ལྟན་ཅིག་
 ཆོག་གས་པ་མེད་ལ། མི་ཏྲག་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སྤྱི་ཞེས་དང་།
 སྤྱི་སྤྱི་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་མི་ཏྲག་པ་ཞེས་པ་ཆོས་ཅན་སྐྱེས་ལ་སྐྱབ་འདོད་

མེད་པས་ན་དེ་བས་ལ་བའི་འགལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་དོ།

གཉིས་པ་རང་ཉིད་སྟོས་པའི་དགོས་པ་ལ། འཐད་པར་གྱུར་པ་རང་
ལུགས་བཞག །མི་འཐད་འབྲེལ་བྱེད་གཞན་ལུགས་དགག །དང་པོ་ལ།
མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་དོན་བསྟུ་གསུམ། །དང་པོ།

ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་བསྟན་བཅོས་ལས། །ཆོས་རྣམས་དུ་མ་རྣམ་གཞག་ཀྱང་།

བདག་ཉིད་འདོད་པ་བསྟུབ་བྱ་ཞེས། །བདག་ཉིད་ཀྱི་ནི་སྒྲ་སྟོས་སོ།

རིགས་པ་ཅན་པ་སོགས་ན་དེ། རང་གིས་ཁས་སྒྲངས་པའི་བསྟན་བཅོས་
ཀྱི་དོན་མཐའ་དག་དང་མི་འགལ་བར་སྐབས་ཀྱི་བསྟུབ་བྱར་བྱེད་དགོས་
ཏེ། ལུང་དོན་གང་རུང་གཅིག་ལ་གཞོད་ན་སྐབས་ཀྱི་བསྟུབ་བྱ་འབྲུབ་
པ་ལ་གཞོད་དེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ལུང་ཆད་མར་ཁས་སྒྲངས་པ་ཡིན་ལ་
ལུང་གི་ཕྱོགས་གཅིག་གཞན་ལ་སྟོན་པ་དམ་བཅའ་ཡིན་པས་ལུང་དེའི་
ཕྱོགས་གཅིག་ཁེགས་པས་དེ་ཆད་མ་ཡིན་པ་ཁེགས་ལ། ལུང་སྟེ་ཆད་
མ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་ན་དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་རང་གི་དམ་བཅའ་དང་གཏན་
ཆོགས་ཀྱང་སྟོན་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ་སྟུབ་མི་རུས་སོ་ཞེས་ཟེར་དོ།

དེ་ལྟར་ཆོས་ཅན་སྤྱོད་བྱ་གཅིག་ལ་ཡང་བསྟན་བཅོས་ལས་དེའི་བྱང་
 བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་དུ་མ་རྣམས་པར་གཞག་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཀྱན་སྐབས་ཀྱི་
 བསྐྱབ་བྱར་མི་བཟུང་སྟེ། སྐོལ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་ཡུལ་དུ་བྱས་
 པ་དེ་ཁོ་ན་བསྐྱབ་བྱའོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་སྟོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དུ་
 བདག་ཉིད་ཀྱི་ནི་སྒྲ་སྒྲོས་སོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་པ་ལ། གཞན་སྡེ་ལུང་དོན་བསྐྱབ་བྱ་དང་། ་རང་སྡེས་དེ་
 འདོད་དགག་པ་འོ། ་དང་པོ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་དང་མི་འཐད་སྟོན། ་དང་པོ།
 གལ་ཏེ་བསྟན་བཅོས་ཁས་སྒྲངས་སྟེར། ་ཐམས་ཅད་བཟུང་བས་དེ་གཅིག་ལ།
 ་རབ་ཏུ་གཞོད་ནའང་གཏན་ཆིགས་དང་། ་དམ་བཅའ་བ་དག་སྐྱོན་འགྱུར་ན།
 གལ་ཏེ་སྐོལ་བས་རང་སྟོགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཁས་སྒྲངས་པའི་སྟེར་
 བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་བྱར་བཟུང་བས་བསྟན་བཅོས་
 ཀྱི་དོན་དེ་ཡི་སྟོགས་གཅིག་ལ་དམ་བཅའ་འམ་གཏན་ཆིགས་དེས་
 ་རབ་ཏུ་གཞོད་ནའང་གཏན་ཆིགས་དྲང་དྲམ་བཅའ་བ་དག་གི་སྐྱོན་དུ་
 འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་མི་འཐད་པ་བསྟན་པ་ལ། རྗེས་དཔག་ཡུལ་ལ་ལུང་མི་གཞོད། །དེ་
ཕྱིར་འགལ་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན། །དང་པོ་ལ། ལུང་གཞོད་སྐྱབ་ལ་ཐལ་
བ་འཕེན། །ལུང་གིས་གཞོད་མི་གཞོད་ཡུལ་བསྟན། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་
བརྗོད་དང་དེ་ལན་འགོག། །དང་པོ།

སྒྲིམ་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ན། །དྲི་སའི་ཡོན་ཏྲན་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར།།

གཏན་ཆིགས་འགལ་འགྱུར་།།

འདི་ལྟར་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲིམ་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ན་སྒྲིན་མ་མཁའི་
ཡོན་ཏྲན་དུ་བཤད་པའི་ལུང་ཁས་ལེན་པའི་ལུགས་ལ་གཏན་ཆིགས་
དེས་ལུང་ནས་བཤད་པ་ན་མ་མཁའི་ཡོན་ཏྲན་འགོག་པའི་ཕྱིར་རྟགས་དེ་
དང་དམ་བཅའ་འགལ་སྟམ་པ་གྱི་ན་སྟེ། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་འགལ་
བ་མེད་པས་གཞན་མཁའ་ཡོན་དང་འགལ་བས་སྐྱབས་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་
འགལ་བར་མི་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ་འགྱུར་ན་བྱས་པའི་རྟགས་འདི་བྲིད་ཀྱི་
བསྟན་བཅོས་ནས་བཤད་པ་དྲི་སའི་ཡོན་ཏྲན་དང་འགལ་བའམ་བསྐྱོག་
པའི་ཕྱིར་དེའི་སྟོན་ས་ཀྱང་གཏན་ཆིགས་འདི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་དང་

འགྲུལ་བའི་རྟགས་སྤྱི་ཅིས་མི་འགྱུར་ཞེས་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་པའི་ཐལ་བ་
འཕངས་པའོ།

དེ་ཡང་ཐལ་བ་འདྲུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་བྱས་པ་འདི་རྟག་པ་དང་
འགྲུལ་བས་རྟག་པ་ནམ་མཁའ་ཡོན་ཏན་དང་འགྲུལ་སྒྲུལ་པ་ཡིན་ལ། དེ་
བཞིན་དུ་རིག་བྱ་རྒྱུ་གི་ཡོན་ཏན་གཟུགས་མེ་རོ་ཚུ་བྱི་སའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་
ལ་ཡང་རྟག་པ་དང་འགྲུལ་བ་མཚུངས་སོ། །མཚུངས་བཞིན་དུ་བྱི་སའི་
ཡོན་ཏན་དུ་བཤད་པའི་ལུང་དོན་དང་བྱས་པ་འགྲུལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
གཏན་ཆིགས་འགྲུལ་ཞེས་བརྗོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་འགྲུལ་བའི་རྒྱ་མཚན་
འདི་ཞེས་བཤད་དུ་མེད་པ་བཞིན་སྒྲུལ་བྱས་རྟགས་འགྲུལ་བའི་རྒྱ་མཚན་
ཡང་ལུང་ནས་རྟག་པ་མཁའ་ཡོན་དུ་བཤད་དོ་ཞེས་པ་ཅམ་ལས་གཞན་མི་
རྟོག་པས་ན་སའི་ཡོན་ཏན་རྟག་པ་དང་འགྲུལ་བ་དང་། ནམ་མཁའ་ཡོན་ཏན་
རྟག་པ་དང་འགྲུལ་བ་གཉིས་སྤྱི་ར་མགོ་མཉམ་པ་ཅམ་ལས་བྱུང་མེད་པའི་
དོན་རྟོ།

གཉིས་པ་དེ་ལན་འགོ་ག་པ་ལ། ལན་གྱི་བྱུང་བར་རིགས་པས་བཀག།

དེ་ཡི་དོན་ནི་བསྐྱ་བ་ལོ། །དང་པོ།

.....སྐབས་མིན་གྱིས། །མིན་ན་དེ་ནི་གཞན་ལ་འང་མཚུངས།།
ཅི་སྟེ་ཆོས་ཅན་འདིར་སྐབས་ཡིན། །དེ་ལ་བསྐྱ་བཅོས་དོན་གཞོད་ཉིད།།
ཆོས་ཅན་ཆོས་སོགས་སྐབ་བྱེད་གྱིས། །ཅི་སྟེ་ཆོས་འདོད་ཡིན་བཟོད་ན།།
གནས་སྐབས་འགའ་ཡིས་འདོད་འགྱུར་ཞིང། །དེ་ཉོགས་པ་ཡང་དེ་དག་གིས།།
ནན་གྱིས་བྱོད་འདི་འདོད་ཅེས་པ། །གསལ་བར་དབང་ཕྱག་སྦྱོད་པ་ཡིན།།
འབྲས་བུའི་ཉགས་ཅན་མིན་བཟོད་དེ། །འབྲུལ་བ་ེ་ཡིས་ན་⁽⁸⁾གཞོད་པར་འགྱུར།།
དེ་སའི་ཡོན་ཏན་ནི་དེའི་ཆོས་ཡིན་པས་སྐྱའི་སྐབས་སུ་དབྱེད་བྱ་མིན་
བའི་སྤྱིར་ཏེ། བུམ་པ་ལ་སྐམ་བུའི་ཆོས་རྒྱ་སྐྱོན་སོགས་དབྱེད་དུ་མེད་པ་
བཞིན་ཡིན་པས་དེ་དང་འགའ་མི་འགའ་དབྱོད་པ་རིགས་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན།
སྐབས་མིན་པ་དེ་ནི་གཞན་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་སོགས་ལ་འང་མཚུངས་
ཏེ། སྤྱིའི་ཉག་མི་ཉག་དབྱོད་པ་ལ་མཁའ་ཡོན་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་བབ་སྟེ་
དེ་དབྱེད་མི་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་ལ་

(8) སྐར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༩༥༡-༡༡ །ཡིས་ནི། ་།

རྟག་པ་ལས་འོས་མེད་པས་སྐབས་སུ་བབ་བོ་སྦྲུམ་ན། གོ་འབྲེད་པ་ལས་
 སྐྱེ་འབྱུང་བ་ཅམ་ནི་དངོས་པོའི་ཆོག་ས་པ་ཆང་ཞིང་སྐྱེ་འབྱུང་བ་ན་སྐྱེ་ཉིད་
 ལ་གོག་ས་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཆ་ལ་ནམ་མཁའ་བཏགས་པ་ལས་ནམ་མཁའ་
 རྒྱུང་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྐྱེ་ནི་མི་སྲིད་པས་ཞེ་འདོད་ཀྱི་མཁའ་ཡོན་དེ་
 གོ་ལ་བས་མ་བྱུན་སྒྲུང་དུ་མ་གྱུབ་པས་ན་དེ་སྐབས་སུ་བབ་པ་མིན་ནོ། །ཅི་
 སྟེ་དེ་སའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་སོགས་ལུང་ནས་བཤད་མོད་ཆོས་ཅན་སྐྱེ་
 ཆོས་སུ་བཤད་པ་མིན་ལ། སྐྱེ་ཆོས་ཅན་དུ་བརྒྱུང་བ་འདྲིར་མཁའ་ཡོན་
 སོགས་སྐྱེ་ཆོས་སུ་ལུང་ནས་བཤད་པས་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཡིན་ནོ་
 ཞེ་ན། དེ་སའི་ཡོན་ཏན་ཡང་ལུང་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་གཞོད་ན་
 བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལ་གཞོད་པ་ཉིད་ཡོད་པས་དེ་ཡང་སྐབས་འདི་ཉིད་
 ཀྱི་འགལ་བར་ཅི་སྟེ་མི་འགྱུར་ཏེ། གཉིས་ཀ་ལུང་ནས་བཤད་པ་ཡིན་པ་
 ཅམ་ལས་མཁའ་ཡོན་ལ་གཞོད་པས་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་མི་འགྱུར་པའི་རིགས་
 པ་ལྟག་པོར་བསྟན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་མགོ་མཉམ་པར་འགྱུར་རོ།

སྐབས་འདིར་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སའི་ཡོན་ཏན་འགོག་ཚུལ་འདི་

ལ་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་སའི་ཡོན་ཏན་ཏྟག་པ་འགོག་པ་ཞེས་ཏྟག་པའི་བྱང་
 བར་སྐྱར་བ་དང་། ཆོས་ཅན་སྐྱའི་སྤྲེང་དུ་དེ་སའི་ཡོན་ཏན་འགོག་ཅེས་
 དང་། རིགས་པས་འཕུལ་ན་ཏྟག་པར་འགྱུར་དགོས་པའི་ཚུལ་ལས་
 གཞོད་པ་སྟོན་པ་དང་། སའི་ཡོན་ཏན་དང་བྱས་ཏྟགས་འགལ་བ་སྐྱབ་
 མི་རུས་པ་བཞིན་སྐྱེམ་ཁའ་ཡོན་ཡིན་པ་ལ་ཏྟགས་དེ་འགལ་བའི་རིགས་
 པ་ཡང་དག་སྟོན་དུ་མེད་པའི་གནད་ཀྱིས་སྐྱོན་སྟོན་པ་སོགས་རིགས་
 པའི་འདུག་མཆམས་ཀྱི་གོ་ལུགས་སྐྱ་ཆོགས་འབྲེལ་བ་རྣམས་ན་ཡོད་
 །ཀྱང་མཐར་གཏུགས་ན་གནད་མི་མཐུན་པ་ཆེན་པོ་མེད་མོད། གང་ལྟར་
 ཡང་དོན་དུ་པ་རོལ་གྱི་སྐྱ་བ་འབྲེལ་མེད་སྟོན་པའི་སྒྲུང་དུ་ཐལ་བ་འཕེན་
 བར་གོ་བ་གལ་ཆེད། །གལ་ཏེ་ཆོས་ཅན་སྐྱ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཡིན་པ་དང་།
 སོགས་པའི་སྐྱས་དེའི་བྱེ་བྲག་དང་སྐྱེ་ཡིན་པ་དག་ནི་ལུང་ཁས་ལེན་པ་
 པོ་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ཆོས་ཅན་དེ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཅི་སྟེ་གྲོ་ལ་
 བས་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་དགོས་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འཐད་
 དེ། ཕྱིར་གྲོ་ལ་གྱིས་སྐྱབ་བྱེད་དེས་པའི་གནས་སྐྱབས་འགྲུའ་ཡིས་གྲོ་ལ་

བས་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྐྱོལ་བས་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་བྱར་
འདོད་པ་དེ་དེས་ཁས་སྒྲངས་པའི་འདོད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཡང་དངོས་
སུ་སྒྲས་པ་དང་སྐབས་ཀྱི་དོན་དེ་དུག་གིས་ཤེས་ཀྱི། དཔག་འདོད་ཀྱི་
རྒྱས་པ་ཙམ་ལས་ནི་དཔག་བྱའི་བྱེ་བྲག་གི་འབྲས་བུ་སྐྱབ་མི་རྒྱས་ཏེ་རྒྱ་
འབྲས་བུ་སྐྱབ་པ་ལ་འབྲུལ་པའི་བྱིར་རོ།

དེ་ལྟར་ཤེས་བྱེད་མེད་པར་ནུན་གྱིས་པ་རོལ་པོ་རང་གིས་ཁས་མ་
སྒྲངས་བཞིན་དུ་ཁྱོད་འདི་འདོད་དོ་ཅེས་པ་གཞན་གྱི་སྤྲིང་དུ་བྱིར་སྐྱོལ་
བས་པར་བཞག་པ་ནི། གསལ་བར་དབང་ལྷན་གི་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ།
རྒྱལ་རིགས་སོགས་དབང་ཆེ་བས་གཞན་གྱིས་མི་འདོད་བཞིན་བཙན་
ཐབས་ཀྱིས་བཀའ་སྒྲུལ་པ་ལྟ་བུར་གསལ་བར་མངོན་པ་ཡིན་གྱི་རིགས་
པ་སྤྱོད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་ཚུལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་
ནོ། །འདི་སྐྱོལ་བས་འདོད་དོ་ཞེས་ཤེས་པར་རྒྱས་པའི་སྐབས་སུ་བབ་
པའམ་ངག་གི་བརྗོད་པ་གང་ཞེས་འབྲས་བུའི་རྟོགས་ཡོད་པ་ཙམ་མིན་
པར་བརྗོད་པ་དེ་ཉིད་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་དཔོག་རྒྱས་ཀྱི་རྟོགས་མེད་

པར་ཕྱིར་ཤོལ་བས་པ་རོལ་གྱི་འདོད་པ་དེ་ལ་ཁོ་རང་གི་དམ་བཅའ་དང་
གཏན་ཆེན་གས་དེས་གཞོད་དོ་སྟུང་པ་ནི་རང་ཉིད་ལ་འབྲུལ་པ་ཡིས་ནུ་
གཞོད་པར་འགྱུར་ཏེ། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་དཔྱོད་པ་ལྷུང་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་དེ་ཡི་དོན་ནི་བསྐྱུ་བ།

མེད་ན་མི་འབྲུང་མིན་དོན་ལ། །གཞོད་ཀྱང་གཞན་ལ་ཅི་ཞིག་གཞོད།

སྐབས་ཀྱི་བསྐྱུ་བ་བྱ་དེ་དང་མེད་ན་མི་འབྲུང་བའི་དོན་ལ་གཞོད་ན་བསྐྱུ་བ་
བྱ་དེ་འབྲུ་བ་པའི་གོགས་བྱེད་དེ། སྐྱ་མི་རྟག་པ་ལ་མ་བྱས་པ་དང་ཐར་པ་
སྐྱུ་བ་པ་ལ་བདག་ཡོད་པར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །མེད་ན་མི་འབྲུང་བ་མིན་
པའི་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ལ་གཞོད་ཀྱང་གཞན་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱུ་བ་བྱ་ལ་ཅི་
ཞིག་གཞོད་ལ་གོགས་ཅི་ཡང་བྱེད་མི་རུས་ཏེ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལྷུང་གིས་གཞོད་པ་དང་མི་གཞོད་པའི་ཡུལ་བྱེ་སྟེ་བསྐྱུ་བ་
ལ། གཞུལ་བྱ་གཉིས་པར་ལྷུང་མི་དགོས། །ཡང་དག་ལྷུང་གིས་གསུམ་
པར་གཞུལ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང། །དང་པོ།

རྗེས་དཔག་རང་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ། །ལྷུང་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་བཤད།

དེས་གྲུབ་དེ་ནི་ལེགས་པར་གྲུབ། །དེ་ཆེ་བསྟན་བཅས་སྟོས་མ་ཡིན།།

རྗེས་སུ་དཔག་པ་རང་གི་སྟོང་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ན་ལུང་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
 སྟོས་པ་མེད་པར་བཞུད་དེ། རིགས་པས་བཟོད་རྒྱས་པ་དེ་དག་ནི་རིགས་
 པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞོད་པ་ལས་ལུང་གིས་སྦྱབ་པ་དང་དགག་པ་མི་དགོས་
 པས་ན་རྗེས་དཔག་དེས་གྲུབ་པ་དེ་ནི་དེ་ཅུ་གིས་ལེགས་པར་གྲུབ་པར་
 འགྱུར་གྱི། དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཆོག་ཅུ་གིས་གཞན་དུ་ནུམ་ཡང་བྱ་
 མི་རྒྱས་པས་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པས་རང་ཡུལ་དབྱེད་པ་དེ་ཡི་ཆེ་བསྟན་
 བཅས་དང་འགལ་མི་འགལ་ལ་སྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་དཔག་ཆོད་
 མས་གྲུབ་ན་ལུང་མི་དགོས་ལ་མ་གྲུབ་པ་ནི་ལུང་གིས་སྦྱབ་མི་རྒྱས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐོག་མར་རང་སྟོབས་ཁོ་ནས་དབྱེད་པ་དེ་ཕྱིས་ཕྱིན་པར་
 འཇུག་མ་རྒྱས་པ་དག་ལ་ཡང་། ཡང་དག་པའི་ལུང་གི་སྦྱང་བ་ལ་བརྟེན་
 བས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྦྱིས་པ་ནས་རྗེས་དཔག་གིས་
 གཅོད་རྒྱས་པར་སོང་བ་དེ་ལ་རྗེས་དཔག་ཉིད་ཀྱིས་དབྱེད་པར་བྱ་བ་ལས་
 ལུང་གིས་བསྦྱབ་མི་དགོས་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་འགལ་བའི་ལུང་སྦྱབ་

བྱེད་དུ་མི་འགོ་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ། དེས་ན་སྤྱོད་པའི་མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་
པ་སོགས་རྗེས་སུ་དཔག་པས་འབྲུབ་མི་ལུས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡང་དག་པའི་
ལུང་ལ་སྦྱངས་པའི་སྟོ་གོས་ཀྱི་ཤེ་མོང་རྒྱས་པ་ན་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྟོ་ཡི་
ལུས་པས་དངོས་པོའི་སྟོ་བས་ཀྱིས་ཁྱེགས་པའི་རིགས་པ་ལས་བསྐྱབས་
པས་སྟོ་ལ་བ་གང་ཞིག་ལུང་དེ་ཁས་མི་ལེན་པ་དག་གི་དོར་ཡང་འབྲུབ་
ལུས་ཏེ། མགོན་པོ་བྱམས་པས།

རི་ལྟར་སྟོན་སྟོག་ནོར་བུ་ཉི་ཟླ་ལ། །བརྟེན་ནས་མིག་དང་ལྟན་པ་ལྟ་བ་
བཞིན། །དེ་བཞིན་ཆོས་སྟོ་བས་དྲི་མེད་འོད་མཛད་པ། །ཐུབ་ལ་བརྟེན་ནས་
འདི་ཉིད་རབ་ཏུ་བཤད། །ཅེས་པ་དང་ཚུལ་མཚུངས་སོ།

གཉིས་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ།

དེ་ཆེ་རྩོད་དོར་འགྱུར་ཞེན། །དེ་ཆེ་ཁས་སྤངས་མེད་ཕྱིར་མིན།

འདི་ནི་ཁས་ལེན་ཐབས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཆེ་ཡོད་ཀྱང་ཡན་ལག་མིན།

ལུང་ལ་མི་བརྟེན་པ་དེ་ཆེ་ལུང་གི་ཕྱོགས་མི་འབྲ་བ་བཟུང་ནས་ཞེ་འདོད་
མི་མ་ཐུན་པའི་དབང་གིས་རྩོད་པ་དོར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ལུང་དོན་

ལ་དཔྱོད་པ་དེ་ཆེ་ལུང་སྐྱབ་བྱེད་དང་གཞོད་བྱེད་དག་ཏུ་ཁས་སྤྲངས་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ཚུད་པ་དོར་བ་མིན་ཏེ། དོན་གང་ལ་འཐད་མི་འཐད་དངོས་
 ལྟོབས་ཀྱི་རིགས་པའི་ལམ་ནས་ཚུད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་ནས་
 བཤད་པའི་དོན་དག་ལ་དངོས་ལྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་དབྱུད་པ་འདི་ནི་
 ལུང་གང་ཞིག་གཞལ་བྱ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་ལ་མི་སྤྱི་བའི་ལུང་ཡང་དག་
 ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ཆེ་སྒྲིལ་ཡོད་པ་
 དང་མེད་པར་བསྟན་པ་ལྟ་བུའི་འགལ་བའི་དོན་ཅན་གྱི་ལུང་གཉིས་ཡོད་
 ན་གཉིས་ཀ་མི་སྤྱི་བའི་ལུང་ཡིན་མི་སྤྱི་བས་ན། དབྱུད་པས་མ་དག་པ་
 དེ་ལུང་ལྟར་སྤང་བ་ཡིན་གྱི་ལུང་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པས་
 དབྱུད་པ་ནི་ལུང་ཉིད་ལུང་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཐབས་ཡིན་པས་རྗེས་དཔག་
 གི་ཡུལ་ལ་དངོས་ལྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་དབྱུད་པ་བྱེད་པ་དེ་ཡི་ཆེ་སོ་
 སའི་ལུང་ཡོད་ཀྱང་ལུང་དེ་ནི་དེའི་སྐབས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་
 འགྱུར་བ་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་རྗེས་དཔག་མི་འཇུག་པར་འགལ་བའི་དོན་
 མཐའ་དག་ཀྱང་འགྱུར་པར་འགྱུར་བས་ན་མི་འཐད་དོ།

གཉིས་པ་ཡང་དག་ཕྱང་གིས་གསུམ་པར་གཞལ་བ་ལ། ཤིན་ལྷོག་ཁོ་
ནར་ཕྱང་སྐྱབ་བྱེད། །དེ་ལས་གཞན་དུ་ཏུ་ཅང་ཐལ། །དང་པོ།
དེ་ལྟར་ཡུལ་གཉིས་རྣམ་དག་ན། །དེ་ནི་བསྟན་བཅོས་ཡོངས་འཛིན་པ་ལ།
འདོད་པའི་དུས་ཡིན་དེ་ཡི་ཆེ། །བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་ནི་གཞོད་པར་འགྱུར།
དེས་གྲུབ་དོན་ལ་དེ་དང་ནི། །འགལ་བར་སེམས་པ་མི་རུང་བྱིར།
གནས་གསུམ་པར་ནི་འཕོ་བ་ན། །བསྟན་བཅོས་ལེན་པ་རིགས་ལྡན་ཡིན།
དེར་ཡང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་ནི། །མེད་ན་མི་འབྱུང་ལ་གཞོད་ཉིད།
སྤང་བར་བྱ་ཡི་གཞན་མིན་ཏེ། །ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བྱིར་རོ།
འོ་ན་ཕྱང་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་ཞིང་། ཕྱང་གིས་
གཞོད་ན་མི་འགྱུབ་པར་གྱུར་བ་གང་ཡིན་སྟུང་ན། དེ་ལྟར་ཕྱང་གི་དོན་
ལ་རིགས་པས་ལེགས་པར་དབྱེད་ནས་གཞལ་བྱའི་ཡུལ་དང་པོ་གཉིས་
བསྟན་པ་མཐའ་དག་ལ་ཐེ་ཆོམ་རྣམ་པར་དྲག་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་མཐོང་བ་
དེ་ནི་བསྟན་བཅོས་དེ་ཡིད་ཆེས་པས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་འདོད་པའི་
དུས་ཡིན་ལ་དེ་ཡི་ཆེ་བསྟན་བཅོས་དེ་ལྟ་བུ་དང་འགལ་ན་བསྟན་བཅོས་

གྱིས་ནི་གཞོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡང་དག་པའི་བསྟན་བཅོས་དེས་གྲུབ་པའི་
 དོན་ལ་བསྟན་བཅོས་དེ་དང་ནི་འགལ་བར་སེམས་པ་མི་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
 གལ་ཏེ་འགལ་ན་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་བློས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པས་གནས་
 མིན་པ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པས་
 གཞལ་བྱའི་གནས་དང་པོ་གཉིས་ལ་བསྟན་བཅོས་དེ་ཡང་མི་འགལ་བ་
 ཡིན་པས་བསྟན་བཅོས་དེ་ལྟ་བུ་དང་འགལ་ན་རིགས་པའི་གཞོད་པ་འབའ་
 ཞིག་གིས་གཞོད་པར་འགྱུར་གྱི་ལུང་གིས་གཞོད་ཅེས་བརྗོད་མི་དགོས་
 ལ། གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་པར་ནི་དབྱེད་པ་འཕོ་བ་སྟེ་ལ་དབྱད་པ་
 འདུག་པའི་སྐབས་སུ་ན་མངོན་རྗེས་ཀྱི་ཆད་མས་སྒྲུབ་མི་རུས་པས་ཤིན་
 གྲོག་གི་དོན་གཞལ་བ་ལ་ཡང་དག་པའི་བསྟན་བཅོས་ལེན་པ་ནི་རིགས་
 པ་དང་ལྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་མའི་དོན་དུ་གྱུར་པ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་
 སྤང་སྤང་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་སོགས་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་པར་མི་འོས་ལ།
 རང་གི་རིགས་པས་གཅོད་མི་རུས་པ་དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་ལུང་ལ་བརྟེན་
 པ་ལས་འོས་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་གསུམ་པ་དབྱེད་

བའི་སྐབས་དེར་ཡང་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དངོས་དྲང་ནི། ཡང་
 ན་དེའི་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་ཆོས་འབྲེལ་བ་ཅན་ལ་གནོད་པ་ཉིད་ཀྱི་དམ་
 བཅའ་དང་ཉལ་ས་འགོད་པ་སྤང་བར་བྱ་ཡི་གཞན་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དང་
 འབྲེལ་བ་མེད་པ་ལ་འགལ་མི་འགལ་དབྱུང་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་
 དབྱུང་པར་བྱ་བ་སྤྱག་པ་མེད་པར་སྤེལ་བའི་སྤྱིར་ཏེ། ལྷང་གི་དོན་མཐའ་
 དག་རྙེད་པར་དཀའ་ཞིང་དེ་ཀྱན་གཅིག་ཏུ་སྒྲོ་ལ་བཟུང་ནས་དབྱུང་དགོས་
 ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བར་འབྱུང་རྟེ། །དཔེར་ན་མགོན་པོ་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་
 མཆན་བཟུང་ཞིང་དད་འདུན་བསྐྱེད་ན་ཞིང་དེར་སྐྱེ་ཞེས་གསུངས་པའི་
 ལྷང་དེས་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཡང་འཕོས་མ་ཐག་ཏུ་ཞིང་དེར་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཅེས་
 བ་ལྟ་བུ་ལྷང་གིས་སྐྱབ་པ་ན། ཞིང་དེ་ན་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ཤ་
 ལྟག་ཏུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་ལྷང་དེས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལ་གནོད་དོ་སྟུམ་
 བ་དང་། འཕགས་ལམ་འཛོལ་བ་ལ་བྱངས་མེད་ཀྱི་ཆོགས་བསགས་པའི་
 མོས་སྐྱོད་ཀྱི་ལམ་སྐྱོན་དུ་འགྲོ་བས་བྱབ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མེད་ན་མི་འབྱུང་
 གི་འབྲེལ་བ་ལ་ལྷང་གཞན་གྱིས་གནོད་དོ་སྟུམ་པ་ལྟ་བུ་ལྷང་དེས་བསྐྱབ་

བྱ་དེ་མི་འབྲུག་པའི་གོགས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ལུང་དེ་དག་དང་
སྐབས་ཀྱི་ལུང་དེ་འགལ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་མ་རུས་ན་ལུང་གིས་གཞོད་
པའི་ཕྱིར་སོ་སྐྱེ་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་ལུང་གིས་སྐྱབ་པ་དེ་འབྲུག་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་
ཐོགས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི་སོ་སྐྱེ་ཆེ་བརྗེས་མ་ཐག་ཏུ་དེར་
སྐྱེས་པས་ལུང་དོན་དེ་ལ་གཞོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞིང་དེར་སྐྱེས་པ་མ་ཆད་སྐྱེ་
བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པར་གཞོན་མི་བ་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་མི་སྟན་པ་ལོ་སྟོང་
དུ་ངེས་པ་དང་ཞི་ནས་རྩ་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བར་ངེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེར་ཡང་
བྱང་ཆུབ་ཤིང་གི་དབང་པོའི་བྱང་ན་བཞུགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
མངལ་བ་ན་གཟུངས་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བྱང་པར་ཐོབ་ནས་ཆོས་ཀྱི་
མིག་རྒྱལ་དང་བྲལ་བ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། ཞིང་དེར་སྐྱེ་བ་ལ་རྒྱ་
མོས་སྟོད་ཀྱི་སྐབས་རིམ་སྟོང་སྟོན་དུ་སོང་ངེས་པ་ཅན་མི་དགོས་ཏེ། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ལས་འཆི་བའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་སྤང་བ་མཐོང་བ་དང་། ཐེ་ཆོམ་བ་བ་དག་ཀྱང་རེ་ཞིག་པར་སྤྲིའི་སྐབས་

སུ་ལོ་ལྷ་བརྒྱུད་སངས་རྒྱས་མཐོང་མི་རུས་པའི་སྤྲིབ་པ་དང་བཅས་པ་
 ཡོད་པར་གསུངས་པ་འདིས་འཕགས་ལམ་ཐོབ་ནས་གཞོན་སྤྱི་བ་ཁོ་ན་
 ཡིན་པའི་དོགས་པ་བརློག་པར་མཛད་ལ། གཞན་ཡང་ཆོས་སྤངས་པ་
 དང་མཆོམས་མེད་བྱས་པ་མ་གཏོགས་པ་ཞེས་དམིགས་བསལ་བས་ན་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ལས་སྤྲགས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་དག་
 གིས་དུས་བྱང་དུས་འབྲས་བྱ་རྟེན་རུས་པ་བཞིན་དུ་མོས་སྦྱོད་ཀྱི་གནས་
 སྐབས་དུས་བྱང་དུས་རྫོགས་རུས་པར་ལུང་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པ་ལས་དེ་
 མི་སྤྲིད་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་དཔག་མི་འདུག་ལ། ལུང་རང་ལ་བརྟེན་ནས་
 གྲང་བསྐྱབ་བྱ་དངོས་ལ་གཞོན་པའམ། མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་དོན་གཞན་
 ལ་གཞོན་པའང་བསྐྱབ་དུ་མེད་པ་ལྟ་བུ་དཔེར་བྱས་ནས་ལུང་གིས་བསྐྱབ་
 བྱ་སྐྱབ་ཚུལ་ནམས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ལ་
 ལུལ་བའི་དངོས་པོ་ཆུང་དུས་བདེ་འབྲས་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྲུག་པའི་ཚུལ་ལུང་
 ལས་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་ནམས་ལ་ལུང་གིས་གཞོན་པ་སྐྱབ་མི་རུས་པས་དེ་
 ལྟར་བྱུབ་པ་ཡིན་ལ། ལུག་འཆལ་བ་པོ་འདི་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་

མང་པོར་འགྱུར་ངེས་སོ་ཞེས་ལུང་གིས་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་ལ། ལུང་ལས་དགོ་
བའི་ཙ་བ་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་འཛོམས་པར་མ་གྱུར་ན་དེ་ལྟར་གྱུར་
བར་གསུངས་པས་ན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་སྐྱབ་མི་རུས་པ་ལྟ་བུ་ནི་
ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་དཔྱོད་པའི་ཆེ་ལུང་གིས་ཁས་སྒྲངས་ལ་གཞོད་པ་ལྟ་བུ་
སོགས་ཞིབ་ཏུ་བྱེ་ན་གནས་གསུམ་པ་ལུང་གིས་གཞལ་ཡང་ལུང་དོན་ལ་
ལུང་གིས་གཞོད་མི་གཞོད་དངོས་སྟོབས་ལ་རག་ལས་པས་ཤིན་ཏུ་ཞིབ་
མའི་སྒོ་ཅན་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཁོ་རེ།

གཉིས་པ་དེ་ལྟ་མིན་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ་ལ། དབྱེད་པ་ཀུན་ལ་ལུང་དགོས་
དང་། བྱེ་བྱག་བསྐྱབ་བྱར་དགོས་སྒྲིན་བཟོད། །དང་པོ།
དཔྱོད་པ་ཀུན་ལ་བསྟན་བཅོས་དག །བཟུང་ཞེས་ལུགས་འདི་གང་གིས་བྱས།
དེ་ནི་གྲུབ་མཐའ་མེད་རྣམས་ཀྱིས། །དུ་བས་མེན་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར།
སྐྱེ་བོ་རིང་བྱར་སྐྱེས་གྱུར་ཅིང་། །ཡོན་ཏན་ཉེས་པ་མ་མཐོང་ལ།
གྲུབ་མཐའ་མི་བཟད་གཞོན་འདི་ནི། །ཀྱེ་མ་སུ་ཡིས་བསྐྱོས་པ་ཡིན།
ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་གྱུར་གྱི་དོན་དབྱེད་པ་ལ་ལུང་ལ་ལྟོས་པ་ལས་ཐམས་ཅད་དུ་

ལུང་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པ་དེ་ལྟ་མིན་པར་དཔྱོད་པ་ཀུན་ལ་བསྟན་བཅོས་
 དྲག་བརྩུང་ནས་དབྱུང་དགོས་སོ་ཞེས་པའི་ལུགས་འདི་རྒྱ་མཚན་གང་
 གིས་བྱས་ཏེ་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་ངེས་པར་དགོས་པ་དེ་
 ལྟ་ཡིན་ན་དུ་ནི་གྲུབ་མཐུང་མེད་པ་སྟེ་གྲུབ་མཐུང་མིང་ཅམ་ཡང་མི་ཤེས་
 པའི་གནག་རྩི་མོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དུ་བ་མཐོང་བས་མེ་ཡོད་དོ་
 ཞེས་ནི་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔྱོད་པ་ཀུན་ལ་བསྟན་བཅོས་མེད་
 པར་དཔྱོད་པ་མི་འཇུག་པར་ཁས་སྐྱངས་པས་སོ། །དེ་ལྟ་ནའང་དུ་བས་མེ་
 རྟོགས་པ་བསྟན་མེད་དུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་མཛོན་སུམ་གྱིས་བསལ་ལོ།

དེས་ན་ལུང་དང་སྐྱེས་བུ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་འབྲེལ་བ་མེད་པས་ན་
 སྐྱེ་བོ་རང་བུར་ཏེ་ལུང་དང་མ་འབྲེལ་བར་ཁེར་རྒྱུ་དུ་སྐྱེས་པར་གྱུར་
 ཅིང་། དེ་ལྟར་སྐྱེས་ཅམ་ནས་ལུང་དང་འབྲེལ་བ་མེད་མོད། སྤྱིས་ལུང་
 འཛིན་པའི་རྒྱ་ལུང་དེ་ཤེས་པའི་ལེགས་པའི་ཡོན་ཏྟན་དང་མ་ཤེས་པའི་
 ཉེས་པ་ཆད་མས་མ་མཐོང་ལ། དེ་ལྟར་ལུང་འདོར་དུ་མི་བརྟུབ་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གང་ཡང་མེད་བཞིན་རང་གིར་ཞེན་ནས་བདག་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་ལུང་

ངོ་སྤྲུལ་དུ་གཏོང་བའི་རང་དབང་མེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གྲུབ་
མཐུན་རྒྱ་མཚོ་པ་མི་བཟད་པའི་གདོན་ལྟ་བུ་རྒྱུད་བརྒྱུ་མཁས་ཤིང་སྤང་བར་
དཀའ་བ་འདི་ནི་ཀྱེ་མ་བྱེད་པ་པོ་སྤྱི་ཡིས་སྤོང་གི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱོས་པ་ཡིན་
ཏེ། འདི་སྤོང་ལ་ཆད་པའི་ལས་སྤྱི་གྲུབ་པ་བརྒྱུ་པར་དཀའ་བ་ཞིག་གོ།

གཉིས་པ་ཐེ་ཐག་བསྐྱབ་བྱུང་དགོས་སྤྱོད་བཞིན་པ།

གཤམ་ཏེ་དཔེ་ལ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི། སྤྱི་བ་པར་བྱེད་པ་གཅིག་ཉིད་ལ།
བསྟན་པ་སྤྱི་བ་བྱེད་འགྲུར་ཞིག། འདི་ནི་འཛིག་ཏེན་འདས་ལྷགས་ཡིན།
འབྲེལ་མེད་ཆོས་ནི་མ་གྲུབ་པས། མ་གྲུབ་པར་ནི་ངེ་ལྟར་འགྲུར།
དེ་གྲུབ་ཡིན་ན་དེ་སྤྱི་བ་བཞིན། གཏན་ཆིགས་སྤྱོད་ལྟན་ངེ་ལྟར་ཡིན།
ཆོས་ཅན་ཆོས་ནི་མ་ལྷས་པ། དཔེར་སྤངས་མེད་པ་ཁོ་ནར་ནི།
སྤྱི་བོས་ཆིག་དང་དུང་སོགས་ལས། སེམས་ལྟན་མེ་སོགས་རྗེས་དཔོག་བྱེད།
གཤམ་ཏེ་ཐམས་ཀྱི་དཔྱེད་པ་ཀུན་ལ་ལུང་འཛིན་མི་དགོས་ཀྱང་། གྲུབ་པའི་
མཐུན་སྤྱི་བའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་ཁས་ལེན་པའི་ཆེ་བསྐྱབ་
བྱའི་དཔེ་བསྟན་པ་དེ་ལ་བསྟན་བཅོས་དེར་བསྐྱབ་བྱ་དེའི་ཆོས་སྤྱི་བཞིན་

བ་མ་ལུས་པ་ཀླན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡི་རྟགས་གཅིག་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་ལ་འགའ་
 བ་མེད་པར་གྱུར་པའི་ཚུ་ལ་བསྟན་ཀྱས་པ་ཡིན་ན་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་
 འགྱུར་གྱི་གཞན་དུ་ན་རང་གི་ཕྱོགས་ལ་མི་ལྟ་བར་སྟན་ཅི་ཕྱིན་ནམ། སྐྱབ་
 བྱེད་ལྟར་སྒྲུང་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐབས་སུ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་ཡང་དག་
 བར་གྱུབ་པ་ལ་ལུང་དང་འགའ་མི་འགའ་དབྱེད་དགོས་པ་མིན་ལ། དངོས་
 སྟོབས་ཀྱིས་གྱུབ་ཀྱང་དེ་དང་འགའ་བར་བརྗོད་པ་དེ་ནི་ལུང་ཡང་དག་
 མིན་ནོ། །དེས་ན་རིགས་པ་དབང་བཅན་དུ་བྱས་ཏེ་དབྱེད་པའི་སྐབས་ན་
 རྟགས་ཆོས་དེའི་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་འབྲེལ་བ་དབྱེད་ཅིང་བསྟན་དགོས་
 གྱི། སྐྱེས་བུའི་ཤེས་འདོད་དང་བསྟན་པའི་ཆོས་ཅན་གཅིག་གི་ཆོས་སུ་
 བཞག་པའི་རྣམ་དབྱེ་ཆད་གཟུང་མི་ཀྱས་པའི་ཕྱིར་ལུང་གི་དོན་མཐའ་
 དག་དང་མི་འགའ་བར་འདི་ལྟ་བུའི་ཞེས་དཔེ་ལ་བརྟེན་དགོས་ན། རྟགས་
 ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་གཅིག་འབྱུབ་པ་ལའང་མཐའ་ཐུག་པའི་ཆད་རྟེན་དཀའ་
 བས་འདི་ལྟ་བུའི་སྐྱབ་བྱེད་དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདུས་པའི་ལུགས་ཏེ་
 འཛིག་རྟེན་ན་སྤིད་པ་མིན་པའི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ནོ། །

རི་ལྷར་ཏྲགས་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཏྲགས་ཚོས་
 གྱི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཁོ་ན་དཔྱོད་གྱི་དེ་སྐྱབ་གྱི་སྐབས་སུ་འབྲེལ་བ་
 མེད་པའི་ཚོས་གཞན་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལྟ་བུ་སོགས་གཞན་ནི་ཏྲགས་
 དེས་མ་གྲུབ་པའམ་བརྗོད་པས་སྐབས་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་མ་གྲུབ་པར་ནི་རི་
 ལྷར་འབྱར་ཏེ། གཞུ་མེད་ན་མདའ་འཕེན་པ་ཞོལ་གྱི་འཕང་མེད་པས་དེ་
 ཞོལ་བར་སྐྱ་རུས་སམ། བྱས་པས་མི་ཏྲག་པ་ལྟ་བུ་དེ་དངོས་པོའི་སྟོབས་
 ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་ཏྲགས་དེ་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ཉིད་འབྱུང་རུས་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་
 ཡང་དག་ཏུ་བརྗོད་པ་ལ་འབྲེལ་མེད་གཞན་དང་འགལ་བས་དེ་སྐྱབ་གྱི་
 གཏུན་ཆོགས་སྟོན་ལྟ་བུ་རི་ལྷར་ཡིན་ཏེ། ཚུན་མེད་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་
 རྒྱུས་བྱའི་སྐྱེམ་པ་མི་སེལ་བར་སུ་ཞིག་བརྗོད་པར་རུས་ཏེ་དེ་འབྲེལ་སྐྱ་བ་
 ནི་གྱི་ནམོ།

འདི་ལྷར་ཚོས་ཅན་དེ་ཉིད་གྱི་ཚོས་སུ་གཏོགས་པའི་རྣམ་དཔེ་རི་སྟེང་
 དག་ནི་མ་ལུས་པ་དཔེར་སྤངས་ཏེ་བཟུང་བ་དང་བསྟན་པ་མེད་པ་ཁོ་ནར་
 ནི། རྒྱེ་བོས་གཞན་དག་གི་ཆོག་སྐྱ་བ་དྲུད་པ་སོགས་ལས་པ་རོལ་

སེམས་དང་ལྷན་པ་དང་མེ་སོགས་རྟགས་ལས་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་
པའི་མི་འབྲུལ་བ་ཡོད་ན་དེ་ལ་སུ་ཞིག་གིས་བསྟོན་འདིང་པར་བྱས་ཏེ་
དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་གཞན་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་སོ།།

གཉིས་པ་རིགས་པས་བྱུང་ན་ལུང་དང་འགལ་ཡང་སྟོན་མིན་པ་
ལ། ལུང་འགལ་ཡང་རྗེས་དཔག་མི་ལྟོག་ །དེས་ན་དེ་འགལ་སྐྱས་སྟོན་
མིན། །དང་པོ།

མི་འབྲུལ་བས་ན་རང་བཞིན་དང་། །རྒྱ་དག་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་དོན།།
འགའ་ཡི་སྐྱབ་ལ་གཞོད་པས། །ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ལྟོག་མ་ཡིན།།
དེ་ནི་འདོད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡི། །དོན་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བས།།
རྟགས་པ་གཞན་དག་གཏན་ཆིགས་དེས། །རི་ལྟར་རྟགས་པར་འགྱུར་མ་ཡིན།།
རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་མི་འབྲུལ་བས་ན་རང་བཞིན་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་དྲང་།
རྒྱ་མེ་ལྟ་བུ་དག་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་བྱས་པ་དང་དུ་བ་ལྟ་བུའི་དོན་
ཀྱིས་སྐྱབ་པ་ན་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དང་འགལ་བར་སྐྱབ་པའི་ལུགས་
འགའ་ཡི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་སྐྱབ་སྐྱོན་མ་ཁའི་ཡོན་ཏན་དང་། དུ་བ་གྲོག་

མཁར་ལས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་གཞོན་པས་རྟགས་དེས་རང་
གི་འབྲེལ་ཡུལ་འབྲུབ་ཀྱས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ནམ་ཡང་སྟོག་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། མེ་ཁང་ངོ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་ཆོ་བ་མི་སྟོག་པ་བཞིན་ནོ། །རྟགས་དེ་
ནི་འདོད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡི་དོན་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་
འབྲེལ་བར་རྟོགས་པ་ཡི་གྲོལ་བ་དེས་གཞན་སྤྱིར་གྲོལ་བ་དུག་ལའང་
གཏན་ཆོག་གས་དེས་རྒྱུར་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཀྱས་པར་འབྱུང་
བ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པའི་རིགས་པ་དང་ལྷན་
པའི་སྤྱིར་མར་མེ་ལག་ན་ཐོགས་པས་ཐུན་ཁང་ནང་གི་དངོས་པོ་སྟོན་
ཀྱས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེས་ན་དེ་ལག་སྐྱོན་མིན་པ་ལ། རིགས་པ་བརྗོད་དང་དེར་ཅོད་
སྟོང་། །དང་པོ།

གཏན་ཆོག་གས་བརྗོད་དམ་མ་བརྗོད་ཀྱང་། །ལག་ལ་ན་གྲོལ་བས་འདིར་ཅི་བྱས། །
དེས་བརྗོད་ཉེས་པས་བསྐྱུན་བཅོས་ལ། །གཞོན་བྱེད་དུ་མི་དེ་སྐྱེས་མིན། །
གཞོན་བྱེད་བརྗོད་སྤྱིར་སྐྱོན་ཞེས། །གལ་ཏེ་མ་བརྗོད་ན་དེ་ཅི། །

གཞོན་པ་མིན་ནམ་མི་རིགས་བྱེད། །མིན་ཏེ་ཅེས་ན་⁽⁹⁾སྒྲིན་ཅན་ཡིན།།

སྒྲུང་ལུང་ཆོད་མར་ཁས་སྒྲངས་ནས་བྱིས་ལུང་དེ་དང་འགལ་བའི་རྟགས་
བཟོན་པས་ན་ཆོལ་བ་འདི་མི་རིགས་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལུང་དོན་
པལ་ལ་གཞོན་པའི་གཏུན་ཆིགས་དེ་ནི་བཟོན་དུམ་མ་བཟོན་ཀྱང་རུང་
དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཏུན་ཆིགས་དེ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་དང་
འགལ་བ་ཡིན་ན་ཆོལ་བས་བསྟན་བཅོས་འདྲིར་ཉེས་པ་ཅི་བྱས་ཏེ། གཏུན་
ཆིགས་དེ་ཆོལ་བ་དེས་བཟོན་པའི་ཉེས་པས་བསྟན་བཅོས་ལ་གཞོན་བྱེད་
དུ་ནི་གཏུན་ཆིགས་དེ་གསར་དུ་སྒྲིམ་པ་མིན་ཏེ། རོ་བོས་གཞོན་པར་
གནས་པའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཁས་སྒྲངས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་རྣམ་པ་
ཀྱན་ཏུ་གཞོན་པ་བཟོན་མི་རིགས་པ་ལ་བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བའི་
གཏུན་ཆིགས་བཟོན་པ་པོ་དེས་བསྟན་བཅོས་ལ་གཞོན་བྱེད་དངོས་སུ་
བཟོན་པའི་བྱིར་གཞོན་བྱེད་ཡོད་པ་ཤེས་ནས་བསྟན་བཅོས་ལ་དགའ་བ་
ཆེན་པོ་མི་སྒྲིབ་བར་བྱེད་པའི་བྱིར་ཆོལ་བ་དེ་དག་གི་སྒྲིན་དེ་བྱས་པ་སུན་

(9) སྒྲུང་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༤༡ཡ-༡། ཉ་ཅེས་ནས། །

འབྲིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། གཤམ་ཏེ་ལུང་དོན་ལ་གནོད་པའི་གཏན་ཆིགས་
 དེ་ཆོལ་བས་མ་བཟོད་ན་གཏན་ཆིགས་དེ་ནི་ཅི་བསྟན་བཅས་ལ་གནོད་པ་
 མིན་ནམ། མིན་ན་བཟོད་ཀྱང་མི་གནོད་ལ། ཡིན་ན་ཆོལ་བ་དེ་མི་རིགས་
 པ་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། དོན་ལ་གནས་ཆོད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བཟོད་པས་ན་ཅིས་
 ན་ཆོལ་བ་དེ་སྟོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྟོན་ཅན་དུ་མི་རིགས་སོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལ་ཅོད་སྤོང་བ་ལ། མ་གྲུབ་བཟོད་དང་འདི་མི་མཚུངས། །

གཉིས་ཀའང་འགྲུབ་པ་མིན་པ་སྤང། །དང་པོ།

གཏན་ཆིགས་ལྟར་སྤང་གཞན་དཔག་ལ། ⁽¹⁰⁾རང་འདོད་ཉིད་ནི་སྤྱབ་བྱེད་ཕྱིར།

དོན་མེད་བཟོད་པས་སྟོན་འགྱུར་ན། །དེ་སྤྱབ་ཕྱིར་ན་འདིར་མ་ཡིན།

འོན་གཏན་ཆིགས་ལྟར་སྤང་བཟོད་པའང་ཆོལ་བའི་སྟོན་མིན་པར་ཐལ་ཏེ་
 ཏགས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ལྟར་སྤང་ཡིན་གྱི་ཆོལ་བས་བཟོད་པས་དེ་ལྟར་
 སྤྱེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་མི་མཚུངས་ཏེ། གཏན་ཆིགས་ལྟར་སྤང་
 རང་གི་ངོ་བོས་ལྟར་སྤང་དུ་གནས་པ་ཡིན་མོད། གཞན་པ་རོལ་པོ་དཔག་ལ་

(10) ལྟར་བང་དཔེ་རིང་། ༡༩༡༧-༡༩ ། ཏེ་དཔག་ལས། ་།

ཁོལ་བ་རུང་གི་འདོད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་ནི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བརྗོད་
 པ་ཡིན་ལ། ལྷར་སྐྱབ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་འབྲུབ་པའི་དོན་
 ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་བརྗོད་པས་ན་དེ་འབྲེལ་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པ་པོའི་སྒོ་
 སྒོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་ཡང་། ལུང་གཞན་དང་འགལ་ཡང་ཅུང་སྐྱབ་བྱེད་
 ཡང་དག་པའི་གཏུན་ཆོགས་བརྗོད་པ་དེ་ནི་རང་གི་ཞེ་འདོད་སྐྱབ་པར་བྱེད་
 བྱས་པའི་ཕྱིར་ན་ཚུལ་འདྲིར་ཁོལ་བ་ལ་སྒོན་དུ་འགྱུར་བའི་སྐབས་ཡོད་
 པ་མ་ཡིན་ལོ།

གཉིས་པ་གཉིས་ཀྱི་འཇུག་པ་མིན་པ་སྐྱང་བ་ལ། དངོས་དང་དེ་ཡི་རྒྱ་མཚན་

གཉིས། །དང་པོ།

གལ་ཏེ་བསྟན་བཅོས་ལ་ལར་འགལ། །རིགས་མིན་པས་ན་རིགས་སྤྱོད་ལ།
 གཞན་པ་དག་ཀྱང་འགོག་བྱེད་ཅེས། །བྱ་བ་རྒྱལ་རིགས་ལུགས་ཡིན་ལོ།
 དོན་ཀུན་མཚུངས་པར་བྱས་ནས་ནི། །སྐྱབ་བྱེད་རྗོད་པར་བྱས་མ་ཡིན།
 དེས་ན་ཀུན་ཏུ་བསྐྱབ་བྱ་དང་། །སྐྱབ་བྱེད་ནམ་གཞག་འདི་ཉམས་འགྱུར།
 བྱས་པས་མི་རྟག་པ་སྐྱབ་པས་ལུང་ནས་རྟག་པ་མ་ཁའ་ཡོན་དུ་བཤད་པ་

ལ་གནོད་ན་ཁས་སྒྲངས་པའི་ལུང་དོན་དེས་མི་རྟག་པ་ལའང་གནོད་པས་
 གཉིས་ཀའང་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་པའི་
 སྐྱབ་སྟེ། གཤམ་ཏེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ཡང་དག་
 པའི་རིགས་པས་གཞེགས་ཟན་སོགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་ལར་བཤད་
 པའི་སྐྱ་རྟག་པ་དང་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལྟ་བུ་འགྲུའ་ཞིག་རིགས་པ་མིན་
 པར་གྲུབ་པས་ན། སྐྱ་མི་རྟག་ལྟ་བུ་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་
 རིགས་པར་སྐྱ་བ་གཞན་པ་དག་གྱུང་འགོག་པར་བྱེད་དོ་ཅེས་བྱ་བ་རྒྱལ་
 རིགས་ངན་པའི་ལུགས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་ཁ་ཅིག་མི་རིགས་
 པ་བྱེད་པ་གཅིག་ལ་ཁྲིས་ནས་གཞན་ལེགས་པར་བྱེད་པ་དུ་མ་ལའང་ཆད་
 པ་གཙོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཅན་སྐྱ་ལྟ་བུའི་སྟངས་དུ་ལུང་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་དོན་ཀྱན་མཚུངས་པར་བྱས་ནས་ནི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་
 ལུས་གྱུང་བཟོད་པར་རྣམས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་རྟག་མི་རྟག་ལྟ་བུ་སོགས་སོ་
 སོའི་ལུང་གི་དོན་མི་འདྲ་བ་མང་ཞིང་། དངོས་སྟོབས་མེད་པར་ལུང་ཅམ་
 ཀྱིས་གྲུབ་ན་ལུང་གང་ཡིན་ཡང་སྟོབས་མི་མཉམ་པ་ཆིག་ཅམ་ལ་མེད་

ཅིང། ལུང་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་འང་ཆོས་ཅན་དེའི་ཆོས་སུ་བཤད་
ཆད་བསྟན་པར་དགའ་བ་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རྣམ་པ་ཀུན་
ཏུ་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་དུང་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞུག་པ་འདི་ཉམས་
པར་འགྱུར་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱོན་མེད་པར་གྲུབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་རྙེད་པའི་དུས་
མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་དེ་ཡི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ་ལ། དངོས་དང་དེ་ལན་བརྒྱད་
མར་དགག། །དང་པོ།

ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་འགའ་བ་དག། །མི་རུང་ཕྱིར་ན་འགའ་ངེས་ལ།

གཞོན་འགྱུར་འདིར་ནི་དེ་འདྲ་བའི། །འགའ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

ལུང་དོན་ལེགས་ཀྱང་གཏན་ཆིགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་མ་གྱུར་ན་འགའ་བ་ལ་
མི་འབྲུལ་བའི་ཆད་མ་ཡོད་པར་སྐྱབ་བ་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་སྐྱོན་ཅན་དུ་ངེ་ལྟར་
འགྱུར་ཏེ་ཆད་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཉག་དང་མི་ཉག་སོ་སོར་གཞི་གཅིག་ལ་
གྲུབ་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱོན་ནས་འགའ་བ་ལ་མི་འབྲུལ་བའི་ཆད་མ་ཡོད་པར་
འདོད་པ་སྐྱོན་ཡིན་ན། འདིར་ནི་པལ་པ་ལས་ཆེས་ལྷག་པའི་སྐྱེ་བོ་སྐྱོན་

རབས་པ་དག་གི་ཕུང་གིས་གྲུབ་ཟིན་པ་དེ་གཞིར་བཞག་ཏུ་མི་འདོད་
 བར་དེ་དང་འགལ་བ་ཡང་གཏན་ཆིགས་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་
 རོ་ཞེ་ན། སྐྱེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་རྟག་མི་རྟག་ལྟ་བུའི་འགྲུལ་བ་
 དྲག་གཞི་མ་ཐུན་དུ་མི་རྟུང་བའི་ཕྱིར་ན་འགལ་བ་ལ་མི་འཐུལ་བའི་ཆད་
 མ་རྣམས་པ་ཀྱན་ཏུ་མི་སྲིད་པས་རིགས་པས་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་དེ་ཁོ་
 བ་ལྟར་གནས་ཀྱི་ཕུང་ལས་བཤད་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་དེ་ལྟར་གྲུབ་པར་མི་
 དེས་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་ཞེ་འདོད་འཐུལ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེས་ན་སྐྱེ་རྟག་པ་སོགས་ཀྱི་ཕུང་དོན་དེ་དངོས་པོ་ལ་གྲུབ་པ་རྒྱལ་
 ཙམ་མེད་ཀྱང་ཁྱོད་རང་གི་ཞེ་འདོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པར་གཞིར་བཞག་
 ཏུ་ཆོམ་ནས་མ་དེས་པའི་སྐྱེ་བ་འདི་བྱས་ཀྱི། གཏན་ཆིགས་བྱས་པ་ལྟ་བུ་
 དེས་ཆོས་ཅན་སྐྱེ་ལྟ་བུའི་སྟེང་དུ་རང་གི་བསྐྱུབ་བྱ་མི་རྟག་པ་དང་འགལ་
 དེས་པ་རྟག་པ་ལྟ་བུ་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྐྱེ་རྟག་པ་གཏན་མི་སྲིད་
 པར་སྐྱུབ་ཀྱི་ཕུང་གིས་རྟག་པ་ཅུང་ཟད་སྐྱུབ་མི་རུས་པས་ན་དངོས་སྟོབས་
 ཀྱིས་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱུབ་པའི་སྐབས་འདིར་ནི་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀར་

གྲུབ་པ་དེ་འདྲ་བའི་འགྲུལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་ཀྱུན་
 ཏུ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་མེད་ཆ་བ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་དངོས་
 ལྟོབས་ཀྱིས་ལུང་ལ་འགྲུལ་བ་སྟོན་རྒྱས་ཀྱི་ལུང་གིས་རིགས་པ་ལ་འགྲུལ་
 བ་སྐྱབ་མི་རྒྱས་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དེ་ཆོག་འབྲུ་གཉེར་ལུགས་ཅམ་ལས་
 དོན་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་རིགས་པ་ཅན་པ་སོགས་ཡང་དག་པའི་རྒྱ་མཆན་
 མེད་པར་ལུང་ཁས་སྒྲུངས་ནས་ལུང་དེ་དང་ལྡན་པར་གཞུགས་བྱའི་གནས་
 གསུམ་ག་གཏན་ལ་འབེབས་ཟེར་བའི་ཤིན་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཏེ། རིགས་
 པས་གཙོད་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་རིགས་པས་གྲུབ་ན་དེ་དང་འགྲུལ་བའི་ལུང་དེ་
 ལུང་ཡང་དག་མིན་པར་ཤེས་དགོས་ཀྱི་ལུང་གིས་རིགས་པ་སུན་འབྲིན་
 མི་རྒྱས་ལ། ལུང་པལ་གྱི་དོན་ལ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་གཞི་དཔ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་
 རིགས་པས་གཞི་དཔ་ལུང་འདོར་དགོས་ཀྱི་ལུང་གིས་གཞི་དཔ་པས་རིགས་
 པ་འདོར་མི་རུང་སྟེ། གཤེད་བྱེད་ཤོམ་པ་སྟོན་པའི་ནང་ཡན་པ་གསོད་པ་
 བཞིན་ནོ།

དེས་ན་རང་གི་སྒོ་སྟོན་གྱིས་བསྒྲུབ་པས་སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྒྲུང་མིན་

བར་ཡང་དག་པའི་རིགས་ལས་གྱིས་གཞལ་བྱའི་གནས་དང་པོ་གཉིས་
 ཚུལ་བཞིན་ངེས་ཀྱས་ན་དེ་དང་འགལ་ངེས་པའི་ལུང་ཁས་མི་སྤང་ལ།
 གནས་གསུམ་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ལུང་ལ་སྟོས་པ་ལས་རིགས་པའི་
 འཇུག་ཡུལ་མིན་ཞིང་། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པ་འང་བདེན་གཉིས་
 ཀྱི་གནད་ཟབ་མོ་ལ་ངེ་བས་ངེ་ཟབ་ཏུ་སོང་བས་ཐེག་པའི་རིམ་པ་དང་
 བརྒྱན་པར་ཉོན་པ་བཞིའི་ཚུལ་གྱིས་མཐར་ཕྱིན་པར་འཇུག་དགོས་ཀྱི།
 ཉི་ཆེ་བའི་སྟོ་མིག་ཁོ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལུང་འདོར་བ་ནི་སྟོགས་
 དུས་སུ་མང་བར་འདུག་སྟེ། དེ་དག་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མིང་བཏགས་
 གྲང་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་པ་སྤྲ་བ་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། རང་ཉིད་རྣོ་མ་བས་
 བསྐྱེདས་པ་ཅམ་དུ་ཟད་དོ། །གལ་ཏེ་ཆད་མས་གཞོད་གྲང་འདོར་དུ་མི་
 རུང་སྟེ་རང་གི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟམ་ན། རང་གི་ལུང་ཞེས་མ་གྲུབ་
 གྲང་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ནན་གྱིས་འཇུག་པ་ལ་རིགས་པས་
 ཅི་བྱ་སྟེ། གྲུབ་མཐའི་གདོན་གྱིས་བརྒྱུམས་ཐེན་པ་དག་ལས་དུ་གཞུག་
 པ་ནི་རེ་ཞིག་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གྲང་དགའ་བའི་གནས་སུ་

དགོངས་ནས་བཏང་སྟོམས་སུ་མཛད་པའི་འོས་ཡིན་ན་པལ་པས་ལྟ་ཅི་
སྟོས་ཏེ། འོན་ཀྱང་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་ལམ་དེ་མ་མེད་པ་
ལ་ཚུལ་བཞིན་དབྱད་པས་སྟོ་གོས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་དེ་བས་དེ་བཟང་དུ་འཕེལ་
བ་ལས་སྐབ་པའི་དགོངས་པ་བཟུང་ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཅིའི་བཅུད་སྒྲུང་
བར་རུས་པས་ན་རིགས་པ་བཞིས་ཚུལ་བཞིན་དབྱད་པས་རྟོན་པ་རྣམས་
པ་བཞི་བསྐྱེད་ནས་ཐེག་པའི་རིམ་པ་མཐར་སྐྱག་པའི་བར་དུ་སྟོ་གོས་ཀྱི་
ལུས་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིག་སྒྲུབ་པར་གྱིས་ཞེས་འཕྲོས་
དོན་དུ་སྟོས་པའོ།

གཉིས་པ་དེ་ལན་བརྒྱད་མར་དགག་པ།

དེ་དག་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་ནི། མིན་ཡང་བསྟན་བཅོས་དོན་བསྟན་ཕྱིར།
འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་གཞོད་ཅེ་ན། ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཞོད་འགྱུར།
འབྲེལ་ཡོད་དེས་ན་དེ་ཉིད་ལ། གཞོད་འགྱུར་ཞེན་མ་ཡིན་ཏེ།
རྟགས་ཀྱན་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ། སྟོན་དང་ཡོན་ཏན་དབྱེད་ཕྱིར་རོ།
མེད་ན་བསྒྲུབ་བྱ་མི་འབྱུང་བའི། འབྲེལ་བ་དེ་ནི་འདིར་རྟོགས་མེད།

འདིར་ནི་བསྟན་བཅོས་གནོད་འབའ་ཞིག་ །སྒྲིན་ཡིན་དེ་གཞན་བྱས་ལ་འང་མཚུངས།།
 དེ་དྲག་ལས་མི་ཏྲག་པ་གནོད་བྱ་དང་མཁའ་ཡོན་དུ་བཤད་པ་གནོད་བྱེད་
 རྟེ་མིན་ཡང་མི་ཏྲག་པར་བསྐྱབས་ནས་མཁའ་ཡོན་བཀག་ན། རང་གི་
 ཁས་སྒྲངས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་བསྐྱད་པའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་བྱའི་སྐབས་
 དང་མཁའ་ཡོན་སྟ་བུའི་ལུང་དོན་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་འབྲུབ་
 པ་ལ་གནོད་དོ་ཅེ་ན། འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་ལུང་དོན་གྱིས་གནོད་ན་བསྐྱབ་
 བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་སོ་སོའི་ལུང་དོན་སྒྲ་ཆོག་པ་པ་ཡོད་དོ་ཅེག་ཐམས་ཅད་
 ཀྱིས་གནོད་པར་འབྱུར་ཏེ། ལུང་གི་ཆོག་ཙམ་གྱིས་དངོས་སྟོབས་ལ་
 གོགས་བྱེད་ཀྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་གནོད་ཀྱང་
 རང་གིས་ཁས་སྒྲངས་པའི་ལུང་དོན་དེས་གནོད་སྟམ་ནའང་། ལུང་དོན་
 ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ནི་སའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པ་སོགས་འབྲེལ་མེད་གཞན་
 ལ་གནོད་པས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་མི་འབྲུབ་པས་བསྐྱབ་བྱ་གཅིག་ཀྱང་འབྲུབ་
 པ་མི་སྲིད་དོ། །གལ་ཏེ་མཁའ་ཡོན་དང་སྒྲ་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་དེ། དེའི་ཆོས་
 ཡིན་པ་དེས་ན་བསྐྱབ་བྱ་མི་ཏྲག་པ་དེ་ཉིད་ལ་གནོད་པར་འབྱུར་རོ་ཞེ་

ན། དེ་མ་ཡིན་ཏེ་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་མེད་ནི་རྟགས་དེ་
 དང་བསྐྱབ་བྱ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཡིན་པས་རྟགས་སུ་བཀོད་
 པ་ཀླན་རང་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་འབྲེལ་བ་མེད་ན་སྐྱབ་མི་ལུས་
 པའི་སྐྱོན་ཅན་ལྟར་སྣང་དྲང་། འབྲེལ་བ་ཡང་དག་པར་ཡོད་ན་སྐྱབ་ལུས་
 གི་ཡོན་ཏྲན་དང་ལྡན་པ་ཡང་དག་པ་ཡིན་པས་དེ་ཁོ་ན་དབྱུང་པར་བྱ་བ་
 ཡིན་གྱི་གཞན་པའི་འབྲེལ་བ་ཞེས་བྱ་སྐབས་འདིར་དབྱུང་དགོས་པ་མིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དངོས་པོ་མེད་ན་མི་རྟག་པ་མི་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའི་
 མཁའ་ཡོན་མེད་ན་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱ་ལྟ་བུ་དེ་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་དེ་ནི་
 འདིར་ཆད་མས་རྟགས་པ་མེད་ཀྱི། མཁའ་ཡོན་ལ་གཞོད་པ་འདིར་ནི་དེ་
 ལྟར་འདོད་པའི་བསྐྱོན་བཅོས་ལ་གཞོད་པ་འབའ་ཞིག་གི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་
 བ་ཡིན་གྱི་རིགས་པའི་དོན་ལ་གཞོད་པ་གང་ཡང་མེད་པས་ན་ལུང་དོན་
 ལ་རྟགས་དེ་མི་མཐུན་པར་གྱུར་པ་ནི་གཞན་དེ་སའི་ཡོན་ཏྲན་རྟགས་དེས་
 བཀག་པར་བྱས་པ་ལའང་མཚུངས་པས་ན་དེ་འབྲེལ་ལུང་དོན་ལ་གཞོད་
 གྱུང་རྟགས་ཡང་དག་གིས་བསྐྱབ་བྱ་མི་འབྱུང་བ་མིན་ནོ། །ཡང་ན་བསྐྱབ་

བྱ་ཞེས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ལ་སྦྱར་ཏེ་མཁའ་ཡོན་མེད་ན་དེ་མི་འབྱུང་བ་མེད་
དེ། དེའི་བསྐྱོག་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆ་རེག་མེད་ན་གང་རེག་མི་འབྱུང་
བ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འབྲེལ་མེད་འདིས་རྟགས་ཆད་མས་གྲུབ་
པ་འདི་ལ་ངེ་ལྟར་གཞོད་དེ། མེ་ཆ་བར་གྲུབ་པ་ལ་གང་བས་གོགས་བྱ་མི་
རུས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་རང་སྡེ་ལུང་དོན་མཐའ་དག་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་
འགོག་པ་ལ། ཕྱོགས་སྔ་བརྗོད་དང་དེ་འགོག་པའོ། །དང་པོ།

གཤམ་ཏེ་བསྟན་བཅོས་ཁས་སྒྲངས་ཕྱིར། །བསྟན་བཅོས་མཐོང་བ་མ་ལུས་བསྐྱབ།།
ཀུན་བརྟུས་ཀྱི་འབྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་འདི་སྐད་དུ། གཤམ་ཏེ་བསྟན་བཅོས་ནི་
རང་གིས་ཆད་མར་ཁས་སྒྲངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་ལས་གང་
བསྟན་ཅིང་བརྗོད་པར་མཐོང་བ་མ་ལུས་པ་ནི་སྐབས་དེར་ཡང་བསྐྱབ་
བྱར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་དང་འགལ་ན་གཏན་ཆིགས་དེས་རང་གི་ཕྱོགས་
གང་སུན་འབྲེན་པས་ན་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། འདི་པས་དངོས་
སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལུང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འདོད་པ་དང་། རྟགས་དེ་དང་ལུང་

གི་དོན་ཀྱང་མཚུངས་པར་བསྐྱབ་དགོས་པའི་དོན་མིན་ཡང་བསྟན་བཅས་
ན་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་དེ་དང་འགལ་བའི་རྟགས་སྐྱར་དུ་མི་བྱང་བར་
འདོད་དོ།

གཉིས་པ་དེ་ལོག་པ་ལ། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་དམ་བཅར་ཐལ། །རང་སྐྱོལ་
པ་དོན་མེད་ཐལ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་འགོད་དང་དེ་ལན་འགོག། །དང་པོ།
དཔེ་དང་གཏུན་ཆིགས་མ་གྲུབ་སྟེ། །དམ་བཅའ་བར་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར།།

ཁོལ་བ་རང་གི་འདོད་ཡུལ་སྐྱབས་སུ་བབ་པ་དེ་ཅམ་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་
བྱ་ཡིན་པ་ལས་བསྟན་བཅས་ན་མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱབས་དེའི་བསྐྱབ་
བྱར་བྱེད་དགོས་ན། ལུགས་དེ་ལ་དཔེ་དང་གཏུན་ཆིགས་མ་གྲུབ་པར་
སྐྱབ་འང་དམ་བཅའ་བར་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། །རང་གི་སྐྱབས་ཀྱི་ཞེ་
འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཁོ་ན་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་མཆོན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པར་མི་གཟུང་བར་བསྟན་བཅས་ཀྱི་དོན་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱར་འདོན་པའི་
ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་བསྟན་བཅས་ལ་ལ་དག་ནས་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བཞེད་
པའང་ཡོད་པས་དེ་ཡང་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་ཏེ། །ཅིས་ཀྱང་ཁོལ་བས་

བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པས་སོ། །འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། མ་གྲུབ་པ་ནི་སྤྲུལ་གྲང་སྐྱབ་
མི་རྒྱས་ལ། མ་གྲུབ་ཏུ་བྱིན་གྲང་སྐྱོན་བཅས་ནས་གཡོ་ཐབས་ཀྱིས་དེ་
སྐྱབ་པ་ལ་འབད་ན་གྲོལ་བ་དེ་འབྲ་བ་རིགས་པར་སྤྱོད་པར་འདུག་ལྟར་ཡིན།
གཞན་ཡང་བསྐྱབ་བཅས་སྐྱོན་མེད་པ་དག་ན་དཔེ་ཉགས་མ་གྲུབ་པ་
སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་། མ་གྲུབ་པའི་དཔེ་ཉགས་གྲང་
བསྐྱབ་བཅས་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་།
གངས་ཅན་པའི་ངོར་སངས་རྒྱས་པས་སྤྱོད་མི་ཉགས་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་བཀོད་པ་ན་སྐྱབ་བྱེད་དེ་ལའང་གྲུབ་བསལ་མེད་ལ་དཔག་འདོད་
ཡོད་ཅིང་བསྐྱབ་བཅས་ཀྱི་དོན་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གྲོལ་བས་དམ་བཅའ་
ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་སོང་ན་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་
ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཆོལ་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལན་འགོག་པ།

གལ་ཏེ་སྐྱབ་བྱེད་ཉིད་བརྗོད་པ། །མ་ཡིན་འདོད་པ་སྤྲོས་ཕྱིར་ན།
བསྐྱབ་བྱར་རིགས་པས་ཐོབ་པ་ནི། །ཆོག་ལས་ལྷོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

མི་འདོད་བསྐྱབ་བྱ་མིན་ཞེས། རྒྱལ་བ་མི་འདོད་ཆོས་གཞན་ཡང་།
བསྐྱབ་མིན་དེ་ཆེ་བསྐྱབ་བྱ་བ། མིན་ལ་གཞོད་པས་ཅི་ཞིག་ལག་ལ།
དེ་ལྟར་ཐལ་བ་སྤྱིར་འཕངས་པའི་བྱ་བ་དོན་རྒྱལ་བས་འདོད་པ་ཁོ་ན་
བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ལ་མཐར་ཐུག་པར་དགོངས་ནས་པ་རོལ་གྱི་
ལན་འགོག་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་བསྟན་བཅོས་ན་བཤད་པའི་དོན་ཡིན་ཡང་སྐྱབ་
བྱེད་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་དཔེ་ཉག་ས་མ་བྱ་བ་པ་སོགས་ནི་དམ་བཅར་ཐལ་བ་
མ་ཡིན་ཏེ། བྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཆིག་སྒྲིལ་པའི་
རྣམ་བཅད་ཀྱིས་དེ་ཞིག་ས་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས། བྱེད་ལྟར་ན་བསྟན་བཅོས་
ཀྱི་དོན་ཀུན་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པའི་རིགས་པས་དེ་ལྟར་ཐོབ་པ་ནི་ཆིག་
ཅམ་ལས་སྒྲིག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཆིག་གི་རྣམ་བཅད་བཞིན་དུ་རྒྱལ་
བ་རང་གི་འདོད་ལུལ་ཁོ་ན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་བྱ་བ་ཀྱང་། བསྟན་
བཅོས་ཀྱི་དོན་ཀུན་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་ན་བསྟན་བཅོས་ན་བཤད་པའི་
སྐྱབ་བྱེད་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་ཅེས་དོན་གྱིས་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་
འདོད་ན་སྒྲིན་ཅིར་འགྱུར་ཏེ་སྐབས་ལག་ལ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནོ་སྟེ་

ན། རང་གི་སྐབས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་དག་ཀྱང་གཞན་གྱི་རོལ་སྤར་
ཡང་བསྐྱབ་དགོས་པའི་སྐབས་ཡོད་པས་སྐྱབ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྐྱབ་
བྱར་འགྱུར་རོ།

འདི་སྐབས་པ་རོལ་པོས་ཁོ་ན་སྟོས་པས་སྐྱབ་བྱེད་བཅད་ཅེས་མི་
བརྗོད་པར་འདོད་པ་སྟོས་པ་ནི། ཁོ་ནའི་སྐྱས་སྦྱོར་བ་སྦྱོར་གཅིག་གི་སྐྱབ་
བྱེད་བཅད་ཀྱི་བརྟན་བཅོས་ནས་བཤད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ལུགས་དེ་ལ་མི་
ཆོད་པའི་ཕྱིར་མ་སྐྱས་པའམ། རྣམ་ངེས་ལས་ཆིག་པར་སྟོས་པས་སྦྱོར་
མེད་ཅེ་ནའང་རིགས་པས་ཐོབ་པ་བསྐྱོག་མི་རུས་པར་གསུངས་སོ། །གལ་
ཏེ་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཁོ་ལ་བས་བསྐྱབ་པར་མི་འདོད་པས་
ན་བསྐྱབ་བྱ་མི་ན་ནོ་ཞེ་ན། ད་ནི་ཁོ་ལ་བ་རང་གི་འདོད་ལུལ་དབང་བཅོན་
པར་སོང་བས་ན་བརྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཁོ་ལ་བ་རང་གིས་
སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་མི་འདོད་པའི་ཆོས་གཞན་ཡང་བསྐྱབ་པར་འདོད་
པ་མིན་པ་དེ་ཆེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མིན་པའི་ལུང་དོན་གཞན་ལ་གཞོད་པས་
རྟགས་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཅི་ཞིག་འགལ་ཏེ། རྟགས་ཡང་དག་གིས་རང་

གི་བསྐྱབ་བྱ་ལུང་ལ་མི་ལྟོས་པར་འདྲ་བ་ངེས་པས་སོ།།

དེས་ན་སྤྱིར་རང་གིས་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ལུང་འདི་ཆད་མ་ཡིན་པར་
ཁས་ལེན་གྱིས་འདི་དང་འགལ་ལམ་གཞོད་ཀྱང་རུང་ལྟོས་པ་མེད་དོ་སྟེ་
པའི་རྒྱལ་བ་ནི་སྤྱན་ཅི་ཕྱིན་ཡིན་པས་དེ་འདྲ་ཞེན་ཏུ་མི་འོས་ཀྱང་། ལུང་
ནས་བཤད་པའི་དོན་གང་ཡང་རུང་བ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱབ་པའི་ཆེ་
ཏྲགས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་འབྲེལ་བ་ཁོ་ན་རིགས་པས་དབྱུང་ནས་ལེགས་
པར་གྲུབ་པ་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་དེ་འབྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་ལུང་དོན་ལ་
ལྟོས་པ་མེད་ལ། དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ན་དོན་གཅིག་ལ་སྤྱིར་འགལ་བ་ཅན་དུ་
སྟོན་པའི་ལུང་ཡང་དག་ནི་མི་སྲིད་ལ།

གཤུགས་བྱའི་སྒོ་རིམ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པའི་དབང་གིས་བྲང་ངེས་
གྱི་ལུང་དོན་འགལ་བ་ལྟར་སྒྲུང་བ་རྣམས་ཀྱང་། དགོངས་གཞི་དགོས་པ་
དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་གྱི་ཚུལ་གྱིས་འགལ་བ་མེད་པར་མཐར་ཐུག་གི་
དོན་ལ་འཇུག་ཚུལ་ནི་ཤིང་ཏྲ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབས་ཐེན་པ་ལྟར་
ཞེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་རང་སྐྱོས་པ་དོན་མེད་པ་ལ། ཐལ་བ་འཕེན་དང་ཉིས་སྤྱོད་
དགག། དང་པོ།

སྤྱོད་པ་མཆོན་ཕྱི་རོལ་དོན་ཅན་ཡིན། །རང་ཉིད་སྐྱ་ཡང་དོན་མེད་འགྲུལ།
དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་དཔྱེད་པའི་སྐྱབས་སུ་ཡང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ཀུན་
སྤྱོད་པ་ཡིན་ཀྱི་གྲོལ་བ་རང་གིས་འདོད་པ་སྒྲེར་དུ་བཀར་བ་ཅེས་སྤྱོད་པ་
ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པས་སྤྱོད་པ་ཀྱི་
མཆོན་ཉིད་སྐྱོས་པའི་བྱར་དུ་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་སྐྱོས་པ་ཡང་དོན་མེད་
པར་འགྱུར་ཏེ་རྣམ་བཅད་གང་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་ཉིས་སྤྱོད་དགག་པ།

བསྟན་བཅོས་འདོད་འཇུག་དོན་ཞེས། །འོན་དོགས་འདི་གང་ལས་ཡིན།
དེ་ནི་ཆོད་མས་བཀག་མེད་ན། །འཛིན་པ་གང་གིས་བསྐྱོད་པར་རུས།
གལ་ཏེ་ཆོད་མས་བཀག་ན་ཡང་། །ཆོག་ལས་གང་གིས་འཇུག་པར་འགྲུལ།
དེ་དག་སྤྱར་ཡང་⁽¹¹⁾གྲུབ་མཐའ་ནི། །རང་གི་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན།

(11) རྒྱུ་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༩༩༧-༩། ༩།སྤྱར་ཡང་།

དེ་ནི་ཕྱིས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་ལྟར། །གཞན་འཛིན་པ་ནི་ཅིས་མི་འཛོལ།།

དོན་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་གང་ཞིག་རང་གིས་མི་
 འདོད་པ་སྤངས་ནས་གང་འདོད་ཅིང་ཁས་ལེན་པ་ལ་འཇུག་གོ་ཞེས་པའི་
 དོན་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲོས་པའོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རང་ཉིད་འདོད་པས་འཇུག་
 པ་ཡིན་ནམ་མིན་སྟུམ་པའི་དོགས་པ་འདྲི་རྒྱ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ། བསྟན་
 བཅོས་གང་འདོད་ཀྱང་རྒྱུ་ལ་བ་རང་ཉིད་འཇུག་པས་བྱབ་པ་ལ་རང་ཉིད་
 འདོད་ཅིས་པས་བསལ་བྱ་ཐེ་ཆོམ་སྟེ་བ་སྟུ་ལ་ཡོད་དེ་མི་སྤྲོད་དོ། །རི་
 ལྟར་ན་བསྟན་བཅོས་ལ་འདོད་པས་འཇུག་པ་ལ་དབང་རྒྱུ་དང་དབང་རྒྱལ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་དབང་རྒྱུ་དེ་ནི་བསྟན་བཅོས་ནས་བཤད་པའི་དོན་དེ་
 ཆོད་མས་བཞུགས་པ་མེད་ན་བསྟན་བཅོས་དེ་རང་གིས་འདོད་པས་འཛིན་
 པ་རྒྱ་མཆོན་གང་གིས་བསྟོན་པར་རྟུས་ལ་གྲུ་ཏེ་ལུང་དོན་དེ་ཆོད་མས་
 བཞུགས་པ་ཤེས་པ་ན་དེ་ཤེས་བཞིན་དུ་ཡང་གཞན་གྱི་ཆོག་ཙམ་ལས་རྒྱ་
 མཆོན་གང་གིས་ལུང་དེར་ཡིད་ཆེས་པས་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་
 བས་ན་རྒྱུ་ལ་བ་རང་གིས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདོད་ལུས་ལ་དོགས་པ་

མི་སྲིད་དོ། །ཞོལ་བ་དབང་རྒྱལ་དེ་དྲག་སྒྲར་ཡང་གྲུབ་མཐའ་སྒྲ་མ་ནི་རང་
 གི་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་པ་ཅམ་ལས་རིགས་པས་ངེས་པ་རྟེན་པའི་
 རྒྱུ་མཆན་མེད་ལ། དེ་ནི་ཕྱིས་ཀྱང་རང་འདོད་ན་ཅི་ཞིག་ལྟར་གྲུབ་མཐའ་
 གཞན་འཛིན་པ་ནི་ཅི་ས་མི་འཐོབ་སྟེ་འདོད་པ་ཅམ་ལ་རག་ལས་པས་
 སོ། །དེས་ན་རང་གིས་མི་འདོད་པར་ཐོག་བབས་ཀྱིས་འདོད་དགོས་པ་
 དེ་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ལྟ་བུ་ལས་གྲུབ་མཐའི་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་དེ་འདྲ་
 མི་སྲིད་ན་དེ་ལས་ཀྱང་དོགས་པ་སྐྱེ་མི་སྲིད་ལ། དོགས་པ་མེད་ན་མཆན་
 ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་རག་ནམ་གཅོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཅན་སྒྱར་བས་ཅི་བྱ་
 སྟེ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རང་ལ་ཞེ་འདོད་མེད་ཀྱང་གཞན་ངོར་
 གཞན་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ཡང་ཡོད་དོ་སྟུང་ན། དེ་ལྟ་བུ་ནི་པ་རོལ་
 ཉམས་སད་པ་ཅམ་ཀྱི་ཕྱིར་ཅེད་མོར་འགྱུར་ཀྱི་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་ཚུལ་
 བཞིན་ཅོད་པ་མིན་ལ། དེ་འདྲི་སྐབས་སུ་ཡང་རང་གིས་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་
 གངས་པ་དེ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པས་སྐབས་དེ་ན་རང་གིས་མི་འདོད་པར་ཡང་
 མི་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི།

འདོད་གཞོད་མེད་དང་བསྐྱུབ་བྱ་མིན། །ཐུག་པ་མེད་པར་བསྐྱུན་པ་ས་ན།།

ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའི་བྱིར། །འདིར་ནི་རང་ཉིད་སྐྱ་མཛད་དོ།།

སྐབས་ཀྱི་བསྐྱུབ་བྱ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ལུང་དོན་གཞན་ལ་གཞོད་
པས་སྐབས་ཀྱི་འདོད་ལུལ་ལ་གཞོད་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་། ལུང་
ཁས་སྒྲངས་སུ་ཟིན་ཀྱང་ལུང་དེའི་དོན་མཐའ་དག་སྐབས་དེར་བསྐྱུབ་བྱ་
མིན་པར་ཤེས་པ་དང་། དེ་ཡིན་ན་བསྐྱུབ་བྱ་ཐུག་པ་མེད་པར་དོན་གྱིས་
བསྐྱུན་པ་ས་ན་ལུང་དོན་མཐའ་དག་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱུབ་བྱར་འདོད་པའི་
ལོག་པར་རྟོག་པ་ཡོད་པ་དེ་དག་བསལ་བའི་བྱིར་ཀྱན་ལས་བཏུས་སུ་
སྤྱོད་པས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྐྱུན་པའི་སྐབས་འདྲིར་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་སྒྲོལ་
པར་མཛད་དོ།།

གཉིས་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱའི་དོན་གཞན་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་ལ། འདོད་
པ་བཟོད་དང་དེ་སུན་འབྲེན། །དང་པོ།

གཞུང་ལུགས་ཀྱིས་བྱས་ཁྱད་པར་དག །ཡོངས་སུ་སྒྲངས་ནས་རབ་བྲགས་པའི།།

ཆོས་ཅན་དག་ནི་གཟུང་དོན་དུ། གཞན་ནི་རང་ཉིད་སྐྱབ་བརྗོད་ཟེད།
ཕྱི་རོལ་པ་དང་ནང་པ་སོགས་གཞུང་ལུགས་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པའི་
ཁྱད་པར་དུ་གཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་གྲོལ་བ་གཉིས་
ཀ་ལ་རྩ་བ་ཏུ་གྲགས་པའི་ཆོས་ཅན་དག་ནི་གཟུང་བའི་དོན་དུ་ཀུན་བཏུས་
ཀྱི་འགྲེལ་བྱེད་གཞན་ཁ་ཅིག་ནི་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་སྐྱབ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞེས་
ཟེར་རོ།

གཉིས་པ་དེ་སྐྱེན་འབྱེན་པ་ལ། མི་འཐད་པ་ཡི་གཞོད་པ་བསྟན། །དེ་ཡི་
ལན་གྱི་བྱེ་བྲག་དགག། །དང་པོ།

དབྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་ཀྱིས་ནི། །རབ་ཐགས་རྟེན་ནི་བྱབ་གྱུར་ཏེ།
རང་འདོད་བརྟགས་པའི་ཁྱད་པར་ཅན། །དངོས་པོ་རྣམས་ཚད་མེད་ཕྱིར་རོ།
གྲོལ་བ་གཉིས་ཀས་ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་དབྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་ཡིན་
པ་དེ་ཙམ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱེན་མོང་དུ་རྩ་བ་ཏུ་གྲགས་པའི་རྟེན་
ཆོས་ཅན་ནི་དོན་གྱིས་བྱབ་པར་གྱུར་ཏེ་གཞི་མ་བྱབ་པར་རྟོགས་ཟེན་ལ་
དེའི་ཁྱད་པར་དཔྱོད་པ་སྤྲོད་པ་ཡང་མེད་ཅིང་། གནག་རྗེ་མའི་བར་དུ་གྲགས་

ཤིང་གྲུབ་ཟིན་པའི་དོན་ལ་འང་རྩོད་པ་མེད་དོ།

དེ་ལྟར་ན་རབ་ཏུ་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་ཕྱོགས་ཡིན་གྱི་
 བར་དང་སོ་སོའི་འདོད་པ་མི་འབྲ་བས་བརྟགས་པའི་བྱུང་པར་དུ་བྱས་
 པ་ཅན་གྱི་དངོས་སོ་རྣམས་ལ་ནི་བསྐྱབ་བྱར་བྱས་ཏེ་རྩོད་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་དོ།

མདོར་ན་ཆོས་ཅན་ཡན་གར་བ་ཅུ་མ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་མིན་ལ། དེ་ཆོས་
 གང་གིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་ནས་ཤེས་འདོད་འཇུག་དགོས་པས་ན་ཤེས་
 འདོད་ཆོས་ཅན་ནམ་ཆོགས་དོན་དེ་རྟགས་གྱིས་བསྐྱབ་བྱར་མི་འཛིན་
 བར་རབ་གྲགས་གྱི་ཆོས་ཅན་ཅུ་མ་བསྐྱབ་བྱར་ངེ་ལྟར་འཛིན་ཏེ་བསྐྱབ་
 མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། སོ་སོའི་ཞེ་འདོད་ནི་སོ་སོར་ཆད་པས་བསྐྱབ་
 བྱ་མིན་པར་ཁས་སྐྱབས་ལ། མི་རྟག་པའི་སྐྱ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། ཞེས་
 སོགས་སུ་འགོད་མི་སྲིད་ཅིང་། མི་མ་ཐུན་པའི་ཞེ་འདོད་ལ་བསྐྱབ་བྱར་
 བྱས་ཏེ་མི་རྩོད་ན་ཞེ་འདོད་མ་ཐུན་པ་དག་རྩོད་པ་མི་སྲིད་པས་རྩོད་པའི་
 སྐབས་གྱི་ཕྱོགས་གང་ཡིན་དོས་མི་ཟིན་ཏོ།

གཉིས་པ་དེ་ཡི་ལན་གྱི་བྱེ་བྲག་དགག་པ་ལ། ཚད་མས་བྱུ་བྱེན་
ཆོས་ཅན་དང་། །མ་བྱུ་བྱེན་མཆོན་སེལ་ལན་དགག་།དང་པོ།

ཅི་སྟེ་བྱུ་བྱེན་པར་བསྟན་པ་ཡིས། །ཆོས་ཅན་བསྟུན་བྱ་མིན་བརྗོད་ན།།

རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་བསྟན་པ། །ཞེས་བྱ་ཡདི་ཉིད་ཀྱིས་དེ་རྟོགས།།

བྱུ་བྱེན་པར་བསྟུན་པ་ལི་ངོ་བོར་ནི། །བསྟན་པ་དག་ནི་ཡོད་ཡིན་ན།།

བསྟུན་བྱ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཞེས། །བྱ་བ་ཡདི་ནི་འབྲས་ལྡན་འབྱུང་།།

ཅི་སྟེ་རང་ཉིད་སྟོས་པས་རང་གིས་དམ་བཅས་པའི་དོན་དེ་སྤར་ཆད་མས་
བྱུ་བྱེན་པར་བསྟན་པ་ཡིས་གཉིས་ཀར་གྲགས་པའི་ཆོས་ཅན་ཡན་གར་
བ་ཅམ་བསྟུན་བྱ་མིན་པར་བརྗོད་དེ། སརྩ་ལ་གསར་དུ་བསྟུན་པར་བྱ་
བ་ཡིན་པས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྲདེས་པ་རོལ་བོ་ལའང་བྱུ་བྱེན་གྱི་ཆོས་ཅན་
སེལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྟུན་བྱ་རང་གི་ངོ་བོ་ཞེས་དང་།
ཆོག་པར་ཉིད་དམ་ཁོ་ནའི་སྤྲ་སྟོས་པ་སྟེ་ངོ་བོ་ཁོ་ན་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ཡདི་ཉིད་ཀྱིས་བྱུ་བྱེན་པ་བསྟུན་བྱ་མ་ཡིན་པ་དེ་རྟོགས་ཀྱས་པས་དེ་
རྟོགས་བཞིན་སྤར་ཡང་དེའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྲ་སྟོས་པ་འབྲས་བྱ་མེད་

པར་འགྱུར་རོ། །རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་གྲུབ་ཟིན་གཙོད་པའི་དོན་དུ་མི་འདོད་པ་དེ་
 ལྟན་བསྐྱབ་བྱ་གང་ཞིག་སྤར་ནས་གྲུབ་ཟིན་པ་དང་། སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ངོ་
 བོར་ནི་བསྐྱན་པ་དུག་ཀྱང་ནི་ཡོད་དམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་
 བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་གཞན་ལ་བསྐྱན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ངོ་བོ་དང་ཆིག་སྒང་གཉིས་
 བོ་འདི་སྟོས་པ་ནི་རྣམ་གཙོད་ཀྱི་འབྲུས་བྱ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་རོ།།

གཉིས་པ་མ་གྲུབ་རང་མཆོད་སེལ་ལན་དགག་པ་ལ། རྣམ་གཙོད་སྐྱ་ནི་
 དོན་མེད་དང་། །དེ་འབྲེལ་སྐྱོན་ཡང་སྟོགས་སྐྱོན་མིན། །དང་པོ།

རྗེས་སྤྱད་པག་པ་སྐྱི་ཡི་ནི། །ཡུལ་ཅན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན།།

འདིར་ནི་དེ་སྐད་མ་བསྐྱན་ཀྱང་། །སྟོགས་ལ་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་མེད།།

བསྐྱབ་བྱ་རང་གི་ངོ་བོ་ཞེས་སྟོས་པས་གཙོ་བོ་སོགས་རང་མཆོད་མ་གྲུབ་
 བ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་གཙོད་པའི་དོན་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཡང་རྣམ་བཅད་སོ་
 སོར་ཡོད་དེ་ཟེར་ན། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སྤར་རྗེས་སྤྱད་པག་པ་ཐམས་ཅད་
 སྐྱི་ཡི་ནི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ཡིན་པས་སྟོགས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་
 འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་ནི་རང་མཆོད་མེད་པ་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་

དེ་སྐྱོད་མ་བསྐྱོད་ཀྱང་སྤྱོད་གས་ཅམ་ལ་ནི་མ་བྱལ་བ་དང་བྱལ་ཆེས་པའི་
འགྲལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། དེ་འབྲའི་དམ་བཅའ་བ་སྤྱོད་ཅིང་སྤྱོད་ཅོང་
བྱལ་བས་ལ་མེད་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་དེ་འབྲའི་སྤྱོད་ཡང་སྤྱོད་གས་སྤྱོད་མིན་པ།

གལ་ཏེ་ཆོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱར་བྱས། །དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར་དེ་མི་རུས།།

ཅི་ཕྱིར་རྟགས་རྗེས་འགོ་མེད་ཕྱིར། །འདི་དེ་དག་གི་སྤྱོད་མིན་ནམ།།

ཡན་ལག་ཕྱི་མ་ལ་ལྟོས་པ། །སྤྱོད་གས་སྤྱོད་འདོད་མིན་དེ་ལྟ་ནའང་།།

གཏམ་ཆོགས་ལ་སོགས་ཉེས་པ་ཡང་། །སྤྱོད་གས་ཀྱི་སྤྱོད་དུ་ཐལ་འགྱུར་ཏེ།།

ཐམས་ཅད་སྤྱོད་གས་ལ་གཞོད་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཕྱིར་དེ་ཅམ་དང་འབྲེལ་བ།།

སྤྱོད་གས་ཀྱི་སྤྱོད་འདོད་གཞན་མིན་ཏེ། །མངོན་སུམ་ལ་སོགས་འགྲལ་བ་བཞིན།།

གལ་ཏེ་གཙོ་བོ་ལྟ་བུ་མ་བྱལ་བའི་ཆོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱར་བྱས་ན་དེ་ལས་

སྤྱོད་ཅིར་འགྱུར་ཞེས་དེས་པ་ན། །གང་རང་མཆོད་ཆད་མས་མ་བྱལ་བ་

དེ་ནི་སྐྱབ་མི་རུས་སོ་ཞེན། ཅི་ཕྱིར་མི་རུས་ཞེས་དེ་ལོ། །དེ་ཆོས་ཅན་དུ་

བསྐྱབ་པའི་ཆེ་རྟགས་གང་བཞོད་ཀྱང་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཞེན། རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་སྐབ་བྱེད་དེ་དྲག་གི་སྐྱོན་མིན་
 རྒྱལ། ཡན་ལག་སྤྱི་མ་སྤྱི་སྐབ་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་དང་རྟགས་རང་ལ་སྤྱོས་པ་ནི་
 ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་འདོད་པ་མིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ནི་ཕྱོགས་རང་ལ་
 སྤྱོས་ནས་འཛོག་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྐབ་བྱེད་སྐྱོན་ཅན་དེས་ཕྱོགས་འགྲུབ་
 མི་རུས་པས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ལོ་སྤྲོམ་ན། སྐབ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོན་ཡང་ཕྱོགས་
 ལ་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་རྟུང་གཏུན་ཆེགས་དང་དཔེ་ལ་སོགས་པའི་
 ཉེས་པ་ཡང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྐབ་བྱེད་སྐྱོན་ཅན་
 དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དམ་བཅའ་སྐབ་མི་རུས་པ་ཡིན་པས་དེའི་སྐྱོན་གྱིས་
 ཕྱོགས་ལ་གཞོན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེས་ན་རིགས་པ་ཅན་པའི་ངོ་མ། སྤྱི་མི་རྟག་སྤྱི་ གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར། ཞེས་བཞོད་པ་ན་སྤྱི་མི་རྟག་པ་དེ་བསྐབ་བྱེད་ཡང་དག་མིན་པར་
 འགྱུར་ཏེ། གཏུན་ཆེགས་མ་ངེས་པའི་སྐྱོན་གྱིས་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་
 འདོད་རིགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་སྤྱིར་ཕྱོགས་ནི་ཡན་ལག་སྤྱི་མའི་སྐྱོན་
 ལ་མི་སྤྱོས་པར་དམ་བཅའ་བ་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་ཅུམ་དང་འབྲེལ་བ་ཡི་སྐྱོན་

གང་ཡོད་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་འདོད་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོན་
 བྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་བསྐྱབ་བྱུང་དམ་བཅས་པ་ཅམ་ནས་
 སྐྱབ་བྱེད་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་སྐྱ་མཉན་བྱ་མིན་པའི་དམ་
 བཅའ་མཛོན་སྤུམ་དང་འགལ་བ་དང་། ལ་སོགས་པའི་སྐྱས་བདག་གི་མ་
 མོ་གཤམ་ཡིན་ཞེས་པ་རང་ཆིག་དང་འགྲུལ་བ་ལྟ་བུ་སོགས་དམ་བཅས་
 པ་ཅམ་ནས་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །འདི་སྐོར་ཕྱོགས་ལྔས་སྤྱིར་རང་
 མཆོན་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པར་གོ་བའི་ཆེད་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱོས་པ་མི་འཐད་
 པར་སྐྱོན་པའི་ཚུལ་དུ་འཆད་པའང་སྤངས་སྟེ་ཅུང་མི་བདེའོ།

གསུམ་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དབྱེ་བསྐྱའི་དགོས་པ་ལ། དངོས་
 དང་དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་། །དང་པོ་ལ། རྣམ་བཅད་དབང་གིས་ལྷ་རུ་
 བསྟན། །ཡོངས་གཅོད་དུ་ནི་གཅིག་བསྟན་པའོ། །དང་པོ།

སྐྱ་སོགས་མཆོན་ཉིད་བསལ་བྱ་ལ། །ལྟོས་པ་མེད་པར་མ་བྱུང་དང་།
 །ལྟོག་པ་དགའ་ནི་སྤང་བའི་སྤྱིར། །ཕྱོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་བཤད་པ་ཡིན།
 །རང་ཉིད་ཆིག་སྤང་ངོ་བོའི་སྤྱ། །མ་བསལ་བ་དང་བཅས་པ་དག།

ལྷོག་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན། །འདོད་སྐྱུས་མ་བྱུང་སེལ་བར་བྱེད།།

རྒྱ་ཞེས་པ་གཏན་ཆིགས་ཏེ་ཏེ་ཏེ་ཏེ་སྐྱུ་སྐྱུར་རྒྱ་དང་སྐབས་ཀྱི་དབང་གིས་
གཏན་ཆིགས་སུ་ཡང་བསྐྱར་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ།།

དེ་ལྟར་གཏན་ཆིགས་དང་སོགས་སྐྱུས་དཔེ་ཡང་བཟུང་སྟེ། དེ་ལྟར་
སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དག་གི་མཆོན་ཉིད་ལ་ལྷོས་པའི་བསལ་བྱ་སྟེ་སྐྱོན་
བསལ་བ་ལ་ལྷོས་པ་མེད་པར་སྐྱོགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་བསལ་
བར་བྱ་བ་མ་བྱུང་བ་དྲང་ལྷོག་པ་བྱུང་ཆེས་པ་དྲག་ནི་སྤང་བའི་ཕྱིར་
སྐྱོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ལྷ་ལྷན་དུ་བཤུད་པ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟར་ན་རང་ཉིད་
དང་ཆིག་སྤང་དང་ངོ་བོའི་སྐྱུ་དང་མ་བསལ་བ་དང་བཅས་པ་བཞི་པོ་དྲག་
ནི་ལྷོག་པ་བྱུང་ཆེས་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱོགས་མིན་པ་གཞན་
བསྐྱན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་ཡུལ་དང་སྐྱབ་བྱེད་མ་བྱུང་བ་སོགས་
སྐྱོགས་ཡིན་པ་བསལ་ཏོ། །འདོད་ཅེས་པའི་སྐྱུས་ནི་སྐྱོགས་ཡིན་ཡང་
སྐྱོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུང་བ་སེལ་བར་བྱེད་དེ། དངོས་སུ་མ་སྐྱུས་

པའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྐབས་སུ་བཀོད་པའི་རྟགས་དེས་བསྐྱབ་བྱ་མིན་
ནམ་སྟམ་པ་བསལ་ནས་ཕྱོགས་ཡིན་ཞེས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ཡོངས་གཙོ་དང་དུ་ནི་གཅིག་བསྟན་པ།

བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྒྲངས་ཕྱོགས་མཆོན་ཉིད། །དེ་རྣམས་ལ་ནི་ཕྱོགས་ཉིད་མེད།
བསལ་བ་གཞོད་དང་ལྷག་མ་ལ། །མཆོན་ཉིད་འབྲུག་པ་མེད་ཕྱིར་རོ།

རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རིགས་པའི་
སྟོན་ བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྒྲངས་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་སྟོན་མེད་པར་
བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་བསལ་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཁས་སྒྲངས་པའམ།
སྐབས་ཀྱི་རྟགས་དེ་དག་གིས་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་དེ་ཅམ་བསྐྱབ་བྱའི་
མཆོན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཅི་མཆོན་ཉིད་འདི་གཅིག་སུ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་
ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཡིན་ན་ལྷ་པོ་ཇི་ལྟར་ཆང་སྟམ་ན། བསྐྱབ་བྱའི་དོན་
ལ་འབྲུལ་བ་མ་སྐྱེས་པར་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུབ་པ་ལ་འདི་ཅམ་གྱིས་
ཕྱོགས་སྟོན་མེད་པར་མཆོན་ཏེ། བསལ་བུ་ལྷ་གང་རུང་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་
ལ་ནི་རྟོག་བསལ་ཁས་སྐབས་ཀྱི་འདོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་རུང་བ་ཉིད་

མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སྒྲ་མིག་གིས་གཟུང་བྱ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་
བྱ་སོགས་ཆོད་མས་བསལ་བ་ཡི་དམ་བཅའ་ལ་ནི་གཞོད་བྱེད་དངོས་སུ་
ཡོད་པས་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་ལེན་མི་རུང་བ་དང་། ལྷག་མ་གྱུབ་ཟེན་སོགས་
བཞི་ལ་ནི་སྟོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྱུབ་ཟེན་པ་
ལ་ཉགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་བསྐྱབ་ཏུ་མེད་པ་དང་། སྐབས་ཀྱི་ཉགས་དེའི་རུས་
པ་འཇུག་ཡུལ་མིན་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། གང་ལ་སྐྱབ་
བྱེད་བཞོད་པ་དེ་ནི་དངོས་སུ་མ་སྒྲས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱར་འགོ་ལ་འདོད་ཡུལ་
མིན་པ་བསྐྱབ་བྱར་འགོ་བའི་དོན་མེད་པ་དང་། སྐབས་ཀྱི་འདོད་ཡུལ་
མིན་པ་བསྐྱབ་བཅོས་ཀྱི་དོན་མཐའ་དག་ཡུལ་དུ་བྱེད་ན་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་
ཉགས་བཞོད་པས་བསྐྱབ་བྱ་འབྲུབ་དགའ་བའི་རྒྱ་མཆོན་ཀྱིས་བསལ་
བྱ་བཞི་པོ་དེ་ལ་སྟོགས་སུ་རུང་བའི་མཆོན་ཉིད་མེད་པས་ན་ཆོལ་བས་
བསྐྱབ་བྱར་ཁས་ལེན་པར་མི་འགྱུར་རོ།

དེས་ན་ཆོལ་བ་སྟོངས་པའི་དོགས་པ་རྒྱང་བ་བསྐྱོག་པའི་སྒྲུང་དུ་ལྔར་
སྟོས་ཀྱང་དོན་ཀྱིས་འདིར་གནད་གཅིག་སྟེ་ནམ་པར་སྟོས་ཏེ་བཤད་པ་

དང་མགོ་སྒྲོལ་པས་གོ་བ་ཟེར་བའི་དཔེ་བཞིན་སྤྱིར་བསྟན་བཅོས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་ཆོག་རྣམས་ཀྱང་རྒྱས་བསྟུས་སྣ་ཆོག་པས་བ་དེའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་
 བ་ཡིན་ཞིང་། ལྷག་པར་སྤོངས་པ་ཆོག་ལ་འཆེལ་བ་ལ་ནི་དོན་གཅིག་གི་
 མཆན་ཉིད་ལ་འང་རྣམ་བཅད་ཤིན་ཏུ་མང་དགོས་པར་མངོན་པ་ནི་སྤྱི་རོལ་
 བའི་འབྲེལ་བའི་མཆན་ཉིད་དུ་ག་དང་། ཆད་མ་དུ་ག་ལ་སོགས་པ་བཞག་
 ཀྱང་མཐའ་མ་རྫོགས་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཅོད་སྤོང་ནི།

རང་ཉིད་འདོད་པ་བརྟོད་པ་ཡིས། །དེས་བཟུང་དོན་ནི་རྟོགས་ན་ཡང་།།
 བྱེད་པའི་མཐའ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱིར། །དུས་གཞན་གཅོད་བྱིར་བཤད་པ་ཡིན།།
 འདོད་རྒྱུན་འདིར་ནི་ཡན་ལག་མིན། །འདོད་པར་གྱུར་པའི་ཆོག་དག་ལ།།
 ཡན་ལག་ཉིད་ཡིན་དེ་ཡིས་ནི། །གཏན་ཆོག་མ་གྲུབ་ལ་སོགས་འགོག།
 རྫོད་བྱེད་མིན་བྱིར་ཡང་མི་རིགས། །དེས་ན་རང་ཉིད་བདག་ཉིད་འདོད།།
 བསྟན་བཅོས་ཀྱན་ལ་ལྟོས་མེད་པར། །དེ་འདོད་པ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད།།
 དེས་ན་མི་འདོད་དང་འབྲེལ་བའི། །འདོད་པ་ལ་ཡང་གཞོད་པ་ན།།

རི་ལྷ་རྒྱལ་ལ་གཞོན་མེད་ཕྱིར། །སྤྲུགས་དང་གཏན་ཆོགས་སྒྲིན་མེད་ཉིད།།
 རིགས་སྒྲོར་བཤད་པའི་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྒྲུངས་པའམ་འདོད་པ་ཞེས་པ་
 དེས་མཁས་པ་རྣམས་ལ་དོན་གྱི་དབང་གིས་འདི་ལྷ་རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱབ་
 བྱ་ཡིན་ན་གང་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བ་དེའི་ངོར་དཔག་འདོད་གྱི་ཡུལ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་བྱུང་བསལ་མེད་པ་དང་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་གྱིས་འདོད་ཡུལ་ཡིན་
 པར་གོ་རུས་པའི་རྣམ་བཅད་བཞི་ཆང་དུ་རྒྱག་ཀྱང་། འདོད་པ་ཞེས་པ་དེས་
 ཁོ་ན་སྒྲོས་མི་དགོས་པར་དེའི་རྣམ་བཅད་སྟོན་རུས་ན་ཀུན་བརྟུས་སུ་ཡང་
 སྒྲོས་མི་དགོས་ལ། དགོས་ན་རིགས་སྒྲོར་ཡང་དཔེ་རྒྱགས་མ་གྱུར་བའང་
 བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་མཆན་ཉིད་དེས་མི་ཆོད་པས་ཁོ་ན་
 ཞེས་པའི་ཆོག་སྤངས་སྒྲོས་དགོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཀུན་བརྟུས་སུ་རང་
 ཉིད་ཅེས་དང་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་བརྟོན་པ་ཡིས་བསྐྱབ་བྱ་ཁོ་ན་དེས་
 པར་བརྩུང་བའི་དོན་ནི་རྟོགས་པ་བདེན་ན་ཡང་ཀུན་བརྟུས་སུ་བསྟན་བྱ་
 བ་ཞེས་དུས་གསུམ་གྱིས་བྱུང་པར་བྱས་པ་མེད་པར་བྱེད་པའི་མཐའ་ཅན་
 དང་ཆོག་དེ་དག་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ན་ད་ལྟ་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་མིན་ཡང་

མ་འོངས་པ་ན་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་དཔེ་ཏྲགས་མ་གྲུབ་པ་འང་བསྐྱབ་བྱ་
 ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་སྟེ། ལྷས་བྱིན་འོང་བ་བཟླ་བར་བྱའོ་ཞེས་
 བརྗོད་པ་ན་ལྷས་བྱིན་འོང་བ་བཟླ་བྱ་ཡིན་ཞེས་པ་ཅམ་ཁོ་ནར་གོ་བའི་ངེས་
 པ་མེད་པར་ལྷས་བྱིན་གཞོན་འོང་བ་བཟླ་བར་བྱའོ་ཞེས་བརྗོད་དོ་སྙམ་པ་
 བཞིན་གྲུབ་བསལ་མེད་ལ་རང་གིས་འདོད་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ན་ཆད་གཞོན་
 བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཡང་ད་ལྟ་ནས་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་དོགས་པ་སྐྱེ་
 བས་དུས་གཞུན་མ་འོངས་པ་ན་བསྐྱབ་བྱར་བྱེད་ཀྱང་དེ་སྐབས་འདིའི་
 སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པས་དེ་བསྐྱབ་བྱའི་མཆན་ཉིད་ཁྲབ་ཆེས་པ་གཅོད་པའི་
 ཕྱིར་ཁོ་ནའི་སྐྱབ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱམ་ཏྲག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 བཀོད་པ་ན་ཏྲགས་མ་གྲུབ་པའི་ལན་འདེབས་པ་ལ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་
 བསྐྱབ་བྱར་བྱེད་དགོས་ཀྱང་། ཅ་བའི་གཏན་ཆིགས་འགོད་པའི་སྐབས་
 སུ་དེ་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ།།

འོ་ན་ངེགས་སྒྲོར་ཡང་རྣམ་བཅད་དེ་ཅིས་མི་དགོས་སྙམ་ན། ཨི་ཏུ་
 འདོད་པའི་བྱིངས་ལ་རྒྱན་ཏྲ་སྐྱར་ནས་ལྷ་རྗེས་འབྲེལ་དང་ཀ་ཏྲགས་དོན་

ཡིན་པས་ཕྱིས། ཁ་ཚུ་རོལ་གྱི་ཏུ་འུ་བསྐྱར་ཏེ་བྲངས་པས་མིལ་ཞེས་
 གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་འདོད་པའི་བྱིངས་ལ་སྐྱེན་ཏུ་སྐྱར་བ་དེ་ཀུན་བཏུས་འདིར་
 ཉི་མ་འོངས་པའི་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་བ་གཙོད་ཀྱས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་
 པ་མིན་ཏེ་ཆོག་གྲོགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤར་བ་ཤད་པ་བཞིན་ནོ། །རིགས་
 སྟོར་འདོད་པར་གྱུར་པའི་ཆོག་དྲག་ལ་རྣམ་གཙོད་ཀྱི་ཀྱས་པ་རང་དབང་
 ཅན་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་དེ་ལྟར་གོ་ཀྱས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཉིད་དུ་སོང་བ་ཡིན་
 ཏེ། ལྷས་བྱིན་འོངས་སོ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོག་དེ་ཡིས་ནི་
 གཏུན་ཆོགས་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་འགོག་ཀྱས་ཀྱི་
 ཆོག་སྤངས་སྤར་མི་དགོས་སོ། །འདི་སྐབས་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོག་བསྐྱོག་ཏེ་
 འགྱུར་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་དོན་འཆད་ཚུལ་འདྲ་བར་མངོན་ནོ། །

དེ་ལྟར་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་འདི་རབ་གྲགས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་དང་རང་ཉིད་
 འདོད་པས་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱི་ཚོད་བྱེད་དུ་རུང་བ་མིན་ཕྱིར་ཡང་རྣམ་
 པ་གཞན་ཀྱི་དོན་ཅན་དུ་བཤད་མི་རིགས་སོ། །ཡང་གི་སྤྱི་ནི་རང་ཉིད་
 ཀྱི་སྤྱི་བསྐྱན་བཙུགས་ཀྱི་དོན་མཐའ་དག་བསྐྱབ་བྱར་མི་དགོས་པའི་དོན་

དུ་བཤད་པ་ལ་འཐད་པ་ཡོད་པར་མ་ཟད་གཞན་དུ་བཤད་པ་ལ་གཞོད་པ་
 མཐོང་བས་ན་འདྲིར་བཤད་པ་ཁོ་ནར་གནས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེས་
 ལྟར་ཉིད་ཅེས་པའི་དོན་ནི་ཆོལ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་ཡུལ་དུ་བྱས་
 པའི་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ལས་གཞན་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པའི་དོན་ཏེ། ཁས་
 གྲངས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ཀྱང་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཆོལ་བ་དེ་རང་
 གིས་གང་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་ཅམ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་གོ་བར་བྱེད་པ་
 ཡིན་ནོ། །དེས་ལྟ་ཆོལ་བས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་མི་འདོད་པ་དང་འབྲེལ་
 བའི་བསྟན་བཅོས་མཁན་པའི་འདོད་པ་མཁའ་ཡོན་སོགས་ལ་ཡང་བྱས་
 པ་ལྟ་བུའི་ཉགས་དེས་གཞོད་པ་ན་དེ་ལྟར་ཡང་དེས་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་གཞོད་
 པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱ་མི་ཉག་དང་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་དེ་འབྲ་
 བའི་ཕྱོགས་དང་གཏུན་ཆོགས་སྟོན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་མ་བསལ་བ་བཤད་པ་ལ། མདྲོར་བསྟན་པ་དང་རྒྱས་པར་
 བཤད། །དང་པོ།

ཁས་གྲངས་དེ་ཡང་ཆད་མ་ནི། །དག་གིས་བཀག་མེད་ཡིན་པར་འདོད། །

གཏམ་ཆོག་གས་ཐེ་ཆོམ་ལ་བརྗོད་ཕྱིར། །བསལ་བ་གཏམ་ཆོག་གས་རྟེན་མ་ཡིན།།

ཆོད་མ་མདོ་ལས།

མདོན་སྐྱམ་དོན་དང་རྗེས་དབག་དང་། །ཡིད་ཆེས་གྲགས་བས་རང་
རྟེན་ལ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཆད་པ་ལ། དེ་ལྟར་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་
སྒྲུངས་པ་དེ་ཡང་མདོན་རྗེས་ཀྱི་ཆོད་མ་ནི་གཉིས་པོ་དྲག་གིས་བཀྲ་
བ་སྟེ་བསལ་བེན་པ་མེད་པ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། གཏམ་ཆོག་གས་ཀྱི་རྣམས་
པ་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པས་སོ། །བསལ་བར་གྱུར་ན་བསྐྱབ་བྱར་མི་རུང་བ་
ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱམ་ན། གཏམ་ཆོག་གས་ནི་བསྐྱབ་བྱེད་ར་ཐེ་ཆོམ་ཡོད་པ་ལ་དེ་
བསལ་བའི་སྒྲུང་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོད་མས་བསལ་བ་ཡི་ཆོས་
ཅན་དེ་ནི་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་གཏམ་ཆོག་གས་ཀྱི་རྟེན་དེ་བསྐྱབ་བྱར་
རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། བསལ་བའི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་བཤད། །བསལ་
བའི་དཔེ་ཡིས་མཆོན་ཚུལ་བཤད། །དང་པོ་ལ། སེལ་བྱེད་གང་གིས་སེལ་
བ་བཤད། །ཆོས་ཅན་གང་ལ་བསལ་བ་བཤད། །དང་པོ་ལ། བསལ་བ་སྐྱེ་

ཡི་དབྱེ་བ་བཤད། སྐབས་བབ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་བཤད། །དང་པོ།

རྗེས་སུ་དཔག་པའི་དབྱེ་བ་ཡིས། གཞོད་པ་དེ་ནི་རྣམ་བཞིར་བཤད།

དེ་ལ་ཁས་སྦངས་འབྲས་ཏྲགས་ཏེ། །འཕྱོ་ལ་: གྲགས་པ་⁽¹²⁾རང་བཞིན་ཏྲགས།

བསལ་བ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྱིར་ཆད་མ་ནི་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གངས་
 དེས་བས་ན་དེའི་བསལ་བའང་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་འདིར་རྗེས་སུ་དཔག་
 པའི་སྐབས་ལ་དངོས་སྟོབས་དང་། ཡིད་ཆེས། གྲགས་པ་གསུམ་དུ་དབྱེ་
 བ་ཡིས་མངོན་སུམ་དང་བཅས་པའི་ཆད་མས་གཞོད་པའམ་བསལ་བ་
 དེ་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་བཤད་དོ། །དེ་ལ་ཁས་སྦངས་པ་ནི་ཆོག་དེ་བརྗོད་བྱ་
 མ་ཞོར་བར་འཇལ་བྱེད་དུ་ཡིད་ཆེས་པ་ཡིན་པས་འབྲས་ཏྲགས་སུ་འདུ་
 བ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་བྱ་མངོན་སུམ་མིན་པ་དེ་དག་ཆོག་དེས་ལེགས་པར་
 ཏྲགས་པ་ཡོད་ན་ཆོག་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བརྗོད་དོན་
 དེ་མེད་ན་དོན་ལྡན་གྱི་དག་དེ་མི་འབྱུང་བས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་
 འབྲས་ཏྲགས་ཡིན་ཞིང་། མི་སྤྱི་བའི་ཆོག་མིན་ན་དེ་ལྟར་མ་དེས་ཏེ། རྗོད་

(12) ཤིང་པར་དཔེ་རྒྱུ་ ༤༧-༡ ། ཏྲགས་པ།

བྱེད་གྱི་ཆིག་ནམས་བརྗོད་དོན་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་མེད་པར་རྒྱས་པར་
བསྐྱབས་ཟིན་ཏེ། །འགྲོ་ལ་གྲགས་པ་ནི་རུང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཏེ་ཆོས་ཅན་
རི་བོང་ཅན་ལ་རྒྱ་བ་ཞེས་པར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ལྟ་བུ་གྲགས་རུང་གི་
རང་བཞིན་དུ་གནས་ཤིང་གྲགས་ཟིན་པའང་ཆོས་ཅན་དེའི་རང་བཞིན་ཏེ།
དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་མེད་ཆ་བ་བཞིན་ནོ།

དེ་ཡང་གྲགས་པ་ཞེས་པ་འདི་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ཡོད་ཆད་དང་
འགལ་ན་གྲགས་འགལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། གཙང་མི་གཙང་
རྟག་མི་རྟག་སོགས་འཛིག་རྟེན་རང་ག་མའི་ངོར་གྲགས་པ་སྣ་ཆོག་ཡོད་
ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་རིགས་པའི་ཡུལ་ལ་གཞོན་པ་མིན་ཡང་འཛིག་རྟེན་རང་
ལ་ལྟོས་ནས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དཔྱོད་པ་ན། འཛིག་རྟེན་ན་ཡོངས་སུ་
གྲགས་པའི་ཐ་སྙད་གྱི་ཚུལ་ལུགས་གང་ཞིག་བརྟགས་ཀྱང་རིགས་པས་
གཞན་དུ་བྱེད་མི་རུས་པ་དེ་ནི་ཐ་སྙད་གཞོན་མེད་དམ་གཡོ་བ་མེད་པ་
ཡིན་པས་དེ་དང་འགལ་ན་གྲགས་པས་གཞོན་དེ་དཔེ་བརྗོད་བཅས་རྒྱས་
པར་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་སྐབས་བབ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་བཤད་པ་ལ། ཡིད་ཆེས་
 གྲགས་པ་མངོན་སྲུང་གསུམ། །དང་པོ་ལ། ལུང་དང་རང་ཆིག་བསྐྱས་
 ཏེ་བཤད། །ལུང་གིས་བསལ་བ་བྱེ་བྲག་བཤད། །དང་པོ་ལ། རྒྱ་མཚན་
 དགོས་པ་དཔེ་དང་གསུམ། །དང་པོ།

ཡང་དག་ངེས་ལྟན་བརྗོད་འདོད་ལ། །བདག་གཞན་ཡིད་ཆེས་མཚུངས་པ་ཡི།

ཕྱིར་ན་རང་གི་ཆིག་དང་ནི། །བསྐྱན་བཅོས་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན།

དེ་ལྟར་བསལ་བ་བཞི་ལས་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ནི་སྤར་རྒྱས་པར་
 བཤད་ཟིན་པས་སྐབས་འདིར་གཞན་གསུམ་གྱིས་བསལ་བ་ཅུ་མ་འཆད་
 པ་ལ། ཐོག་མར་ཁས་སྒྲངས་གྱིས་བསལ་བ་ལ་རང་གི་ཆིག་དང་ལུང་གི་
 ཆིག་གཉིས་སུ་ཡོད་ཀྱང་ཀུན་བཏུས་སུ་ཡིད་ཆེས་གྱིས་བསལ་བ་ཞེས་
 ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱོམས་པར་མངོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཆིག་གང་ཞིག་
 བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་ཡང་དུག་པར་ངེས་པ་དང་ལྟན་པའི་སྟོན་སྒྲུབ་བྱ་
 སྟོན་བྱེད་དུ་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྐབས་ཀྱི་བདུག་ཚོལ་
 བའི་ཆིག་དང་གཞན་བསྐྱན་བཅོས་བྱེད་པ་པོའི་ཆིག་གཉིས་ཀར་བདེན་

པའི་དོན་ཅན་དུ་ཡིད་ཆེས་པ་མཚུངས་པ་ཡི་ཕྱིར་ན་གྲོལ་བ་རུང་གི་ཆིག་
 དུང་ནི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཆིག་གཉིས་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་ཀྱིས་བསལ་བ་ཞེས་
 གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་གཉིས་ཀ་ལུས་
 པ་མཚུངས་ཤིང་ཡིད་ཆེས་པའི་དབང་གིས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འང་མཚུངས་ལ།
 འགལ་ན་རང་གི་བསྐྱབ་བྱེད་ལ་གོགས་བྱེད་པའང་མཚུངས་པས་དེས་བསལ་
 བ་ནི་ཁས་སྒྲངས་ཀྱི་དབང་ཅམ་ལས་ཡིན་པར་དོན་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་དགོས་པ་ནི།

ཇི་ལྟར་བདག་ནི་ཆོད་མེན་ན། ཆིག་ནི་འདུག་པར་མི་འགྱུར་བ།
 དེ་བཞིན་བསྟན་བཅོས་མི་བརྟེན་ན། དེར་གྲགས་དོན་ལ་དབྱེད་པ་ཡང་།
 མཚུངས་པར་བསྟན་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་དེའི། སྐབས་རྟེན་ཉིད་ལ་གཞི་བྱེད་ཅེས།
 དོན་འདི་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་འདི། །རང་གི་ཆིག་དང་སྟན་ཅིག་བཤད།
 ཇི་ལྟར་ཆིག་སྐྱབ་པ་པོས་བདག་རང་ཉིད་ནི་དོན་དེ་ཚུ་ལ་བཞིན་སྐྱབ་པ་ལ་
 ཆོད་མར་འདོད་པ་མེན་ན་དོན་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་དམ་བཅའ་བའི་ཆིག་ནི་
 འདུག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞན་གྱིས་ངེས་ཀྱང་བདག་གིས་མི་ཤེས་སོ་

ཞེས་སྒྲུབ་པ་འགྲུར་བ་བཞིན་ནོ།།

དེ་བཞིན་དུ་བསྟན་བཅོས་ལ་ཡིད་ཆེས་པས་མི་བརྟེན་ནུ་བསྟན་
 བཅོས་དེར་གྲགས་པའི་ཕྱང་གི་དོན་དག་ལ་དེ་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་པས་དེ་
 ཡིན་ནོ་སྟེ་དུ་དཔྱད་པ་ཡང་མི་འཇུག་ལ། དེ་ལྟར་རང་གིས་དམ་བཅའ་
 བཤམ་བསྟན་བཅོས་ནས་བཤད་པས་དེ་ལྟར་དམ་བཅའ་བ་ཡིན་ཡང་རུང་
 ཡིད་ཆེས་པའི་དབང་གིས་ཆིག་དེ་འཇུག་པ་མཚུངས་པར་བསྟན་པའི་
 ཕྱིར་རང་ཆིག་དང་འགལ་ན་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གོགས་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་
 བསྟན་བཅོས་ཁས་སྒྲུངས་ནས་དེ་དང་འགལ་ན་བསྟན་བཅོས་དེའི་སྒྲུབས་
 གྱིས་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་ཆོས་ཅན་ནམ་རྟེན་དེ་ཉིད་ལ་གནོད་པར་བྱེད་དོ་
 ཅེས་པའི་དོན་འདི་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་བསྟན་བཅོས་གྱིས་བསལ་བ་འདི་
 རུང་གི་ཆིག་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སྟོབས་མེད་ན་
 ཕྱང་དུ་འདོད་ཀྱང་རང་ཆིག་ལས་ལྟག་པར་སྟོབས་ཆེ་བའི་རྒྱ་མཆན་མེད་
 དེ། ཁས་ལེན་པ་ལོས་བདེན་ནོ་སྟེ་དུ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཆིག་ཅན་ཡིན་པར་
 ཞེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་དཔེ་བསྟན་པ།

དེས་ན་འདི་ལ་དཔེ་དག་གྱང་། །མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན།།

ཆད་མ་རྣམས་ནི་ཡོད་མིན་ན། །བསྟན་བཅོས་ཆོག་མི་རུང་བྱེད་རོ།།

རང་ཆོག་འགལ་ལ་གསལ་བའི་དཔེ། །ལུང་ལ་སྟོབས་ཅན་བསྟན་པ་ཡིན།།

དེ་ལ་མ་འོངས་པ་ན་ཆོས། །བདེ་བ་མི་འགྲུབ་ཅེས་བྱ་ཡིན།།

ཡིད་ཆེས་པའི་དབང་གིས་ལུང་སྟུབ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ནི་རང་ཆོག་

འབྲུག་པ་དང་ཚུལ་གཅིག་པ་དེས་ན་འདི་གཉིས་པོ་ལ་དཔེ་དུག་གྱང་

མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། །གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཆད་མ་

མེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའི་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དཔེར་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་

ཡིན་ཞེན། །གཞལ་བྱ་མ་ནོར་བར་འཇལ་བའི་དོན་ཅན་གྱི་ཆད་མ་རྣམས་

ནི་ཡོད་པ་མིན་ན་བསྟན་བཅོས་དང་རང་གི་ཆོག་གིས་གཞལ་བྱ་སྟོན་པ་

མི་རུང་བའི་བྱེད་ཏེ། །ཆོག་དེས་དོན་མ་ནོར་བར་སྟོན་པ་མེད་པ་ནི་རང་

གིས་མི་སྟུབ་འེེ་ཆད་མ་སྟེར་མེད་ཅེས་ཁས་སྐྱབས་པའི་བྱེད་རོ།།

དེ་ལྟར་འདྲ་དཔེ་དེ་རུང་ཆོག་གི་འགལ་བས་བསལ་བ་ལ་ནི་གསལ་

བའི་དཔེ་སྟེ་དངོས་ཀྱི་དཔེ་ཡིན་ལ། ལུང་ལ་སྟོགས་ཅོམ་ཞིག་མཆོན་ནས་
 བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ་བཤད་མ་ཐག་པ་བཞིན་ནོ། །ལུང་བསལ་དེ་ལ་དངོས་ཀྱི་
 དཔེ་གང་ཞེ་ན། ཆེ་སྡེ་སྤྱི་དང་རྒྱ་འབྲས་འདོད་པའི་ལུང་ཁས་སྦངས་ནས་
 མ་འོངས་པ་ན་སྤྱིན་སོགས་དཀར་ཆོས་ནི་བདེ་བ་མི་འབྲུབ་པ་སྟེ་བདེ་
 བའི་སྦྱབ་བྱེད་མིན་པར་འདོད་ཅེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་འབྲའི་དམ་
 བཅའ་ལ་ཁས་སྦངས་པའི་ལུང་དེས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལུང་བསལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། དངོས་དང་ཅོད་སྤྱོད་
 དོན་བསྟུ་གསུམ། །དང་པོ་ལ། གཞལ་བྱ་གཉིས་ལ་ལུང་མི་གཞོད། །གསུམ་
 པར་ཡང་དག་ལུང་བསལ་འདུག །དང་པོ་ལ། ཆད་མས་མ་ངེས་འགལ་ཡང་
 གེགས། །དེས་ན་ཆད་ཡོད་སྟོགས་གཞོད་བྱེད། །དང་པོ།

དེ་ལ་བརྟེན་མིན་དངོས་པོ་ལ། །བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བརྗོད་ན་ཡང་།
 གཞོད་པ་མ་ཡིན་གཉིས་པོ་དག །རྣམ་པ་མཚུངས་སྤྱིར་གེགས་བྱེད་འབྲུག།
 དཔེར་ན་རང་གི་ཆོག་བཞིན་ཏེ། །དེ་ཡང་དེ་ཆེ་རང་ཆོག་བདག།
 ལུང་གིས་བསལ་བ་དངོས་ནི། གནས་གསུམ་པའི་དོན་གྱི་དམ་བཅའ་

གཞན་དུ་བྱས་པ་ལ་འབབ་ཀྱི་དང་པོ་གཉིས་ལ་ལྷང་དང་འགལ་ཡང་
 དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་འགལ་བར་ཐ་སྙད་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷང་དེ་ལ་བརྟེན་
 ནས་རྟོགས་དགོས་པ་མིན་པའི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་མངོན་རྗེས་ཀྱིས་
 འངལ་བར་རྒྱས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པའི་རིགས་པས་ངེས་པ་མེད་
 པར་བསྟན་བཅོས་ནས་བཤད་པ་དྲང་འགྲུལ་བར་བརྗོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་
 རིགས་པ་ཅན་པའི་ལྷང་ཁས་ལེན་པ་དག་གིས། སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ། གཞལ་བྱ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སོགས་སམ་བྱས་པ་བཀོད་ཀྱང་དེའི་དོན་
 ལ་ཚུལ་བཞིན་ངེས་པ་མ་སྒྲིས་པར་ཡིན་ཆོམ་ཅམ་གྱི་ཆེ་ན་ཡང་བསྟན་
 བཅོས་དང་འགལ་བ་ཡིན་པས་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་རང་ཆིག་ལ་ངེས་པར་
 གཞོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་ན་རང་ཆིག་དེ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཆིག་
 དེ་གཉིས་པོ་དྲག་པན་ཚུན་རྒྱས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་འདི་ལས་གང་
 ཡིན་ནམ་སྟམ་དུ་ཐེ་ཆོམ་སྟེ་ཞིང་། གང་རུང་རེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་
 མེད་པར་པན་ཚུན་གོགས་བྱེད་པ་ཅམ་དུ་འབྱུང་ཏེ། དཔེར་ན་ངའི་མ་མོ་
 གཤམ་མོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རང་གི་ཆིག་བཞིན་ཏེ། རང་ཆིག་འགལ་བ་

དེས་མ་ཡིན་པ་དང་མོ་གཤམ་ཡིན་པ་གང་དུ་འང་དེས་མི་རུས་པ་བཞིན་
 མོ། །དེའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་དེ་ཡང་བདེན་ཞིན་གྱིས་ཁས་ལེན་པ་དེ་ཆེ་
 རུང་གི་ཆེ་ག་གི་བདུག་ཉིད་ཅམ་དུ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཟོད་ཀྱི་བཟོད་པ་ཅམ་
 གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་འབྲུབ་པའི་རུས་པ་མེད་དོ།

གཉིས་པ་དེས་ན་ཆད་ཡོད་ཕྱོགས་གཞོད་བྱེད།

དེ་དག་གང་ལ་ཆད་མ་ཡོད། །དེ་ནི་གཞན་ལ་གཞོད་བྱེད་འགྲུལ།

དེ་ལྟ་མིན་ན་རིགས་བྲལ་གྱི། །དམ་བཅའ་རུས་པ་མཚུངས་པ་ཡིས།

དམ་བཅའ་རི་བཞིན་དོན་ཅན་གྱི། །རྗེས་དཔག་ལ་ནི་རི་ལྟར་གཞོད།

ལུང་རྣམས་ཆད་མ་ཡིན་པ་ནི། །སྤར་ཉིད་རྣམ་པར་བསྐྱོགས་པ་ཡིན།

དེ་ལྟར་རང་གིས་ཁས་སྐྱངས་པའི་དོན་དང་བསྟན་བཅོས་ནས་བཤད་
 པའི་དོན་གྱི་དམ་བཅའ་འགལ་བ་ན་དེ་གཉིས་པོ་དུག་ལས་གྲང་ལ་དངོས་
 ལྟོབས་ཀྱི་ཆད་མ་ཡོད་པ་དེ་ནི་གཞན་བསྐྱོགས་ཕྱོགས་ཅིག་ཤོས་ལ་གཞོད་
 བྱེད་དུ་འགྲུར་ཏེ། །བསྐྱོགས་ཕྱོགས་མི་འབྲུབ་ལ་རང་ཉིད་འབྲུབ་པར་དེས་
 པ་ཡིན་ནོ། །ཆད་མ་དང་ལྟན་པས་ཆད་མ་མེད་པ་ལ་གཞོད་པ་དེ་ལྟ་མིན་

པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལུང་གཞོད་བྱེད་ཡིན་ནུ་ལུང་པལ་གྱིས་བསྟན་དོན་
 པལ་ཆེར་ལ་རིགས་པ་དང་བྱལ་བ་ཅན་གྱི་དུམ་བཅའ་ཡང་སྲིད་པའི་བྱིར་
 རང་གི་ཆོག་ཙམ་དང་རྒྱས་པ་མཚུངས་པ་དེ་ཡིས་དུམ་བཅའ་བ་ཇི་ལྟ་བ་
 བཞེན་གྱི་དོན་ཅན་གྱི་རྗེས་དཔག་ལ་ནི་ཇི་ལྟར་གཞོད་ཚུལ་སྟོན་ཞིག་
 དང་། རིགས་པས་མི་རིགས་པ་སུན་འབྱེན་པ་འཐད་གྱི་བསྟོན་པར་སྟེན་བ་
 ནི་མི་མཁས་པའི་རང་རྟགས་སོ།།

རང་གི་ཆོག་དང་བསྟན་བཅོས་མི་མཚུངས་ཏེ་ལུང་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ་
 ལྟམ་ན། དབྱེད་པས་མ་དག་ན་ལུང་ཡིན་པར་གང་གིས་བྱུབ་སྟེ། འབྲེལ་བ་
 ཅན་གྱི་བྱེད་པོ་དེའི་ཆོག་ཡིན་པས་ཆོག་ཙམ་ལ་བྱེད་པར་གང་ཡང་མེད་
 རོ། །དེས་ན་དབྱེད་པས་དག་པའི་ཡིད་ཆེས་བྱེད་པར་ཅན་མེད་པར་བདེན་
 རྟོགས་གྱིས་ལུང་དུ་བཟུང་བ་རྣམས་ལུང་ཞེས་པའི་མིང་ཐོབ་པ་ཙམ་གྱིས་
 ཆད་མ་ཡིན་པ་ནི་སྟེར་ཉིད་རྣམ་པར་བསྟོན་པ་ཅིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བྱིར་
 དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་བྱུབ་པའི་དོན་ལ་ལུང་གིས་གཞོད་པ་ནམ་
 ཡང་མེད་དོ།།

གཉིས་པ་གསུམ་པར་ཡང་དག་ལུང་བསལ་འདུག་པ་ལ། ལུང་
བསལ་འབབ་པའི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་། །དེ་ཕྱིར་ལོགས་སུ་བཞག་དགོས་
བསྟན། །དང་པོ།

དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཁས་སྒྲངས་ནས། །དཔྱོད་པ་དག་ལ་སྒྲིན་འདི་འདོད།།
དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པའི་ཡུལ་ལ་ལུང་གཞི་དེ་བྱེད་མིན་ཞིང་རིགས་
པས་ལུང་དག་དགོས་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་དང་པོར་དཔྱད་པ་བྱས་ནས་རྣམ་
པར་དག་པའི་ལུང་དུ་ཁས་སྒྲངས་ཟིན་ནས་གཞལ་བྱ་ལོན་ཏུ་སྒྲིག་གྱུར་
ལ་ལུང་བཞིན་དུ་དཔྱོད་པ་དག་ལ་ལུང་གིས་གཞི་དེ་པའི་སྒྲིན་འདི་ཡོད་
པར་འདོད་ཀྱི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དང་པོར་དཔྱད་ནས་ལུང་
ཁས་ལེན་པ་ལ་རིགས་པས་བྱུང་པར་རང་གི་ལུང་གིས་མི་གཞི་དེ་ལ། དང་
པོར་ལུང་ཁས་སྒྲངས་ནས་ཕྱིས་རིགས་པས་དཔྱོད་པ་ལ་རང་གི་ལུང་དང་
འགལ་པའི་སྒྲིན་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེ་ཕྱིར་ལོགས་སུ་བཞག་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པ།

དེས་ན་གཞི་དེ་ཕྱིར་རྗེས་དཔག་ལས། །ཁས་སྒྲངས་ཕྱི་རོལ་གྱུར་མིན་ཡང་།།

ཡུལ་གྱི་བྱང་པར་བསྟན་པ་ཡི། ཕྱིར་ན་ཐ་དད་བྱས་པ་ཡིན།

དེ་ལྟ་མིན་ན་ཐལ་ཆེས་པའམ། ལོགས་ཤིག་བྱས་པ་དོན་མེད་འགྱུར།

ལུང་ཁས་སྒྲངས་ན་དེ་ལ་ལྟོས་དགོས་པ་དེས་ན་ལུང་དང་འགལ་བའི་དམ་
བཅའ་ལ་ལུང་གིས་གཞོད་པ་དེ་ཕྱིར་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་གཞལ་བྱེས་སུ་
དཔོག་པའི་ཕྱིར་ཇེས་དཔག་ལས་ལུང་ཆད་མར་ཁས་སྒྲངས་པ་ཕྱི་རོལ་
ཏེ་གཞན་དུ་གྱུར་པ་མིན་ཡང་། ལུང་གིས་ཡུལ་ཤིན་ཏུ་སློག་གྱུར་ཡིན་པ་
ཅན་གྱི་བྱང་པར་བསྟན་པ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཇེས་དཔག་ལས་ལུང་གིས་བསལ་
བ་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། ཡུལ་གྱིས་ཐ་དད་དུ་བཞག་པ་དེ་ལྟ་མིན་ན་
མི་འཐད་དེ། འབྲས་རང་མ་དམིགས་པས་བསལ་བ་ཞེས་ཇེས་དཔག་ཀུན་
ལ་དབྱེ་དགོས་པས་ཐལ་ཆེས་པའམ། ཡང་ན་ཇེས་དཔག་གིས་བསལ་བ་
ཞེས་གཅིག་ཏུ་བྱ་བ་ལས་ཡིད་ཆེས་ཇེས་དཔག་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བྱས་པ་
དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་ལུང་བསལ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། རང་ཆོག་ལོགས་སུ་སློམ་
དོན་ཡོད། ལུང་ཁས་སྒྲངས་ཀྱང་ཀུན་གཞོད་མིན། །དང་པོ།

རང་གི་ཆོག་གྲང་ཐ་དད་པ། ཆོག་ཙམ་བརྗོད་ལ་གོགས་བྱེད་ཡིན།
 རིགས་པའི་སྒོ་ལས། བདག་གི་མ་མོ་གཤམ་མོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རང་ཆོག་
 གིས་བསལ་བ་དང་། ཡིད་ཆེས་བཤམ་ལུང་གིས་བསལ་བའི་དཔེར་བྱེ་
 བླ་པས་སྒྲ་ཏྲ་པར་སྒྲ་བ་པ་ལྟ་བུ་ཐ་དད་དུ་དཔེར་བརྗོད་མཛད་པ་རི་
 ལྟར་ཡིན་ཞེས། རང་གི་ཆོག་གྲང་ཡིད་ཆེས་ལས་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་བཞག་
 པ་ནི་ལུང་ལ་བརྟེན་པ་མིན་ན་ཡང་རང་གི་ཆོག་ཙམ་གྱིས་གྲང་དམ་བཅའ་
 བརྗོད་པ་ལ་གོགས་བྱེད་རྣམས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་རི་
 བཞིན་མི་འབྲུབ་པར་བྱེད་པའི་གོགས་ནི་ཁས་སྦྲངས་པའི་རང་ཆོག་གམ་
 ལུང་གིས་བྱེད་པར་མཚུངས་པས་གཅིག་ཏུ་སྒྲེམ་པའམ་སོ་སོར་བྱེ་ཡང་
 མི་འགལ་ལོ།

གཉིས་པ་ལུང་ཁས་སྦྲངས་ཀྱང་ཀུན་གཞོད་པ་མིན་པ།

དེ་ཡིས་བསྟན་བཅོས་ཆད་མར་ནི། །ཁས་སྦྲངས་བྱིར་ན་དོས་ཀུན་ལ།
 གཞོད་བྱེད་ཅེན་གཤམ་ཏེ་དེ། །⁽¹³⁾མི་འདོད་གཞོད་བྱེད་ཡིན་ནམ་ཅི།

(13) ལྟར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༥༠༧-༡༩ །དེ་ལོ།

རང་ཆིག་ཅེ་འགལ་ན་⁽¹⁴⁾རང་ཆིག་དང་། །བསྟན་བཅོས་འགལ་ཐད་མེད་འགྱུར།
 སྐྱེས་བུའི་འདོད་པས་བྱས་ན་འདི། །ཡོངས་སུ་རྩོགས་པའི་ཆད་མ་ཉིད།
 སྐྱེས་བུ་དེ་ཡིས་བསྟན་བཅོས་གཞལ་བྱ་ཀུན་ལ་ཆད་མར་ནི་ཁས་སྦྱངས་
 མེན་པའི་བྱེད་ནུ་དེ་དང་འགལ་བའི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་བསྟན་བཅོས་དེ་
 གཞོད་བྱེད་དུ་འདོད་དོ་ཅི་ན། གཤམ་ཏེ་ལུང་དེ་སྐྱེས་བུ་མི་འདོད་ན་ཡང་
 བསྐྱབ་བྱ་དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡིན་ནམ་ཅི། ཡིན་ན་ནི་སངས་རྒྱས་པའི་
 ལུང་གིས་བྱེ་བྲག་པའི་སྒྲ་ཉག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཡང་གཞོད་ལ། མིན་ན་ཁས་
 སྦྱངས་ཀྱང་མི་གཞོད་པས་རིགས་པས་གཅོད་རུས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཁས་
 སྦྱངས་ཀྱང་རུང་མ་སྦྱངས་ཀྱང་རུང་ལུང་གཞོད་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་མིན་
 འོ། །གཤམ་ཏེ་སྒར་ཁས་སྦྱངས་པའི་བྱེད་བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་ན་སྐྱེས་
 བུ་རང་གི་ཆིག་འགལ་བས་གཞོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་གོང་དུ་བཤད་
 པ་ལྟར་རང་ཆིག་དང་བསྟན་བཅོས་འགལ་བ་ལ་རུས་པ་ཐད་མེད་པར་
 སྐྱེས་བུ་དེའི་ཆིག་ལ་གོགས་བྱེད་པ་ཅུ་དུ་འགྱུར་གྱི་གཞོད་མི་རུས་

(14) རྒྱུ་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༥༠ཡ-༡༡ ༼ཡིན་ན།༽

པར་སྒར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ལུང་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞོད་
 ལུས་སོ་སྟུང་ན། ཆད་མར་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་སྦྱེས་བྱའི་འདོད་
 པས་ཆད་མར་བྱས་ནས་ཆད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ཅམ་གྱིས་དེར་འགྱུར་ན་
 བསྟན་བཅས་འདི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཆད་མ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ་དེ་ནི་
 རོ་མཚར་ཆེའོ་ཞེས་བཞད་གད་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དངོས་པོའི་དོན་གྱིས་ཡང་
 དག་པ་དང་ལོག་པར་གནས་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་ཆད་མར་བརྒྱུད་བ་ཅམ་
 གྱིས་ཆད་མར་གྱུར་ན་རང་ཆོག་ཀྱང་དེར་འགྱུར་བས་བསྐྱབ་བྱ་མི་འགྲུབ་
 པ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་མི་སྲིད་དོ།

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱུ་ལ། ལུང་དགོས་མི་དགོས་ཕྱེ་སྟེ་བསྟན། །སྒྲུབ་
 བྱེད་ལུང་ལ་དབྱེད་པ་ལོ། །དང་པོ།

དེས་ན་རབ་གྲགས་དོན་དག་ལ། །བསྟན་བཅས་ཇི་དོར་ནའང་⁽¹⁵⁾ཉིས་པ་མེད།།
 རྟོག་གྱུར་དག་ལ་བསྟན་བཅས་ནི། །མི་འདོད་དབྱེད་པ་ཉིད་མི་འཇུག།
 དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པའི་ཡུལ་ལ་ལུང་གིས་གཞོད་ལུས་མིན་པ་དེས་

(15) ལྷན་ཐང་དཔེ་མཛོད། ༡༥༠༩-༡། རྟོར་བའང་། །

ན་ཆོད་མ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་པས་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་དོན་དུག་ལ་བསྟན་
བཅོས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མ་བཟུང་བར་དོར་ན་འདྲེས་པ་མེད་ལ། ཤེན་ཏུ་
སློག་གྲུར་དུག་ལ་བསྟན་བཅོས་ནི་མི་འདོད་ན་ཡུལ་དེ་ལ་རྣམ་པར་དབྱེད་
པ་ཉིད་མི་འདུག་སྟེ་འཇལ་བྱེད་གཞན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ལུང་ལ་དབྱེད་པ་ལ། སྒྲུབ་བྱེད་མི་རུང་ལུང་དང་ནི། རུང་
བའི་ལུང་གི་ཁྱད་པར་བཤད། །དང་པོ།

འདི་ལ་བརྟག་པ་པལ་ཆེར་ནི། །འགལ་བ་བརྗོད་ཡིན་འདི་ལྟ་སྟེ།

ཆགས་སོགས་ཆོས་མིན་རྩ་བ་དང། །སྤྱི་ཀྱིས་ཆོས་དག་འགྱུར་བའོ།⁽¹⁶⁾

ཤེན་ཏུ་སློག་གྲུར་སྟོན་པའི་ལུང་འདི་ལ་བསྒྲུའམ་མི་སྒྲུབ་རྟག་པ་པལ་ཆེར་
ནི་ལུང་རང་གི་ཆོག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་ལུང་སྤྱི་ཀྱིས་འགལ་མི་འགལ་དབྱེད་པ་ཡིན་
ལ་ལུང་དེ་བསྟན་དོན་ལ་མི་ངེས་པར་སྟོན་པ་ནི་འགལ་བ་བརྗོད་པ་ཡིན་
ལ་དེ་ནི་དཔེར་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། རིག་བྱེད་ལས་ཆགས་སྤང་སོགས་ཆོས་
མིན་མི་དག་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པར་ཁས་སྤངས་པ་དང། སྤྱིར་ཡང་ཆུ་ལ་

(16) སྤྱིར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༥༠ཡ-༡ །ཆོས་མིན་དག་འགྱུར་བའོ།།

ཁྱུས་བྱས་པ་ཉིད་གྱིས་ཆོས་མིན་དེ་དྲག་པར་འགྱུར་བ་ཁས་སྒྲངས་པ་ལྟ་
བུའོ། །དེ་ཡང་ཁྱུས་ནི་ཆོས་མིན་གྱི་རྒྱ་དྲག་གསུམ་དང་མི་འགལ་བས་ན་
དེས་ལུས་ཅན་གྱི་ནང་གི་སྒྲིག་པ་ཇི་ལྟར་དག་སྟེ། ཁྱུས་ལས་ཆོས་འདོད་
པའི་ལུང་དེ་ཤིན་ཏྲོག་ལ་མི་འཁྱུལ་བར་མི་འགྲུབ་པོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཉིང་
འཇིན་ཤེས་རབ་གྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཀུན་སྨྱོད་ངན་པ་དང་
དེའི་རྒྱ་ཀུན་ནས་དགྱིས་པ་དང་དེའི་ས་བོན་བག་ལ་ཉལ་བ་དག་ལ་རིམ་
བཞིན་གཞོད་པ་ཡིན་པས་དེ་དག་ཆོས་མིན་གྱི་གཉེན་པོར་སྟོན་པའི་ལུང་
ནི་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རུང་བའི་ལུང་གི་ཁྱད་པར་བཤད་པ།

མཐོང་དང་མ་མཐོང་བ་དག་ལ། །རིགས་པས་གྲུབ་དང་རང་ཆིག་གིས།།
གཞོད་མེད་བསྟན་བཅོས་གང་ཡིན་དེ། །གཟུང་བར་བྱ་བྱིར་དཔྱོད་འཇུག་འགྱུར།།
མཛོན་རྗེས་གྱི་ཆོད་མས་མཐོང་བ་སྟེ་སྐྱབ་པར་རུས་པ་དྲང་། མ་མཐོང་བ་
སྟེ་སྐྱབ་མི་རུས་པ་ཤིན་ཏྲོག་སྟེ་ཁྱུར་གྱི་དོན་དྲག་ལུང་གང་ནས་ཇི་ལྟར་
བསྟན་པ་དེ་ལ་རིམ་པ་ལྟར་རིགས་པས་གཞོད་རུས་གྱི་ཡུལ་བསྟན་པ་

དེ་ལྟར་རིགས་པས་བྱུང་བ་དང་། གཞལ་བྱ་གསུམ་པའི་གནས་བཤད་
 བ་ལ་རང་ཆོག་གིས་གཞོད་པ་མེད་པའི་བསྟན་བཅོས་གྲང་ཞིག་དབྱང་
 བ་གསུམ་གྱིས་དག་པ་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་གསུམ་པའི་དོན་མཐོར་བར་
 འཇལ་བའི་སྐབ་བྱེད་དུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ལུང་དེ་འདྲ་བ་ལ་
 བརྟེན་ནས་གཞལ་བྱ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་ལ་འདི་དང་འདི་ཞེས་དཔྱོད་པ་
 འཇུག་པར་འགྱུར་གྱི་ལུང་དུ་བྲགས་ཆད་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་བྲགས་བསལ་ལ། བྲགས་བསལ་རང་གི་ངོ་བོ་བཤད། །དེ་
 སྐབ་དཔེ་བརྗོད་དགོངས་དོན་བཤད། །བྲགས་བསལ་ལོགས་སུ་བྱེ་བའི་
 དོན། །དང་པོ་ལ། སེལ་བྱེད་བྲགས་པའི་རང་བཞིན་དང་། །དེ་ཡིས་རི་
 ལྟར་སེལ་ཚུལ་བཤད། །དང་པོ།

སྐྱེས་བྱའི་འདོད་དང་རྗེས་འབྲེལ་བ། །འདོད་སྐྱའི་བརྗོད་བྱ་ཉིད་དོན་ལ།
 བཀག་མེད་བྱིར་ན་གཞོད་མེད་དག། སྐྱེ་བོ་རྣམས་འདོད་ཡིད་ཆེས་ཡིན།
 བསྟན་ལས་ནི་སྐྱེས་པ་ཡི། །ཆོས་དེ་བྲགས་པའི་སྐྱ་ཡིས་བརྗོད།
 མཐོན་སུམ་སོགས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡང་། །འཇལ་བྱེད་སྐྱ་སྐྱོ་བཏགས་ནས་བརྗོད།

མདོ་ཡི་རང་འགྲེལ་དུ། གང་ཡང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་
 དཔག་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། སྤྱེལ་ས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་
 བའི་དོན་སྦྱོར་བ་ནི། རི་བོང་ཅན་ནི་ཆེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་
 ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རི་བོང་ཅན་ཆེ་
 བ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་འདི་ལ་འཛིག་ཏེན་ན་ཆེ་བར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པས་
 བསལ་བ་ཡིན་ཞིང་། རིགས་སྒྲོལ། མིའི་ཐོད་པ་གཙང་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་
 ཅན་གྱི་ཆ་ཤས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏུང་ཆོས་བཞིན། ཞེས་བརྗོད་པ་ཡང་
 མི་ཐོད་མི་གཙང་བར་གྲགས་པས་བསལ་བའི་དཔེར་གསུངས་སོ། །དེ་
 ལས་གཙོ་བོར་དཔེ་སྤྲུལ་ཉིད་འགོད་པ་དང་། དེའི་རྟགས་དང་། གང་ཡང་
 ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཞིབ་ཏུ་འཆད་པ་ལ། ཐོག་
 མར་སྐབས་འདིའི་སེལ་བྱེད་གྲགས་པ་ཞེས་པ་དེ་འཛིག་ཏེན་ན་གྲགས་
 པ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ནམ། གྲགས་པས་བསལ་ན་དམ་བཅའ་མི་འབྲུབ་
 པའི་ཚུལ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་ཟེར་ན། གྲགས་པ་ཅམ་
 གྱིས་མ་ཡིན་ཏེ་འདིར་གྲགས་པ་ཞེས་པ་ནི་སྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་ཅམ་དང་

རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་སྟེ། དེ་ལས་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པར་འབྲུག་པ་ཅན་
 གྱི་འདོད་རྒྱལ་བའི་སྦྱེའི་བརྗོད་བྱ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ནི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་
 བཀུག་ཏུ་མེད་པའི་སྤྱིར་ན་དོན་དེར་སྒྲ་གང་འབྲུག་པ་ལ་མི་འབྲུག་པའི་
 རྒྱུ་མཆན་བསྟན་དུ་མེད་པའི་སྤྱིར་གཞོད་པ་མེད་པའི་ངག་གམ་སྒྲ་ཡིན་པ་
 ནི་སྦྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལ་རང་གི་སྤྱོད་བས་ཡིད་
 ཆེས་པའི་རྣམ་ཏྲོག་གཏིང་ཚུགས་པ་སྦྱེ་བ་ཡིན་གྱི་ཐེ་ཆོམ་ཡང་མི་དགོས་
 ཏེ། དོན་གང་ལ་གསར་དུ་མིང་འདོགས་པ་ན་མིང་དུ་རུང་བ་ཅི་བཏགས་
 གྱང་རང་དབང་མེད་པར་འདོགས་སུ་མི་སྟེར་བའི་གོགས་མེད་པར་རང་
 གི་སྤྱོད་བས་བྱུང་བས་སོ། །འདིར་སྦྱེ་བོ་རྣམས་ཡིད་ཆེས་སོ་ཞེས་བཤད་
 གཞིར་བྱས་ཏེ། གང་ལ་ན་གང་བཏགས་གྱང་འདོགས་སུ་མི་སྟེར་བའི་
 གཞོད་པ་མེད་པའི་ངག་ལཱོ། །རྗེ་ལྟར་ན་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེ་ལ་གང་
 འདོད་པའི་སྒྲ་ཡིས་བརྗོད་བྱར་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །

དེ་གང་གིས་ན་སྦྱེས་བྱ་བརྒྱུ་འདོགས་པ་སོ་རང་གི་འདོད་པ་ཅུང་དང་
 རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ལས་འབྲུང་བ་ཁོ་ནའི་སྤྱིར་དེ་ལྟར་གྱི་བཀོད་པ་རྗེ་ལྟར་

བྱར་བྱེད་པ་འགོད་པ་པོའི་རང་དབང་ཆེ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རྟོག་ཡུལ་
ན་གནས་པའི་དོན་གང་ཞིག་ཐ་སྙད་ལས་ནི་སྦྱེས་པ་སྟེ་ཤེས་བཞིན་གྱི་
རྣམ་པས་སྒོ་ཡུལ་དུ་བྱུང་བ་ལས་གཞན་བྱི་རོལ་གྱི་རང་མཆོན་ལ་མི་སྟོས་
པ་ཡི་ཆོས་དེ་ལ་སྐྱེ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་ཞེས་གྲགས་པའི་སྐྱེ་ཡིས་
བཞིན་པ་ཡིན་གྱི་གྲགས་པ་ནི་སྐྱར་གྲགས་ཟིན་པ་ཁོ་ནའི་དོན་མིན་ཏེ།
གྲགས་རུང་བ་ཅེས་འདི་འདྲི་བ་ཉེན་ཀུན་ལ་དེ་ལྟར་གནས་པའམ་གྲུབ་པའི་
དོན་ཡང་ཡིན་ལ། སྐྱར་གྲགས་པ་སྲིད་པའི་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་པའི་བྱིར་གྲགས་
པའི་མིང་དེ་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ།།

དངོས་སུ་མ་གྲགས་པ་ལ་གྲགས་པར་བཞིན་པ་མི་འཐད་ཅེ་ན། མི་
འཐད་པ་མེད་དེ། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་སོགས་ཀྱི་གཞུལ་བྱ་
ཡུལ་གྱི་ངོ་བོས་རང་མིན་པ་གཞན་བསལ་བ་ལ་ཡང་འཇུག་བྱེད་ཡུལ་
ཅན་མངོན་སུམ་སོགས་ཀྱིས་བསལ་ཞེས་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྐྱེ་ཉིད་དུ་སྦྱོ་
བཏགས་ནས་བཞིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་གྲགས་རུང་འདི་སྐབས་
འདིའི་སེལ་བྱེད་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེ་ཡིས་རི་ལྷོ་ལ་ཚུལ་བཤད་པ།

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུང་བ་ཅན། འདོད་པས་འཇུག་ཕྱིར་དགག་མེད་པ།

བྱས་དང་མ་བྱས་པ་རྣམས་སུ། སྒྲ་ཆོགས་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་རུང་།

དོན་ཅམ་དང་ནི་རྗེས་འབྲེལ་ཅན། བྱང་བ་འཕམ་ནི་འབྲུང་འགྱུར་བ།

སྒྲ་ཡི་རུང་བ་ཉིད་དེ་ཡིས། མི་མ་སྤུན་པ་དག་གཞོད་པར་འགྱུར།

རྟོག་ཡུལ་གྱི་དོན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུང་བ་ཅན་གྱི་སྒྲ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
རང་གི་འདོད་པས་འཇུག་ཕྱིར་མི་འཇུག་པར་དགག་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་པས་
སྤར་བཅད་དེ་བྱས་ཟེན་པ་དྲང་། མ་བྱས་པ་ཡིན་ཡང་རུང་དོན་དེ་རྣམས་
སུ་མིང་གི་སྒྲ་སྒྲ་ཆོགས་ཉིད་ཀྱང་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་
ཀྱིས་གངགས་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་དོན་ཅམ་
དྲང་ནི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་བཅད་དེ་དོན་དེ་ལ་སྤར་བྱང་བ་འཕམ་ནི་ད་
ལྟ་བཅད་དེ་མ་ཐོགས་ཀྱང་སྤར་འབྲུང་བར་འགྱུར་བ་ཡི་བཅད་ཀྱང་པའི་སྒྲ་
ཡི་བཅོད་བྱར་རུང་བ་ཉིད་དེ་ཡིས་མི་མ་སྤུན་པར་ཁས་ལེན་པ་མི་རུང་བ་
དག་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་གྲགས་བསལ་དེ་སྐྱབ་པའི་དཔེ་བཟོད་ཀྱི་དགོངས་དོན་
བཤད་པ་ལ། དཔེ་དེ་གྲགས་རུང་སྐྱབ་ཕྱིར་ཡིན། །དེ་སྐྱབ་ལུང་གཉིས་
དགོངས་དོན་བཤད། །དང་པོ།

གྲགས་པ་མེད་ཀྱང་དངོས་པོ་ལ། །རུང་ཉིད་དེ་ཡི་སྟོབས་ཉིད་ལས།།

དེ་ལ་སྐྱ་ཀུན་འབྲེལ་དེས་ན། །དེ་ལ་དེ་ནི་བྱུང་བ་ཡིན།།

གཞན་དུ་འདྲིར་ནི་གཞོད་པ་ཡི། །གཏན་ཆིགས་ཅི་ཐུན་མིན་ཉིད་མི་འགྱུར།།⁽¹⁷⁾

གྲགས་བསལ་གྱི་དཔེ་རི་བོང་ཅན་རྩ་བ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བཀོད་པ་
ནི་གྲགས་རུང་གིས་གཞོད་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟར་ན་བརྟ་
སྟོད་པ་དག་སྐྱ་དོན་ངོ་བོས་འབྲེལ་བ་འདོད་པས་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་རི་
བོང་ཅན་རྩ་བ་ཞེས་པའི་མིང་གིས་བཟོད་བྱ་ཡིན་གྱི་གཞན་ཀ་བ་སོགས་
རྩ་བའི་མིང་དེས་བཟོད་མི་རུང་སྟེ། མིང་དོན་ངོ་བོས་འབྲེལ་བར་འདོད་
པ་ལ་རི་ལྟར་རི་བོང་ཅན་རྩ་བས་བཟོད་དུ་མི་རུང་བེར་ན། གྲགས་པས་
བསལ་བ་འབབ་པ་ལྟར་རི་བོང་ཅན་ཀ་བས་བཟོད་དུ་མི་རུང་བེར་ནའང་

(17) ལྟར་བང་དཔེ་རིང་། ༡༥༠༧-༡། །ཐུན་མིང་མིན་མི་འགྱུར།།

དེ་དང་འབྲེལ་བར་ཤེས་པའི་སྤྲད་དུ་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ད་
ལྟ་སྤྲེལ་བུའི་སྒྲོམ་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་བྱས་ནས་བཟུང་བེན་པའི་སྒྲོ་ངོར་
རང་གི་མིང་གིས་བརྗོད་རུང་ཞིང་གཞན་གྱིས་མི་རུང་བ་ལྟར་སྣང་ཡང་དེ་
ནི་དངོས་པོའི་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་གྱི་རྟོག་པས་འབྲེལ་བ་ཡིན་ལ། རྟོག་པས་
འབྲེལ་བ་ནི་འདོད་པ་ཅམ་ལ་རག་ལས་པས་ན་མིང་གང་དང་སྤྲེལ་ཡང་མི་
རུང་བ་མེད་དོ།

གལ་ཏེ་ཡོད་ན་རི་བོང་ཅན་ལྟ་བུས་བརྗོད་དུ་མི་རུང་ཞེས་པ་དང་
འབྲེལ། །དེས་ན་དོན་རི་བོང་ཅན་ལྟ་བུ་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་སོགས་སྤྲད་ལྟ་
དངོས་སྤྲད་གཤམ་པ་མེད་ཀྱང་། སྤྲ་ཀུན་ཀྱང་དངོས་པོ་ལ་རྗོད་བྱེད་དུ་
འདོགས་རུང་བ་ཉིད་དེ་ཡི་སྟོབས་ཉིད་ལས་དོན་དེ་ལ་སྤྲ་ཆོགས་པའི་
སྤྲ་ཀུན་འབྲེལ་བ་སྟེ་ངོ་བོས་འབྲེལ་བ་མིན་ཡང་འབྲེལ་དུ་མི་རུང་བ་མེད་
པ་ཅམ་གྱིས་འབྲེལ་བ་དེས་ན་རི་བོང་ཅན་ལ་ལྟ་བུའི་སྤྲ་འབྲེལ་བ་ལྟར་
དོན་དེ་ལ་སྤྲ་གང་ཡང་རུང་བ་དེ་ནི་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རི་བོང་ཅན་ལ་ལྟ་སྤྲ་
བྱུང་བ་དང་སྤྲ་གཞན་མ་བྱུང་བར་ཉེ་བ་དང་བསྐྱལ་བའི་བྱུང་བར་དངོས་

པའི་དོན་ལ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དབྱེད་ན་གྲགས་ཟིན་གྱང་དོན་ལ་གྲུབ་
པ་མེད་ལ་མ་གྲགས་པ་ཡང་གྲགས་སུ་བརྟུག་ན་གྲགས་པ་དང་འབྲ་བར་
སྐྱབ་པ་ཁོ་ནའོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་གྲགས་རུང་ལ་གྲགས་པར་བྱས་ནས་དེས་གཞོད་པའི་
དོན་དུ་དེ་ལྟར་འགོད་པ་མིན་པར་གཞུན་དུ་གྲགས་ཟིན་ཁོ་ནས་གཞོད་
པའི་དོན་ཡིན་ན། རི་བོང་ཅན་སྒྲ་བ་མིན་ཏེ་ཞེས་ཡིན་པར་འདོད་པ་
འདྲིར་ནི་གཞོད་པར་བྱེད་པ་ཡི་སྒྲ་དུ་བཀོད་པའི་གཏུན་ཆེ་གས་ཡོད་
པ་འདི་ཐུན་མེན་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། སྒྲ་བར་མ་གྲགས་པ་བྱམ་པ་
སོགས་དུ་མ་ཡོད་པ་དེ་ལ་འཇུག་པས་ན་སྒྲ་བ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀར་
འཇུག་ཕྱིར་ཐུན་མོང་བའི་མ་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་འདོད་མི་བྱས་
ཏེ། གང་ལ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་
རི་བོང་ཅན་ཆོས་ཅན། སྒྲ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་མིན་ཏེ། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའང་རྟགས་དེ་ཐུན་མེན་འགྱུར་ན་རྟགས་གཞན་
སྒྲོས་ཅི་དགོས་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལུང་གཉིས་པོའི་དོན་བཤད་པ་ལ། གྲགས་རུང་སྐྱབ་པའི་
 ལུགས་སུ་བཤད། །བརྗོད་ཐོགས་དགག་པའི་ལུགས་སུ་བཤད། །དང་
 པོ་ལ། གྲགས་རུང་ལ་ནི་གཞོད་བྱེད་མེད། །གྲགས་རུང་དེ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་
 ཡོད། །དང་པོ་ལ། རྟགས་ལས་གཞན་གཞོད་མི་སྲིད་ལ། །དེར་གཞོད་
 རྟགས་ནི་མི་སྲིད་པའོ། །དང་པོ།

དེ་ལོག་རྗེས་དཔག་ལས་འགྱུར་ཏེ། །སྒྲ་དོན་དབང་སོགས་⁽¹⁸⁾འཇུག་མེད་བྱིས།
 སྒྱིར་བཏང་འགྲེལ་པའི་ལུང་དང་པོ། གང་ཡང་ཐུན་མོང་མེད་པའི་སྒྱིར་
 རྗེས་སུ་དཔག་པ་མེད་ལ། །ཞེས་པ་དང་། ལུང་གཉིས་པ། སྐྱ་ལས་རྒྱང་
 བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བའི་དོན་གྱིས་ན་བསལ་བ་དེ་ཡང་ཕྱོགས་མ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི་དོན་སྐྱབ་ཐོགས་ལྟར་བཤད་པ་དང་།
 དགག་ཐོགས་ལྟར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལྟར་ན། ལུང་དང་
 པོ་དེ་ནི་གྲགས་རུང་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་མི་སྲིད་པའི་དོན་
 དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རི་ལྟར་ན་གྲགས་རུང་དེ་ལོག་པར་བྱེད་ན་མངོན་

(18) ལྟར་བང་དཔེ་ཅིང་། ༡༥༠ཁ-མ། ཤིང་བར་དཔེ་ཅིང་། ༥༠ཀ-༥། ཟླ་དཔེ་དཔེ་ཅིང་། ༥༠ཁ-མ། རྒྱ་དབང་།

རྗེས་ཀྱི་ཆད་མས་འགོག་དགོས་ཀྱི་ཆད་མ་མེད་པར་མི་ཁེགས་ལ། དེ་
 ཡང་རྗེས་དཔག་ལས་འགོག་པར་འགྱུར་དགོས་ཏེ་རྒྱ་མཚན་འདི་སྐྱ་
 དོན་ཡིན་པས་སྐྱ་དོན་ལ་དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་མངོན་སུམ་འདྲུག་པ་
 མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེའི་ཡུལ་སྐྱ་དང་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་པ་དང་། རྟོག་པའི་
 ཡུལ་སྐྱ་དོན་ནི་མངོན་སུམ་ལ་མི་སྣང་བར་རྒྱས་པར་སྤར་བསྐྱབས་ཟེན་
 ཏོ། །དེས་ན་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ལས་ཆད་མ་གཞན་གྱིས་
 འདི་མི་ཁེགས་སོ།།

གཉིས་པ་དེར་གཞོད་རྟགས་ནི་མི་སྤྱིད་པ།

གང་ལ་ཡོད་རྗེས་འགྲོ་མེད་དེ། །⁽¹⁹⁾རྟགས་རྣམས་སུན་མོང་མིན་ཉིད་ཅེས།།

དེ་ལྟར་གཏན་ཆིགས་དཔེར་བཞིན་པ། །འབྲས་བུ་དང་ནི་ལྟན་པར་འདོད།།

རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་གྲགས་བྱུང་འགོག་ན་ནི་ཆོས་ཅན་གྱང་ལ་རྟགས་
 ཡོད་པ་བཞོད་ཀྱང་མ་སུན་སྤྱོད་པས་ཅམ་ལ་འང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་དེ་
 ལ་ནི་རྟགས་གཞན་བཞོད་ན་སུན་མིན་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ། དེས་

(19) ལྟར་བང་དཔེ་ཤིང་། ༡༥༠ཡ-མ། །མེད་དེང་། ་།

ན་དེ་འགོག་གི་རྟགས་གང་བཞེད་ཀྱང་དེ་རྣམས་སྤྱོད་མེད་མིན་པ་ཉིད་དུ་
འགྱུར་བར་ཟད་དོ་ཅེས་ཤེས་པའི་དོན་དུ་དེ་ལྟར་གཏུན་ཆོག་གས་ཡོད་པ་
དཔེར་བཞིན་པ་དེ་ནི་དེ་ལྟར་འབྲས་བུ་སྟེ་དགོས་པ་དྲུང་ནི་ལྟན་པར་གྱུར་
པ་འདོད་ཀྱི་གཞན་དུ་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་རག་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ།

དེ་ཡང་ཆོས་ཅན་གང་ལ་སྒྲ་གཞན་གྱིས་བཞིན་མི་རུང་སྟེ། ཡོད་པ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བཞེད་པ་ན་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ན་སྒྲ་ཡིན་ནོ་
ཅག་གིས་བཞིན་རུང་དུ་རང་གི་རྟོག་པས་ཡིད་ཆེས་པར་གྲུབ་པས་ན་
རྟགས་འདི་འགལ་རྟགས་ཡིན་ཏེ། བཞིན་རུང་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཅིང་
བཞིན་མི་རུང་ལ་ཡོད་པ་དེ་འང་ལྷོག་པ་ཡིན་པ་ལ། བཞིན་མི་རུང་བར་
རྟགས་དེ་འགོད་ཆེ་མ་སྤྱོད་སྟེ་གས་ལ་མེད་མི་མ་སྤྱོད་སྟེ་གས་བཞིན་རུང་
ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ཡང་ཁོ་ལ་བའི་བསམ་པ་དང་བསྐྱུན་ནས་
སྤྱོད་མིན་དུ་འཛོག་སྟེ། དེའི་ལུགས་ལ་སྒྲ་དེས་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་པ་འགྲུབ་
དགོས་པས་ན་དཔེར་ན་རི་བོང་ཅན་ལྷ་བ་མིན་ཏེ། ཡོད་པའི་སྤྱིར་ ཞེས་
འགོད་པ་ན་སྤྱིར་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་གང་ཡང་མི་འགྲུབ་པས་རི་བོང་ཅན་

རང་ཉིད་ཡོད་པ་ལ་གོ་དགོས་པར་འགྱུར་ན། རི་བོང་ཅན་གྱི་ཆོས་ཚུ་
ཤེལ་གྱི་རང་བཞིན་ནམ་མཁར་གནས་པ་སོགས་བཀོད་ན་ལྟ་ཅི་སྟོས། དེ་
བཞིན་རི་བོང་ཅན་ཆོས་ཅན། རྩ་བ་ཁོ་ནའི་སྤྲུལ་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་
པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ཡོད་པ་སྤྱིར་སོང་ན་འགལ་བའི་སྤྱིར་རི་བོང་ཅན་ཁོ་ནའི་
ཡོད་པར་དོན་གྱིས་འཛིན་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །སྤྱི་གྲགས་དབང་གིས་
འབྲུག་པར་འདོད་པ་སངས་རྒྱས་པའི་དོར། རི་བོང་ཅན་རྩ་བ་མིན་ཏེ།
ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་དེ་ཐུན་མིན་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཡོད་ན་རྩ་བ་སྤྲུལ་
བརྗོད་རུང་ཡིན་པས་སྤྱི་གྲགས་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི་དེ་ལས་གཞན་པའི་མ་ཐུན་
སྤྱི་གྲགས་མི་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལུང་གྱི་མའི་དོན་བཤད་པ་ལ། གང་དང་འགལ་བ་སྤྱི་བྱུང་
བཤད། །དེ་འགལ་གྱིར་ན་གཅིག་ཏུ་ངེས། །དང་པོ།

སྤྱི་བརྗོད་ལ་བརྟེན་པ་ཅན། །དེ་ཡང་འདོད་ཅུ་བརྟེན་པ་ཡིན།།

སྤྱི་ཡིས་གྲུབ་པ་མི་འབྲུབ་མིན། །དེ་ལྟར་སྤྱི་བྱུང་གྲགས་པ་གསུངས།།

སྤྱི་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བའི་དོན་གྱིས་ཞེས་པའི་དོན་ནི།

ཟླ་བ་སོགས་བརྗོད་པའི་སྤྱི་ནི་དོན་མཆོན་པའི་བདུ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་ཏེ་
 དེའི་སྤྲད་དུ་སྤྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཞིང་། བདུ་དེ་ཡང་སྤྱི་ས་བྱའི་འདོད་པ་ཅམ་ལ་
 བརྟེན་པ་ཡིན་པས་འདོད་ཀྱིས་བའི་སྤྱི་ཡིས་སམ་འདོད་པས་སྦྱར་བའི་
 སྤྱི་ཡིས་དེ་དང་དེར་གྲགས་པ་གྲུབ་པ་ཅམ་ནི་དོན་གང་ལའང་མི་འགྲུབ་པ་
 མིན་ཏེ། དོན་གང་ལ་ངེ་ལྟར་འདོད་པར་སྤྱི་སྦྱར་བས་དེ་དང་དེར་གྲགས་
 པར་འགྲུར་རོ།

དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་དོན་ལ་སྤྱི་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་ཞེས་གསུངས་
 ཏེ། གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དངོས་པོ་སྤྱི་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆད་མ་རང་དབང་བ་
 གང་ཡང་མེད་དེ་སྤྱི་ཅམ་ལས་བྱུང་བའོ་ཞེས་བསྟན་ཅིང་། སྤྱི་དེའང་དོན་
 ཀྱི་དངོས་པོའི་མཐུས་མ་ཡིན་པར་སྤྱི་ས་བྱའི་འདོད་པས་སྦྱར་བ་ཡིན་ན་
 གྲགས་པ་ནི་སྤྱི་ཅམ་ལས་འབྱུང་གི་གཞན་ཅི་ཡང་མིན་ཞེས་སོ། །སྤྱིར་
 གྲགས་བསལ་འདི་སྐབས་བདུ་སྦྱོད་པ་སོགས་འདི་སྤྱི་མ་དུ་རི་བོང་ཅན་
 ལ་ཟླ་བ་ཞེས་པ་དེ་གྲགས་པའི་དབང་ཅམ་ལས་དངོས་དབང་གིས་མིན་
 པར་འདོད་པ་སངས་རྒྱས་པ་ལྟར་ན་རི་བོང་ཅན་ལ་ཀ་བའི་སྤྱི་ས་བརྗོད་

ཀྱང་རུང་བས་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ན་འདི་ག་ཏེན་གྱི་གྲགས་པ་དང་འགལ་ལོ་
 ལྷམ་དུ་བསམ་པ་ཡིན་ལ། ཏྲིག་གོ་བའི་གཙུག་གི་འོར་བུ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་
 དགོངས་པ་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་རུས་
 བའི་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྩལ་ཙམ་མི་སྲིད་དེ། གལ་ཏེ་སྲིད་ན་འགལ་བ་
 ལ་མི་འབྲུལ་བའི་ཆད་མ་སྲིད་པར་འགྱུར་བས་ན་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་
 བས་བྱུབ་པ་ལ་གཞོད་རུས་པའི་འགྲན་རྒྱ་གཞན་མི་སྲིད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་
 ན་འདི་ག་ཏེན་ན་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པ་ལ་འགལ་
 བའི་གོགས་བྱེད་པ་རུང་ཟད་མེད་ཀྱི་བདེའི་རྣམ་པ་ཆོག་ཏུ་བཟོད་པ་ཙམ་
 གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།

དེ་འདྲའི་གྲགས་པ་དེ་འང་དངོས་པོ་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་གང་
 ཡང་མེད་པས་སྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་ལ་རག་ལས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། ཆོས་ཅན་
 སྐྱ་གཅིག་ལ་འང་སོ་སོའི་ཞེ་འདོད་ཀྱིས་ཏྲག་པ་དང་མི་ཏྲག་པར་གྲགས་
 པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རི་བོང་ཅན་རྒྱ་བ་མིན་ནོ་ཞེས་པ་འདི་སྐྱ་མཉན་བྱ་
 མིན་པར་དམ་བཅས་ན་མངོན་སུམ་དང་འགལ་བ་བཞིན་དུ་གྲགས་པ་དང་

འགལ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོགས་སྒྲིབ་བར་ཟད་ལ། དེ་ལྟར་གྲགས་པ་དང་འགལ་
བའི་དཔེར་བཟོད་པ་ཡིན་གྱི་དངོས་སུ་དེ་དམ་བཅའ་བ་པོ་མཐའ་གཅིག་
ཏུ་ཡོད་དགོས་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ་སྒྲིབ་མཉན་བྱ་མིན་པར་དམ་བཅའ་བ་
བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དམ་བཅས་ན་སྟོགས་ལ་གྲགས་བསལ་འབབ་ཅིང་
ཡོད་པའི་རྟོགས་དེ་འཛིག་རྟོག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོར་འགོད་དགོས་ལ་དེས་
བྱུང་བ་མི་སྲིད་པ་དཔེར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་རི་བོང་ཅན་ལ་སྒྲིབ་བར་གྲགས་པ་དེ་དངོས་དབང་གིས་ཡིན་
པར་འདོད་པ་ལྟར་ན་མིང་གཞན་ཀ་བ་སོགས་ཀྱིས་བཟོད་དུ་མི་རུང་
དགོས་ལ། དེ་འདོད་ན་སྒྲིབ་བཞེས་པའི་བདུས་ཀྱང་བཟོད་དུ་མི་རུང་སྟེ། སྒྲིབ་
བཞེས་པའི་སྒྲིབ་འདི་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཞིག་ཡིན་ལ། རྣམ་མཁའི་དཀར་
སྒྲིབ་རྟོག་ཡུལ་ན་སྒྲིབ་བའདི་བཟོད་བྱེད་བྱེ་བྲག་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ཀ་བའི་
སྒྲིབ་དེ་བཟོད་དུ་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་སྟོང་བས་མི་འབྲུབ་ལ། རྟོགས་
ཀྱིས་སྒྲིབ་ན་གང་བཀོད་པ་དེ་སྒྲིབ་ལ་འང་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་རི་བོང་ཅན་
མིང་གཞན་ཀྱིས་བཟོད་པར་མི་རུང་བར་འདོད་པ་དེ་ལ་གྲགས་པས་

གཞོན་དེ་རི་བོང་ཅན་སྐྱ་བ་མིན་པ་ལས་སྐྱ་བར་མ་གྲགས་ཞེས་པར་ཁས་
 སྒང་བར་འགྱུར་དོ། །རི་ལྟར་ན་འདིར་རི་བོང་ཅན་སྐྱ་བས་བརྗོད་དུ་རུང་བ་
 རི་འཛིག་ཏེན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གྲགས་ཤིང་ཡིད་ཆེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་
 གྲགས་པར་གྱུར་པ་དེས་གྲགས་རུང་བ་ཉིད་རྗེས་སུ་དཔོག་སྟེ་མི་རུང་བ་
 ལ་དེར་གྲགས་པ་མི་སྲིད་དེ། སྐྱ་ལ་མིག་གིས་གཟུང་བྱ་མི་རུང་བས་སྐྱ་
 མཐོང་ངོ་ཞེས་རྣམ་ཏོག་གཏིང་ཚུགས་པ་སྐྱེ་ཞིང་དེ་ལྟར་གྲགས་པ་མེད་
 པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རི་བོང་ཅན་ལ་སྐྱ་བར་གྲགས་པ་འདི་ནི་དངོས་པོའི་
 དབང་གིས་མ་ཡིན་ཏེ་སྐྱ་ཅམ་ལས་གྲགས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ།།

དེ་འདྲའི་གྲགས་པ་དེ་ལ་སྐྱ་ལས་གྱུང་བའི་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྐྱ་
 དེ་དང་དེར་གྲགས་པ་ཅམ་ལ་གྲགས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་དངོས་པོའི་དབང་
 གིས་ཡིན་པ་གཙོད་པའི་ཐ་ཆིག་གོ །དེས་ན་སྐྱ་ལས་གྱུང་བ་ཞེས་པས་
 བརྗོད་ཅམ་དང་ཐ་སྙད་ཅམ་ལས་གྲགས་པ་ཞེས་འཛོག་གི་དེ་ལས་གཞན་
 དུ་མེད་དེ། གྱུང་བ་ཞེས་པ་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་གྱུང་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་
 ལ་བཏེན་ནས་དེར་བཞག་པའི་རྣམ་པར་བཞག་འཛོག་གི་གྱུང་བ་ཡིན་

ནོ། །དེ་འབྲེལ་གྲགས་པ་དེ་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱང་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
སྟེས་བྱའི་འདོད་པ་ལས་བྱང་བས་ན་སྐྱ་ཐམས་ཅད་གྲགས་པ་ཅམ་གྱི་
དབང་གིས་དེ་དང་དེའི་མིང་དུ་བྱུང་བ་ལས་དངོས་པོའི་དབང་གིས་ཡིན་
པ་གཅིག་ཀྱང་མི་སྲིད་པས་ན་གྲགས་དབང་མིན་པར་འདོད་པ་དེས་རི་
བོང་ཅན་ཆེ་བ་མིན་ཞེས་ཁས་སྐྱངས་པ་དང་འབྲས་ལྟོ། །གྲགས་རྒྱུང་མིན་
ན་གྲགས་པར་མི་སྲིད་པས་འདི་ལྟར་གྲགས་པ་འདིས་གཞོད་ཡུལ་ནི་སྐྱ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྗོད་རྒྱུང་མིན་པར་འདོད་པ་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་
ཡིན་ནོ།།

འདི་ལ་རི་བོང་ཅན་སྐྱས་བརྗོད་མི་རྒྱུད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་གྲོལ་བ་
སྟེ་ཡིན་དང་ཡོད་པའི་གཏུན་ཆོག་སྟེ་ཡི་དོར་འགོད་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་
དུ་མགོ་ཚེངས་པ་མཐོང་ནས་ཞིབ་ཏུ་ནམ་པར་སྟེ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་
ལེགས་པར་སྟེ་ན་གྲགས་པས་གཞོད་པ་འབབ་ཡུལ་མཐའ་དག་ངོས་ཟེན་
ཅིང་དེ་ཡང་རྗེས་དཔག་དང་མི་འགལ་ཚུལ་ལ་གོ་བ་རྣལ་མ་སྟེ་བ་ཡོད་ཀྱི་
གཞན་དུ་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེ་འགལ་བྱིར་ན་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ།

རྗེས་སུ་དཔག་པས་བསྐྱབ་རྣམས་ལ། །འགལ་བ་འབྱུང་བ་མེད་པ་ཅན།།

མེད་པར་སྟོན་ཡིན་དེ་ལྟ་བུའི། །གྲགས་པའི་རྗེས་དཔོག་ཡིན་བྱིར་དོ།།

ཁ་ཅིག་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་དང་འགལ་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཀྱང་
བསྐྱབ་བྱ་འབྱུང་མི་རུས་སམ་སྙམ་དུ་དོགས་པ་དེ་ནི་གྱིན་སྟེ། རྗེས་སུ་
དཔག་པས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་རྣམས་ལ་རིགས་པས་རི་ལྟར་བྱུང་བ་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་དུ་གནས་གྱི་རྣམ་པ་གཞན་དུ་བྱེད་པའི་འགལ་ལྷ་མི་སྲིད་དེ། གཞི་
གཅིག་ལ་འགལ་བ་གཉིས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་འབྱུང་བ་མེད་པ་
ཅན་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་སྲིད་ཅིང་གང་རུང་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་དེ་འདྲ་
མཐའ་གཅིག་ཏུ་མེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་བྱིར་སྐྱ་གྲགས་པ་དང་
འགལ་བའི་དོན་གྱིས་བསལ་བ་དེ་ནི་གྲགས་པ་ཞེས་པ་རྗེས་དཔག་མིན་
པ་ཞིག་གིས་རྗེས་དཔག་གི་བསྐྱབ་བྱ་བསལ་བ་མིན་ཞིང་། སྐྱ་ཐམས་ཅད་
གྱིས་དོན་ཐམས་ཅད་བརྗོད་རུང་མིན་པ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་
བསལ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། སྐྱ་ཐམས་ཅད་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་གྲགས་རུང་

ཡིན་པ་ནི་གྲགས་ཟིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་གྲགས་པ་འདི་དོན་ལས་རྗེས་སུ་དཔོག་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རི་བོང་ཅན་སྒྲ་བ་མིན་པར་དམ་བཅས་པ་
 དེ་གྲགས་པས་བསལ་བས་སྟོགས་མིན་པར་གྱུར་ནས་ཉགས་ཀྱི་འཇུག་
 ཡུལ་དུ་མི་རུང་བ་ནི་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་
 བྱང་མེད་ཀྱི་ལུས་མི་གཙང་བར་དམ་བཅས་པ་ལྟ་བུ་གཙང་བར་གྲགས་པ་
 དང་འགལ་ཡང་མི་གཙང་བར་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཡོད་པས་གྲགས་
 པས་བསལ་བ་ཞེས་མི་བྱ་བ་གནད་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་པར་ཞེས་
 པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་བརྒྱུག་སྟོགས་དགག་པའི་ལུགས་སུ་བཤད་པ་ལ། གཞན་
 ཀྱི་འདོད་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་མེད། །དེ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ལ།
 རྗེས་སུ་དཔག་པ་མེད་པའི་དོན། །ཐུན་མོང་མིན་པ་ཉིད་དོན་ནོ། །དང་པོ།
 ཡང་ན་འཛིག་ཉེན་བརྗོད་པ་ལ། རྗེས་དཔག་མེད་པར་བརྗོད་པ་ཡིན།།
 བེད་སྟོན་⁽²⁰⁾རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས། །གྲགས་པ་ཐད་དུ་ཡུལ་ཅན་ཉིད།།

(20) སྒྲུང་བཤད་པེ་ཅིང། ༡༥༡༡-༡། །དེས་ནི། ་།

དེ་ཕྱིར་⁽²¹⁾དངོས་རྣམས་ཡོད་མེད་པའི། རྗེས་སུ་འཇུག་ཅན་རྗེས་དཔག་ལས།

ཐ་དད་དེ་དབང་མི་འཇུག་པ། རྟེན་འདོད་ལས་སྐྱེས་ཡིན་ཞེས་བསྟན།

ལུང་གཉིས་པོའི་དོན་འཆད་ཚུལ་སྤྲུལ་ལས་ཡེན་ཏེ་ལྟར་བཤད་དེ། དེ་
ལ་ལུང་དང་པོའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མེད་ལ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་དངོས་སྟོབས་
དང་མ་འབྲེལ་བར་འདྲི་བ་ཉིན་གྱི་གྲགས་པའམ་བརྗོད་པ་ཅམ་ལ་དེ་ལྟར་
ངེས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མེད་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འདྲི་བ་
ཉིན་ན་དེ་པོར་ཅན་ལ་སྒྲ་བར་གྲགས་པས་ན་དེ་ཁོ་ནའི་མིང་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བརྗོད་པ་ལ་གྲགས་པས་སྐྱབ་མི་རུས་ཏེ། དེ་འབྲུབ་པའི་རྗེས་དཔག་མེད་
པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། རྟེན་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་གྲགས་པ་ནི་ཡུལ་
ཐ་དད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཡིན་ནོ།

དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་
ཅན་གྱི་རྗེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་པ་གང་ཞིག་དངོས་པོ་དེ་ཡི་དབང་གིས་
མི་འཇུག་པ་གྲགས་པ་དེ་ནི་སྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་ཅམ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་

(21) ལྟར་བཤད་པའི་དེ། ༣༥༡-༣༡ རིང་པར་དཔེ་རྒྱུང་། ༥༠༡-༣༡ རྗེ་དགེ་དཔེ་རྒྱུང་། ༥༡༡-༣༡ རྟེན་འདོད་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་

ཞེས་བསྟན་ཏེ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་དུ་མ་བྱུང་གྲང་སོར་མེད་ལྟ་
 བ་ཞེས་སོགས་དུག་སྒྲུབ་བ་སྒྲུབ་གཅན་གྱི་མགོ་དང་མཆིག་གྱུའི་ལུས་
 ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་འདིས་གཞོད་མི་རུས་
 ཞིང་འཛིག་རྟེན་རང་ལ་བརྟེན་ནས་གྲགས་པ་ཉིད་དབང་བཅན་དུ་བྱེད་
 བ་མི་ཐོད་མི་གཙང་བར་བརྗོད་པས་གཙང་བར་འདོད་པ་ལ་གཞོད་པ་ལྟ་
 བུའོ། །དེ་བྱིར་དངོས་སྟོབས་དང་མཐུན་པར་གྲགས་པ་མིན་པ་ལ་བརྟེན་
 བས་གཞན་སུ་མི་འབྱེན་ཏེ་རྗེས་དཔག་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སྟུན་མོང་མེན་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ལ། རང་གིས་སྟུན་མིན་དགོངས་དོན་
 བཤད། །གཞན་གྱིས་གཞན་དུ་བཤད་པ་དག་ག། །དང་པོ།
 རི་བོང་ཅན་རྒྱར་མི་འདོད་པ། །དེ་གྲགས་གང་ཞིག་འདོད་པར་འགྱུར། །
 དེ་བྱིར་དེ་ལ་དཔེ་མེད་ཅན། །དེ་ནི་སྟུན་མོང་མ་ཡིན་འདོད། །

རི་བོང་ཅན་རྒྱར་མི་འདོད་པ་དེ་ཡིས་གྲགས་པ་གཞན་གང་ཞིག་འདོད་
 པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་རི་བོང་ཅན་ལ་རྒྱ་བར་ནི་ཆེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་
 པ་ཡིན་ན་དེ་མི་འདོད་པ་དེས་རྒྱ་བར་གྲགས་པ་གཅིག་གྲང་མི་འདོད་པ་དེ་

ཕྱིར་སྒྲ་བ་མིན་པར་སྒྲུབ་པ་དེ་ལ་རྟགས་གང་བཀོད་ཀྱང་དེ་ལ་མ་སྐྱུན་པའི་
 དཔེ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ལ། རི་བོང་ཅན་སྒྲ་བ་མིན་ཞེས་ཁས་སྐྱེས་
 པས་སྒྲ་བ་ཡིན་པའི་སྟོགས་མཐའ་དག་བསལ་ཟེན་པས་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ན་
 སྒྲ་བ་མིན་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་སྟོགས་ཅམ་དུ་འགྱུར་གྱི་སྒྲ་བ་མིན་
 པའི་མ་སྐྱུན་དཔེ་གཞན་སྣ་གཅིག་ཀྱང་མི་སྲིད་དེ། གྲགས་པ་མཐའ་དག་
 ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་པས་རྟགས་གང་བཀོད་པ་དེ་ནི་སྐྱུན་མོང་མ་
 ཡིན་པར་འགྱུར་བར་ཞེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡོད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དཔེར་
 བྱས་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ།

གཉིས་པ་གཞན་གྱིས་གཞན་དུ་བཤད་པ་དགག་པ་ལ། དགག་པ་དངོས་དང་དེའི་ལན་

དགག་ | དང་པོ་

དཔེ་འདི་ཉིད་དབང་བྱས་ནས་ནི། | དེ་སྐྱད་བཤད་མིན་མཆན་ཉིད་ཕྱིར།

དེ་བཞིན་ད་ཉིག་ཤིང་མིན་ཞེས། | བརྗོད་པ་ལ་ཡང་གཞོད་ཕྱིར་རོ།

འདིར་ཡང་ག་སྐར་དངུལ་སོགས་ལ། | འཛིག་རྟེན་ན་ནི་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

བརྗོད་ལས་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ལ། | སྐྱུན་མོང་མིན་པ་ཉིད་ཀྱང་ཅི།

རིགས་སྒྲིའི་འགྲོལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཛིག་ཏེན་ན་རྩ་བ་གཅིག་ལས་
མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ཆོས་ཅན་བྱས་ན་རྟགས་གང་བཞོད་ཀྱང་མ་ཐུན་དཔེ་ལ་
རྗེས་འགྲོ་མེད་པས་ཐུན་མོང་མིན་པ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་
ནས་དེ་སྐད་གསུངས་སོ་ཞེས་འདོད་དོ། །རྩ་བ་གཅིག་ལས་མེད་པའི་དཔེ་
འདི་ཉིད་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ནི་གྲགས་པས་གཞོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
དེ་སྐད་བཤད་པ་མིན་ཏེ། གྲགས་པས་ལ་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་སྟོན་པའི་དབང་
བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།

རི་བོང་ཅན་རྩ་བ་མིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཉིག་གིང་མིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་
ཡང་གྲགས་པས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་འཛིག་ཏེན་ན་རི་བོང་
ཅན་ཁོ་ན་ལ་རྩ་བར་གྲགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མི་འཐད་དེ། གྲགས་
པའི་སྐབས་འདིར་ཡང་གྲ་བྱར་དང་དདུལ་དང་བཅ་ཟེ་སོགས་ལ་རྩ་བ་
ཞེས་གྲགས་པ་འཛིག་ཏེན་ན་ནི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་སྐྱེས་བདུ་བྱས་པ་
ཅམ་ལས་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཡི་གྲགས་པ་ལ་རི་བོང་ཅན་ཁོ་ནའི་ཐུན་
མོང་མིན་པ་ཉིད་ཀྱང་ཅི་ཞིག་སྟེ་གང་ཡང་མ་གྲུབ་པོ།

གཉིས་པ་ལན་འགོག་པ་ནི།

གལ་ཏེ་ལ་ལར་དེ་གྲུབ་ན། །དེ་ནི་དངོས་སྟོབས་ལས་གྲུབ་ཡིན།།

གྲགས་གྲུབ་ཁས་ལེན་རི་བོང་ཅན། །མ་ཡིན་པ་ལའང་བསྐྱོག་མེད་ཕྱིར།།

དངོས་པོ་ལ་ནི་གྲུབ་པ་དེ། །རི་བོང་ཅན་ལའང་བསྐྱོག་པ་མེད།།⁽²²⁾

དངོས་དེ་མེད་ན་རི་ཅན་ལ། །བསྐྱོག་ཀྱང་ཉེས་པ་ཡོད་མ་ཡིན།།

གལ་ཏེ་བརྗོད་བྱའི་བྱང་པར་ལ་ལར་ཏེ་རི་བོང་ཅན་ལ་སྒྲ་བའི་མིང་དེ་
གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་ག་བྱར་སོགས་ལ་སྟོས་སྟོར་མཁན་སོགས་ཀྱིས་
བཏགས་པ་ཡིན་པས་སྒྲ་བའི་མིང་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ནི་རི་བོང་ཅན་ཁོ་
ནར་བད་དོ་ཞེ་ན། རི་བོང་ཅན་ཁོ་ན་ལ་གྲུབ་པ་ཞིག་ན་དེ་ནི་དངོས་པོའི་
སྟོབས་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་དགོས་ཏེ། འདི་ལྟར་སྒྲ་བར་གྲགས་པ་ཅུ་
བྱང་མེད་བཞིན་དུ་རི་བོང་ཅན་ཁོ་ན་ལ་མིང་དེ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་
རིགས་པས་རྟེན་དགོས་གྱི་གྲགས་པས་མི་འགྲུབ་པོ། །གལ་ཏེ་རི་བོང་
ཅན་ལའང་གྲགས་པས་གྲུབ་པ་ལས་དངོས་སྟོབས་མེད་པར་ཁས་ལེན་

(22) ལྟར་བང་དཔེ་རིང་། ༡༥༡༡-༦། །བསྐྱོག་མེད་ཕྱིར།།

ན་རི་བོང་ཅན་མ་ཡིན་པ་ག་སྟུང་སོགས་ལའང་དེ་ལྟར་གྲགས་པས་གྲུབ་
པ་བརྒྱུག་ཏུ་མེད་པའི་སྤྱིར་འཛིག་ཏེན་ན་སྟུང་བར་གྲགས་པ་ནི་གཅིག་སྟུང་
ཟད་དོ་ཞེས་པ་དོན་མེད་དོ།

གལ་ཏེ་ག་སྟུང་སོགས་ལའང་དཀར་བ་དང་བསིལ་བ་དང་ཡིད་ཆིམ་
པ་སོགས་ཡོད་པས་དངོས་པོ་དེ་ལ་ནི་སྟུང་བའི་མིང་འཇུག་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་
ཏེ། དེས་ན་སྟུང་བ་དང་འབྲ་བས་བཏགས་མིང་ཡིན་གྱི་དངོས་མིང་མ་ཡིན་
ལ་དངོས་སུ་གྲགས་པ་ནི་སྟུང་བ་གཅིག་སྟུང་ཟད་དོ་སྟུང་ན། དེ་ནི་རི་བོང་
ཅན་ལའང་དཀར་བསིལ་སོགས་སྟུང་མཆན་དུ་བྱས་ནས་གྲགས་པའི་
སྤྱིར་བཏགས་མིང་དུ་བརྒྱུག་པ་མེད་དོ། །དེ་མ་ཡིན་ཏེ། རི་བོང་ཅན་ལ་
འབྲ་བོར་འཇུག་ཅིང་གཞན་ལ་གཞན་དུ་སྟོབ་ཏགས་པས་འཇུག་གོ་ཞེ་
ན། དེ་འབྲའི་གྲགས་པ་ཙམ་གྱིས་དངོས་བཏགས་ཡོད་མོད་གྱི་གཉིས་ཀ་
གྲགས་པར་འབྲ་བས་ན་རི་བོང་ཅན་གྱི་མིང་ཐུན་མིན་གྱི་དོན་དུ་མི་འགྱུར་
ཏེ། འགྱུར་ན་གྲགས་ཙམ་གྱིས་མི་འགྱུར་བར་དངོས་དབང་གིས་ཡིན་པ་
བརྒྱུག་ཏུ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་དངོས་མིང་ལའང་དངོས་དབང་གིས་ཡིན་པའི་

སྐྱུ་མཆན་དེ་མེད་ན་རི་བོང་ཅན་ལ་སྐྱུ་བའི་སྐྱུ་བསྐྱོག་ཀྱང་གྲགས་པ་དང་
འགལ་བའི་ཉེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ག་བྱར་སོགས་སྐྱུ་བར་གྲགས་ཀྱང་
དེ་སྐྱུ་བ་མིན་ཏེ་སྐྱུ་བ་གཅིག་ལས་མེད་དོ་ཞེས་རང་གིས་ཁས་སྐྱེས་པ་ལ་
གྲགས་པས་མི་གཞོད་པར་བྱོད་འདོད་བཞིན་པ་འདི་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལུང་སྤྱི་མའི་དོན་གཞན་འདོད་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་བཞད་
པ་ལ། གྲགས་རུང་དོན་རྣམས་ཀྱན་ལ་བྱུང་། དེ་སྟོན་སྤྱིར་ན་སྐྱུ་དཔེ་
བསྟན། གྲགས་པ་དེ་ཡིས་བསལ་ཚུལ་ལོ། དང་པོ།
དེའི་སྤྱིར་དངོས་ངེས་མེད་བདུ་ཅན། སྐྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི།⁽²³⁾

རུང་བ་དོན་རྣམས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདོད་ལ་གོགས་བྱེད་མེད་སྤྱིར་རོ།
སྐྱུ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བ་ཞེས་པ་འདི་གང་ཞེ་ན། གྲགས་
པ་དངོས་དབང་གིས་མིན་པ་དེའི་སྤྱིར་བརྗོད་བྱ་སོ་སོ་ལ་དངོས་པོའི་
དབང་གིས་ངེས་པ་མེད་པའི་བདུ་ཅན་ལ་རག་ལས་པ་ཅན་སྐྱུ་ཅན་ལས་
བྱུང་བའི་ཆོས་གྲགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་རུང་བ་ནི་དོན་གང་ཡང་

(23) ལྷན་ཐང་དཔེ་འདི། ༡༥༡༡-༡༡ །རྣམས་ཀྱིས།།

རུང་བ་རྣམས་ལ་བྱབ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྫོང་བྱེད་གང་ཡང་རུང་བ་བརྫོང་
བྱ་གང་ལ་བཏགས་ཀྱང་རང་གི་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་འབྲུག་པ་ལ་མི་བཏུབ་
པའི་གོགས་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤྱོད་མཐའ་དག་གིས་བརྫོང་
དུ་རུང་བ་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པ་ནི་དངོས་པོའི་སྟོབས་ལས་འོང་བའོ།

གཉིས་པ་དེ་སྟོན་ཕྱིར་ན་ཆེད་པེ་བསྟན་པ།

གལ་ཏེ་ལ་ལར་དེ་གྲུབ་ན། །དེ་ནི་དངོས་སྟོབས་ལས་གྲུབ་ཡིན།

གྲགས་པས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་ན། །རི་བོང་ཅན་ལའང་བསྟོན་མེད་ཕྱིར།

གལ་ཏེ་ཆེ་བ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་བརྫོང་བྱེད་བྱང་པར་ཀུན་ལ་བཏགས་མི་རུང་
བར་ག་བྱར་སོགས་ལ་ལར་དེ་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནུ་དེ་ནི་དངོས་པོའི་
སྟོབས་ལས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ཡིན་དགོས་ཏེ། མཉན་བྱ་ནི་སྤྱོད་གལས་
གཞན་ལ་གྲུབ་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འདྲ་དེ་འདྲའི་དངོས་སྟོབས་
མེད་པས་ན་དངོས་དབང་གིས་མིན་པར་གྲགས་པས་དེའི་མིང་དུ་གྲུབ་
པར་ཁས་ལེན་ནུ་རི་བོང་ཅན་ལའང་དངོས་དབང་གིས་མིན་པར་གྲགས་
པ་ཅམ་གྱིས་གྲུབ་པ་བསྟོན་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆེས་གྲགས་པ་རི་བོང་ཅན་

ལའང་དངོས་དབང་གིས་མིན་པར་འདོད་པས་བཏགས་ནས་གྲུབ་པ་ཅམ་
མི་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ལས་བསྒྲིག་སྟེ། རི་བོང་ཅན་
ལྷ་བ་མིན་ཞེས་པ་དེ་ལ་གྲགས་པས་གཞོད་པའི་དཔེ་འདི་ཉིད་བསྟན་ཏོ།

གསུམ་པ་གྲགས་པ་དེ་ཡིས་བསལ་ཚུལ་ལ། གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་ངོ་
ཡིས་བབྱང་། །རི་ལྟར་གཞོད་པའི་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ།

རུང་བ་ཉིད་དེ་འགོག་པ་ལ། །བར་འགོག་མེད་ལས་སྐྱེས་པ་ཡི།

གྲགས་པ་ཞེས་བྱའི་རྗེས་སུ་དཔག །རུང་བ་ཡུལ་ཅན་གྱིས་གཞོད་བྱེད།

རི་བོང་ཅན་ལྷ་བ་མིན་པར་ཁས་ལྷངས་ན་འདི་གཉེན་གྲགས་པས་གཞོད་
པ་དངོས་སུ་བད་མོད་དེ་ཉིད་བར་སྐྱོད་པ་སོགས་སྐྱ་དངོས་དབང་གིས་
འབྱུག་པ་ལས་གྲགས་དབང་མི་འདོད་པ་ལ་རི་ལྟར་གཞོད་སྟམ་ན། གྲགས་
དབང་མི་འདོད་པ་དེས་གྲགས་པ་ཐམས་ཅད་བསྒྲིག་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་
མིང་དུ་གྲགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གྲགས་དབང་ཅམ་ལས་དངོས་དབང་
གཅིག་ཀྱང་འགྲུབ་མི་སྤིད་པས་ན་གྲགས་དབང་བོར་ནས་གྲགས་པ་
འགྲུབ་ཚུལ་གཞན་རུང་བར་ཀྱང་མེད་པའི་སྤྱིར་གྲགས་པ་མཐའ་དག་ལ་

ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་གང་ཞིག་སྐྱ་གང་གིས་ཀྱང་བཟོད་དུ་
 རུང་བ་ཉིད་དེ་ལོག་པ་ནི་གཞིན་པའི་ཡུལ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་ཡུལ་ཅན་གང་
 གིས་གཞིན་ན་བྱད་པར་བཞི་དང་ལྔ་ན་པའི་གྲགས་པས་སོ། །གང་ཞེ་ན།
 རྒྱ་མཚན་ནམ་རྒྱ་ཡི་བྱད་པར་དངོས་པོ་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྐྱེས་བྱས་གང་
 འདོད་ཀྱི་བདུ་བྱས་པ་ན་དེ་ལོག་པ་མེད་པའམ་དགག་མི་རུས་པ་ལས་
 སྐྱེས་པ་ཡི་བདག་ཉིད་ཅན་ཏེ། སྐྱ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་ཞེས་སྤར་
 བཤད་པ་བཞིན་ནོ།

མིང་གི་བྱད་པར་གྲགས་པ་ཞེས་བྱའི་མིང་ཅན་ནོ། །དེ་བའི་བྱད་པར་
 བཟོད་བྱའི་དོན་དེ་རྫོང་བྱེད་མཐའ་དག་གིས་བཟོད་མི་རུང་བ་ལོག་པར་
 རུས་པའི་རྗེས་སུ་དབག་པར་འགྱུར་བའོ། །ནམ་པའི་བྱད་པར་དོན་གང་
 ཞིག་སྐྱ་གང་ཡིན་གྱིས་ཀྱང་བཟོད་བྱར་རུང་བ་ཉིད་དུ་ཡིད་ཆེས་པའི་ནམ་
 ཏོག་གཏིང་ཚུགས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཡི་བསལ་བྱ་དེ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་
 ཡུལ་ཅན་གྱིས་བསྐྱོག་སྒྲོགས་ལ་གཞིན་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །རི་ལྷར་
 དེ་བོང་ཅན་སྐྱ་བ་མིན་པར་དམ་བཅས་པ་ལ་གྲགས་པས་གཞིན་ན་སྐྱ་བས་

བརྗོད་རུང་མིན་པ་ལ་ཅིས་མི་གཞོད་དེ། རི་བོང་ཅན་སྒྲ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་
 བར་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཤིང་བརྗོད་མི་རུང་ན་དེ་ལྟར་གྲགས་པ་ཡང་ཡོད་
 བར་མི་སྲིད་ལ། སྒྲ་བས་བརྗོད་དུ་རུང་བ་དེ་བཞིན་སྒྲ་གཞན་གྱིས་བརྗོད་
 རུང་བ་ཡང་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་ལ། མི་རུང་ན་སྒྲ་བས་ཀྱང་མི་
 རུང་བར་འགྱུར་ན་ཡང་དེ་རུང་བར་གྲུབ་པ་འདིས་གྲགས་དབང་མི་འདོད་
 བ་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པར་གྲུབ་པས་རྟག་པ་དངོས་སུ་བསལ་བ་
 ལས་མ་བྱས་པའང་སེལ་བ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་རི་ལྟར་གཞོད་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། དངོས་དང་དེས་དོན་གཞན་ཡང་

གྲུབ། །དང་པོ།

འདིས་ནི་བདུ་རྗེས་འཇུག་པ་ཡི། །སྒྲ་རྣམས་ལ་ནི་དོན་ངེས་པ།

ཡོད་མིན་ཞེས་བརྗོད་དེ་དག་རྣམས། །དེར་འགོག་པ་ནི་འགལ་བ་ཡིན།

སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་ཞེས་གྲགས་དབང་ཅམ་དུ་བསྟན་པའི་རིགས་པ་
 འདིས་ནི་བདུ་ཅམ་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཡི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་ལ་ནི་འདི་
 ཁོ་ནའི་སྒྲ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོན་གཅིག་གི་མིང་དུ་ངེས་པ་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་དོན་

གྱིས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་སྐྱོད་དུ་གྱུ་རྒྱུ་མ་ས་དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་
བ་དེར་འཇུག་ཏུ་མི་རུང་ཞེས་འགྲོག་པ་ལ་ནི་སྐྱོད་རྒྱུ་གྲགས་པ་དེ་འགྲུལ་བ་
ཡིན་ཏེ། བརྗོད་མི་རུང་ན་གྲགས་ཟིན་དེ་ཡང་དེར་འཇུག་པར་མི་རུང་བར་
རྗེས་སུ་དཔོག་པས་དེ་ལྟར་འགྲུལ་བ་ཡིན་པར་ཁོང་དུ་ཚུལ་ཀུས་སོ།

གཉིས་དེས་དོན་གཞན་ཡང་གྲུབ་པ།

དེས་ནི་རྒྱ་མཆན་ཅན་སྐྱོད་ཡི། རྟོན་ནམ་སྐྱོར་རྒྱུ་ཀྱི་ནི་དོན།

དོན་དམ་པ་ཉིད་འགྲོག་པ་ལ། རྟོན་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན།

སྐྱོད་འདོད་པས་འཇུག་པར་བསྟན་པ་དེས་ནི་དངོས་པོའི་དབང་ལས་འདི་
ལྟར་སྐྱོད་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅན་ཁོ་རྟོན་ཐུང་སྐྱོད་ཀྱི་དོན་ཏེ་བརྗོད་
བྱ་ཡིན་གྱི་རྒྱ་མཆན་མེད་ན་སྐྱོད་མི་འཇུག་པས་དེ་བོང་ཅན་ལ་ཡང་སྐྱོད་
ཆེ་བ་ཞེས་པ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཆན་ཆ་དང་ལྡན་པ་སོགས་རྗེས་གྲུབ་གྱི་
སྟོན་པས་བཤད་དུ་ཡོད་ཀྱི་བྱམ་པ་སོགས་ལ་མི་འཇུག་པ་ནི་རྒྱ་མཆན་
མེད་པས་ཡིན་ནི་ཞེས་བརྗོད་པ་ཅན་ལྟེ། རྟོན་ཐུང་འདོད་རྒྱལ་བའི་སྐྱོད་
རྒྱུ་ཀྱི་ནི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དོན་དུ་མ་པར་གྲུབ་པ་ཉིད་དེ། དེ་བོང་ཅན་

ལ་བྱམ་སྒྲ་མི་འཇུག་ལ་ཟླ་སྒྲ་འཇུག་པ་ནི་བཤད་དུ་མེད་ཀྱང་དངོས་པོའི་
 དབང་གིས་དེ་འཇུག་པར་ངེས་ཏེ་མའི་ཆ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་འདོད་པ་དེ་
 དག་གི་ལུགས་འགོག་པ་ལ་གྲགས་པ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པས་གནོད་པ་
 མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་རྒྱལ་རྗེས་གྲུབ་གང་ཡིན་ཡང་དོན་དེ་
 དང་དེ་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་བརྟུ་གང་ཡང་རུང་བས་དེ་བརྟུ་དུ་རུང་སྟེ་
 ཡུལ་སོ་སོའི་སྐད་ཀྱི་བྱད་པར་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཡི་གེའི་ཆོགས་པ་ལ་
 དོན་འདི་དང་འདིའི་བརྟུ་ཞེས་སྐྱེས་བྱའི་བརྟུ་འབྲེལ་བྱས་པན་ཆད་དེ་
 ལྟར་ངེས་པ་ལྟར་ཞེན་པ་སྐྱེས་པ་ལས་མིང་ཆོག་ཀུན་བཏགས་ལ་བཤད་
 དུ་ཡོད་པ་རྗེས་གྲུབ་དང་། བཤད་དུ་མེད་པ་འདོད་རྒྱལ་བའི་མིང་གི་ངོ་
 བོས་དོན་ལ་རང་དབང་དུ་རྗེ་ལྟར་འབྲེལ་ཏེ། དངོས་དབང་ལ་རག་མ་
 ལས་པར་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་གྲགས་བསལ་ལོགས་སུ་བྱེ་བའི་དོན་ལ། དངོས་དང་དེ་ཡི་
 ཞར་ལ་ནི། ཡིད་ཆེས་གྲགས་བསལ་རྒྱས་བཤད་དོན། །དང་པོ།
 དེས་ན་ཡུལ་གྱི་བྱད་པར་ནི། །བསྟན་ཕྱིར་གྲགས་པ་རྗེས་དཔག་ལས།

སྤྱི་རོལ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཡང་། ཐ་དད་བྱས་ཡིན་སྲ་མ་བཞིན།།

གྲགས་པ་ནི་བཟོད་འདོད་ལ་སྟོས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པ་དེས་ན་རྒྱས་པ་
འཇུག་པའི་ཡུལ་གྱི་བྱུང་པར་ནི་བསྟན་པའི་སྤྱིར་གྲགས་པ་རྗེས་དབུག་
ལས་སྤྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཡང་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་
སྲ་མ་རྗེས་དབུག་ལས་ཡིད་ཆེས་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་
དངོས་སྟོབས་གྱི་ཡུལ་ཀུན་ལ་གྲགས་པའི་རྒྱས་པ་མི་འཇུག་གི་འདོད་པ་
ཅམ་གྱིས་བད་འཇུག་རུང་གི་ཡུལ་འགོག་པ་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་དབུག་
གིས་བསལ་བ་འབབ་པ་སྟེ། དེས་ན་རྗེས་དབུག་ནི་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་
སྤྱིར་བཤད་ལ་དེ་ལས་བྱེ་བྱག་ཏུ་ཤིན་ཏུ་སྟོག་གྱུར་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་
རྗེས་སུ་དཔོག་པ་དང་། གྲགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཟོད་རུང་རྗེས་སུ་
དཔོག་པའི་སྤྱིར་དེ་དང་དེ་ལགས་བར་དམ་བཅའ་བ་ལ་དེ་དང་དེའི་བསལ་
བ་འབབ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་དེ་ཡི་ཞར་ལ་ཡིད་ཆེས་གྲགས་བསལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི།

གྲུབ་པ་ཐ་དད་བཤད་པ་ལ། །དགོས་པ་བསྟན་སྤྱིར་འདི་གཉིས་ནི།།

རྒྱ་དང་བཅས་པར་རབ་བརྒྱུད་དེ། མཛོན་སྐྱུལ་རྗེས་དཔག་གཞི་ལ་མིན།
 མཛོན་སྐྱུལ་མིན་པའི་ཆད་མས་བསལ་བ་མཐའ་དག་རྗེས་དཔག་ཏུ་གྱུ་བ་
 བ་ཡིན་པས་གྲགས་པ་དང་ཡིད་ཆེས་གཉིས་དེའི་ཁོངས་སུ་འདུས་ཀྱང་
 ཐ་དད་ཏུ་བཞག་པ་ལ་རང་ཡུལ་སྐྱུལ་མིན་ལ་གཞི་ཆུ་ལ་གྱིས་དགོས་
 བ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་ཡིད་ཆེས་གྲགས་པ་འདྲི་གཉིས་ཀྱི་དཔེ་བརྒྱུད་ལ་
 ཉི་ཀུན་བཏུས་འགྲེལ་པར་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་པར་རབ་ཏུ་བརྒྱུད་
 དེ། ཆད་མས་གཞལ་བར་བྱ་བའི་དོན་སྐྱུལ་པར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་ལྟ་
 བུ་དམ་བཅའ་བ་ཅམ་དང་འགལ་བ་དང་། གང་ཡང་སྐྱུལ་མོང་མིན་པའི་
 སྤྱིར་སོགས་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་ནས་བསྐྱེད་ལ། མཛོན་སྐྱུལ་དང་
 རྗེས་དཔག་གིས་གཞི་ལ་ལ་ཉི་དཔེ་བརྒྱུད་ཅམ་ལས་དེ་ལྟར་རྒྱ་མཚན་
 གསུངས་པ་མིན་ཏེ། སྐྱུ་མཉན་ཏུ་མི་རུང་ངོ་། །བུམ་པ་རྟག་གོ་ཞེས་པ་
 ཅམ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་མཛོན་སྐྱུལ་གྱིས་བསལ་བ་ལ། ཅ་བར་དོན་སྐྱོས་དགོས་པ་
 བཞག། །འགྲེལ་པར་མཉན་བྱ་དཔེར་སྐྱོས་དོན། །དང་པོ།

མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་འདི་ལ་ཡང་། །སྤྱི་ནི་དུ་མའི་དངོས་ཉིད་དུ།
གྲགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞིག །སྣ་ཆོགས་སུ་ནི་སྣང་བ་ཡི།
སྤྱི་ནི་སྤྱི་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཉན་ལ་གཉིས་མེད་སྣང་གྱུར་པ།
དེ་དོན་དོན་བཤད་འདི་ཉིད་ནི། །སྤྱིང་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་འགྱུར།
ངོ་བོ་དེ་ཉིད་དེ་ལ་དོན། །ལྷག་མ་ལྷོག་པའི་མཆོད་ཉིད་ཅན།
སྤྱི་ནི་དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་དེ་དབང་སྤྱོད་ཡུལ་མིན།
མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་བ་ཞེས་སྒྲིམ་པས་ཆོག་གི་མངོན་སུམ་དོན་དང་
ཞེས་སྒྲིམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པ་འདི་
ལ་ཡང་དོན་ཞེས་སྒྲིམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཅན་སྤྱི་ལྟ་བུ་ནི་བྱས་
པ་དང་མི་ཉག་པ་སོགས་ལྷོག་པ་དུ་མའི་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་འཛིག་ཉེན་
གྲགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་གང་ཞིག དེ་ལྟར་སྤྱུལ་གྱི་གདེངས་ཀ་
བཞིན་དུ་སྣ་ཆོགས་སུ་ནི་སྣང་བ་ཡི་སྤྱི་ནི་སྤྱི་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉན་ལེས་
ལ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཉིས་སུ་མེད་པར་སྣང་བར་གྱུར་པ་ཡིན་པ་དེ་
ཡི་དོན་དུ་དོན་ཞེས་བཤད་དེ། དབང་ལེས་ལ་སྣང་བ་སྤྱི་མཆོད་ཀྱི་རྣམས་

རང་གི་ངོ་བོ་སྤང་བ་གང་ཡིན་པ་འདྲི་ཉིད་ནི་སྤྲོད་ན་མངོན་སྲུང་གྱི་ས་
གཞོན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་སོ།།

དེ་ལྟར་དོན་ཞེས་པའི་ངེས་བཟུང་གིས་སྒྲུབ་སྒྲུགས་ནས་རང་མཆོན་
གྱི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་དེ་ལ་གཟུང་བའི་དོན་ཞེས་བཞེད་པས་དེ་ཡི་རྣམ་པ་སྤང་
བ་བཟུང་ལ། དགག་སྒྲུགས་ནས་སྤྲུག་མ་སྤྲུག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྤྲི་
ནི་རྣམ་བཅད་ཅེས་གྱི་དབང་ལས་རྟོག་པས་ཐད་ད་པར་སྤྲོད་བཏགས་གྱི་རང་
ཉིད་དངོས་མེད་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་བྱིར་དེ་དབང་པོའི་སྤྲོད་ཡུལ་མིན་
པར་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་རང་མཆོན་མེད་པའི་བྱིར་རང་འཛིན་གྱི་དབང་ཤེས་
བསྐྱེད་པ་མེད་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་འགྲེལ་པར་མཉན་བྱ་དཔེར་སྤོས་དོན།

དེས་ན་སྤྲི་ཡི་ཆོས་རྣམས་ནི། །མངོན་སྲུང་མིན་པར་གྲུབ་པའི་བྱིར།
སྤྲོད་ཡང་གཞོན་པ་ཡོད་མིན་ཞེས། །མཉན་བྱ་སྤོས་པས་བསྟན་པ་ཡིན།།
རྣམ་ཀུན་བཞེད་བྱའི་དངོས་མིན་བྱིར། །གྲུབ་པས་དེ་ལ་བརྟེན་བྱིར་དང།
དེ་ཡི་སྤོབས་གྱིས་གཞོན་པའི་བྱིར། །མཉན་བྱས་དབང་པོའི་སྤྲོད་ཡུལ་བཤད།།

མངོན་སྲུང་གྱིས་བསལ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་སྤྲོ་མེད་ཅེས་བརྗོད་
བས་ཆོག་མོད་དབང་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྲོ་མཉན་བྱ་མིན་ཞེས་བཀོད་པ་
ཅི་ཡིན་ཞེ་ན།

སྤྲོ་མེད་ཅེས་པ་ཙམ་ནི་སྤྱིར་གཏན་མེད་པའམ། ཏྲག་བྲབ་གྱི་སྤྲོ་མེད་
པའམ། དུལ་དུས་འདི་ན་མེད་པ་སོགས་སུ་དོགས་ནས་མངོན་སྲུང་གྱིས་
བསལ་བ་སྟོན་པ་ལ་ཆོག་བརྒྱད་དགོས་པ་ཡིན་ལ། སྤྲོ་གཏན་དུ་མེད་དོ་
ཞེ་ན་ཡང་མཐར་མངོན་སྲུང་དང་འགལ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི་དེ་ཡང་ཉན་ཤེས་
གྱི་དུལ་དུ་ཡོད་པ་ལ་མ་འབྲེལ་བར་མངོན་སྲུང་གྱིས་བསལ་ཞེས་མི་
འཐོབ་པས་མཉན་བྱ་སྟོས་པས་ཆེས་གསལ་པོར་གོ་བ་སྟེད་དེ། ཇི་ལྟར་
ན་སྤྱི་དབང་ཤེས་གྱི་དུལ་མིན་པ་དེས་ན་སྤྱི་ཡི་ཆོས་རྣམས་ནི་མངོན་
སྲུང་གྱི་གཞལ་བྱ་མིན་པར་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་དེ་སྟོང་བའི་ཆོག་དམ་བཅས་
ན་ཡང་གལ་ཏེ་དེ་ལ་རྗེས་དཔག་གིས་གཞོད་པ་ཞིག་ན་རྗེས་དཔག་གིས་
བསལ་བ་འབབ་གྱི་མངོན་སྲུང་གྱི་གཞོད་པ་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་ཏེ། སྤྲོ་ཏྲག་
ཅེས་བརྗོད་པ་ལ་མངོན་སྲུང་གྱིས་བསལ་མི་རུས་པ་བཞིན་ཀོ། །དེས་ན་

མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་བ་གསལ་པོར་རྟོགས་པའི་སྤང་དུ་དབེ་བརྟེན་དུ་
མཉན་བྱ་སྟོས་པས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། མཉན་བྱ་ནི་ཉན་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཁོ་
ནང་ངེས་ཀྱི་སྤྱི་སོགས་ལ་མི་འབྱུང་ལོ།

འོན་མཉན་བྱ་ཞེས་སྟོས་ཀྱང་མཉན་བྱའི་སྤྱི་ལ་གོ་ནས་མངོན་སུམ་
གྱིས་སེལ་མི་རུས་པས་སྤྱི་རང་མཆན་མེད་ཅེས་སྟོས་དགོས་སོ་བེད་
ན། རང་མཆན་ཞེས་སྟོས་ཀྱང་ནམ་པ་ཀྱན་ཏུ་རང་མཆན་བརྟེན་བྱའི་
དངོས་པོ་མིན་པའི་བྱིར་སྤྲས་སྤྱི་བརྟེན་པ་ནི་སྤྱི་ཐམས་ཅད་ལ་མཚུངས་
མོད་ཀྱི་སྤང་བརྟགས་བསེས་ནས་རང་མཆན་བརྟེན་པར་འགོ་བས་ན། སྤྱི་
དེ་ལ་མཉན་བྱའི་ཆོས་མ་བྱུང་ཅེས་བཀག་པས་ཉན་ཤེས་རང་གིས་མངོན་
སུམ་བྱུང་པས་གཞོད་པ་འབབ་ཀྱི་རང་མཆན་མེད་ཅེས་སྟོས་ཀྱང་སྤྱི་མེད་
ཅེས་པ་དང་དོན་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་སྤྱི་རང་མཆན་ནི་སྤྱི་ཡུལ་མིན་ཏེ་
ཉན་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། ཉན་པའི་ཤེས་པས་མངོན་སུམ་དུ་
བྱུང་པས་ན་ཉན་ཤེས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཡི་ཐ་སྙད་འདོག་དགོས་པའི་
བྱིར་དང་། ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་དེ་ཡི་སྟོབས་ཀྱིས་འགལ་བའི་སྟོགས་

དམ་བཅའ་བ་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར་དབང་པོའི་སློན་ས་བརྗོད་པ་མཉམ་བུས་
ནི་དབང་པོའི་སློད་ཡུལ་དམིགས་བསལ་ཏེ་བཟུང་བས་མངོན་སུམ་གྱིས་
བསལ་བ་གསལ་པོར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་གང་ལ་བསལ་བ་བཤད་པ་ལ། རང་རྟེན་ལ་གནོད་བསལ་བ་
ཡིན། རྟེན་མ་གྲུབ་སོགས་ཕྱོགས་སློན་མིན། །དང་པོ་ལ། ཡོངས་གཙོ་
གི་ནི་དགོས་པ་དང་། རྣམ་བཅད་གི་ནི་དགོས་པ་དང་། །དེ་དག་གི་ནི་
མཁུག་བསྐྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་ཚྭ་པ་སྤང་བ་གཉིས། །དང་པོ་
ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་བདག་ཉིད་གིས། །བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པའི་ཆོས་གང་ཡིན།།
ཆོས་དེ་ལྡན་ལ་གནོད་འགྱུར་གྱི། །ཆོས་གཞན་གྱི་ནི་ཆོས་ཅན་མིན།།
གཞན་ཏུ་ཆོས་ཅན་གཞན་ལ་ནི། །གནོད་ཀྱང་འདི་ལ་ཅི་ཞིག་བཀག།
མདོ་ལས་བསལ་བ་བཞི་པོ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། རང་རྟེན་ལ་འོ་ཞེས་པ་
འདི་སློས་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ་བསལ་བས་ཤུགས་ལ་གྲུབ་པོ་བཟུང་
ན། འདིའི་ཡོངས་གཙོ་གི་དགོས་པ་ནི་ཚྭ་པའི་སྐབས་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་
བདག་ཉིད་གིས་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པའི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་ཡི་ཆོས་དེ་དང་

ལྷན་པ་ཡི་རྟེན་ནམ་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་གཞོན་ན་རྟེན་བསལ་བས་བསྐྱབ་བྱ་མི་
 འགྲུབ་པའི་སྦྱོན་དུ་འགྱུར་གྱི་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་ཆོས་མིན་པ་ཆོས་གཞན་
 གྱི་ནི་ཆོས་ཅན་ལ་གཞོན་ཡུང་བསལ་བ་མིན་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་དུ་ཆོས་
 ཅན་གཞན་ལ་ནི་གཞོན་ཡུང་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་འདི་ལ་ཅི་ཞིག་བཀུག་
 པ་འཕམ་བསལ་ཏེ་བསལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་རང་རྟེན་ལ་འོ་
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་རང་གི་རྟེན་ཆོས་ཅན་ལ་བསལ་བ་
 འབབ་ན་ཕྱོགས་མི་འགྲུབ་ཅེས་སོ།

གཉིས་པ་ཅོད་པ་སྤོང་བ།

དོན་འདི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་ཡུང་། །རང་གི་ཆོས་ཅན་སྟོས་པས་ནི།
 ཆོས་ཅན་ལ་ནི་གཞོན་པས་ཡུང་། །གཞོན་འགྱུར་ཞེས་ནི་གྲུབ་དོན་ཏེ།
 རྟེན་ནི་འགལ་བར་གྱུར་པ་ཡིས། །དེ་བརྟེན་པ་ནི་འགལ་བའི་བྱིས།
 གཞན་དུ་དེ་ལྟའི་རྣམ་ཅན་ཆོས། །བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པའི་བྱིས།
 དེ་གཞོན་ཉིད་ཡིན་པར་སེམས་པ། །དེས་ན་རང་གི་ཆོས་ཅན་སྟོས།
 དེ་བསལ་བའི་སྐབས་སུ་སྟོས་ཅི་ལ་དགོས་ཏེ། ཕྱོགས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་

བཤད་པའི་སྐབས་སུ་རང་ཉིད་འདོད་ཅེས་པའི་དོན་གྱིས་བྱ་བ་ཟེན་པའི་
 ཕྱིར་ཉེ་ཆོག་ས་པ་བསྐྱབ་བྱར་མི་བྱེད་པར་ཡན་གར་བ་རེ་རེ་ལ་ཞེས་
 འདོད་མེད་ཅིང་བསྐྱབ་ཆོས་དེའི་རྟེན་ཞིག་ན་དེ་ལ་ཆོས་དེ་འབྱུང་ཐབས་
 མེད་པ་དང་། ཆོས་དེའི་རྟེན་མིན་པ་ནི་དབྱུང་དོན་མེད་དེ་སྐྱེ་མི་ཉག་པ་ལ་
 བྱམ་པ་དབྱུང་མི་དགོས་པ་བཞིན་ཡིན་པས་ཆོག་འདི་རྣམ་བཅད་མེད་
 པར་འབྱུར་རོ་ཞེ་ན། རང་གི་འདོད་ཡུལ་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་དོན་འདི་
 ཕྱོགས་གྱི་མཆོན་ཉིད་བཤད་པ་ཉིད་གྱིས་རྟོགས་མོད་ཀྱང་རང་གི་རྟེན་
 རམ་ཆོས་ཅན་ཞེས་འདིར་ཡང་སྟོས་པ་ས་ནི་སྐབས་དེའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་དུ་
 གྱུར་པ་ཆོས་ཅན་ལ་ནི་གཞོད་པས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པར་འབྱུར་
 རོ་ཞེས་ནི་བྱུང་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཞོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་རྟེན་ཆོས་
 ཅན་ནི་བྱུང་བ་ལ་འགྲུལ་བར་གྱུར་པ་ཡིས་དེ་ལ་ངེས་པར་བརྟེན་དགོས་
 པ་ཡི་ཆོས་བྱུང་བ་ནི་འགྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཞན་དུ་རང་རྟེན་ཞེས་མ་སྐྱས་ན་ཆོལ་བས་འདོད་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་
 དེ་ལྟའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་དེ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་

གནས་སྐབས་ལག་ལ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱབ་ཆོས་དེ་ལ་གནོད་པ་ཉིད་ཡིན་པར་
 སེམས་པ་དེས་ན་རང་གི་ཆོས་ཅན་ཞེས་དམ་བཅའི་སྐྱོན་སྐྱོན་པའི་
 སྐབས་སུ་འདྲ་སྒྲིབ་སོ། །འདི་སྐབས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཁོ་ནའི་དོན་ཏེ་བསྐྱབ་
 ཆོས་ཁོ་ན་ལ་གནོད་པ་ལས་ཆོས་ཅན་ལ་གནོད་ཀྱང་སྐྱོན་མིན་ནམ་
 སྐྱམ་པ་གཙོ་བོའི་དོན་དུ་རང་རྟེན་ཞེས་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་ལ། གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་དཔེ་
 བརྗོད་བཅས། །ཆོག་འདིས་དེ་འདྲའི་དོགས་པ་སེལ། །དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་
 བའོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་གཞན་འདོད་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ།

འདི་ཡང་དོན་གྱིས་གྲུབ་མིན་ནམ། །བདེན་ཏེ་ལག་ལ་ཞིག་ཆོས་ཅན་ནི།

འབའ་ཞིག་བཀག་པ་ལ་ཡང་ནི། །སྐྱོན་དང་ལྡན་པར་ཁས་ལེན་ཏོ།

དཔེར་ན་མཁའ་སོགས་གཞན་དག་གིས། །སྐྱོན་མེད་རང་བཞིན་སྐྱེད་མེད་མིན།

ཅིག་ཅར་སྐྱ་སོགས་⁽²⁴⁾ རྒྱ་མིན་ཕྱིར། །ཞེས་བཤད་པ་ལ་སུན་འབྲེན་པ།

དེ་བཞིན་མཁའ་སོགས་ཆོས་ཅན་གྱི། །དོ་བོའང་དངོས་མེད་ཅེས་བརྗོད་བཞིན།

(24) རྒྱ་བང་དཔེ་རིང་། ༡༥༡༡-༡༡ །སྐྱ་སོགས།

དེ་འབྲེལ་རང་རྟེན་ཞེས་ཡོངས་གཙོ་དུ་ངེས་གཟུང་མི་དགོས་ཏེ། ཆོག་པ་
 དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པར་བྱུང་བས་ན་ཆོས་ཅན་ལ་གཞོན་ན་བསྐྱབ་ཆོས་
 ལ་གཞོན་པ་འདི་ཡང་དོན་གྱིས་བྱུང་བ་མིན་ནམ་ཞེས། བདེན་ཏེ་ཞོལ་བ་
 མཁས་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱང་གཞན་མི་མཁས་པ་འདི་ལོག་པར་རྟོག་པ་
 དགག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ། ཞོལ་བ་འགྲུལ་ཞིག་དག་འདོད་ཡུལ་གྱི་ཆོས་
 དེས་བྱུང་པར་དུ་མ་བྱས་ཀྱང་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ནི་འབའ་ཞིག་པའམ་ཡིན་
 གར་བ་བཀུག་པ་ལ་ཡང་ནི་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོན་པའི་སྒྲིན་དྲང་
 ལྟར་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡོད་པ་ཡིན་པར་བྱུང་ཏོ།།

དེ་གང་ཞེས། དཔེར་ན་བྱེ་བྲག་པ་སོགས་སྐྱ་དང་ནམ་མཁའ་སོགས་
 ཏྲག་པའི་རྩས་སུ་འདོད་པ་ལ་སངས་རྒྱས་པས་བརྗོད་པ། ནམ་མཁའ་
 སོགས་ཆོས་ཅན། ལྟན་ཅིག་བྱེད་ཆེན་གཞན་དྲག་གིས་སྒྲིན་མེད་པའི་རང་
 བཞིན་སྒྲིད་དུ་མེད་པ་མིན་པར་ཐལ། ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་
 མིན་པའི་བྱིར། ཞེས་བཤད་པ་ལ་བྱེ་བྲག་པ་སོགས་ཀྱིས་གཏན་ཆོག་པ་དེ་
 ལྟར་འབྱེན་པ་ན་གཏན་ཆོག་པ་དེས་སྒྲིན་མེད་སྒྲིད་དུ་མེད་པའི་ཏྲག་པ་སུན་

འབྲིན་པ་དེ་བཞིན། མཁའ་སོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་འང་དངོས་པོ་མེད་
པར་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཅན་བཀག་པར་འགྱུར་ལ། ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་ན་
བསྐྱབ་ཆོས་མི་འགྲུབ་པས་གཏན་ཆིགས་དེ་ཆོས་ཅན་འགོག་པའི་འགལ་
བར་འགྱུར་བའི་སྒྲིན་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་གཞན་འདོད་མི་འཐད་པ།

དེ་ལྟར་འདོད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ། །གནོད་པ་འགའ་ཡང་མེད་པ་ཉིད།

སུན་འབྲིན་སྤྱོད་པའི་ཞེ་འདོད་དེ་ལྟར་མི་འཐད་དེ། ནང་པ་སངས་རྒྱས་
པས་དངོས་གྱུར་གྱི་ནམ་མཁའ་འགོག་ཅིང་ཐོགས་རེག་སོགས་མེད་པར་
དགག་པ་ཅམ་དུ་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་དངོས་མེད་ལ་
སྒྲིན་མེད་སྐྱེད་དུ་མེད་པའི་ཆོས་དེ་གྲུབ་པས་ན། བསྐྱབ་ཆོས་དེའི་རང་ཉིད་
ཉགས་ཀྱིས་བསལ་བ་མེད་པས་ན་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་འགྲུབ་པ་ལ་གནོད་
པ་འགའ་ཡང་མེད་པ་ཉིད་དེ། ཉག་པས་བསྐྱེད་ན་ཅིག་ཅར་སྐྱེད་རིགས་པ་
ལ་དེ་མི་བསྐྱེད་པར་ཆད་མས་གྲུབ་ཅིང་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་དང་ཆོགས་
ནས་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་ན་སྒྲིན་མེད་པའི་བྱེད་པར་ཡོད་དགོས་པས་ན་ཉག་

པ་ནི་རྒྱ་མིན་པར་བསྐྱབས་པ་ཡིན་པས་བསྐྱབ་བྱའི་རྟེན་བཀག་པ་མེད་
 ཏོ། །མེད་ཀྱང་ཞེ་འདོད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་རྟག་པ་བཀག་པས་གཞོད་སྟམ་པ་ནི་
 སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་མ་ཡིན་པ་གཞན་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཁེགས་པས་
 འདིར་གཞོད་སྟམ་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ། ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་རྟག་པའི་
 རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བརྗོད་པ་ན། སྐྱ་རྟག་པ་ཆོས། ཆོས་ཅན་ནམ་
 མཁའ་འདོད་པ་ལྟ་བུ་སྐབས་དེའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་དུ་འབྲེལ་གྱི་སྡོན་
 མེད་པའི་བྱད་པར་སྐྱེད་དུ་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་ནི་རྟག་དངོས་དེ་མ་ཡིན་
 པས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་ཆོས་རང་དང་མ་འབྲེལ་བ་ནི་དེ་ལ་སྟོས་ནས་ཆོས་
 ཅན་ཡན་གར་བ་ཡིན་ཏེ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་དོ།

ཡང་ན་གཏན་ཆིགས་དེས་གཤམ་ཏེ་ནམ་མཁའ་རྒྱ་ཡིན་ན་ལྟན་ཅིག་
 བྱེད་པས་བྱད་པར་བྱར་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཅིག་ཅར་མི་བསྐྱེད་པའི་
 བྱིར། ཞེས་པ་དེས་རྒྱ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པར་གྲུབ་པ་འཕངས་པ་ཡིན་ལ།
 དེའི་ཆེ་དངོས་གྱུར་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན་དུ་འགྲོ་བས་རང་རྟེན་བཀག་
 པ་མེད་ལ་རྟག་པར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་བཀག་པ་ཉིད་དོ། །འོན་ཀྱང་རྒྱན་

སོགས་ལས་འདི་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་དངོས་སུ་ཐལ་བ་མིན་ཡང་དོན་
 གྱིས་ཐལ་བ་འཕེན་པ་དང་འབྲ་བར་སོང་བ་ཡིན་གྱི་སྐབ་པ་མིན་ཏེ། རྒྱ་
 ཡིན་པར་པ་རོལ་གྱིས་ཁས་སྒྲངས་པ་གཞིར་བྱས་ནས་རྒྱ་ལ་རིམ་དང་
 ཅིག་ཅར་གྱི་འབྲས་བུ་བྱེད་པ་ལས་གཞན་མེད་པས་ཅིག་ཅར་མི་བྱེད་པའི་
 ཏྲགས་ཆད་མས་བྱུབ་པས་ན་རིམ་ཅན་དུ་བྱེད་པ་ཤུགས་ལ་བྱུབ་པ་དང་།
 སྡོན་མེད་པའི་བྱེད་པར་བྱར་མེད་པ་ཏྲགས་དེས་བྱུབ་པས་བྱེད་པར་བྱར་
 ཡོད་ཤུགས་ལ་བྱུབ་པ་ལྟར་འབྱུར་ཏེ་འོས་མེད་གྱི་རིགས་པས་སོ། །དེ་
 ཡང་ནམ་མཁའ་སོགས་ཏྲག་པ་རྒྱར་ཁས་ལེན་པ་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པས་
 གཞོད་པ་སྐབ་པ་ན་སྐབས་གྱི་རང་རྟེན་ལ་གཞོད་པ་མེད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་
 གྱི་གཏན་ཆོགས་དེས་ནམ་མཁའ་མི་ཏྲག་པའི་དངོས་པོར་སྐབ་པ་ནི་མ་
 ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཆོག་འདིས་དེ་འདྲའི་དོགས་པ་སེལ།

འདིས་ནི་གཉིས་ཀ་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད། །ཡིན་ན་ཆོས་ཅན་ལ་གཞོད་གང་།།

བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་འགོག་པས། །དེ་ལ་གཞོད་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན།།

དེ་ལྟ་ཉིད་དུ་ཆོས་ཅན་ཡང་། །བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་ཕྱིར་འབའ་ཞིག་མིན།།

རང་རྟེན་ལའོ་ཞེས་པའི་ཆོག་འདི་ས་ནི་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་
ཆོག་ས་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་ཅན་ལ་གཞོད་པ་གང་
དེས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱང་འགོག་པས་ན། ཆོས་ཅན་ལ་
གཞོད་པས་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ལ་གཞོད་དོ་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་ཆོས་
དེ་ཡིས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་ཆོས་ཅན་ཡང་བསྐྱབ་པར་བྱ་
བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གང་རུང་ལ་གཞོད་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་མི་འབྱུང་གི་ཡན་
གར་བ་བསྐྱབ་བྱ་མིན་ནོ། །དེས་ན་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་ཆོས་དང་འབྲེལ་བ་
མེད་པའི་ཆོས་ཅན་ཡན་གར་བའམ་འབའ་ཞིག་པ་ནི་འདིའི་རྟེན་མིན་པས་
དེ་ལ་གཞོད་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་འདི་ལ་གཞོད་པ་མིན་ཞེས་ངེས་པར་བརྩམས་
ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ཚེད་སྤོང་ནི།

གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་འདིར་གཞོད། །ཅིག་ཅར་སྐྱ་སོགས་རྒྱ་མིན་ཕྱིར།།
བདེ་སོགས་གཞན་གྱིས་སྤྱེད་རུས་མིན། །ཁ་ཡིན་ཞེས་བྱ་སྤྲུལ་བ་ཞིན།།

གཤམ་ཏེ་འདི་ལ་གཏན་ཚིགས་ནི། །ངེས་ན་འགཤམ་བར་འགྱུར་བ་ཉིད།
 རིམ་བཞིན་བྱེད་དང་མི་རྟག་ཉིད། །འགཤམ་བ་མེད་ཕྱིར་མི་མ་བྱུན་ཕྱོགས།
 ལྟོག་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་ན། །འདི་ནི་ལྟག་ལྟན་བྱུང་བར་འདོད།

གཤམ་ཏེ་མཁའ་སོགས་དངོས་མེད་དུ་རྟགས་དེས་སྐྱབ་བར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་
 ལྟ་སངས་རྒྱས་པས་གངས་ཅན་པ་ལ་བཀོད་པའི་སྐྱོར་བ་འདིར་ཚོས་ཅན་
 འགོག་པར་ཐལ་བའི་གཞོན་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། རི་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་
 པས་གངས་ཅན་པ་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་མིན་པའི་ཕྱིར་
 བདེ་སྐྱག་ལ་སོགས་པ་གཙོ་བོ་ནི་གཞན་གྱིས་སྐྱེད་ལྷན་མིན་པ་མ་ཡིན་
 ཞེས་བྱ་བ་ཡང་སྐྱེ་མ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་མེད་པར་བསྐྱབ་པར་འགྱུར་ལ།
 དེ་ལྟར་བདེ་སོགས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་དངོས་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་
 དངོས་མེད་ནི་རིམ་བཞིན་བྱེད་པའི་རྒྱར་མི་རུང་བས་ཚོས་ཅན་བཀག་
 པའི་འགཤམ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཙོ་བོ་རྟག་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཁོ་
 ལ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དེ་གཞན་གྱིས་བྱུང་བར་བྱར་མེད་པའི་རྟག་པ་མིན་
 ཞེས་གངས་ཅན་པའི་ཞེ་འདོད་ལ་གཞོན་པ་སྐྱབ་པ་ཡིན་གྱི་འུགས་གྱིས་

མི་ཏྲག་པ་ཉིད་དུ་སྐྱབ་འདོད་མེད་པས་རང་རྟེན་ཆོས་ཅན་བཀའ་པར་མི་
འགྱུར་ཏེ་སྔ་མ་དག་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ།།

འོན་ཏེ་མི་ཏྲག་པ་སྐྱབ་པ་ལྟར་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཆོས་ཅན་བདེ་
སོགས་དངོས་མེད་དུ་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཤམ་ཏེ་བསྐྱབ་བྱ་མི་ཏྲག་པ་འདི་
ལ་གཏུན་ཆིགས་ཅིག་ཅར་རྒྱ་མིན་པ་འདི་ནི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ངེས་པ་ཞིག་ན།
སངས་རྒྱས་པའི་གཏུན་ཆིགས་ངེས་ཆོས་ཅན་དངོས་པོར་གྱུར་པ་བཀའ་
པར་ཁས་སྒྲངས་ནས་བསྐྱབ་ཆོས་མི་ཏྲག་པ་ཡང་བསྐྱབ་པ་ཞིག་ན་འགྲུལ་
བར་འགྱུར་བ་ཉིད་དེ། དངོས་པོ་མིན་པ་ལ་མི་ཏྲག་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་མི་ཏྲག་
པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཅན་བཀའ་པར་འགྱུར་ན་ཡང་། དེ་འབྲེལ་འགྲུལ་
བ་སྐྱབ་པའི་གཏུན་ཆིགས་སྤིད་པ་མ་ཡིན་པས་ཏྲགས་འདིས་ཆོས་ཅན་
དངོས་མེད་དུ་འགོག་པའི་ལུགས་ལྟར་ན་འདི་མི་ཏྲག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ངེས་
པར་ཁས་མ་སྒྲངས་ཏེ། སྐྱས་ཆོས་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཏྲགས་ཀྱིས་
ལུགས་བསྟན་རིམ་བཞིན་བྱེད་པ་དྲང་བསྐྱབ་ཆོས་མི་ཏྲག་པ་ཉིད་འགྲུལ་
བ་མེད་པའི་སྤྱིར་དེ་ཅན་ལ་བསམས་ནས་རྗེས་འགོ་དང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་

གྲུབ་ཏུ་ཚུགས་མྱོ་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྷོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་ན་འདི་ནི་
ལྷག་ལྷན་གྱི་ཁྱད་པར་ཏེ་བྱེ་བྲག་ཞིག་ཏུ་འདོད་ཀྱི་མི་རྟག་པ་སྐྱབ་པ་ལ་ཚུལ་
གསུམ་ཆང་བའི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་མིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་ན། གཙོ་བོ་ལས་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། རྒྱུན་གྱིས་ཁྱད་པར་
བྱར་ཡོད་པའི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། ཅིག་ཅར་སྐྱ་སོགས་མི་བསྐྱེད་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་ན་རྟགས་དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཆད་མས་གྲུབ་ལ། མ་ཐུན་
ཕྱོགས་ས་བོན་སོགས་ཀྱི་སྐྱེད་དུ་ཅིག་ཅར་མི་བསྐྱེད་པ་རྗེས་སུ་འགོ་བར་
མཐོང་ཡང་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་རྟག་པ་ལ་འང་ཅིག་ཅར་སྐྱ་སོགས་མི་བསྐྱེད་
པའི་རྟགས་དེ་ཞུགས་པས་ལྷོག་ཁྱབ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་སུ་
ཅིག་ཅར་མི་བསྐྱེད་ན་ཡང་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ་རིམ་དང་ཅིག་
ཅར་གཉིས་ཀར་མི་བསྐྱེད་པ་ཡོད་པས་སོ་སྙམ་དུ་རྟགས་ཀྱི་ཅིག་ཅར་མི་
བསྐྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་སྐྱེད་པར་ངས་པ་མིན་ནོ།།

དེས་ན་རྟགས་འདིས་ས་རོལ་གྱིས་གཙོ་བོ་སོགས་རྒྱུར་འདོད་ཅིང་
དེ་ཡང་རྟག་པར་འདོད་པ་ལ་ཆད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞོད་པ་སྐྱབ་ཀྱི་

རང་ཉིད་ཀྱིས་དེ་རྒྱུར་ཁས་ལེན་པ་ནས་ཡང་མིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་དངོས་པོ་
མེད་ཀྱང་སྒྲ་དོན་ཅུ་མ་གྱི་ཆོས་ཅན་དེ་སྐབས་འདིའི་བསྐྱབ་བྱའི་རྟེན་ཡིན་
ཞིང་དེ་བཀག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཆིགས་ལ་སྒྲོན་གང་ཡང་མེད་དོ།

སྐབས་འདིར་རྒྱ་འགྲེལ་རྣམས་སུ་མདོར་བསྡུས་ལས་མ་གསུངས་
ལ་བོད་འགྲེལ་རྣམས་སུ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཆོགས་བཤད་ཀྱང་འདི་ནི་འཆད་
ཚུལ་གཞན་དང་མི་མཐུན་པ་ཁོ་ནར་ཡོད་ཀྱང་འདི་བཞིན་བྱས་ན་གོ་བ་
བདེ་ཟླ་ཀྱང་ཉིད་བྱས་ཀྱི་གཞན་དུ་འོས་སྤྱི་ཅུ་ལས་དབྱིས་ཕྱིན་པར་
རྟོགས་དཀའ་བས་སྒྲོ་ལྟར་རྣམས་ཀྱིས་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་ལ་བྱུང་བར་གྱི་
གནད་ལ་ངས་པ་རྟེན་པར་གྱིས་ཞིག

གསུམ་པ་མཐུག་བསྡུ།

གང་ཕྱིར་རང་ཉིད་འདོད་པའི་ཆོས། །བསྐྱབ་བྱའི་ཕྱིར་དེ་རྟེན་ནི།
གཞོད་ཡིན་འབའ་ཞིག་པ་ཉིད་དམ། །གཞན་རྟེན་ལ་མིན་ཞེས་བསྟན་ཏོ།
རང་ཉིད་སྒྲ་ཡིས་ཆོས་གཞན་ལ། །གཞོད་པས་གཞོད་མིན་ཞེས་བསྟན་པ།
དེ་བཞིན་རང་གི་ཆོས་ཅན་གྱིས། །ཆོས་ཅན་གཞན་ལ་ཡང་ཞེས་བརྗོད།

གྲང་ཕྱིར་ཁོ་ལ་བ་རུང་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཆོས་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་དེ་
 ཕྱིར་དེ་ཡི་རྟོན་ཆོས་ཅན་ལ་ནི་གཞོད་པ་ན་དམ་བཅའི་སྐྱོན་ཡིན་ཏེ། རང་
 རྟོན་མིན་པའི་ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་ཉིད་དུ་མ་བསྐྱབ་ཆོས་གཞན་གྱི་རྟོན་
 ལ་གཞོད་མི་གཞོད་དབྱུང་དགོས་པ་མིན་ཞེས་རང་རྟོན་གྱི་ཆོག་འདིས་
 བསྐྱབ་ཏོ།

དཔེར་ན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དུ་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་སྐྱ་སྟོས་པ་ཡིས་
 ཁོ་ལ་བ་རང་གིས་མི་འདོད་པའི་ཆོས་གཞན་ལ་གཞོད་པས་ཕྱོགས་ལ་
 གཞོད་པ་མིན་ཞེས་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་བསལ་བའི་སྐབས་སུ་འང་
 རང་གི་ཆོས་ཅན་ཞེས་སྟོས་པའི་སྐའི་བྱར་གྱིས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་
 རྟོན་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཅན་གཞན་ལ་གཞོད་ན་ཡང་བསལ་བ་མིན་ཞེས་
 སུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་བྱུང་པར་ཅན་མ་བྱུང་བ་སོགས་ཕྱོགས་ལ་བསལ་བའི་སྐྱོན་
 མིན་པར་བསྐྱབ་པ་ནི།

སྐབ་བྱེད་སྐྱོན་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། ཕྱོགས་ཉིད་ལ་ནི་གཞོད་འགྱུར་བ།

དེ་ལྟ་ན་ཡང་དམ་བཅའ་བ། །ཅམ་དང་འབྲེལ་བ་ཕྱོགས་སྒྲིལ་ཡིན།།
ཡན་ལག་ཕྱི་མ་ལ་སྟོས་སྒྲིལ། །གང་ཡིན་དེ་ནི་དེ་ཉིད་དང་།།
རྗེས་འབྲེལ་ཞེས་བཤད་དེ་ཡི་ཕྱིར། །:རྟོན་སོགས་⁽²⁵⁾མ་གྲུབ་ཕྱོགས་སྒྲིལ་མིན།།
བྱེ་བྲག་པས་སངས་རྒྱས་པ་ལ་བདག་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་བར་དམ་བཅས་
པ་ན་སངས་རྒྱས་པའི་དོར་བྱུང་བར་ཅན་ནམ་རྟོན་བདག་མ་གྲུབ་པ་དང་།
སངས་རྒྱས་པས་གངས་ཅན་པ་ལ་སྒྲིལ་མི་རྟོག་པར་སྒྲིལ་ན་གངས་ཅན་པའི་
དོར་སྒྲིལ་གྲུབ་ཀྱང་དེའི་བྱུང་བར་གྱི་ཆོས་སུ་བཀོད་པ་འཛིག་པ་མ་གྲུབ་པ་
དང་། བྱེ་བྲག་པས་བདག་འཕྲོད་པ་འདུ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ན་སངས་
རྒྱས་པ་ལ་བྱུང་བར་ཅན་དང་བྱུང་བར་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་འདི་
ནམས་ཀྱང་ཕྱོགས་སྒྲིལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགའ་བྱེད་བདག་པོས་བཤད་ཀྱང་
ཀུན་བརྟུས་སུ་དེ་ལྟར་མ་བཤད་པ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུ་ཕྱོགས་
སྒྲིལ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་བྱེད་གཏན་ཆིགས་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིལ་
ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཉིད་འབྲུབ་པ་ལ་ནི་གནོད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་

(25) ལྟར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༥༡༣-༡༤ །རྟོན་ཕྱོགས། །

སྟོགས་དེ་འབྲུག་མི་རྒྱུ་པས་ཡང་དག་མིན་པ་དེ་ལྟ་བུར་སྐབས་དེར་
 མོང་བ་ཡིན་ན་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་ལ་མི་ལྟོས་པར་དུ་མ་བཅའ་བ་ཅ་མ་དང་
 འབྲེལ་བ་ཁོ་ན་སྟོགས་རང་གི་སྟོན་ཡིན་གྱི་ཡན་ལག་ཕྱི་མ་སྐྱབ་བྱེད་
 ལ་ལྟོས་པའི་སྟོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྐྱབ་བྱེད་དེ་ཉིད་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་
 པའི་སྟོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ཉིན་ཆོས་ཅན་
 དང་། སྟོགས་པའི་སྐྱུ་བྱེད་ཆོས་དང་གཉིས་ཀ་ཆོལ་བའི་ངོར་མ་གྲུབ་པ་
 ཅ་མ་ནི་སྟོགས་གྱི་སྟོན་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱ་མི་རྟག་སྟེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་ན་སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྤང་ཡིན་པས་རྟགས་དེས་
 སྐབས་དེར་སྐྱ་མི་རྟག་པར་དམ་བཅས་པ་དེ་མི་འབྲུག་པས་དམ་བཅའ་ལ་
 གཞོད་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་དམ་བཅའ་རང་ལ་སྟོན་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་
 སྐྱ་རྟག་པར་དམ་བཅས་ནའང་བསལ་བ་ཇི་ལྟར་འབབ་སྟམ་ན། སྐྱ་རྟག་པ་
 ནི་སངས་རྒྱུ་པའི་ངོར་མ་གྲུབ་པ་ཅ་མ་གྱིས་བསལ་བ་མིན་ཡང་དངོས་
 ལྟོབས་གྱི་རིགས་པས་ངེས་པ་དག་གི་ངོར་མ་གྲུབ་པ་དང་། མ་གྲུབ་པ་
 བཞིན་དུ་དངོས་པོའི་སྟོབས་གྱིས་བསལ་བའང་ཡིན་ནོ། །རིགས་པས་མ་

ངེས་པའི་བར་དུ་བསལ་བ་མེད་དེ་དཔག་གཞིར་བྱུང་ངོ།།

དེ་བཞིན་དུ་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པ་ལའང་ཞེས་པར་བྱའོ། །འོ་ན་
བདག་ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དམ་བཅས་པ་ན་
བདག་ཆོད་མས་མ་གྲུབ་པས་དེ་ལའང་རྗེས་དཔག་གིས་བསལ་བ་འཇུག་
གོ་སྟུམ་ན། བདག་གི་སྤྲོད་ཅམ་ནི་སུ་ལའང་གྲུབ་པས་དེ་སྤྲུམ་པ་ཅམ་
གྱིས་བསལ་བའི་དོན་མེད་ལ། དེའི་ཁྱད་པར་ཉག་པ་དང་བྱེད་པོ་དང་ཁྱབ་
པ་སོགས་སུ་དམ་བཅས་པ་དེ་ཆོད་མས་བསལ་བའི་ཅིང་དགག་པའམ་
སྤྱབ་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཆོག་ལ་འགོ་དཔག་ཉག་པ་དེས་རྒྱས་ལུལ་མིན་
པས་བསལ་བ་ཡིན་ནོ།།

འོ་ན་ཡང་བྱེད་པ་སོགས་རང་གི་ངོར་བསལ་བ་མེད་པས་ན་དེ་དག་
གིས་ནང་པའི་ངོར་སྤྱབ་བྱེད་འགོ་དཔག་པའི་ཆོད་མ་བཅས་པ་ཅམ་གྱིས་སྤྲོད་
དུ་གྱུར་པ་མིན་ཡང་སྤྱབ་བྱེད་བཀོད་པ་ན་ཚུལ་གསུམ་ཆོད་པ་མི་སྲིད་
པས་དེའི་སྤྲོད་བཟོད་པར་བྱ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་སྤྲོད་མི་ཉག་པར་ཆོད་
མས་གྲུབ་ཟིན་པ་སྤྲོད་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ལྟ་བུས་གྲངས་ཅན་པའི་

དོར་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ན་གངས་ཅན་པའི་ཆོད་
མས་བྱབ་བསལ་མེད་དེ། ཞེན་དོར་རྟག་པ་བྱབ་པ་དེ་ནི་ཆོད་མས་བྱབ་པ་
མ་ཡིན་ལ་སངས་རྒྱས་པ་བཞིན་དུ་ཆོད་མས་བསལ་བའང་མེད་པས་དེ་
ལ་བྱས་པས་གསར་དུ་སྐྱབ་པའི་བྱས་པ་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་
བྱབ་བསལ་གཉིས་ཀ་ཆོད་མས་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་ཞེན་པས་དམ་བཅའ་བ་
ཅམ་ལ་བྱབ་བསལ་གྱི་དོན་མེད་དོ།

གཉིས་པ་བསལ་བའི་དཔེས་མཆོན་ཚུལ་ལ། མདོ་ལས་གཞན་
གསུམ་ཞར་ལ་བསྟན། །འདིར་ནི་དེ་ལས་གཅིག་བཤད་པའོ། །དང་པོ།
:འདིས་བསྐྱབ་⁽²⁶⁾ཡན་ལག་གྱུར་པ་ཡི། །ཆོས་ཅན་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར་དང།
ཆོས་ཅན་རང་གི་ངོ་བོ་ལ། །གཞོད་པ་དག་ནི་བསྟན་པ་ཡིན།

ཀུན་བརྟས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་བསལ་བ་བཞི་པའི་དཔེར། སྐྱ་མཉན་དུ་མི་
རུང། བྱམ་པ་རྟག་ ཆོད་མས་གཞལ་བུའི་དོན་སྐྱབ་པར་མི་བྱེད། རི་བོང་
ཅན་ལྷ་བ་མིན་ཞེས་པའི་དཔེ་བཞི་པོ་བཤད་དེ། དེ་དག་ནི་ཆོས་ཀྱི་རང་གི་

(26) རྒྱར་བང་དཔེ་རིང་། ༡༥༡མ-༡། །འདི་བསྐྱབ། །

ངོ་བོ་བསལ་བའི་སྒྲོ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཆོས་
 གྱི་ངོ་བོ་བསལ་བའི་དཔེ་བཞི་པོ་འདིས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་
 གྱུར་པ་ཡི་ཞེས་ཆོག་སྟེ་དོན་བསྟན་བྱ་ཡིན་ལ།

དེ་དག་གི་ཆ་ཤས་བྱང་ག་ཞེས་བྱང་ཆོས་ཀྱི་ཆ་ནས་འགལ་བར་
 གྱུར་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱང་པར་ལ་གཞི་དཔ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར་
 ལ་གཞི་དཔ་དང་། ཆོས་ཅན་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གཞི་དཔ་པ་ཡི་དམ་བཅའ་
 སྒྲོན་ཅན་གསུམ་པོ་དྲག་ནི་ཞེས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་བར།
 བྱེད་པས་འདིས་ནི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་རང་གི་ངོ་བོ་བསལ་
 བ་ཡང་མཆོན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་དཔེར་ན་ཡན་ལག་ཅན་
 ནི་ཡན་ལག་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། སྤང་མཐོ་དམན་གྱི་བྱེ་བྲག་མ་
 བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ།

ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་དག་ནི་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། མདོན་སུམ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་
 ཏན་གྱི་རྗེས་དག་རྗེས་དང་རྗེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་

པོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་འདིར་ནི་དེ་ལས་གཅིག་བཤད་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར་
སེལ་དཔེ་བཟོད། །དེ་ཡིས་གཞན་ཡང་རྟོགས་བྱར་གདམས། །དང་པོ་ལ།
དགོས་པ་དང་འབྲེལ་དམ་བཅས་བཟོད། །བསལ་བ་དངོས་ཀྱི་ཚུལ་བཤད་
པའོ། །དང་པོ།

དེ་ལ་དོན་ནི་བསྟན་པ་ཡི། །དོན་དུ་དཔེ་ནི་ཕྱོགས་ཅམ་བཟོད།།

གཞོད་པ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྐབས་འདིར་ཆོས་ཅན་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་བྱང་
པར་བསལ་བའི་དོན་ནི་ཕྱོགས་ཀྱིས་མཆོན་ཞིང་བསྟན་པ་ཡི་དོན་དུ་བྱེ་
བྲག་པའི་ཞེ་འདོད་ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར་ལ་གཞོད་པའི་དཔེ་ནི་ཕྱོགས་ཅམ་
བཟོད་པར་བྱའོ་ཞེས་དམ་བཅས་ནས།

གཉིས་པ་བསལ་བ་དངོས་ཀྱི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། བསལ་བྱ་ཞེ་འདོད་
ངོས་བཟུང་ཞིང་། །དེ་ལ་རྟོགས་ཀྱིས་གཞོད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ།

ལྷན་དོན་རྫས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཅན། །མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་གཞན་ཡོད་ཡིན།།

མ་མཐོང་བྱང་པར་ཅན་མིན་ལ། །དམ་བཅས་བཤད་གོས་པ་མེད།།

མ་མཐོང་བ་ལ་འབྲས་མེད་པ། །མཐོང་ནས་⁽²⁷⁾ཡན་ལག་ཅན་སྦྱབ་འདོད།

བྱད་པར་ཅན་མིན་གཞན་ཡོད་ནི། །སྦྱབ་ན་བྱུང་བ་སྦྱབ་པ་ཉིད།

ཡན་ལག་དག་ལས་གཞན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་མེད་དེ། སྒང་དམའ་བའི་
བྱད་པར་མི་འཛིན་པའི་བྱེད། ཞེས་པ་འདི་ཆོས་ཀྱི་བྱད་པར་ལ་གཞོད་
པའི་དབེ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་ཡན་ལག་ཅན་ཡན་ལག་ལས་གཞན་མིན་
ཞེས་འགོད་ནའང་ཆོས་ཅན་ཀྱི་བྱད་པར་འགོག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་
གཞན་ཅམ་འགོག་པ་མིན་ཀྱི་དེའི་བྱད་པར་ལྗེད་སོགས་འགོག་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་པ་དག་གིས་མཐོང་མི་མཐོང་སྐྱབ་མི་སྐྱབ་སོགས་
ཀྱི་བྱད་ཡོད་པས་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་རྗེས་སྐྱབ་དུ་འདོད་ལ།
ཡན་ལག་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལས་གཞན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་མེད་དེ། སྒང་
དམའ་བའི་བྱད་པར་མི་འཛིན་པའི་བྱེད། ཞེས་བཟོད་པའི་ཆེ་ན་ཡན་
ལག་ལས་གཞན་པ་དེ་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལྗེད་སོགས་གཞན་གསུམ་ཆོས་
དེའི་བྱད་པར་དུ་དམ་བཅས་པས་དེ་འབྲེལ་བྱད་པར་ལ་རྟགས་འདིས་

(27) ལྷན་ཐང་དཔེ་ཅིང་། ༡༥༡མ-༩། རྩམས་པ།

གཞོན་པ་ཡིན་ནོ།

ཡང་ན། ཡན་ལག་ཅན་ཆོས་ཅན། གཞན་དུ་མེད་དེ་ཞེས་ལོན་ཀྱང་
 འབྲེལ། དེ་ཡང་ཉག་ས་དེས་བྱེ་བྲག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོན་པ་ཡིན་ཞིང་
 གང་ལ་གཞོན་ཞེས་དུ་བྱེ་ན་ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར་ལ་གཞོན་པ་ཡིན་ནོ། རི་
 ལྟར་ན་བྱེ་བྲག་པས་འབྱུང་བཞིའི་རྩལ་སྤ་རབ་སྤང་པའི་ཆེ་རིགས་མི་
 མ་སྤུན་རྣམས་སྤང་ན་ལྟན་པ་ཅན་སྦྱིད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྗེས་མི་རྩོམ་
 ལ། རིགས་མ་སྤུན་རྣམས་སྤང་པའི་ཆེ་ཐོག་མར་ལྟན་པ་དོན་གཞན་སྦྱེ།
 དེའི་འོག་དུ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྗེས་ལོགས་སུ་སྦྱེ། ལྷང་མཐའ་རྩལ་སྤ་
 རབ་གཉིས་སྤང་པ་ན་ཡན་ལག་ཅན་དང་པོ་སྦྱེ་ལ། དེ་ཡན་ལག་ཅན་ཡིན་
 ཡང་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་མིན་ཏེ། ད་དུང་རྩལ་སྤུན་ཞེས་པའི་མིང་ཐོབ་
 བོ། །རྩལ་སྤུན་མང་དུ་སྤང་པའམ་ཡན་ལག་ཅན་དང་པོ་སོགས་ཡན་ལག་
 ཅན་གཞན་དུ་མས་བསྦྱིད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་སྤྱང་དུ་རུང་བ་ནི་མངོན་
 སུམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པས་དེ་ལ་རགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཡན་ལག་
 དང་ཡན་ལག་ཅན་གཉིས་ཀ་དོན་བྱུག་ལས་རྗེས་ཁོ་ན་སྟེ་གཞན་ལྔས་

རྩ་ས་ཚུལ་མི་རྒྱས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རྩལ་སྤྱོད་རབ་ནི་ཡན་ལག་ཁོ་ན་ཡིན་
 བའི་ཐུངོ། །ཡན་ལག་ཅན་དང་སོ་དང་རགས་པ་གཉིས་ནི་ཡན་ལག་དང་
 ཡན་ལག་ཅན་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་པའི་ཐུངོ། །རགས་པ་ལ་སྟོས་ནས་སྤྱོད་
 ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྤྱོད་རོ་ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟར་རྩལ་རིགས་མཐུན་
 སྤང་ཅིང་སྤྱོད་པ་ལས་སྤྱོད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་དོན་གང་ཞིག་རྩ་ས་ཀྱི་
 མཆོན་ཉིད་ཅན་ཏེ། རྩ་ས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ནི་ལྗེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། དེས་
 དངས་ནས་འོག་ཏུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དོན་གཞན་དང་། དེ་གཉིས་འཕྲོད་འདུའི་
 རྒྱ་བྱེད་པ་ཉིད་ཏུ་གྱུར་པ་གསུམ་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་རྩ་ས་ཀྱི་
 མཆོན་ཉིད་ཡོད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་མངོན་སུམ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་པ་
 ཞིག་ཡན་ལག་ལས་གཞན་ཏུ་ཡོད་པར་དམ་བཅས་པ་ཡིན་གྱི། འདིར་
 མངོན་སུམ་ཏུ་མ་མཐོང་ཞིང་ལྗེད་སོགས་བྱེད་པར་གསུམ་གྱིས་བྱེད་
 པར་ཅན་མིན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ལ། དེ་ལྟ་བུ་གཞན་ཏུ་ཡོད་ཅེས་དམ་
 བཅའ་བ་ལ་རང་གིས་འདོད་པ་ལ་པན་པའི་དགོས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། རྒྱ་
 མཆོན་གྱི་བྱེད་པ་དེ་དག་གིས་མ་མཐོང་བ་ཡན་ལག་སྤྱོད་རབ་ཀྱི་རྩལ་ལ་

མཐོང་བ་དང་ཐོགས་པ་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་མེད་པ་མཐོང་ནས་ཡན་ལག་
 ལས་གཞན་དུ་མཐོང་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཡོད་པ་ཡན་ལག་ཅན་སྐྱབ་པར་
 འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་བཤད་པའི་བྱ་དུ་པར་ཅན་མིན་པའི་ཡན་ལག་
 ཅན་ཅམ་ཡན་ལག་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་ནི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ན་ལྷོག་པའམ་
 བཏགས་པའི་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་འགྱུར་བས་ཡན་ལག་དུལ་དུ་མ་ཆོགས་པའི་
 རང་མཆོན་སྤང་བྱུང་དེ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་ཞེས་འདོད་པ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་
 བྱུ་བ་ཟེན་པ་སྐྱབ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས་དེས་ན་བྱེ་བྲག་པའི་ཞེ་འདོད་ཀྱིས་
 བསྐྱབ་བྱ་ཡན་ལག་ལས་གཞན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་དེ་ཡིན་ན་རྩ་ས་ཐ་དད་
 པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་དེ་ལ་ཏགས་ཀྱིས་གཞོད་ཚུལ་ལ། གཞོད་པ་སྟོན་དང་དེའི་
 ཡན་དགག། །དང་པོ།

གལ་ཏེ་འདི་སྤྱི་འོག་འཁོར་འགྱུར། །སྤང་ནི་དམའ་བ་དག་ཏུ་འགྱུར།།
 དེས་ན་ཡོན་ཏན་བྱ་མེད་པ། །དེ་སྤྱིར་འདུ་བ་ཅན་རྒྱ་མིག།
 དེ་སྤྱིར་འབྲས་བྱ་དོ་ཐོ་དག། །མཐོང་བ་མེད་སྤྱིར་དེ་མཐོང་མིག།

དེས་ན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ། །ཁྱད་པར་གཞན་ལ་གཞོན་གྱིད་ཡིན།།

གཤམ་ཏེ་ཡན་ལག་ཅན་འདྲི་ཡན་ལག་ལས་སྡེ་ཞིང་འོག་ཏུ་འགྲོར་ཏེ་
 འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པར་འབྱུང་ན། ཡན་ལག་བྱམ་པ་ལྟ་བུའི་རྩ་ས་
 མ་བཅུ་མས་པའི་སྤྲོ་རོལ་གྱི་འཛིན་རིལ་རྣམས་སོ་སོར་གནས་པ་སྤྲོད་
 གཅིག་ཏུ་བཞག་སྟེ་སྤང་ལ་གཞལ་བ་ལས་བྱིས་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་གྲུབ་པའི་
 ཆེའམ་འཛིན་གོང་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་ནས་གཞལ་བ་ན་སྤར་གཞལ་བའི་
 ཆད་ལས་སྤང་ནི་དམའ་བ་དུག་ཏུ་འབྱུང་རིགས་ཏེ། དེའི་ཆེ་སྤར་ལས་
 ལྷག་པར་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩ་ས་ལོགས་སུ་ཡོད་པ་གང་ཞིག དེ་སྤྲོད་
 སོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་བྱིར་རོ། དེས་ན་
 སྤང་དམའ་བའི་ཁྱད་པར་མི་འཛིན་པར་མངོན་སུམ་མཐོང་བ་དེས་ཡན་
 ལག་ལས་ཡན་ལག་ཅན་རྩ་ས་གཞན་དུ་འདོད་པའི་དམ་བཅའ་བསལ་བ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་བ་དེས་ན་སྡེ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་
 འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མེད་པ་དེ་བྱིར་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩ་ས་དེ་འཕྲོད་པ་འདྲུ་བ་
 ཅན་གྱི་རྒྱ་ཡང་མིན་ཏེ་འདྲུ་བར་བྱ་བ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བྱིར་འབྲུས་

བྱ་ལྷིད་སོགས་ཆོས་གསུམ་དང་དེ་ལྟར་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་
 དྲག་མའོན་སུམ་ཆོད་མས་མཐོང་བའམ་བཟླས་རུང་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་དེ་
 ཆོད་མས་མཐོང་བ་མིན་པ་དེས་ན་ཡན་ལག་ཅན་དེ་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་
 བ་ཡི་ཁྱད་པར་ལྷིད་སོགས་གཞན་གསུམ་པོ་དེ་ལ་སྤང་དམའ་བར་མཐོང་
 བ་མེད་པ་དེ་གཞོད་བྱེད་ཡིན་པས་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་གཞོད་པ་ཞེས་
 བྱ་སྟེ། འགོད་ཚུལ་གཞན་ཅུམ་ལས་སྦྱོས་པ་མེད་ཀྱང་ཞེ་འདོད་ཀྱི་ཆོས་
 གསུམ་ཅན་དུ་འདོད་པ་ལ་དེ་ཟླར་གཞོད་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ། ལན་དང་དེ་ལ་གཞོད་པ་སྟོན། །དང་པོ།

སྤྱི་མོ་ནས་བརྩམས་རྣམས་སྤང་དག །གཅུལ་ཉིད་སྤྱིར་ན་རྣམས་གཞན་གྱི།
 ལྷི་ཉིད་མི་རྟོགས་རས་བལ་གྱི། །འདབ་བཞག་བཞིན་ཞེས་གཞན་དག་ཟེལ།
 རུལ་སྤྱི་མོ་མཐར་ཐུག་པ་གཉིས་སྤང་པ་ན་སྤྱི་མོ་ལན་ལག་ཅན་
 གྱི་རྣམས་ཡོད་ཀྱང་དེ་འདྲའི་རྣམས་ཀྱི་སྤང་བ་དྲག་རེ་མང་དུ་འཕེལ་བ་དེ་
 སྤང་ལ་གཅུལ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་ན་རྣམས་སྤང་དུ་མའི་ནང་ན་གནས་པའི་རྣམས་
 གཞན་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་སྤྱི་བ་ཉིད་ཡོད་ཀྱང་ལྷག་པོར་འདི་ཞེས་མི་རྟོགས་

ཏེ། དཔེར་ན་རྩ་ས་བལ་གྱི་ཁུར་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་རྩ་ས་བལ་གྱི་འདྲ་བ་མ་
 རྒྱུང་དུ་བཞག་པ་ན་སྤང་དམའ་བར་མི་བྱེད་པ་བཞིན་ཞེས་གཞན་གྱི་བྲག་
 བ་དྲག་གིས་ལན་དུ་ཟེར་རོ།

གཉིས་པ་དེ་ལ་གཞོད་པ་སྟོན་པ་ལ། མཐོང་བའི་དངོས་པོས་མ་ངེས་
 བསྟན། །དེ་ཡིས་གཞན་གྱི་ཞེ་འདོད་འཇིག་།དང་པོ།

དེ་ཡི་ཅིག་ཅར་ལྟན་པ་དང་། །སོ་སོར་ལྟན་པའི་: རྩལ་ཆོགས་⁽²⁸⁾དག།

སོ་སོར་ལྟན་ཅིག་གཅུལ་བ་ན། །དེ་བྱིར་ལྷིད་ནི་ཐ་དད་འགྱུར།།

མ་ཤ་ལ་སོགས་རིམ་པ་ཡིས། །བྲངས་མཚུངས་པ་ནི་མི་རུང་ངོ།།

ཡན་ལག་ཅན་ལ་ལྷིད་ཡོད་ཀྱང་སྤང་གིས་རྟོགས་མི་རུས་པར་འདོད་པ་དེ་
 ཡི་ལྷགས་ལ་འཇིམ་གོང་ཆོད་མཉམ་པ་གཉིས་ལས་གཅིག་ནི་ཅིག་ཅར་
 ལྟན་པ་སྟེ་གོང་བྱ་གཅིག་དུ་བྲས་པ་དྲང་། གཅིག་ནི་རིལ་བྱ་བཅུ་ལྟ་བུར་
 སོ་སོར་ལྟན་པའི་རྩལ་གྱི་ཆོགས་པ་དྲག་དེ་གཉིས་སོ་སོར་སྤང་མདའི་
 རྟོགས་གཉིས་སུ་བཞག་ནས་ལྟན་ཅིག་གཅུལ་བ་ན་གཅིག་ལ་ཡན་ལག་

(28) སྒྲུང་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༥༡མ-༦ །རྩལ་ཆོགས།

ཅན་གྱི་ལྷིང་ལྷག་པ་དེ་ཕྱིར་ལྷིང་ཆེ་ཆུང་ནི་ཐ་དྲ་ད་པར་འགྱུར་རིགས་སོ།།

དེས་ན་གསེར་མ་ཤ་རེ་རེ་ཆད་དུ་མ་བྱུར་གནས་པ་ལྟ་དང་། དེ་ལྟ་
གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་པའི་གོང་བྱ་དང་། འོ་ལ་མོ་སེ་ལ་སོགས་པ་རིམ་བཤིས་
བསྐྱེས་ཏེ་ཆ་དུ་མ་ཅན་ཆ་གཅིག་གི་ལྷིང་དང་མཉམ་པ་དེ་གཉིས་སྤང་
བྱངས་མཆུངས་པ་ནི་མི་རུང་ངོ་།།

ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྱིར་གོང་བྱའི་ལྷིང་རི་ཅམ་པ་དེ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་
ཡིན་དགོས་ཀྱི་ཡན་ལག་སྤྱུལ་ལ་དེ་རྟོགས་པ་མེད་པར་འདོད་པ་ཡིན་
ལ། དེ་ཡང་ཡན་ལག་ཅན་དང་པོ་དུ་མའི་རྣམས་སྤང་གཞལ་བ་ཡིན་ན་
གསེར་དུ་རིགས་མ་ཐུན་པའི་རྒྱལ་སྤང་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་
སྤང་བ་ན་དེ་ལ་ལྷིང་ལྷག་པོ་མེད་ན་ཡན་ལག་བཞིན་དུ་དེ་སྤང་དུ་མི་རུང་
བར་འདོད་པས་ན་དེ་ལ་ལྷིང་ལྷག་པོ་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་གསེར་མ་ཤ་
གཉིས་བསྐྱེས་པ་ན་སྤང་བ་གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལྷིང་གཞིར་བཞག་
གི་སྤང་དུ་བསྐྱེས་ཏུ་དེའི་ཡན་ལག་ཅན་དང་གསེར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཡན་ལག་
ཅན་གྱི་ལྷིང་གིས་ལྷག་པས་ཡན་ལག་ཅན་གཉིས་འཕར་ལ། དེའི་སྤང་དུ་

གཅིག་བསྒྲན་པ་ན་སྔ་མ་ལྗེ་སྟེང་དུ་གཉིས་འཕར་ནས་བདུན་གྱིས་ལྷག་
པ་སོགས་ཇི་སྲིད་འཕེལ་ལོ།

གལ་ཏེ་བསྐྱེད་པའི་ཆེ་ཡན་ལག་ཅན་སྔ་མ་སྔ་མ་ཞིག་པར་
འགྱུར་ན་ནི་རྫས་སྟེང་གཞལ་བ་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། ཐ་མའི་ཡན་ལག་
ཅན་གཅིག་པོ་དེ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ན་འཛིན་རིམ་བརྒྱ་བསྐྱེད་པ་དང་མ་
བསྐྱེད་པའི་ཆེན་གཉིས་ལས་མ་བསྐྱེད་པ་ལྷིད་ཆེ་བར་འགྱུར་ཏེ་ཡན་
ལག་ཅན་དགུས་ལྷག་པས་སོ། །དེས་ན་ཆ་གཅིག་དུ་མར་ཇི་ཅམ་སྟེ་
ནས་རིམ་བསྐྱེད་པ་ཞིན་ལྷིད་ཆེ་བའམ། སོ་སོར་དུམ་བྱར་ཇི་ཅམ་
བྱས་རིམ་བཞིན་ལྷིད་ཆེ་དགོས་ཀྱང་དེ་མི་སྲིད་པས་ཡན་ལག་ཅན་ནི་
བཏགས་པ་ཅམ་ལས་ཡན་ལག་ལས་ཐ་དད་དུ་རྫས་སྟེང་བ་གསལ་
པོར་མངོན་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་དེ་ཡིས་གཞན་གྱི་ཞེ་འདོད་འཛིན་པ་ལ། །དངོས་དང་དེ་
སྟེར་དེ་མེད་རྟགས། །དང་པོ།

གལ་ཏེ་ཡུངས་ཀར་ནས་བརྒྱུ་ཏེ། །ཆོག་མཆོད་པོར་ནས་པོར་དུ་ནི།

འཕེལ་ལྷན་འབྲས་བྱའི་སྤང་བ་ཡི། །ལྷི་བ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ན།⁽²⁹⁾
 ཡུངས་ཀར་བར་གྱི་ལྷིད་དག་ཀྱང་། །ཆུང་དུ་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དགའ་བས།
 འབྲས་བྱའི་ལྷིད་ནི་མི་རྟོགས་ཕྱིར། །དེ་ཡི་རྒྱ་ཉིད་གཞལ་བྱར་འབྱུང།
 དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ན་ཡན་ལག་ལ་མེད་ཅིང་ཡན་ལག་ཅན་ལ་ཡོད་པའི་
 བྱང་པར་དུ་འདོད་པའི་ལྷིད་སོགས་ཆུང་བད་ཀྱང་མཐོང་བ་མེད་བཞིན་
 དེ་མཐོང་བས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མོངས་ཏེ། གཤམ་ཏེ་འདི་
 བརྟགས་པ་ན་ཡུངས་ཀར་གྱི་ཆད་ཅམ་ནས་བརྟམས་ཏེ་རྩལ་གྱི་ཆོགས་
 ཆེན་པོ་གོང་ནས་གོང་དུ་ནི་འཕེལ་བ་དང་ལྷན་པ་ན་དེ་དག་སྤང་བ་ལས་
 བྱང་བའི་འབྲས་བྱའི་སྤང་བ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམ་གསལ་དུ་སྐྱེས་པ་དུ་
 མ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཡི་ལྷི་བ་ནི་འདི་ཞེས་སྤང་གིས་ནམ་ཡང་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་
 ན་རྩལ་སྤང་བར་ནས་ཡུངས་ཀར་དུ་ལོངས་པའི་བར་གྱི་ལྷིད་དག་ཀྱང་
 བཤད་མ་ཐག་པ་ལས་ཆེས་ཆུང་དུ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དགའ་བས་
 བ། སྤང་བ་དང་རགས་པར་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམ་གསལ་ཞིག་ཡན་

(29) ལྷན་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༥༡མ-མ། རྟོགས་ཏེ་དེ།

ལག་གི་ཆོགས་པ་སྤང་བ་ཡི་འབྲས་བུ་འི་ངོ་བོར་འདོད་པ་དེ་དག་གི་སྤྱིང་
 བྱིན་མ་ཡང་མི་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་སྤང་གིས་རྟོགས་བྱ་འདི་ནི་ཡན་ལག་ཅན་
 དེ་ཡི་རྒྱ་ཡན་ལག་གི་མཐར་ཐུག་པ་རྩལ་སྤང་བ་ཉིད་གཞུང་བྱར་འབྱར་
 ཏེ། དེ་མང་ཉུང་གི་བྱུང་པར་ཁོ་ནས་སྤང་མཐོང་མན་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

དེས་ན་རྩལ་སྤང་བ་ནས་ཡུངས་ཀར་ཅམ་གྱི་བར་སྤང་གིས་མི་
 རྟོགས་ཀྱང་རྩལ་སྤང་བ་དུ་མ་འདུས་ན་རྟོགས་རུང་བ་དངོས་པོའི་ཆོས་
 ཉིད་དེ། རས་བལ་གྱི་འདབ་མ་སྤོ་བཞག་པས་སྤང་དམའ་མ་རུས་ཀྱང་
 རིམ་བཞིན་ཁུར་དུ་ཡོངས་པ་སོགས་བསྒྲན་ན་རུས་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེ་སྤྱིར་མེད་རྟགས་པ།

དོན་དེ་མཐོང་མེད་རས་འདབ་བཞིན། །དེ་ཡི་འབྲས་བུ་འདྲ་རྟོགས་པ་མེད།།
 འདི་ལྟར་རས་བལ་གྱི་སྤྱིང་མ་རྟོགས་ཀྱང་ཁོ་རང་གི་གཟུགས་རྟོགས་
 པས་དེ་རས་བལ་གཞན་གྱི་སྤྱིང་དུ་བསྒྲན་པ་ཡོད་ཅེས་འདོད་ཀྱང་ཡན་
 ལག་ཅན་གྱི་དོན་དེ་ནི་ཁོ་རང་ཡན་ལག་ལ་ཡོད་དོ་ཞེས་ནམ་ཡང་མཐོང་
 བ་མེད་དེ། ཡན་ལག་གི་ཆ་མཐོང་བ་ལས་གཞན་དུ་མ་དམིགས་སོ། །དེ་

རང་ཉིད་མ་དམིགས་ཀྱང་འབྲེལ་བ་ཅན་དམིགས་པ་མེད་དེ། རྒྱུ་བལ་གྱི་འདུབ་མ་ཚུང་དུ་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་ཅན་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པ་མེད་པས་ན་དེ་ཆད་མས་མ་མཐོང་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་པ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ཡོད་པར་དམ་བཅའ་བ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་དཔེ་དེས་གཞན་ཡང་རྟོགས་བྱུང་གདམས་པ་ལ། ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་འགོག་ཚུལ་དང་། དེ་བཞིན་དཔེ་བརྗོད་གཞན་ཡང་མཆོན། དང་པོ།

ལྷོད་ཉིད་རྟོགས་མེད་བཞིན་དུ་དེ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྟོགས་མེད་ཕྱིར།
མ་ལ་ལ་སོགས་ལྷག་ཡོད་མིན། དམའ་མེད་དེ་ནི་ཉེར་མཆོན་ཏེ།
གཟུགས་སོགས་ལྷག་དང་ལྷག་ཇི་བཞིན། རང་གི་དབང་པོས་མཐོང་མེད་ཕྱིར།
སྒང་དམའ་བའི་བྱད་པར་འཛིན་པ་མཐོང་བ་མེད་པས་མངོན་སུམ་གྱིས་
གཞོད་པའི་དཔེ་འདིས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལྷོད་ཉིད་ཆད་མས་རྟོགས་པ་
མེད་པ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་ཅན་དེ་དེ་གཟུགས་སོགས་ཡོན་ཏན་གཞན་
ཐམས་ཅད་ལྷག་ཚུལ་ཡང་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་གསེར་མ་

ཤྱ་ཀའི་ཆོད་དང་ལྷན་པ་ལ་སོགས་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་ལྷིད་ཁོན་ལས་
 ཡན་ལག་ཅན་ལ་ལྷིད་ལྷག་པོ་ཡོད་པ་མིན་པས་ན་དེ་འཇལ་བྱེད་སྤང་
 དམའ་བ་མེད་པ་དེ་ནི་ཉིར་མཆོན་ཏེ་གཞན་ཉི་བར་མཆོན་པ་ཅམ་དུ་ཡིན་
 པས་གཟུགས་དང་ངེ་སོགས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡན་ལག་ལས་ཡན་
 ལག་ཅན་ལ་ལྷག་པོ་ཡོད་པ་དྲུང་། ལྷག་པ་ངེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་གོ་དབང་པོས་
 མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ལས་རྫས་གཞན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་
 བྱེད་པར་ཀུན་གྱི་དེ་ལྟར་བཀག་པ་ཤེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་དེ་བཞིན་དཔེ་བཟོད་གཞན་ཡང་མཆོན།

ཁས་སྤངས་རང་གི་ཆོག་སོགས་ཀྱིས། གཞོད་པ་དག་ནི་སྤྱིད་པས་ན།

ངེ་སྤྱད་བཤད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་ནི། དཔེར་བཟོད་གཞན་ཡང་ཆོགས་པར་བྱ།

ཁས་སྤངས་པ་སྤྱི་བྱེད་རྒྱ་གོ་ཆོག་དང་སོགས་པའི་སྤྱས་མངོན་སུམ་
 དང་རྫེས་དཔག་དང་བྲགས་པ་གང་ཉིད་ཀྱིས་དམ་བཅའ་བའི་དོན་ལ་
 གཞོད་པ་དག་ནི་སྤྱིད་པས་ན་བྱེད་བྲག་པའི་ཞེ་འདོད་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་པར་
 འགོག་པའི་དཔེར་ངེ་སྤྱད་བཤད་པའི་ཕྱོགས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་དམ་

བཅའ་ལྟར་སྤང་གི་དབུ་ར་བརྗོད་པ་གཞན་ཡང་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་
དམ་བཅས་པའི་དོན་གང་ཞིག་ཁས་སྤངས་སམ་ཆད་མས་གཞིན་པ་ན་
དེའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་ལ་གཞིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་
འགོག་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལ་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་གཞིན་པ་ནི། རྗེས་ཆོས་ཅན། ཡོད་པ་མིན་
ཏེ། རྗེས་དང་ཡོན་ཏན་དག་རྗེས་དང་རྗེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ཡང་གཙོ་བོར་ཁས་སྤངས་པས་འགོག་པ་སྟེ། བྱེ་
བྲག་པས་རྗེས་དང་ཡོན་ཏན་ཐ་དད་པ་མཁར་གཞོང་ལ་རྒྱ་ཤུག་གི་ཚུལ་
དུ་བརྟེན་པར་འདོད་པ་ལ་དེ་འདྲའི་རྗེས་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་སྒྲུབ་པ་སྟེ། གང་
གིས་ན་དེ་ལྟ་བུར་ཡོད་ན་རྗེས་ཡོན་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པས་རྗེས་ཀྱང་རྗེས་
མིན་པར་འགྱུར་ཏེ་ཡོན་ཏན་སོགས་དེ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་མ་
ཡིན་པ་གཞན་ཡོན་ཏན་སོགས་ཏེ་དེ་ཡང་རྗེས་ལ་མི་བརྟེན་པས་ཡོན་
ཏན་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་སོགས་རང་གི་རྗེས་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་མཆོད་ཉིད་
བཞག་པ་འཁྲུགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་སྟེ། དུང་ལས་དཀར་པོ་དོན་

གཞན་དུ་ཡོད་ན་དུང་དཀར་པོ་མིན་པ་དང་། དཀར་པོ་དེ་དུང་གི་མིན་པར་
 ཐལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འདི་ཡང་ལྟོག་པ་ཙམ་གྱིས་ཐ་དད་པས་ནི་བྱེ་
 བྲག་པའི་ཞེ་འདོད་མི་འགྲུབ་ཅིང་སངས་རྒྱས་པ་ལ་བྱུབ་ཟིན་སྐྱབ་པར་
 འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རྣམས་ཡོན་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ཅེས་བསྐྱབ་པ་ལ་རིགས་པ་
 དེས་གཞོད་དོ།

དེ་ཡང་ཆོས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་གཞོད་པའོ། །ཡན་ལག་ཅན་ཡན་
 ལག་ལས་གཞན་མིན་ཏེ། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་བྱིར། ཞེས་པ་
 འདི་ཡང་ན་ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར་དུ་འགྲོ་བ་ལ་སྤང་དམའ་བའི་སྐྱབས་དང་འབྲ་
 ཞིང་། ཡན་ལག་ཅན་ནམ་ཡན་ལག་ཆོས་ཅན་དུ་བརྩུང་ན་ཆོས་ཅན་དེའི་
 བྱང་པར་ཀྱི་ཆོས་གཞན་དུ་མཐོང་བ་དེ་འགོག་པས་ཆོས་ཅན་ཀྱི་བྱང་པར་
 འགོག་པར་འགྲོ་ལོ། །ངག་ཐམས་ཅད་ནི་བདེན་པའི་དོན་ཅན་མིན་ཞེས་པ་
 ཆོས་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཀ་འགོག་པའི་དཔེ་སྟེ། ངག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་
 སུ་བདག་སྐྱབ་པ་པོའི་ངག་ཀྱང་འདུས་པས་བདག་གི་ངག་དེས་དོན་སྟོན་པ་
 ཞེ་འདོད་ཡིན་པས་དེའི་བྱང་པར་དང་བདེན་པའི་བྱང་པར་བརྗོད་བྱ་སྟོན་

པ་ལ་གཞི་དཔལ་སྤྱིར་དག་དང་བདེན་པའི་ངོ་བོ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་གཞན་གྱི་སྤྱོད་པ་མཆོད་དགག་པ་ལ། གཞན་འདོད་སྤྱོད་པ་
གྱི་མཆོད་ཉིད་དགག་ །སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱང་བའི་དཔེ་བཟོད་དགག་ །དང་པོ་
ལ། ཟློན་བྱེད་ཆོག་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་ །བཟོད་བྱའི་དོན་ལ་བརྟགས་
ནས་དགག་ །ཉིས་སྤྱོད་ངེས་བཟུང་འདོད་ལན་དགག་ །དང་པོ་ལ། །དཔེ་
རྟགས་མ་གྲུབ་དམ་བཅར་ཐལ། །དེ་ཡི་ལན་གྱི་བྱེད་པར་འགོག་ །དང་པོ་
ལ། །དངོས་དང་དེ་ཡི་འཐད་པ་བརྟན། །དང་པོ།

བྱ་བ་དུས་གསུམ་ཡུལ་ཅན་གྱིས། །དེ་ལྟའི་བདག་མིན་གཞན་དག་ལ།

དེ་ལྟར་བཀོད་དེ་དེ་ཡི་ཆོ། །མི་འདོད་ན་ཡང་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར།

ཀུན་བརྟས་སུ་གཞན་གྱི་སྤྱོད་པ་མཆོད་དགག་པའི་སྐབས་སུ། རིགས་
པ་ཅན་པ་རྣམས་ན་རེ།

བསྐྱབ་བྱ་སྟོན་པ་ཞེས་འདི་ལ། །བྱུང་བ་མེད་པར་དོན་གྱིས་བྱས།

དེ་ལྟ་ན་ནི་རྟགས་དང་དཔེ། །མ་གྲུབ་པ་ཡང་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར། །ཞེས་
གསུངས་ཏེ། །དེ་ལ་རིགས་པ་ཅན་པས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་གང་གཞན་ལ་

བསྟན་པར་བྱ་བ་ནི་དམ་བཅའ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། སྤར་ཆོད་མས་
བྱུང་བ་མེད་པར་ཆོག་དེའི་དོན་གྱིས་བྱས་སོ་ཞེས་ཟེར། དེས་བྱུང་བློན་
མིན་པར་སྟོན་པས་མ་བྱུང་བ་ཞིག་ཏུ་རྟོགས་མོད། འོན་ཀྱང་མ་བྱུང་བ་
གང་ཞིག་དེ་རྟགས་གྱིས་བསྟུན་བྱ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་བསྟུན་བྱར་འགྱུར་
བར་ཐལ་ལོ།

དེ་མི་འགྱུར་ཏེ། ད་ལྟ་བསྟུན་བྱ་ཡིན་པར་གྱུར་བ་དེ་བསྟུན་བྱ་ཡིན་གྱི་
མ་འོངས་པ་ན་བསྟུན་བྱར་འགྱུར་བ་ཅུ་མ་མིན་ནོ་ཞེས། དེ་འབྲེལ་དོགས་པ་
ཆོད་པ་བྲིད་རང་གི་དམ་བཅའི་མཆོན་ཉིད་ལ་མེད་དེ། བསྟུན་པར་བྱ་བ་
ཞེས་པའི་བྱ་བའི་རྒྱུ་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། སྒྲ་
རྟག་སྟེ། མིག་གིས་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། སྒྲ་རྟག་སྟེ། ལུས་
ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གློ་བཞིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དཔེ་རྟགས་པ་རོལ་ལ་བྱུང་བ་
དེ་ལྟའི་བདུག་ཉིད་མིན་པ་མ་བྱུང་བ་ཞིག་གཞན་པ་རོལ་པོ་དུག་ལ་དེ་ལྟར་
བཀོད་པ་དེ་ལ་འགོད་བཞིན་པ་དེ་ཡི་ཆེ་དེ་འབྲེལ་སྟུན་བྲེད་དེ་དམ་བཅའ་
མི་འདོད་ན་ཡང་བསྟུན་བྱར་དོན་གྱིས་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་ལ་

བསྐྱབ་བྱར་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ།

གཉིས་པ་དེ་ཡི་འཐད་པ་བསྐྱབ་པ།

ཤེས་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་མ་གྲུབ་པ། ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན།

དེ་བྱིར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་སྒྲ། འདོད་པའི་བྱེད་པར་ལ་བརྟེན་མིན།

དེས་ན་དཔེ་དང་གཏན་ཆིགས་དག མ་གྲུབ་དཔེར་ནི་བྱས་པ་ཡིན།

གཞན་དུ་རི་བོང་རྩ་ལ་སོགས། མ་གྲུབ་ཀྱན་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར།

ཤེས་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དཔྱེད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་བྱིར་དཔེ་

རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དམ་བཅར་ཐལ་བ་མེད་དེ། རྩ་མཁན་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་

ཞེས་པས་བྱམ་པ་ཁོ་ནར་གོ་ཞིང་འཁོར་ལོ་སོགས་ལ་མི་གོ་བ་ལྟར་ཡིན་

པས་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དམ་བཅར་ཐལ་ཞེས་འཕྲུག་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་

ན། དེ་ལོན་ཏུ་འཐད་དེ། འདིར་ཡང་ཤེས་བྱེད་རྟགས་འགོད་པའི་སྐབས་

ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྟགས་དེས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་སྤར་མ་གྲུབ་པ་ཐམས་

ཅད་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཆིག་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཞེས་པ་དེ་

དམ་བཅའི་མཆན་ཉིད་སྟོས་པ་དེ་བྱིར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་སྒྲ་དེ་ནི་བྱིར་

རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཅིག་ལ་འཇུག་གི་རང་གི་ཞེ་ལ་
འདོད་པའི་བྱད་པར་དམ་བཅའ་ཁོན་ལ་བརྟེན་པ་མིན་ཏེ། དམ་བཅའ་དང་
རྟགས་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀ་ཚོལ་བའི་ངོར་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་
ཉིད་དུ་བྱད་མེད་པས་སོ།།

རྟགས་དང་དམ་བཅའ་གཉིས་ཀར་ཡང་དག་ལྟར་སྒྲུང་ཡོད་པས་ཡང་
དག་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་ཅིང་ཅིག་ཤོས་ལ་མེད་མོད། བཀོད་ཆོད་ཅུ་ལ་
ནི་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་པ་ལྟར་སྟོན་ནོ། །དེས་ན་དཔེ་དྲང་གཏུན་
ཆོག་ལ་དྲག་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རིགས་པ་ཅན་པའི་
ཕྱོགས་མཆན་བྲབ་ཆེས་པའི་དཔེར་ནི་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞུན་དུ་ཤེས་
བྱེད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་ན་རི་བོང་རྩ་ལ་
སོགས་པ་མ་གྲུབ་པ་ཀྱན་གྱིང་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཐམས་པ་འཕེན་
དགོས་པ་ལ་དེ་ལྟར་མ་གསུངས་པས་ན། རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱའི་དབང་
དུ་བྱས་པ་གཞིར་བཞག་གི་སྟེང་ནས་སྟོན་འཇུག་ཚུལ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་ཆོག་མཐའ་དུས་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱིར་རྫོད་བྱེད་ལ་

བརྟགས་ན་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་གཙོད་མི་རུས་པའི་སྐྱོན་བསྐྱེད་པའོ།

གཉིས་པ་ལན་འགོག་པ་ནི།

ཐམས་ཅད་རྣམ་འགས་མ་གྲུབ་ཕྱིར། །དེས་ན་ལས་ལ་སོགས་པ་ཡི།

ཁྱད་པར་ཉི་བར་བཀོད་པ་ཡི། །ལན་གྱིས་རྣམ་འབྱེད་རུས་མ་ཡིན།

སྤར་མ་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཕྱིར། །བསྐྱབ་བྱའི་ཡན་ལག་ཅེས་བྱང་མིན།

གང་གིས་ཁས་སྒྲུབ་མཚན་ཉིད་འགྱུར། །དེ་ཡང་⁽³⁰⁾བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་མཚུངས།

བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟར་བྱུང་བའི་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །བསྐྱབ་པར་བྱ་

བ་ཞེས་པའི་རྒྱུ་གྱི་མཐའ་དེ་ལས་བརྗོད་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པས་བྱེད་པོ་

རྩ་མཁན་ལྟ་བུ་རྟགས་འགོད་པ་པོའི་ཞེ་ཕུག་གི་བསྐྱབ་བྱ་ལས་སུ་བྱ་བ་རྩ་

བུམ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་སྐྱབ་བྱེད་འཁོར་ལོ་དང་དབྱིག་གུ་སོགས་ལ་བསྐྱབ་

བྱར་མི་འཛིན་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར་ཞིང་། །གཞན་ཡང་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་

ཡིན་ཡང་ཡན་ལག་སྤེལ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་གྱི་དམ་བཅའི་ཡན་

ལག་མིན་པའི་སྤར་རིགས་མི་མཐུན་པའི་སྤར་དང་། །གཞན་ཡང་ཚོལ་

(30) ལྟར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༥༡༡-༦ །དེ་ཡི།

བས་ཁས་སྒངས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱིར་གྲུབ་མཐའ་བཞི་
 ཉམེ། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་དང་། མི་མ་སྤུན་པའི་རྒྱུད་དམ་གྲོལ་
 བའི་རྒྱུད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་དང་། དབང་དུ་བྱ་བའམ་སྐབས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་
 དང་། ཁས་སྒངས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཞེས་པ་ནི་རིམ་བཤུར་། རྒྱུད་ཐམས་
 ཅད་དང་འགལ་བ་མེད་པ་ད་ལྟ་བའི་ཡུལ་ལྟ་བུ་ནི་དང་པོ་དང་། རྒྱུད་མ་སྤུན་
 བ་ལ་གྲུབ་ཅིང་གཞན་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ནང་མི་མ་སྤུན་པའི་ཁས་
 ལེན་གཉིས་པ་དང་། གང་གྲུབ་པ་ན་གནས་སྐབས་གཞན་གྲུབ་པ་ནི་
 གསུམ་པ་སྟེ་དངོས་སུ་ཁས་སྒངས་པ་དེས་མེད་ན་མི་འགྱུར་བ་འུགས་
 ལ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །མ་བརྟགས་པར་ཁས་སྒངས་པ་ལས་གཏོད་དེའི་ཁྱད་
 བར་བརྟག་པ་བཞི་པ་ལོ།

དེ་ལྟར་མདོར་ན་བསྐྱབ་བྱ་འདི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་སུ་བྱ་བ་ཡིན་པ་
 དང་། དམ་བཅའ་བ་ཡིན་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྒངས་པ་ཡིན་ཀྱི་སྐྱབ་
 བྱེད་མིན་པའི་རྒྱུ་མཆན་གསུམ་གྱིས་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ལ་ཁྲུབ་ཆེས་
 བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ལས་སོགས་གསུམ་རེ་རེ་

ནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས། སྐྱབ་བྱེད་མ་གྲུབ་པ་དང་བསྐྱབ་བྱ་མ་གྲུབ་
 པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཉགས་རྣམ་པ་ལགས་ཀྱང་དེ་སྐྱ་མ་གྲུབ་པའི་
 ཕྱིར་བསྐྱབ་བྱར་འགྲོ་ཚུལ་ལ་བྱད་མེད་ཅིང་། དེས་ན་བསྐྱབ་བྱའི་ལས་
 སུ་གྱུར་པའམ་འགྱུར་བ། དམ་བཅས་པའམ་བཅའ་འགྱུར། ཁས་སྦངས་
 པའམ་སྦང་འགྱུར་ཐམས་ཅད་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ལས་དང་དམ་བཅའ་ལ་
 སོགས་པ་ཡི་བྱད་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་ཉེ་བར་བཀོད་པ་ཡི་ལན་གྱིས་མི་
 རོར་བར་སོ་སོར་རྣམ་པར་འབྱེད་རྣམས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གཞན་ཡང་ལན་ཕྱི་མ་གཉིས་སྐར་དུ་འགོག་པ་ལ། ཐོག་མར་དམ་
 བཅའ་ཞེས་པ་འགོག་པ་ནི། སྤར་དང་པོར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ནི་དམ་བཅའ་
 བའོ་ཞེས་པས་སྤར་མ་གྲུབ་པའི་རུང་བཞིན་ཉགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་དགོས་པ་
 ཅུ་མ་མོ་སྟམ་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དཔེ་ཉགས་མ་གྲུབ་པ་ལའང་དེར་དོགས་
 ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ནི་དམ་བཅའི་ཡན་ལག་ཁོ་ནའོ་ཞེས་སམ། བསྐྱབ་བྱའི་ཡན་
 ལག་ཉིད་དོ་ཅེས་འཛིན་ནོ་སྟམ་པའང་རུང་བ་མིན་ཏེ། བསྐྱབ་བྱའི་ཡན་
 ལག་ཏུ་གྱུར་པའམ་འགྱུར་རུང་གཉིས་ཀ་ཕྱོགས་མཚན་གྱིས་བབྱང་བའི་

ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཚོལ་བས་ཁས་སྒྲངས་པའི་བྱུང་མཐའ་ཡིན་པས་ཀྱང་
ཁྱབ་ཆེས་པ་མི་ཆོད་དེ། ཚོལ་བ་གང་གིས་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྒྲངས་པས་
དམ་བཅའ་མཆོན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ནི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་མ་གྱུབ་པ་
ལ་ཡང་ཡོད་པས་དེ་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་མཚུངས་སོ། །ཡང་ན་རྟགས་
དང་དཔེ་མ་གྱུབ་པའང་ཚོལ་བས་ཁས་སྒྲངས་པ་ཅམ་ཡིན་པས་དེས་བྱུང་
མི་འབྱེད་ཅེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་རང་ལུགས་ལ་སྐབས་དེར་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་དེ་འདས་
པའི་མཐའ་ཅན་ཡིན་པས་དེ་ཁོ་ན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་གྱི་སྐབས་དེའི་དཔེ་
སོགས་མ་གྱུབ་པ་བསྐྱབ་བྱ་མིན་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ཞིང་། དམ་བཅའ་བ་
ནི་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡང་མི་འདོད་པས་མ་འདྲེས་པར་འགྱུར་
རོ། །རིགས་པ་ཅན་པ་སོགས་ཀྱིས་དམ་བཅའ་བ་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་ཡན་
ལག་ཏུ་འདོད་ཅིང་། རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་ཅམ་ཞིག་དམ་བཅའ་
མཆོན་ཉིད་དུ་བཀོད་པས་ན་སྦྱོར་བ་སྦྱོར་གཅིག་གིས་བསྐྱབ་བྱ་དང་
སྐྱབ་བྱེད་མ་འདྲེས་པར་དབྱེ་བསལ་མི་རུས་སོ། །

གཉིས་པ་དོན་ལ་བརྟག་པ་ལ། དངོས་དང་ལན་ཉིད་འགོག་པ་
ལོ། །དང་པོ།

ཆོག་པ་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་ཡིན་ནའང་། །གཉིས་པོ་པན་ཚུན་བྱུང་པར་ཅན།
བསྐྱབ་བྱ་དེ་ཆོ་གཏན་ཆོག་པ་དང་། །དཔེ་ཡི་མཆོན་ཉིད་མ་གྲུབ་འགྲུལ།
ཀུན་བརྟུས་ལས། ཆོས་བསྐྱབ་བྱ་ན་ཆོས་མ་ཐུན་མེད། །ཆོས་ཅན་བསྐྱབ་
བྱ་ཉག་པ་དོན་མེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། །འདིར་ཉག་པ་གྲིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་
བ་ཞེས་པ་དེ་ཅི་ཞིག་ ཆོས་མི་ཉག་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུང་པ་ཡིན་ནམ། ཆོས་ཅན་
སྐྱ་ལྟ་བུ་རྒྱུང་པ་ཡིན་ནམ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། མ་ཐུན་པའི་
དཔེ་མེད་དེ། མི་ཉག་པ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཞིང་ཆོས་ཅན་སྐྱ་ལྟ་བུ་མ་བཟུང་ཆོ་
མ་ཐུན་ཡུལ་མེད་པ་ལ་བྱམ་པ་སོགས་དཔེར་བྱེད་པ་མི་སྲིད་དོ། །གཉིས་
པ་ལྟར་ན། སྐྱ་ཅན་གྲུབ་ཟིན་པས་དེ་ལ་ཉག་པ་འགོད་པ་དོན་མེད་དོ། །དེས་
ན་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཡན་གར་པ་ལ་ཤེས་འདོད་མེད་པས་ཉག་པ་འགོད་
པ་མི་སྲིད་དོ།

གཉིས་ཀ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་ཀའི་སྐྱོན་དུ་འགྲུར་ཏེ། ཆོས་

ཐ་དད་པ་རེ་རེ་ནས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་པ་འདི་དག་གིས་
 ལྷོག་པ་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ཙན་སྐྱ་དང་ཆིག་གི་འཇུག་པས་ཆོས་དང་ཆོས་ཙན་
 སོགས་སུ་ཕྱེ་ཞིང་རང་མཆོན་ལ་དབྱེར་མེད་པའི་གནད་མ་ཉོགས་པར་
 སྐྱ་རང་མཆོན་ལ་སྤྱི་གཞན་ཐ་དད་ཏུ་བསྐྱབ་སྟམ་པ་དང་སྐྱ་ལས་ཐ་དད་
 པའི་མི་རྟག་པའི་སྤྱི་སོགས་བསྐྱབ་སྟམ་པའི་ཞེ་འདོད་དེ་ལ་གཞོད་པ་
 ལྷོན་པའོ།།

གལ་ཏེ་གཉིས་ཀ་སོ་སོར་མི་བསྐྱབ་ཀྱི་ཆོགས་དོན་བསྐྱབ་བྱར་བྱེད་
 དེ་ཟེར་ན། ཆོགས་པ་བསྐྱབ་བྱེད་ཉིད་ཡིན་ནུང་སྤྱོད་ལྟར་ན་བཟོད་འདོད་
 ཙམ་གྱི་ཐ་སྟོན་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་ཙན་དང་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་འདོད་
 པར་ཆིག་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པ་ལྟར་ན། ཆོས་དང་ཆོས་ཙན་དེ་
 གཉིས་པོ་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པ་ཙན་བསྐྱབ་
 བྱེད་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་ཡི་ཆེན་རྟག་པས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྐྱའམ་སྐྱས་
 བྱེད་པར་དུ་བྱས་པའི་རྟག་པ་དེ་ལྟ་བུ་བསྐྱབ་ན་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་གཏུན་ཆོགས་
 གང་བཞོད་པ་དྲང་། དཔེ་གང་བཞོད་པ་དེ་ཡི་སྤྱིར་ན་སྐྱབ་ཀྱས་ཀྱི་མཆོན་

ཉིད་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཕྱིར་དཔེ་མི་སྲིད་
པ་དང་རྟགས་བཀོད་པ་ཐུན་མིན་མ་ངེས་པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་ལན་འགོག་པ།

མི་སྲིད་ཕྱིར་ན་བསྐྱབ་བྱའི་སྒྲ། །གལ་ཏེ་ཆོས་ཅན་ལ་འཇུག་འདོད།།
བསྟན་བཅོས་ཅི་བྱ་ཅི་རིགས་པར། །རང་ཉིད་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན།།⁽³¹⁾
དེ་ལྟར་པན་ཚུན་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་དོན་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་སྒྲ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་
པའི་ཕྱིར་ན་བསྐྱབ་བྱའི་སྒྲ་ནི་རྟགས་དེ་ལ་གྲུབ་ཚུལ་དཔྱེད་པའི་ཆེ་གྲུལ་
ཏེ་ཆོས་ཅན་ལ་འཇུག་པར་འདོད་དེ། བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱའི་ཕྱོགས་
གཅིག་ལ་དེའི་མིང་གིས་བརྟགས་ནས་ཕྱོགས་ཞེས་འདོགས་པ་བཞིན་ནོ་
ཟེར་ན། རིགས་པ་ཅན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་ཅི་བྱ་སྟེ། དེར་བསྐྱབ་བྱའི་
མཆོན་ཉིད་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་མི་དགོས་པར་སྐབས་
སུ་བཞེད་སྟབས་གང་བདེ་བདེར་ཅི་རིགས་པར་གྲོལ་བ་རུང་ཉིད་འདོད་
པས་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་པ་དག་

(31) རྗེ་དགོང་པེ་ཅིང། ༥༩༡-༩༡ །སྟོན།

གིས་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བ་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་དང། དེས་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་
 གངས་བ་དམ་བཅའ་ཡང་དག་གཉིས་རིགས་མི་མཐུན་བས་པན་ཚུན་
 འདེས་བ་མེད་ལ། བསྐྱབ་བྱར་ཁས་གངས་དེའང་ཆོགས་དོན་ཡིན་མོད་
 གྱི་བསྐྱབ་ཆོས་མི་ལྡན་ནམ་གཅོད་དུ་སྒྱུར་བ་སོགས་གྱིས་གཞན་ལ་སྒྱུན་
 བརྗོད་བ་རང་ལ་མི་མཚུངས་ཚུལ་བཤད་ཅིན་ཅིང་ད་དུང་ཡང་འཆད་བར་
 འགྱུར་རོ།

གསུམ་བ་ཉེས་སྤོང་ངེས་བཟུང་འདོད་ལན་དགག་བ་ལ། སྤར་ངེས་
 བཟུང་ན་དོན་མེད་ཅིང། བྱིས་ངེས་བཟུང་ཡང་མི་པན་པའོ། །དང་པོ།
 སྐྱབ་བྱེད་བསྟན་པའི་ཤུགས་ཉིད་ལས། །དོན་དེ་བསྐྱབ་བྱེད་དུ་རྟོགས། །
 གཏན་ཆོགས་སོགས་མཆོན་གྱིས་བྱུང་བྱིར། །སྐྱབ་པར་བྱེད་ལ་⁽³²⁾ དོགས་པའང་མེད། །
 སྤར་ངེས་བཟུང་ན་དེ་ཡིས་ནི། །དམ་བཅའི་མཆོན་ཉིད་བརྗོད་དོན་མེད། །
 བྱེད་གྱིས་ཀྱང་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཆོག་སྤང་གྱིས་སྐྱབ་བྱེད་མ་གྲུབ་བ་གཅོད་
 བ་དེ་བཞེན་ཁོ་ལོ་ཅག་གིས་ཀྱང་ངེས་བཟུང་གི་སྐྱེད་གྱིས་བྱུང་ཆེས་བ་

(32) ཤིང་བར་དཔེ་རྒྱུ་ ༥༣༡-༢། ༡ བྱེད་པ།

གཙོད་དོ་ཞི་ན། ཚད་མ་མདོ་ལས།

གོང་དུ་ངེས་གཟུང་དོན་མེད་འགྱུར།

ཅིག་ཤོས་ལྟར་ན་འདོད་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བསྐྱབ་
 པར་བྱ་བ་སྟོན་པ་ཉིད་དམ་བཅའ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲར་ངེས་པར་བཟུང་
 བའམ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་སྟོན་པ་དམ་བཅའ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྲིས་
 ངེས་པར་བཟུང་བ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ངེས་བཟུང་གི་སྐྱ་སྐྱས་ཀྱང་
 དོན་མེད་དེ། སྐྱབ་བྱེད་དངོས་སུ་བསྟོན་པའི་ལྷགས་ཉིད་ལས་གང་ལ་
 སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པའི་དོན་ལ་དེ་གྲུབ་ཟེན་པ་མ་ཡིན་པར་བསྐྱབ་པར་བྱ་
 བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཀྱས་ལ། གཏོན་ཆོགས་དང་དཔེ་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
 དུ་རིགས་པ་ཅན་པའི་ལྷགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཞེས་སྐྱོས་
 པའི་དོན་ཀྱིས་ཁྱབ་པའམ་གོ་ཆོད་པའི་བྲིས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་
 ཡིན་ནམ་སྟམ་དུ་དོགས་པའང་མེད་ན་ངེས་གཟུང་གིས་གསར་དུ་ཅི་ཞིག་
 གཙོད་དེ་རྣམ་བཅད་མེད་པར་འགྱུར་རོ།

དེ་ལྟར་སྒྲར་ངེས་བཟུང་གི་སྐྱ་སྐྱས་ན་ངེས་བཟུང་དེ་ཡིས་ནི་དམ་

བཅའི་མཆན་ཉིད་ཁོན་བརྗོད་པ་དོན་མེད་དེ། མ་སྒྲོས་ཀྱང་རྟོགས་པའི་
ཕྱིར་རོ།

འོན་དཔེ་རྟགས་མ་བྱུང་པ་ལ་དོགས་པ་བཞེས་ཅི་ལྟར་བཤད་ཟེར་
ན། བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་འཛིན་ན་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་མ་བྱུང་པ་
བསྐྱབ་བྱར་ཐལ་བ་མི་སྒྲོང་ལ། སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་བཞིན་དུ་འང་བསྐྱབ་བྱར་
འགྱུར་བ་རུང་བས་དུས་གསུམ་གྱི་མཐའ་ཅན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཞེས་པ་
དེ་ལ་ཞུགས་པས་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་གཞི་མ་ཐུན་པ་མི་སྒྲོང་སྟེ། རང་
སྒྲོག་མ་འདྲེས་ཀྱང་སྐྱི་མཆན་ཐུན་མོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དམ་བཅའ་ཡང་
ཡིན་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཀྱང་ཡིན་པར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་ཕྱིས་ངས་བཟུང་ཡང་མི་པན་པ།

དེ་ཕྱིར་འུགས་ཀྱིས་དེར་བརྗོད་པས། །བྱུང་པའི་འབྲས་ཅན་ཡིན་པར་རྟོགས།
སྤྲེལ་ལས་ཅིག་ཤོས་ཕྱིས་སུ་ངས་བཟུང་བྱས་ན་རང་གི་འདོད་པ་ལ་
པན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་མི་ལྟན་རྣམ་གཅོད་ཅམ་དུ་འགྱུར་གྱི་དམ་བཅའ་
ལས་གཞན་པ་ལ་ལྟན་པ་གཅོད་པའི་དོན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ཇི་

ལྷ་རྒྱུ་ན་དམ་བཅའ་ཞེས་པའི་ཆིག་གིས་སྤར་ཆིག་ལྷ་ཁོ་ན་ལམ་ཉིད་ཀྱི་
 སྤྲུལ་དེས་བཟུང་བྱས་ན་དོན་མེད་པ་དེ་ཕྱིར་འོས་མེད་ཀྱི་རིགས་པ་ལམ་
 ལྷ་གས་ཀྱིས་ཕྱིས་དེས་བཟུང་ཅན་དེར་བརྗོད་དགོས་པས་དེ་ལྷ་ན་དག་
 དེ་དམ་བཅའ་ལ་བྱུང་པའི་འབྲས་བྱ་ཅན་ཡིན་པར་རྟོགས་ཏེ། དམ་བཅའ་
 ལ་བསྐྱབ་བྱས་བྱུང་པ་ཅམ་སྟོན་པའི་མི་ལྷ་ན་ནམ་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་ཅན་
 ཡིན་ལ། དེ་ལྷ་ན་ལང་དམ་བཅའ་བསྐྱབ་བྱའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་དུ་དེས་ཀྱང་
 མཆོན་ཉིད་དེ་སྤྲུལ་བྱེད་མ་བྱུང་པ་ལ་མི་འདུག་པའི་རྒྱ་མཆོན་མེད་པས་
 སྤར་མའི་སྟོན་སོན་གནས་སོ།།

གཉིས་པ་སྤྱོད་སྤྲུལ་ལྷ་རྒྱུ་བའི་དཔེ་དགག་པ་ལ། འགལ་བར་འདོད་
 ལ་དབྱེད་ནས་དགག། གཏན་ཆིགས་ཉིད་འདོད་དབྱེད་ལ་དགག། །དང་པོ་
 ལ། འབྲི་དང་འདོད་པ་སོ་སོར་དགག། །དང་པོ།

འགལ་བ་འདོད་དང་འབྲེལ་མེད་དེ། །པན་མེད་ལྷ་ན་ཅིག་མི་གནས་པ།།
 རིགས་པ་ཅན་པ་ན་དེ། རྟགས་དང་དམ་བཅའ་འགལ་བ་ན་རྟོགས་པས་
 འདོད་ཡུལ་དྲང་འབྲེལ་བ་མེད་པས་ན་དམ་བཅའི་སྟོན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་

ན། སྒྲུག་སྒྲེ། ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་འདི་རྟགས་དང་
 དམ་བཅའ་འགལ་བས་ན་དམ་བཅའི་སྐྱོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རྟེ། དེ་ལྟ་བུར་
 རྟགས་ཀྱི་དབང་གིས་དམ་བཅའ་སྐྱོན་ཅན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་དུ། རྟགས་དེས་
 འདོད་ཡུལ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་པན་པ་མེད་པ་ཅམ་ཡིན་ནམ། རྟགས་དང་བསྐྱབ་
 བྱ་སྟོན་ཅིག་མི་གནས་པ་ཅམ་ཡིན་ཞེས་ངི་བ་མཛད་པའོ།

གཉིས་པ་འདོད་པ་སོ་སོར་དགག་པ་ལ། པན་པ་མེད་པ་ཅམ་མི་
 འཐད། །སྟོན་ཅིག་མི་གནས་ཀྱང་མི་འཐད། །དང་པོ།

དེ་ལྟ་ན་ནི་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན། །ཐམས་ཅད་དམ་བཅའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར།
 བྱུགས་སྐྱོན་གཞན་ལ་སྟོས་པ་ནི། །མ་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་བསྟན་ཟེན་རྟོ།
 རྟགས་དེས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་མི་པན་པ་དེ་ལྟ་བུ་དམ་བཅའི་སྐྱོན་ཡིན་ན་
 རྟེ་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་འགལ་མ་དེས་མ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་དམ་བཅའི་
 སྐྱོན་དུ་འགྱུར་དགོས་ནའང་། བྱུགས་རང་གི་སྐྱོན་ནི་གཞན་སྐྱབ་
 རྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ་སྟོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་སྟར་བསྟན་
 ཟེན་རྟོ།

གཉིས་པ་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་ཀྱང་མི་འཐད་པ།

འདོད་པ་མེད་ན་⁽³³⁾མ་གྲུབ་ཡིན།

བྱས་ཏྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་ཏྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་འདོད་པ་སྟེ་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ལྟན་
ཅིག་གནས་པ་མེད་ན་ཡང་ཏྟགས་དེས་བསྒྲུབ་བྱ་མི་འགྲུབ་པའམ། ཡང་
ན་ཏྟགས་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མ་གྲུབ་པས་ཏྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡིན་གྱི་དམ་བཅའི་
མ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་གཏན་ཆིགས་དེ་ལ་དབྱེད་པ་ལ། དེ་དག་གཏན་ཆིགས་སུ་
མི་འཐད། །དེ་འདྲ་བཟོད་པ་སྐྱོན་ཅན་ཡིན། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་དེ་ཡི་
རྒྱ་མཚན་གཉིས། །དང་པོ།

མི་ཏྟག་གཏན་ཆིགས་དང་ལྟན་པས། །སྒྲ་ལ་དེ་ལྟར་ཟོད་བྱེད་ན།

དེ་ལྟར་དེ་ནི་བསྒྲུག་པར་འགྱུར། །འདི་ལ་དཔེ་བསྟན་པ་ཉིད་ལས།

དོན་གཞན་ཅི་ཞིག་མཐོང་བ་ཡོད།

ཐམས་ཅད་མི་ཏྟག་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་འདི་ཡོད་དོ་ཅིག་མི་ཏྟག་པར་བརྩུང་

(33) མིང་པར་དཔེ་རྒྱུ་ ༥༡༨-༡། ༩ འདོད་ལ་མེད་ན་འདྲ། ༩

ནས་དེ་སྐབས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་གཏུན་ཆིགས་དྲུང་ལྟན་པས་ཆོས་ཅན་སྐྱ་
ལ་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྦྱོར་ངག་དེ་ལྟར་རྫོང་པར་བྱེད་པ་
ཞིག་ན། ཐམས་ཅད་མི་ཏྲག་པ་དེ་ལྟར་བཟུང་ནས་སྐྱ་ཏྲག་པ་དེ་ནི་བསྐྱེད་
པར་འགྱུར་ཏེ་སྐྱ་བ་མི་སྤྱིད་དོ། །དེ་ལྟར་འདི་གཏུན་ཆིགས་དང་སྐྱ་ཏྲག་
པ་དམ་བཅའ་ཡིན་དགོས་ན་སྦྱོར་ངག་འདི་ལ་ཆོས་ཅན་མི་མཐུན་སྦྱོར་
བའི་དཔེ་ཡི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏྲགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཅོམ་བསྟན་པ་ཉིད་ལས་དོན་
གཞན་ཅི་ཞིག་མཐོང་བ་ཡོད་དེ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ཡང་གཏུན་ཆིགས་
ལྟར་སྒྲུང་བ་དག་ཀྱང་འབྲེལ་འདྲེལ་བ་ཅན་དུ་འཛིན་དགོས་ཀྱི་ཐམས་
ཅད་མི་ཏྲག་པའི་ཁོངས་སུ་སྐྱ་ཡང་འཛིན་ན་དེ་ཏྲག་པར་དམ་བཅའ་མི་
རིགས་པའི་བྱེད་པོ།

གཉིས་པ་དེ་ཡི་རྒྱ་མཆོན།

བྱེད་པར་ལ་ནི་གཞན་བརྫོང་ནས། །སྤྱི་ཡི་⁽³⁴⁾རྫོང་སྐྱ་འཇུག་པས་ན།
དེ་བྱེད་པ་ཡིན་སྤྱི་རྫོང་སྐྱ། །འཇུག་ལ་འབྲས་བུ་འདི་ཞིག་ཡོད།

(34) ལྟར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༥༡ཡ-༡༡ །སྤྱི་ཞི།

དེ་ཕྱིར་སྐྱེ་ལ་གནས་པ་ཡི། །མི་རྟག་ཉིད་ཀྱིས་སེལ་ཞེས་གསུངས།།

བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟར་འགྱུར་དགོས་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཐམས་ཅད་
 ཅེས་པའི་སྐྱེ་ཡིས་བརྗོད་བྱའི་བྱེ་བྱག་གམ་བྱུང་པར་སྐྱེ་ལ་ནི་རྟག་པ་ཞེས་
 ཆོས་གཞན་དམིགས་བསལ་ཏེ་བརྗོད་ནས། ཐམས་ཅད་ཅེས་པའི་སྐྱེ་སྐྱེ་
 ཡི་ཆིག་ནི་དེའི་རྗེས་སྤྱུང་འཇུག་པར་བརྗོད་པས་ན་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་
 ཅེས་པ་དེ་ཆོས་ཅན་སྐྱེ་ལ་བྱུང་བྱེད་དུ་བཟུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཤམ་ཏེ་ཡིན་
 བ་བྱུང་པར་སྐྱེ་རྟག་པར་ཁས་སྐྱངས་ནས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ཅེས་པའི་སྐྱེ་
 ཡི་ཆིག་རྗེས་སྤྱུང་འཇུག་པ་ལ་འབྲས་བྱུང་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་སྟོན་པའི་དག་
 བཞིན་ནོ།།

འོན་པའི་མ་མོ་གཤམ་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཀྱང་དེ་དང་འབྲས་བུ་མིན་ནམ་
 ལྟམ་ན། དེ་དག་རང་ཆིག་དང་འགཤམ་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི་དེ་དང་འབྲས་བྱེད་རྟག་
 ལ་ཡང་མི་རྟག་ཅེས་བརྗོད་དགོས་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་སྤྱུང་བཞོད་པས་ཅི་
 ཞིག་བྱ། རྟག་དང་མི་རྟག་ཅེས་དངོས་འགཤམ་ངེས་ནས་དེ་འབྲས་དངོས་སྤྱུང་
 བ་ཡང་འབྲས་བྱུང་མིན་པའི་དམ་བཅའ་ཅམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གཏན་ཆིགས་

སྤྱི་བཅོམ་པ་དེ་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ཅེས་པས་རྟགས་ཀྱིས་དམ་བཅའ་
བསལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་རྟག་པ་སེལ་བར་འགྱུར་ན་ནི་སྤྱི་རང་མཚན་ལ་
གནས་པ་ཡི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་པ་སེལ་ཞེས་སློབ་དཔོན་སྟོགས་
སྤང་གིས་གསུངས་ཏེ། སྤྱི་ལ་རྟག་པ་མེད་པར་རྗེས་དཔག་གིས་ངེས་པ་ན་
དེས་བསལ་བར་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་དེ་འབྲ་བཅོམ་པ་སྟོན་ཅན་ཡིན་ཚུལ་ལ། དངོས་དང་དེ་ཡི་
འཐད་པ་སྤྱད། །དང་པོ།

ཡུལ་གཞན་ལ་ནི་འགལ་སྤྱི་བས། །སྤྱི་གཞན་དུ་བཅོམ་པ་ཡིན།

སྤྱི་ནི་བྱད་པར་མི་སྤྱིར་བྱིས། །དེ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

ཐམས་ཅད་ཅེས་སྤྱི་ལས་ཡུལ་གཞན་བྱམ་སོགས་བཟུང་སྟེ་དེ་ལ་ནི་སྤྱི་ཡི་
ཚོས་རྟག་པ་དང་འགལ་བ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་སྤྱི་བར་གཞོ་བས་སྤྱི་ནི་ཐམས་
ཅད་མི་རྟག་ཅེས་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་དོན་གྱིས་བཅོམ་པ་ཅམ་དུ་འགྲོ་བ་
ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། བྲམ་ཟེ་ཀུན་ལེ་བྱུ་ལ་དར་བ་བྱིན་ཅིག་བྱས་ནས་བྲམ་ཟེ་
དག་ལ་ཞོ་བྱིན་ཅིག་ཅེས་སྤྱིས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཐམས་ཅད་ཅེས་

པའི་སྒྲི་ཡི་སྐྱས་ནི་རང་གི་བྱད་པར་སྒྲ་དེ་ཡང་མི་སྒྲོང་བར་སྒྲིར་བརྗོད་པ་
ཅམ་དུ་བྱས་པའི་བྱར་དེ་འབྲེ་བརྗོད་པ་དེ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་
པོའི་སྐྱ་བ་འབྲེལ་མེད་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་དེ་ཡི་འཐད་པ་སྐྱབ་པ་ལ། དོགས་པ་བསམ་ནས་འཐད་པ་སྐྱབ། །དེ་
ལས་གཞན་འདོད་ལ་གཞོད་སྟོན། །དང་པོ།

དཔེར་ན་སྐྱབས་འགྲུབ་ཤིང་ཤ་བ། །ཉིད་ནི་ཤིང་མིན་ཞེས་པ་བཞིན།
ཐམས་ཅད་མཉན་པ་གཅིག་ཉིད་ལ། །འདུག་པ་འགོག་འགྱུར་དེ་ཅམ་གྱིས།
ཐམས་ཅད་མིན་མིན་བྱད་པར་ཀྱུ། །དེ་མེད་ན་དེ་མེད་འགྱུར་བྱིས།

འདི་ལྟར་སྒྲི་སྐྱས་བྱེ་བྲག་ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་སྒྲོང་བར་མ་ངེས་ཏེ། སྐྱབས་
འགྲུབ་ཤ་བ་ཁོན་ལ་ཤིང་ཞེས་པ་འདི་ཡིན་ནམ་ཞེས་ངེས་པའི་ཆེ་མ་ཡིན་
ཞེས་བརྗོད་པ་མཐོང་བའི་བྱར་རོ་ཞིན། དཔེར་ན་འབྲི་བ་པོའི་བསམ་པའི་
དབང་གིས་སྐྱབས་འགྲུབ་ཤིང་ཤ་བ་ཉིད་ནི་ཤིང་མིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་
ཤིང་གི་སྒྲི་བཟུང་ནས་ཤིང་ཞེས་པ་ཤ་བ་ཁོན་མིན་ཏེ། ཤུག་པ་སོགས་
ཡོད་པ་ལ་བསམ་པ་ཡིན་པས་འདུས་བྱས་ནི་བྱམ་པ་མིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེ་ལྟར་བཞུགས་ཀྱང་དེས་ལ་པ་ཤིང་མིན་པ་དང་། བྱམ་པ་འདུས་བྱས་
 མིན་པར་མི་བཞུགས་པ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱ་མིན་ནོ་ཞེས་བཞུགས་ཀྱང་
 ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་སྤྱི་ཡི་སྐྱ་འདི་ཡང་མཉམ་པ་སྟེ་སྐྱ་གཅིག་ཉིད་ལ་འཇུག་
 པ་འགོག་པར་འགྱུར་རྟེ། སྐྱ་ཁོན་ཐམས་ཅད་མིན་ཞེས་པའི་དོན་དུ་སོང་ན་
 ཡང་དེ་ཙམ་གྱི་བྱུང་པར་གྱིས་སྤྱི་སྟོང་བ་མིན་རྟེ། སྐྱ་ནི་ཐམས་ཅད་མིན་
 པའམ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་གཏོགས་པ་མིན་རྟེ་དེའི་ཁོངས་སུ་འདུས་སོ།།

གལ་ཏེ་མ་འདུས་ན་ཐམས་ཅད་གྱི་བྱུང་པར་དུ་འདོད་པ་བྱམ་སོགས་
 ལྟན་ལའང་ངེ་ལྟར་སྤྱི་དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་སྐྱ་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྐྱ་འཇུག་
 པ་མེད་ན་དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྐྱ་འཇུག་པ་དེ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་ཐམས་ཅད་གྱི་སྐྱ་ནི་སྤྱིར་མི་འགྱུར་རྟེ། དེའི་བྱེ་བྲག་གང་
 ཞིག་དེ་འཇུག་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་གཅིག་ཀྱང་མི་སྤིང་པའི་ཕྱིར་ན་བཞུགས་
 བྱས་སྟོང་པ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར་
 རོ། །དེས་ན་ཐམས་ཅད་ཅེས་པའི་སྐྱ་དེ་འཛིག་ཏེན་ན་གྲགས་པ་མ་ལུས་
 པའི་དོན་ཅན་སྤྱི་བྱུང་གྱི་སྐྱར་བྱས་ན་དེ་ལྟར་མི་འཐད་པ་འོང་ངོ། །དེ་ཡང་

ཐམས་ཅད་མི་ཏྲག་པ་གཏན་ཆིགས་སུ་བྱས་ནས་སྤྲུག་པར་སྤྱབ་པའི་ཆེ་
 བ་དོན་གྱིས་མི་མ་བུ་པའི་དཔེ་ཡི་སྤྱོད་གས་གཅིག་བརྗོད་པར་འགྲུར་ཚུལ་
 བློ། ཐམས་ཅད་མི་ཏྲག་པ་ཡིན་ཡང་སྤྲུག་པའི་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏྲག་
 ཅས་དོན་གྱིས་ཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་སྤྲུ་
 འདུས་པས་ན་ངག་སྒྲིལ་ཅན་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལས་གཞན་འདོད་ལ་གཞོད་པ་སྟོན་པ་ལ། ཐམས་ཅད་འགོད་
 དང་ཚོད་པ་སྤྲང་། །དང་པོ།

ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་ཐ་དད་ཕྱིར། །ཆོས་ཅན་གཏན་ཆིགས་དངོས་གྱུར་ནི།།

ཤེས་བྱེད་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་ཕྱིར། །ཆོས་ཅན་རང་སྤྱབ་བྱེད་མ་གྲུབ།།

ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲུ་འདི་འཛིག་ཏེན་ན་གྲགས་པ་ལྟར་མ་ལུས་པའི་ཡུལ་ཅན་
 དུ་མི་བཟུང་སྟེ། འགའ་ཞིག་ལ་གྲགས་པ་སྟེ་བརྗོད་པར་འདོད་པ་པོའི་
 བསམ་པའི་དབང་གིས་ངེ་ཙམ་པ་ལ་བསམས་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲུ་
 འདུག་པས་ན་སྤྲུ་མ་གཏོགས་པ་ཀུན་ལ་ཐམས་ཅད་ཅས་བརྗོད་དོ་སྟུམ་
 བ། དེ་ལྟར་ན། སྤྲུ་མི་ཏྲག་སྟེ། ཐམས་ཅད་མིན་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་

དོན་གྱིས་རྟགས་དེས་སྐྱེ་ལས་གཞན་ཐམས་ཅད་མིན་པ་ནི་སྐྱེ་ཉིད་ལས་
གང་ཡང་མེད་པས་ན། སྐྱེ་རྟགས་སྟེ། སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་དོན་ལ་
བྱུང་པར་མེད་པས་སྐྱེ་མིན་ཀུན་མིན་པ་དང་སྐྱེ་ཞེས་པའི་རྣམ་གངས་པར་
འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་དེ་རྟགས་སུ་མི་འཐད་དེ། འདི་ལྟར་རྟགས་གྱིས་ཤེས་
བྱེ་ཆོས་ཅན་དང་ཤེས་བྱེད་རྟགས་ཐ་དད་པར་སྒོ་ལ་འཆར་དགོས་པའི་
ཕྱིར་ན་ཆོས་ཅན་རང་གི་ལྟོག་པ་གཏུན་ཆེགས་གྱི་དངོས་པོར་གྱུར་ན་ནི།
རྟགས་དང་ཆོས་ཅན་ཐ་མི་དད་པས་རྟགས་དེ་ཤེས་བྱེད་ཉིད་དུ་མ་གྱུར་
པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཅན་རང་ལ་རང་ཉིད་སྒྱུབ་བྱེད་དུ་མ་གྱུར་སྟེ། ཤེས་བྱེ་ཤེས་
བྱེད་གྱི་རྣམ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པར་ཅོད་སྤོང་ལ། རང་བཞིན་རྟགས་སྐྱེ་
མཚུངས་ཅོད་སྤོང་། ཁྱེ་བྲག་པ་ལ་ཅོད་པ་སྤང་། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་
པ་དང་རྒྱས་པར་བཤད། །དང་པོ།

དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཆོས་དང་ནི། །ཆོས་ཅན་རྣམ་དབྱེ་མེད་པའི་ཕྱིར།
ཀུན་ལ་ཉེས་མཚུངས་ཤེ་ན་མིན། །ལྟོག་པ་བྱུང་པར་ཡོད་ཕྱིར་རོ།

དེ་ལྟ་བུར་སྐྱོན་བརྗོད་པ་འདི་བྱོད་ལྟར་ན་འང་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་འགོད་
 པའི་ཆེ་དངོས་པོ་ཀྱན་ལ་ཆོས་དྲུག་གི་ཆོས་ཅན་སོ་སོར་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་
 དོན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་རང་གཞན་ཀྱན་ལ་ཉེས་པ་མཚུངས་པར་གནས་
 སོ་ཤེས། དེད་ལ་སྐྱོན་དེ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། བྱས་དང་མི་རྟག་སྐྱེ་ལྟ་བུ་དོན་ལ་
 ཐ་དད་མེད་ཀྱང་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པའི་བྱུང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ལྟོག་པ་འདོད་ལ་སྐྱོན་དེ་
 མེད། །གཞན་དག་དེ་དང་མཚུངས་པ་མིན། །དང་པོ་ལ། བཏགས་ལ་རྩོད་
 པའི་གོ་སྐབས་མེད། །བཏགས་ཅམ་དེ་ལས་ཐ་སྐྱད་བྱུག། །བཏགས་ཀྱང་
 དོན་ལ་མི་བསྐྱེད་ཚུལ། །དང་པོ།

དོན་དམ་པར་ནི་རྣམ་དབྱེད་ན། །དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་མ་གྱུབ་ཕྱིར།
 ཀྱན་རྗོད་པ་ཡི་དངོས་རྣམས་ལ། །དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་འགོག་པར་འགྱུར།
 ལྟོག་པ་ཐ་དད་པ་དེའི་དབང་གིས་ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་དུ་གྱུབ་ན་དུ་བས་མེ་
 མཆོན་པ་ལྟར་འགྱུར་གྱི་སྐྱེད་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པའི་ངོ་བོར་མི་འགྱུར་
 ལ། ངོ་བོ་ཐ་དད་མེད་ན་གཅིག་རྟོགས་པས་ཀྱན་རྟོགས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་

ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་དུ་འང་ངེ་ལྟར་གྲུབ་ཅེ་ན། རྟོན་དྲམ་པར་དངོས་པོའི་
གནས་ཚུལ་ནི་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ནུ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུར་
གྲུར་པ་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་ཐ་དད་དུ་མེད་ཅེས་བརྗོད་ལ། གྲུན་རྫོང་ཅམ་དུ་
བཏགས་པ་ཡི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་སློབ་འདོགས་གཅིད་པའི་ཆ་ནས་ལྟོག་པ་
སོ་སོར་སྤྱོད་ཡོང་ལྟོག་པ་དེ་ལྟོག་ལྟར་གྱི་དངོས་པོ་དེ་དང་དེ་ཉིད་དེ་གཅིག་
ཡིན་ནམ། དེ་ལས་གཞུན་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་དེ་ལྟར་
འདོད་པ་འགོག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། སློབ་བཏགས་ལ་གཅིག་ཐ་དད་གྱི་
ངེས་པ་མི་དགོས་པའི་སྤྱིར་དེ་འབྲེལ་ཅོད་པའི་སྐབས་མེད་དོ།

གཉིས་པ་བཏགས་ཅམ་དེ་ལས་ཐ་སྙད་གྲུབ་པ།

དཔག་བྱ་དཔོག་པར་བྱེད་པ་ཡི། རྟོན་གྱི་ཐ་སྙད་གནས་པ་འདི།

ཤེས་པ་ལ་གྲུབ་ཐ་དད་ལ། བརྗོད་ནས་རྣམ་པར་བརྗོད་པ་ཡིན།

བཏགས་པ་ཅམ་ལས་གཞུན་དུ་མེད་ན་ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་གྱི་རྣམ་གཞག་
སློན་མེད་པ་མི་སྤྱིད་དེ་ཟེར་ན། དཔག་བྱ་ཆོས་ཅན་དང་དཔོག་པར་བྱེད་
པ་རྟགས་ཞེས་པ་ཡི་རྟོན་ཐ་དད་པ་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་གནས་པ་འདི་ནི་

ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཏྲགས་དང་ཏྲགས་ཅན་དུ་རྒྱུ་པར་བརྟག་ཅིང་འཛོག་པ་ཡིན་པས་ཐ་
 སྙད་ཅིས་མི་སྲིད་དེ། ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ཤེས་བཟོད་འཇུག་གསུམ་གྱིས་
 བསྐྱས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙྰ་བཤང་ཤེས་པའི་ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་
 པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་བཏགས་ཀྱང་དོན་ལ་མི་བསྐྱའི་ཚུལ།

བདག་ཉིད་རི་ལྟའི་ཐ་དད་ཀྱི། །མཐར་ཐུག་ཤེས་ལ་ཐ་དད་པ་ལ།

ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་སྣང་གྱུར་པ། །དེ་ནི་ཐ་སྙད་རྟེན་ཡིན་ནོ།

བཏགས་པ་ནི་སྒོ་ཡིས་སྒོ་བཏགས་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ན་དེས་སྒོ་
 བཏགས་པ་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་དེས་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་བསྐྱེད་དུ་
 ཏྲགས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་སྒོས་བཏགས་ཀྱང་ཐ་
 སྙད་དོན་མ་ཐུན་རྒྱུས་དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། རི་
 ལྟར་ན་དོན་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་གྱི་བདག་ཉིད་རི་ལྟའི་རང་བཞིན་
 ལ་རང་མིན་མཐའ་དག་ལས་ལོག་པའི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཅན་སྒོས་

བཏགས་པ་མིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་གཞན་ལས་ཐ་དྲད་པ་ཉིད་ཀྱི་
མཐར་ཐུག་པ་དོན་རང་མཆོན་གྱི་གཞན་སེལ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་པའི་
ངོར་སྐྱ་དེ་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་སོགས་ཀྱི་ལྟོག་པ་ཉི་ཆེ་བའི་རྣམ་པར་
སྒྲུང་ཞིང་། དེའི་དབང་གིས་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དྲད་པར་སྒྲུང་
བའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་དྲུང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚུལ་དུ་སྒྲུང་བར་གྱུར་པ་དེ་ནི་ཐ་
སྟོད་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་གྱི། རྟེན་མེད་པར་སྐྱེས་ལ་རྟག་པ་ལྟ་བུ་སྟོང་ལའ་ཞིག་གིས་
སྟོང་བཏགས་པ་མིན་པས་ན་དོན་ལ་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་གཞན་དག་དེ་དང་མཚུངས་པ་མིན་པ།

འདི་ནི་ཐ་སྟོད་ཀྱིས་བཞག་པ། ཐ་དད་སྟོང་དང་འབྲེལ་མེད་ཅན།

ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་སྐྱབ་བྱེད་དུ། བྱས་པ་དེས་ན་མ་གྲུབ་བསྟན།

འོན། སྐྱ་རྟག་སྟེ། ཐམས་ཅད་མིན་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་དེའང་
སྐྱ་ཉིད་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དང་མི་འདྲ་བར་ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱང་བར་
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྟགས་འདི་ནི་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཐ་སྟོད་ཀྱིས་བཞག་
པ་ཡི་སྟོན་ཐ་དད་པར་སྒྲུང་བའི་སྟོང་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ།

བྱས་པ་དང་སྐྱབ་བཞིན་དུ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པར་འཆར་དུ་མེད་དེ་སྐྱེ་མིན་པ་
 མིན་པ་ནི་སྐྱེ་ལས་ཐ་དད་པར་ཇི་ལྟར་འཆར་ཏེ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྣལ་
 མ་གོ་བས་ན་ཆོག་ཐ་དད་ཀྱང་དོན་རྣམས་བྱངས་པར་འགྱུར་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་
 དད་ཀྱང་མེད་དོ། །དེས་ན་ཆོས་ཅན་སྐྱེ་དེ་ཉིད་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བྱས་པ་དེས་
 རྟ་ཤེས་བྱེད་དུ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་རང་བཞིན་ཉགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལ་ཚྱོད་སྤྱོད་ལ། སྤྱི་ཉགས་
 སུ་བཀོད་ལ་ཚྱོད་དང་། །བྱང་པར་ཉགས་བཀོད་ཚྱོད་པ་སྤང་། །དང་པོ་ལ།
 དངོས་དང་དེ་ལ་ཚྱོད་པ་སྤང་། །དང་པོ།

དེས་ན་བྱེ་བྲག་སྤྱི་ཆོས་ཐ། །དད་ཕྱིར་ཉགས་དང་ཉགས་ཅན་ཉིད།

དཔེར་ན་ཚྱོད་བྱང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །ཚྱོད་བྱང་སྐྱེ་མི་ཉགས་བཞིན།

འོན་ཀྱང་སྤྱི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། མི་ཉགས་སྟེ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 པ་ལྟ་བུའི་ཉགས་འདི་ཤེས་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་ཏེ། བོད་གི་
 སྟོན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། དེ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྡོག་པའི་སྟོན་པ་ཤེས་
 བྱེད་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱང་བ་དེས་ན་བྱེ་བྲག་དང་སྤྱི་ཡི་ཆོས་ནི་ལྡོག་པ་ཐ་དད་

བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་ཉིད་དུ་རུང་སྟེ། དཔེར་ན་རྩ་ཆོལ་བ་
 ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྩ་ཆོལ་བྱུང་གི་སྐྱེ་ནི་མི་རྟག་ཅེས་འགོད་པ་བཞིན་
 རོ། །དེ་ཡང་དངོས་པོ་ནི་སྤྱི་དང་སྤྱིའི་དངོས་པོ་ནི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ལ། ཡང་
 རྩ་ཆོལ་བྱུང་ནི་སྤྱི་དང་རྩ་ཆོལ་བྱུང་གི་སྐྱེ་ནི་དེའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པས་ལྟོག་པ་ཐ་
 དད་ལ་སྤྱིར་དངོས་པོ་དང་རྩ་ཆོལ་བྱུང་གི་རྟགས་དང་བསྐྱབ་ཆོས་མི་རྟག་
 པ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་གི་ཁྱབ་པ་གྲུབ་ཅིང། ཆོས་ཅན་སྤྱི་ལ་རྟགས་དེ་
 ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པས་ན་ཤེས་བྱེད་དུ་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་རྩོད་སྤྱོད་ལ། ཕྱོགས་ཡན་ལག་ཡིན་ཡང་མི་སྤྱོད། ཕྱོགས་
 ཀྱི་ཡན་ལག་མིན་པར་འཐད། །དང་པོ།

ཕྱོགས་ཡན་ལག་ནང་གཞོད་མེད་ཕྱིར། །ཆོས་ཅན་ཐ་དད་མ་གྲུབ་མིན།
 དཔེར་ན་གོང་བུ་རྩ་ཅན་འདི། །རྩ་ཅན་ཉིད་ཕྱིར་རྟེན་བཞིན།

རྩ་ཆོལ་བྱུང་གི་སྐྱེ་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས་རྩ་ཆོལ་བྱུང་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དེའི་
 ཆེ་རྩ་ཆོལ་བྱུང་ཉིད་ཕྱོགས་སམ་བསྐྱབ་བྱའི་ཡན་ལག་སྟེ་ཕྱོགས་གཅིག་
 ཡིན་པས་ན་བསྐྱབ་བྱའི་ཕྱོགས་གཅིག་རྟགས་སུ་འགོད་རུང་ན་གོང་དུ་

གཞན་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པར་མི་རིགས་སོ་ཞི་ན། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་
 ཚེ་ལ་བྱུང་གི་སྐྱེ་ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་ཚེ་ལ་བྱུང་དེ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་སྐྱེ་
 ཡན་ལག་ཡིན་ནུང་རྟགས་དེས་སྐྱེ་ལ་མི་རྟག་པ་འབྲུག་པ་ལ་དེས་གནོད་
 པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། ཆོས་ཅན་སྐྱེ་དང་རྟགས་ཚེ་ལ་བྱུང་ཐ་
 དྲ་དུ་མ་བྱུག་པ་མིན་ཏེ་དཔེར་ན་ཏ་ཅང་གསལ་པོར་མ་མཐོང་བའི་གོང་
 བྱ་མང་པོ་ཉི་བའི་སྐབས་སུ་ཅི་རྟ་ཡིན་ནམ་མིན་ཞེས་ཐེ་ཆོམ་དུ་གྱུར་པ་
 ཅ། གོང་བྱ་རྩ་ཅན་འདི་རྩ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟ་མིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་
 པ་ན་རྩ་ཅན་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་གོང་བྱ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་
 རྩ་ཅན་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་ཡང་རྟ་མིན་པའི་ཤེས་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་བྱང་
 པ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་མིན་པར་འཇད་པ།

ཡང་ན་དེ་རྟགས་ནས་ལྡོག་ཕྱིར། །སྐྱབ་པའི་དུས་སུ་ཡན་ལག་མིན།

ཡང་ན་ཚེ་ལ་བྱུང་ཞེས་པ་དེས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སྐོན་ས་ཆོས་ཅན་སྐྱེ་
 དེ་མཆོན་ཞིང་རྟགས་པར་བྱས་ནས་ཚེ་ལ་བྱུང་རང་ཉིད་ཆོས་ཅན་དུ་མི་

གནས་པར་ལྷོག་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚོལ་བྱུང་གིས་སྐྱབ་པའི་དུས་
 སུ་ཚོལ་བྱུང་བསྐྱབ་བྱའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལ་ཚོལ་བྱུང་གི་
 རྟགས་ཀྱིས་གསར་དུ་བསྐྱབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ལྟས་བྱིན་གྱི་ཁང་པ་
 ཞེས་འདོད་ནས་བྱིས་པའི་ཆེ་བྱ་རྟག་གནས་པ་འདིའོ་ཞེས་བསྟན་པ་ན།
 ཁང་པ་ཞེས་ནས་དེར་བཞུགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་འཛིན་གྱི་བྱ་རྟག་ལ་
 ལྷོས་པ་མེད་པའམ། གོས་དཀར་པོ་ཅན་དེ་བྲིད་ཞོག་ཟེར་ན་གོས་དེས་
 མཆོན་པའི་སྐྱེས་བྱ་དེ་འདོད་ཡུལ་ཡིན་གྱི་ཕྱིས་སུ་གོས་དཀར་པོ་མ་
 བགོས་ན་བྲིད་བྱ་མིན་པར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་བྲུང་པར་རྟགས་བཀོད་ཚོད་པ་སྤྲོད་པ།

ཆོས་ཐ་དད་ཕྱིར་བྲུང་པར་ཡང་། །དམ་བཅའི་དོན་དུ་འཐད་མ་ཡིན།།

འདི་དང་མཉན་བྱ་འབྲུ་བས་ན་མཉན་བྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་སྒྲ་མི་
 རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་ཡང་དམ་བཅའ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པར་འགྱུར་
 རོ་ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ་བྲུང་གཞི་སྒྲ་དང་ལྷོག་ཆོས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་བྲུང་པར་
 མཉན་བྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡང་དམ་བཅའི་སྤྱོད་པ་གཅིག་གི་དོན་དུ་

འཕྱད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་གོ་བྱ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་
པ་སོང་ནས།

ད་ནི་གཉིས་པ་གོ་བྱེད་ཏྲགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་དགུའི་
དགོས་སྤྱི་རུ་བསྟན། །དབུས་མ་གསུམ་དགོས་བྱེ་བྲག་བཤད། །མ་
དམིགས་ལོགས་སུ་མ་བསྟན་དོན། །དང་པོ་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་ལས་
བརྩམས་དབྱེ་བའི་དོན། ཕྱོགས་ཆོས་ཉིད་ལ་རྩོད་བ་སྤང། ཕྱོགས་ཆོས་
དགུ་རུ་དབྱེ་དོན་ནོ། །དང་པོ་

གཏན་ཆོགས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་དོན། །བདེ་བར་བརྒྱང་བ་འབྲུབ་བྱའི་བྱིང།
ཕྱོགས་ཆོས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡིས། །མདོར་བསྡུས་པ་ནི་གསུངས་པ་ཡིན།།

ཆད་མ་མདོ་ལས། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་སྐབས་སུ། ཕྱོགས་
ཆོས་མཐུན་ཕྱོགས་ཡོད་མེད་དང་། རྣམ་གཉིས་རེ་རེ་དག་ལ་ཡང་། རྣམ་
གསུམ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་། །ཡོད་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་བྱིར་
རོ། །ཞེས་དང་། གཞལ་བྱ་བྱས་དང་མི་ཏྲག་དང་། །བྱས་དང་མཉན་བྱ་རྩོལ་
ལས་བྱང་། །མི་ཏྲག་རྩོལ་བྱང་རེག་བྱ་མིན། །དེ་དགུ་ཏྲག་པ་ལ་སོགས་

བཤོ། །དེ་ལ་རིགས་མ་ཐུན་ལ་ཡོད་དང་། །རྣམ་གཉིས་མེད་ལ་མེད་གང་
ཡིན། །དེ་ནི་གཏུན་ཆིགས་དེ་ལས་བསྐྱོད་ག །འགལ་བ་གཞན་རྣམས་མ་
ངེས་བཤོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆིགས་བཅད་དང་པོ་འདི་རྣམ་ངེས་དང་ཐ་
མ་རྒྱན་དུ་བྲངས་བ་ཡིན་པས་དེང་སང་མདོ་རྩ་བའི་འགྲུར་དང་ཅུང་མི་འདྲ་
ཡང་འདི་ལྟར་བདེའོ།

དེ་ལྟར་ཕྱོགས་ཆོས་དགུ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པ་ལས་གཞན་མ་གསུངས་
ལ། སྦྱིར་རྟགས་འདི་ལ་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྒྲུང་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་། ཡང་
དག་ལའང་འབྲས་རང་མ་དམིགས་བ་གསུམ་དང་། དེར་ཡང་ནང་གི་
དབྱེ་བ་དུ་མ་ཡོད་པ་དང་། ལྟར་སྒྲུང་ལའང་མ་གྲུབ་འགལ་བ་མ་ངེས་བ་
གསུམ་དང་། སོ་སོའི་ནང་གི་དབྱེ་བ་དུ་མ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཡང་དག་གཉིས་
དང་ལྟར་སྒྲུང་བདུན་ཏེ་དགུ་པོ་འདི་ཁོ་ན་ལས་ཅིའི་ཕྱིར་མ་གསུངས་ཞེ་
ན། གཏུན་ཆིགས་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྒྲུང་གི་རྩ་བ་དུ་དབྱེ་བའི་དོན་རྒྱ་ཆེ་
བ་དག་ཆིགས་རྒྱུང་དུས་བདེ་བར་བརྩུང་ཞིང་རྟོགས་པར་བྱ་བ་འགྲུབ་
བྱའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཆོས་དགུར་རྩ་བ་དུ་དབྱེ་བ་ཡིས་མདོར་བསྐྱུས་བ་ནི་

གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གྲུ་བཞི་པའི་རེ་ཁྲ་ལ་སྤར་མ་གཉིས་གཉིས་
 བསྐྱོལ་བའི་རེ་འུ་མིག་དགུ་ལ་སྤྲང་མ་གསུམ་ལ་རིམ་བཞིན། སྒྲ་ཆོས་
 ཅན། ཏྲ་སྟེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་ཏྲ་
 སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་སྟེ། མི་ཏྲ་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད། བར་མ་གསུམ་ལ་རིམ་བཞིན། སྒྲ་ཆོས་ཅན།
 ཏྲ་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཏྲ་སྟེ། མཉན་བྱ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དུང་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཏྲ་སྟེ། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་
 ཕྱིར། ཞེས་བཀོད། འོག་མ་གསུམ་ལ་རིམ་བཞིན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྩོལ་བ་
 ལས་མ་བྱུང་སྟེ། མི་ཏྲ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དུང་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་ཏྲ་
 སྟེ། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཏྲ་སྟེ། དེག་བྱ་
 ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དགོད་པར་བྱའོ།

དེ་ལྟར་བཀོད་པ་དེ་ལ་ཡང་དག་གཉིས་དང་། འགལ་བ་གཉིས་དང་།
 མ་ངེས་པ་ལྟར་འགྲུར་ཏེ། འོག་མ་ཆོས་དགུའི་འཁོར་ལོ་ལས། སྤྲང་འོག་
 གཉིས་ལ་ཡང་དག་གོ། འོག་མ་ལ་འགལ་བ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །བྱར་བཞིར་

ཐུན་མོང་མ་ངེས་བཞི། །དབུས་ན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་དབུས་ཀྱི་ཐུན་མིན་མ་ངེས་པའི་དཔེ་བཟོད་དུ།
གསོན་ལུས་ཆོས་ཅན། བདག་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་དང་ལྡན་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་ཀྱང་འབྲེལ།

དེ་ཡང་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་དང་། ཆ་གཉིས་སུ་
འབྲུག་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་དེ་རེ་རེ་ལ་འང་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་
དང་། མེད་པ་དང་། ཆ་གཉིས་སུ་འབྲུག་པ་གསུམ་རེ་སྐྱར་བས་གསུམ་
གསུམ་དགུར་འབྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་གི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་
ལ་ཡོད་པ་དང་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་མེད་པ་ནི་སྟངས་གི་རེ་ཏུ་
མིག་ལ་གནས་པ་རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་སོ། །མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་
ཆ་གཉིས་དང་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་ངེས་པ་ནི་འོག་གི་རེ་ཏུ་མིག་
ལ་གནས་པ་འབྲས་རང་གཉིས་ཀྱི་དཔེར་འོས་པ་ཡང་དག་གོ། །དེ་ལས་
གོ་བསྐྱོད་པ་གཉིས་ནི། འོག་གཉིས་ལ་བཀོད་པའི་འགལ་བ་གཉིས་
སོ། །ལྷག་མ་ལྔ་ནི་མ་ངེས་པ་སྟེ་དེ་ཡང་དབུས་ན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་མེད་

བཤོ། །ཟུར་བཞིར་སྟོགས་གཉིས་ཀར་ཡོད་པས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ལ་ངེ་
ཡང་རེའུ་མིག་དང་པོར་ནི་སྟོགས་གཉིས་ཀར་བྱུང་བར་ཡོད་པའོ།

གསུམ་པར་ནི་མཐུན་སྟོགས་ལ་བྱུང་བར་ཡོད་ཅིང་མི་མཐུན་སྟོགས་
ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་ཅན་ནོ། །བདུན་པར་ནི་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཆ་
གཉིས་སུ་དང་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་བྱུང་བར་ཡོད་པའོ། །ཐ་མ་དགུ་པར་
ནི་མཐུན་སྟོགས་མི་མཐུན་སྟོགས་གཉིས་ཀར་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་
ཅན་ནོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མ་གསུམ་ནི་རྟགས་དེ་མཐུན་སྟོགས་ལ་བྱུང་བྱེད་
དུ་ཡོད་པ་གཞིར་བཞག་ནས་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་
དང་། ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་གསུམ་རིམ་བས་སྦྱར་བའོ། །བར་མ་གསུམ་
ནི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་པ་གཞིར་བཞག་ནས་མི་མཐུན་སྟོགས་གྱི་དབྱེ་
བ་སྤར་བཞིན་སྦྱར་བའོ། །འོག་མ་གསུམ་ནི་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཡོད་མེད་
ཆ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པ་གཞིར་བཞག་ནས་མི་མཐུན་སྟོགས་གསུམ་པོ་
རིམ་བས་སྦྱར་བའོ། །འདི་དག་གི་དཔེ་ཡང་། ཐོག་མ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་འི་
མཐུན་སྟོགས་ནམ་མཁའ་མི་མཐུན་སྟོགས་བྱུང་བ་ལྟ་བུ། དེ་བཞིན་

གཉིས་པའི་བྱམ་པ་དང་ནམ་མཁའ། གསུམ་པའི་མཐུན་སྟོགས་བྱམ་པ་
 མི་མཐུན་སྟོགས་སྟོག་དང་ནམ་མཁའ་གཉིས་སོ། །བར་བ་གསུམ་པོ་
 མཐུན་པར་མཐུན་སྟོགས་ནམ་མཁའ་དང་མི་མཐུན་སྟོགས་བྱམ་པ་དང་
 སྟོག་གཉིས་སོ། །འོག་མ་གསུམ་གྱི་དང་པོའི་མཐུན་སྟོགས་སྟོག་དང་
 ནམ་མཁའ་མི་མཐུན་སྟོགས་བྱམ་པ། གཉིས་པའི་མཐུན་སྟོགས་བྱམ་པ་
 དང་སྟོག་མི་མཐུན་སྟོགས་ནམ་མཁའ། གསུམ་པའི་མཐུན་སྟོགས་ནམ་
 མཁའ་དང་རྒྱལ་ཕྱོགས་མི་མཐུན་སྟོགས་ལས་དང་བྱམ་པའམ། ཡང་ན་སྟོ་
 དང་བྱམ་པ་བྱས་ཀྱང་རུང་ངོ། །རེག་བྱ་ཅན་མིན་པའམ་ལུས་ཅན་མིན་པ་
 བྱི་སྐྱེ་ཚུན་ཐོགས་རེག་མི་བྱེད་པའི་དོན་ནོ།

དེ་ཡང་རང་ལུགས་ལ་རྒྱལ་ཕྱོགས་ཉག་པ་མིན་ཡང་གཞན་སྤྱི་རོལ་པའི་
 འདོད་དོར་མཐུན་སྟོགས་བྱས་ཆེ་དེ་ལ་ཉག་པ་འདི་མ་གྲུབ་པར་བརྟན་
 པའི་ཆེད་དོ། །འདི་ཅམ་གྱིས་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྒྲུང་གི་
 གནད་ཁོང་དུ་རྒྱུ་པར་བྱས་ཏེ། མདོ་ལས། གང་སྤྱིར་གཏན་ཆོགས་དག་
 དང་ནི། །དེར་སྒྲུང་པལ་ཆེར་སྟོགས་ཆོས་ཡིན། །དེ་སྤྱིར་གཏན་ཆོགས་

ལྷར་སྒྲུང་གི། འོན་དུ་དེ་དབྱེ་བསྟན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ཡང་
དེང་སང་ཞ་མའི་འགྱུར་འདི་དང་མི་འབྲ་ལ་འདི་བདེའོ།

གཉིས་པ་སྤྱེགས་ཆོས་ལ་ཅོད་སྤྲོད་ནི།

ཆོས་ཀྱི་ཆོག་སྤང་ཐ་དད་པར། །བྱེད་པས་མི་ལྷན་གཞན་ལྷན་པ།⁽³⁵⁾

ལེན་ཏུ་མི་སྤྲོད་ཀླུ་གཅོད་བྱེད། །ཁྱད་པར་ཁྱད་པར་ཅན་དག་དང་།

བྱ་བ་དག་ནི་ལྷན་ཅིག་བཟོད། །དེ་སྦྱར་མེད་ཀྱང་⁽³⁶⁾བཟོད་འདོད་ལས།

དེ་དོན་ཉིད་ནི་ཉོག་ས་པར་འགྱུར། །གང་ཕྱིར་ངག་འབྲས་ཀླུ་གཅོད་བྱིས།

དཔེར་ན་ནག་པ་འཕོང་སྐྱེན་པའམ། །སྤྲོད་སྦྱབ་འཕོང་སྐྱེན་ཞེས་པའམ།⁽³⁷⁾

སྤྲོན་པོ་མཆོ་སྐྱེས་⁽³⁸⁾འགྱུར་ཞེས་བཞིན། །དེར་ཡང་ཁྱེད་པོ་ཀླུ་གཅོད་པ།⁽³⁹⁾

དོན་ཀླུ་ས་ལ་ནི་ཉོག་ས་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ལྷར་གྲགས་དང་ཏུས་པ་དང་།

སྤྲོན་པོ་བཟོད་འདོད་རྒྱུས་འབྲངས་བྱིས། །དེས་ན་མི་ལྷན་ཀླུ་གཅོད་པས།

(35) ལྷར་ཐང་དཔེ་ཤིང་། ༡༥༩༡-༥༡ ཤིང་ཐང་དཔེ་ཤིང་། ༥༩༡-༩༡ །ལྷན་དང་། ་།

(36) ལྷར་ཐང་དཔེ་ཤིང་། ༡༥༩༡-༥༡ །མེད་དང་། ་།

(37) ལྷར་ཐང་དཔེ་ཤིང་། ༡༥༩༡-༥༡ །ཞེས་བྱའམ། ་།

(38) ལྷར་ཐང་དཔེ་ཤིང་། ༡༥༩༡-༥༡ །འབྲས། ་།

(39) ལྷར་ཐང་དཔེ་ཤིང་། ༡༥༩༡-༥༡ །གཅོད་པའི། ་།

ཆོས་ཅན་ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར་ཡིན། །དེ་ཡི་བྱང་པར་ཅན་གྱི་ཆོས།།

རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་སྐྱོན་རྟེན་མིན།།

རྟགས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་བྱུང་བ་ཞེས་པ་འདི་བྱས་པ་དེ་སྐྱེལ་བྱུང་བ་ན་
རྟགས་ཆོས་ཅན་གྱིས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པས་ན་མ་ཐུན་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་
མེད་ཅིང་། བྱང་པར་དུ་མ་བྱས་ན་ཕྱོགས་ཆོས་བྱུང་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་
ན། དེ་ནི་རྣམ་གཅོད་ལ་མི་མཁས་པའི་ཅོད་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཕྱོགས་དང་
འབྲེལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེལ་འདི་ལ་ཆོག་གི་སྤྱད་ངེས་བཟུང་གི་སྐྱོར་ཚུལ་ཐ་
དུང་པར་བྱེད་པས་མི་ལྟན་རྣམ་གཅོད་དང་། གཞན་ལ་ལྟན་པ་རྣམ་གཅོད་
དང་། བྱང་གཞི་ལ་ཤིན་ཏུ་མི་སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་
དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ངེས་བཟུང་ཁོ་ན་ལས་ཉིད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའི་ཆོག་སྤྱད་འདི་
བྱང་པར་གྱི་ཆོས་དང་སྐྱར་ན་མི་ལྟན་རྣམ་གཅོད་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྤྱོད་སྐྱུབ་
འཕོང་སྐྱོན་པ་ཁོ་ན་ཞེས་སམ། སྐྱེལ་བྱས་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ལྟ་བུའོ། །བྱང་
པར་ཅན་དུ་ག་དུང་སྐྱར་ན་གཞན་ལྟན་རྣམ་གཅོད་དེ། སྤྱོད་སྐྱུབ་ཁོ་ན་
འཕོང་སྐྱོན་པ་ཞེས་དང་། སྐྱེལ་ཁོ་ན་ལ་བྱས་པ་ཡོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །བྱེད་པ་

དག་དང་ནི་ལྷན་ཅིག་ངེས་བཟུང་སྐྱར་ཏེ་བརྗོད་ན་མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་དེ།
 སྲིད་སྐྱབ་འཕོང་སྦྱོན་པར་གནས་པ་ཁོ་ན་ལམ། བ་ལ་བེའུ་འབྱུང་སྲིད་པ་
 ཁོ་ན་དང་། ཚེས་ཅན་ལ་རྟགས་སྲིད་པ་ཁོ་ན་ལྟ་བུ་སོགས་སོ།།

དེས་ན་དངོས་སུ་རྣམ་བཅད་སྐྱར་བའི་སྦྱེའི་རུས་པ་དེ་ལྟར་རྣམ་རྟོག་
 གཏིང་ཚུགས་པར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དང་། དེ་འབྲེལ་ངེས་བཟུང་དེ་
 དངོས་སུ་སྐྱར་བ་མེད་ཀྱང་ངེས་བཟུང་གི་དོན་དེ་ལྟ་བུར་ཞེ་ལ་བསམས་
 ཤིང་བརྗོད་འདོད་ལས་དངོས་སུ་མ་སྦྱས་ཀྱང་ངེས་བཟུང་དེ་ཡི་དོན་ཉིད་
 རྟེ་སོ་སོར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། མ་སྦྱས་ཀྱང་དོན་གྱིས་རྟོགས་
 པ་གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དག་སྦྱོར་བའི་འབྲས་བུའམ་དགོས་པ་ནི་བརྗོད་
 འདོད་ཀྱི་དོན་དེ་ལས་གཞན་པའི་འགལ་ལྷན་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ཅན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་རྟག་པ་འཕོང་སྦྱོན་ཞེས་སྦྱས་པ་ལམ། སྲིད་སྐྱབ་
 འཕོང་སྦྱོན་ཞེས་པ་ལམ། སྦྱོན་པོ་ནི་མཚོ་སྦྱེས་ལ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞེས་
 སྦྱས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་གི་དོན་ནི་ནག་པ་ལས་འཕོང་སྦྱོན་པ་གཞན་
 མེད་ཅེས་མ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་དེ་མི་ལྷན་རྣམ་གཅོད་ཅེས་དུ་གོ་ལ། སྲིད་

སྐབ་འཕོང་སྐྱེན་པའི་ཆད་དུ་གྲགས་པས་དེ་ལ་མི་ལྡན་མི་སྲིད་པའི་དོགས་
 པ་མེད་ཕྱིར་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དུ་གོ་བ་དང་། མཆོ་སྐྱེས་ལ་དཀར་
 བོ་སོགས་ཡོད་པས་མི་ལྡན་གཅོད་མི་ལུས་ཤིང་གཞན་རིན་ཆེན་སྡོན་པོ་
 སོགས་ཡོད་པས་གཞན་ལྡན་ཡང་གཅོད་པ་མེད་པས་ཚུ་སྐྱེས་ལ་སྡོན་པོ་
 མི་སྲིད་པ་གཅོད་པ་ཅམ་དུ་གོ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་སྐབས་སྐབས་ཀྱི་དབང་གིས་
 སྐབ་བཅོད་ཚུ་ལ་ལ་བྱང་མེད་ཀྱང་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དོན་སྣ་ཆོགས་སུ་འགྱུར་བ་
 ཡོད་པ་ཞིབ་དུ་མཆོན་པར་བྱའོ།

དེ་ལྟར་བཅོད་པ་དེར་ཡང་ཤེས་པར་འདོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཟླ་བོ་རྣམ་
 པར་གཅོད་པ་ཡི་དོན་དུ་བཅོད་པ་ལས་ངས་བཟུང་གི་དོན་རྣམས་ལ་ནི་
 ཉན་པ་པོའི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཅི་ནག་པ་འདི་འཕོང་སྐྱེན་ནམ་མི་
 སྐྱེན་སྣམ་དུ་ངེས་པའི་ཆེ་ནག་པ་འཕོང་སྐྱེན་ཞེས་སྐབས་པས་འཕོང་སྐྱེན་པ་
 སྲིད་པ་ཅམ་དུ་སྟོན་གྱི་སྐྱེ་ཅམ་གཞན་སོགས་གཅོད་དོན་མེད་ལ། ཅི་ནག་
 པ་འདི་ལ་འཕོང་ལས་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་ངེས་པའི་
 ཆེ་ནག་པ་འཕོང་སྐྱེན་ཞེས་དམིགས་བསལ་བའི་ཆེ་འཕོང་ལས་གཞན་པ་

འགོག་པའི་ཚུལ་དུ་གོ་བ་དང་། སྲིད་སྐྱབ་དང་ན་ཅན་གཉིས་ལས་སུ་འཕོང་
 རྒྱུན་ངེས་པས་སྲིད་སྐྱབ་འཕོང་རྒྱུན་ཞེས་སྐྱས་པ་ན་དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཆེ་བོ་
 ན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཅན་ལ་དེ་འབྲའི་འཕོང་རྒྱུན་པ་ཡོད་པ་ཅམ་བཞེག་
 གི་གཞན་ར་མ་ཏ་སོགས་ལ་འཕོང་དེ་འབྲ་ཡོད་པ་མི་བཞེག་གོ། །འཛིག་
 ཉེན་འདི་ན་འཕོང་རྒྱུན་པ་སུ་ཡིན་ཞེས་ངེས་པའི་ཆེ་སྲིད་སྐྱབ་འཕོང་རྒྱུན་
 ཞེས་སྐྱས་པ་ན་སྲིད་སྐྱབ་ཁོ་ན་ལས་གཞན་ལ་དེ་འབྲའི་འཕོང་རྒྱུན་པའི་
 ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་གཙོ་བོ་པའི་དོན་དུ་གོ་བ་ཉེ་འདི་ནི་བརྗོད་འདོད་ལས་སོ།།
 དེ་ལྟར་སྐྱ་རང་གི་རྣམས་པ་དང་བརྗོད་འདོད་གཉིས་ཀྱི་འདུང་ངེས་བཟུང་
 དེ་ལྟ་བུའི་དོན་གོ་བར་འཛིག་ཉེན་ན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པས་ན་དེ་གཞན་དུ་
 བྱ་མི་རྣམས་ཏེ། སྐྱ་དོན་རྣམས་འཛོག་ལ་འཛིག་ཉེན་ཆོད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱ་
 ལས་དོན་རི་ལྟར་གོ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འཛིག་ཉེན་གྱི་བརྟན་རྣམས་
 གྲང་འདུག་པ་ཡིན་པས་བརྟན་ཉི་དོན་མཆོན་པ་ཅམ་ལས་རྒྱ་མཆོན་གཞན་
 གྱིས་དབྱེད་དགོས་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སྐྱིར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་
 དབང་དྲང་། སྐྱ་བརྗོད་ཚུལ་གྱི་རྣམས་པ་དྲང་། སྐྱ་ནི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་རྗེས་

ཆིགས་གཉིས་དྲུག་ དེ་ལས་གོ་ལྟོག་པ་ལགལ་བ་གཉིས་ཤེས་པའི་དོན་དུ་
 སྐྱེ་ཉག་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་སྐྱེ་མ་གཉིས་པོ་དག་བཞེད་པ་དང་། རྗེས་འགོ་དང་
 ལྟོག་པ་ཆིག་རྒྱུ་གྲུབ་པ་གཏན་ཆིགས་ཡང་དག་དུ་འདོད་པ་ཡོད་པས་
 དེ་གཏན་ཆིགས་ཡིན་མིན་ལ་ཚུད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ་འབྲའི་འབྲུལ་པ་
 བསྐྱོགས་ནས་གཏན་ཆིགས་མིན་པར་ཤེས་པའི་སྐྱད་དུ་བྱུང་པར་མཉན་
 བྱ་དང་སྤྱི་གཞལ་བྱ་ཉགས་སུ་བཞེད་ནས་སྐྱེ་ཉག་པར་སྐྱབ་པ་གཉིས་པོ་
 དུག་བཞེད་པ་སྟེ།

དེ་ཡང་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་རྗེས་འགོ་གྲུབ་པ་ཅམ་གྱིས་
 གཏན་ཆིགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་གཞལ་བྱས་སྐྱེ་ཉག་པར་སྐྱབ་པ་འདི་ཡང་
 དག་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་མ་མཐོང་བ་
 ཅམ་གྱིས་ལྟོག་བྱུང་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆིགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་མཉན་བྱས་
 སྐྱེ་ཉག་པར་སྐྱབ་པ་འདི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཤེས་པའི་
 དོན་དུ་ཡིན་ཏེ། ཉགས་དེས་བསྐྱབ་བྱེད་འབྲུག་རུས་ན་མི་ཉག་པར་ཡང་
 སྐྱབ་རུས་པས་ལགལ་བ་ལ་མི་འབྲུལ་པའི་ཆད་མ་སྤིད་པར་འགྱུར་བས་

གཞོད་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷག་མ་གསུམ་ནི་རྗེས་འགོ་བྱུང་པ་ཁོ་ནས་མི་
 ཚོགས་སྟེ། ལྷག་པའི་བྱུང་པ་འབྱུང་དགོས་ཞེས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་སྒྲུང་དུ་
 བཞོད་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལ་རྗེས་འགོ་ཅམ་མཐོང་བས་ཚོགས་ན། ཚྱལ་བ་ལས་མ་བྱུང་སྟེ། མི་
 ཏྲག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། མཐུན་ཕྱོགས་སྟོགས་
 དང་ནམ་མཁའ་དག་ལས་སྟོག་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་རྗེས་
 འགོ་ཅམ་བྱུང་ཀྱང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཚྱལ་བྱུང་བུམ་པ་སོགས་ལས་མི་
 ལྷག་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་སུ་མིང་རུང་སྟུང་ན། ཏྲག་སྟེ། དེག་བྱ་ཅན་
 མིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་མཐུན་ཕྱོགས་དུ་ལ་སྟན་དང་ནམ་མཁའ་དག་
 ལས་ནམ་མཁའ་ལ་འཇུག་ཅིང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་བདེ་བ་དང་བུམ་པ་
 དག་ལས་བདེ་བ་ལས་ལྷག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱུང་
 བྱེད་དུ་འཇུག་པ་མེད་པས་ཏྲགས་ཡང་དག་མིན་སྟུང་ན། ཚྱལ་བ་ལས་
 བྱུང་སྟེ། མི་ཏྲག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་དུ་འགྱུར་
 ཏེ། མཐུན་ཕྱོགས་བུམ་པ་སོགས་ཚྱལ་བྱུང་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པར་

འཇུག་ཅིང་། མི་མ་སྐྱུན་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་ནམ་མཁའ་ལས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེས་ན་སྤྱོད་པའི་བྱ་བ་པ་ཡང་དག་པར་མ་གྱུབ་པ་ན་ཆད་དཔེ་དེ་ལ་
 རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ལྟར་མཐོང་ཡང་གཏན་ཆོག་སྤྱོད་མིན་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆད་
 དུ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དབྱས་ན་གནས་པ་སྟེང་འོག་བར་གསུམ་པོའི་དགོས་པ་
 གྲེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། ཡང་དག་གཉིས་པོའི་དགོས་པ་བཤད། །མ་དེས་
 གཅིག་པོའི་དགོས་པ་བཤད། །དང་པོ་ལ། སྐྱུན་མིན་སོ་སོའི་དགོས་པ་
 དང་། །གཉིས་ཀ་བསྐྱུན་པའི་དགོས་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་དེ་ལ་
 དོགས་པ་སྤང་། །དང་པོ་ལ། འབྲས་ཏྲགས་དཔེ་ལ་རྩོལ་བྱུང་དང་། །རང་
 བཞིན་ཏྲགས་ལ་བྱས་སྒྲོས་དོན། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་དེ་ལ་རྩོད་པ་
 སྤང་། །དང་པོ།

རང་བཞིན་ཉིད་ལས་གཞན་གྱིས་ནི། །གོ་བྱ་ལ་བྱུང་ཡོད་མིན་ཏེ།
 རྒྱུ་ནི་འབྲས་པ་སྤྱོད་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཕྱིར་འབྲས་རྣམས་གཉིས་སུ་འཇུག།
 བྱས་མི་ཏྲག་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་གྱི་ཏྲགས་འགའ་ཞིག་ཉིད་ལས་གཞན་གྱིས་

ཏེ་འབྲས་བུའི་ཉག་ས་ནི་རང་གི་གོ་བུ་བསྐྱབ་ཆོས་ལ་འགོད་ཚུལ་ལྟར་
 བྱ་བ་མཉམ་དུ་བྱུང་བ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དུ་བ་ཡོད་ན་མེ་སྒར་ཡོད་པས་བྱུང་
 གྲང་མེ་ཡོད་ཅེས་ལ་དུ་བ་ཡོད་ཀྱིས་བྱུང་བ་མེད་པ་ནི་རྒྱ་ཅེས་ནི་འབྲས་
 བུ་བསྐྱབ་པ་ལ་འབྲུལ་བ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་བཞིན་ཆོག་དང་བརྗོད་འདོད་ལྟ་བུ་སོགས་འབྲས་ཉག་ས་ཀྱན་ལ་
 དེགས་འབྲུ་བ་ཡིན་པ་དེ་ཕྱིར་འབྲས་ཉག་ས་ནི་མ་ཐུན་དཔེ་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་
 ཆ་རྒྱལ་བ་གཉིས་སུ་འབྲུག་པ་ཡིན་ཏེ། ཆང་མང་ལྟ་བུའི་མེ་ཡོད་ལ་དུ་བ་
 མཐོང་ཡང་མེ་ཡོད་ཆད་ལ་དུ་བ་མཐོང་བས་མ་བྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་
 ཚུལ་བྱུང་གིས་མི་ཉག་ས་སྐྱབ་པ་འདི་ཡང་མ་ཐུན་སྤྱོད་ས་སྤྱོད་དང་བུམ་
 པ་ལས། བུམ་པ་ལ་མཐོང་། སྤྱོད་ལ་མ་མཐོང་བས་ཆ་གཉིས་སུ་འབྲུག་པ་
 ཅན་ཡིན་པས་འབྲས་ཉག་ས་ཀྱི་དཔེར་བྱུང་ཞིང་། འབྲས་ཉག་ས་དངོས་སུ་
 འགྱུར་ཚུལ་ནི་སྐྱ་ཚོལ་བའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བར་དམིགས་པའི་ཉན་ཤེས་
 དེ་འབྲས་བུ་དང་། དེའི་རྒྱ་སྐྱ་མི་ཉག་ས་ཡིན་པར་དཔོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་
 ཚུལ་བྱུང་གིས་མི་ཉག་ས་སྐྱབ་པ་རང་བཞིན་གྱི་ཉག་ས་ཡིན་པར་ཐམས་

ཅད་མ་ཐུན་པ་ཡིན་ཞིང་། འབྲས་བུའི་གཏན་ཆིགས་སུ་བྱེད་ན་དོན་གྱིས་
 དེ་ལྟར་འགྲུར་ཚུལ་ཆེགས་ཆེན་པོས་བསྐྱབ་དགོས་པས་དུ་བས་མེ་སྐྱབ་
 པ་ལྟ་བུའི་འབྲས་ཏྲགས་དངོས་སུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྟོན་ཞེན། རང་བཞིན་གྱི་
 དཔེ་བཟོད་སྟོགས་གཅིག་དང་བཅས་པ་མཆོན་ཀུས་པ་དང་། ཚུལ་བ་
 ལས་བྱུང་བར་དམིགས་པ་ལ་ཏྲག་པ་མི་སྲིད་པ་སོགས་དགོས་པ་དུ་མ་
 ཡོད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ།

འོན་ཏེ་རང་བཞིན་གྱི་ཏྲགས་ཡིན་ལ་འབྲས་བུའི་ཏྲགས་སུ་འང་བྱུང་
 བའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཡིན་ཞེན། བྱས་པ་དང་མི་ཏྲག་བདག་གཅིག་འབྲེལ་
 བྱལ་པ་ནི་སྐྱ་དེ་རྒྱ་རྒྱེན་གྱིས་འདུས་བྱས་པ་དང་། རྐྱད་ཅིག་གཉིས་པར་
 མི་སྟོད་པའི་སྟོག་ཆ་ནས་སོ་སོར་བྱེ་བ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་མ་བྱལ་པ་
 ཡིན་པ་དེ་བཞིན་སྒྱིར་རྒྱ་རྒྱེན་གྱིས་འདུས་བྱས་པའི་བྱེ་བྲག་རྒྱ་ཡི་བྱུང་
 པར་སྐྱེས་བུའི་ཚུལ་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་། མི་ཏྲག་པ་སྐྱའི་སྟེང་དུ་དབྱེར་
 མེད་པར་བདག་གཅིག་གིས་འབྲེལ་བ་ཡོད་པས་རང་བཞིན་གྱི་ཏྲགས་
 ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་མི་ཏྲག་པ་ཡིན་ནོ་ཅོག་ཚུལ་བྱུང་མིན་པས་མ་ཐུན་

ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འབྲུག་པ་མིན་ཡང་སྐྱེ་རང་གི་སྟོང་ན་ཚོལ་བྱུང་དང་
 མི་རྟག་པ་ཐ་དད་དུ་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་འབྲས་རྟགས་སུ་བྱེད་པ་ན་ཚོལ་
 བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱ་དེ་ཉིད་འབྲས་བྱར་བ་བྱུང་ན་ཚོལ་བ་མེད་པའི་སྐྱ་ན་
 སྐྱ་དེ་གནས་པ་མེད་པར་རྒྱ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་སྐྱ་སྟོན་
 མེད་གསར་སྐྱེ་དང་། དེ་ཡང་རྒྱ་བཅས་ཅམ་གྲུབ་མོད་ཀྱི་ཚོལ་བ་སོགས་
 རྒྱ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ན་འབྲས་བྱས་རྒྱ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་དངོས་མ་ཡིན་
 རོ། །དེས་ན་འབྲས་རྟགས་ལྷགས་ལ་འཕེན་བྱེད་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་སྐབས་
 འདིར་ཚོལ་བྱུང་ཞེས་པ་དེ་ཡུལ་སྐྱ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་སུ་བ་བྱུང་ན་རང་བཞིན་
 ཀྱི་རྟགས་སུ་འགྱུར་བས་ཚོལ་བ་ལས་བྱུང་བར་དམིགས་པའི་ཉན་ཤེས་
 ལ་དེར་བཏགས་པ་སྟེ་ཡུལ་གྱི་མིང་ཡུལ་ཅན་ལ་བཏགས་པའོ། །དགོས་
 པ་མེད་པར་ཅི་སྟེ་གདགས་ཤེས་ན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱས་པ་དང་སྐྱེ་བ་
 འགག་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་མཛོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ལས་དེ་
 ལྟར་འཛོག་གི་ཡུལ་ཅན་མ་འཁྲུལ་པས་དམིགས་པ་ལས་གཞན་དུ་རྣམ་
 གཞག་མི་སྲིད་པར་ཤེས་པའི་སྒྲུང་དུ་འོ། །

གཉིས་པ་ཚོད་སྤོང་ནི།

སྤྲུལ་ཡོད་པ་ཡི་ཤེས་པ་ནི། །བརྩམ་མ་ཐག་བྱུང་ངེས་མིན་ཏེ།

སྤྱི་བ་བྱེད་དབང་པོ་སྤྲུལ་པ་དེ། །རྣམ་ཀུན་ཉེར་སྤྱོད་མིན་ཕྱིར་རོ།

སྤྲོས་པ་མེད་པར་འགའ་ཞིག་ཆོ། །འབྲས་མི་བྱེད་པ་འགའ་བའི་ཕྱིར།

ཤེས་པ་འདི་འདྲ་ངེས་འགའ་བའི། །འབྲས་བྱུང་བྱུང་པ་ས་དེ་རྟགས་ཡིན།

པ་རོལ་དག་ན་རེ། འོན་དེ་ལྟར་དམིགས་པ་འི་ཉན་ཤེས་དེ་འབྲས་བྱུ་ཡིན་

ན་དེ་སྤྱི་འབྲས་བྱུ་ཡིན་དུ་ཚུགས་མོད་དེས་སྤྲུལ་མི་རྟག་པར་ངི་ལྟར་སྤྲུབ་སྟེ།

སྤྲུལ་པ་འི་འབྲས་བྱུ་ཡིན་པ་ལ་འགའ་བ་མེད་པ་འི་ཕྱིར། ངི་ལྟར་ན་ཚོལ་

བས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཡོད་ཉན་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གསལ་བར་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་པར་མི་

བྱེད་པས་ན་འབྲས་རྟགས་ཀྱི་དབང་མི་རུང་ངོ་ཞེས། སྤྲུལ་པ་ཚོལ་བ་མ་

སྤྱོས་པ་འི་སྤྲུལ་ནས་ཡོད་པ་ཡི་ཡུལ་ཅན་ཉན་པ་འི་ཤེས་པ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ན་

ནི་དེ་རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་འབང་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ཀྱི་བྱེད་པ་སྤྱི་རྟག་སོགས་ཀྱིས་

བརྩམ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བར་ངེས་པ་མིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྤྲུལ་པ་འི་སྤྱི་བ་བྱེད་

སེལ་བ་དང་། ཡུལ་ཅན་དབང་པོ་ལ་དང་། ཡུལ་སྤྱོད་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ཚོལ་བ་

དེ་ཡིས་རྣམ་པ་ཀླན་ཏུ་པན་པའི་བྱ་བ་ཉེར་སྒྲུབ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེས་ན་བརྩལ་མ་ཐག་ཏུ་ངེས་པ་མིན་དགོས་ཀྱང་ཏྲག་ཏུ་ཐོས་པ་ནམ་
ཡང་མེད་ལ་བརྩལ་མ་ཐག་ཏུ་ཐོས་ངེས་པས་ན་སྤྱོད་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་ནི་
ཏྲག་པའི་སྤྱིའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་མི་འཐད་དོ། །དེ་ལ་སྤྱོད་ཏྲག་ཀྱང་སྤྱིབ་
པས་མ་ཐོས་པ་ཡིན་ན་རྩོལ་བས་སྤྱིབ་བྱེད་ལ་བྱ་བ་མི་བྱེད་པ་ཅི་ཞེ་ན།
ཏྲག་པ་ལ་སྤྱོད་ཕྱིའི་བྱེད་པར་མེད་པས་བསྤྱིབས་པ་དང་མ་བསྤྱིབས་པའི་
གནས་སྤྱབས་ཐ་དད་མི་རུང་བས་ན་སྤྱིབ་མི་རུས་པ་ལ་སྤྱིབ་བྱེད་མི་སྤྱིབ་
པས་དེ་སེལ་བའི་བྱ་བ་འཇུག་པ་མེད་དོ།

གལ་ཏེ་སྤྱོད་ཡོད་ཀྱི་བྱམ་པ་མར་མེས་གསལ་བ་བཞིན་ནོ་སྣམ་ན།
བྱམ་པ་མི་ཏྲག་པའི་ཕྱིར་ན་སྤྱོད་ཅིག་གི་རྒྱུན་ལ་བསྤྱིབས་མ་བསྤྱིབས་རུང་
གི་ཏྲག་པ་ལ་དེ་མི་རུང་དོ། །རྩོལ་བས་དབང་པོ་ལ་པན་བཏགས་ནས་སྤྱོད་
ཏྲག་པ་ཐོས་སོ་ཞེས་པའང་མི་རུང་སྟེ། སྤྱོད་ཏྲག་པ་རྒྱུ་ཡིན་ན་དེས་རང་འབྲས་
ཉན་ཤེས་ཏྲག་ཏུ་མི་བསྐྱེད་པར་རྩོལ་བས་ལེགས་པར་བྱས་པའི་དབང་པོའི་
སྣེན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་ནས་ངེས་འགའ་བསྐྱེད་ན་དེ་བྱེད་པར་བྱར་མེད་

པའི་རང་བཞིན་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་དོ། །སྤྱི་རང་གི་དོ་བོ་རྟག་པ་ནི་རྒྱུ་
 གྲིས་ཁྱད་པར་བྱར་མེད་པ་ཡིན་ན་རྩོལ་བ་ལ་ངེ་ལྟར་ལྟོས་ཏེ། དེས་ན་རྩོལ་
 བས་སྤྱི་རྟག་པ་ལ་ཉན་ཤེས་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་རྩལ་ཅམ་ཡང་མི་བྱེད་དོ། །དེ་
 ལྟར་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་གྱུར་པ་སྤྱི་རྟག་པ་དགའི་གཤམ་ཏེ་རང་གི་ཡུལ་
 ཅན་མོ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བར་འདོད་ན་དུས་ལགྲུང་ཞིག་གི་ཆེ་འབྲས་བྱ་
 སྤྱི་འཛིན་ཉན་ཤེས་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པ་ལགྲུང་བའི་ཕྱིར་ན། རྩོལ་བ་ལས་
 བྱུང་བའི་སྤྱི་འཛིན་ཉན་པའི་ཤེས་པ་འདི་འབྲ་བ་རྟག་པའི་འབྲས་བྱ་མ་ཡིན་
 ཏེ། ཐེར་ཟུག་ཏུ་གནས་པ་མེད་པར་རྒྱ་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་རེས་ལགྲུང་བའི་
 དངོས་པོ་སྤྱི་མི་རྟག་པའི་འབྲས་བྱ་བྱུང་བས་རྩོལ་བྱུང་དེ་རང་གི་རྒྱ་སྤྱིའི་
 ཆོས་མི་རྟག་པ་སྤྱི་བའི་འབྲས་རྟགས་སམ། རང་གི་རྒྱ་མི་རྟག་པའི་དངོས་
 པོ་ཅམ་སྤྱི་བའི་འབྲས་རྟགས་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་རང་བཞིན་རྟགས་ལ་བྱས་སྒྲོས་དོན།

འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རང་བཞིན་ཉིད། །བྱུང་ཡུང་ཐ་དད་བྱས་པ་ནི།

འབྲས་དང་ལྟན་ཅིག་བསྟན་པ་ན། །ཐམས་ཅད་དེ་འབྲས་ཤེས་མི་འགྱུར།

དེ་ལྟར་ཅོལ་བྱུང་གིས་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་འདིས་འབྲས་བྱའི་རྟགས་དོན་
 གྱིས་མཆོན་རྒྱས་ན་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་མཆོན་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། དེས་
 ར་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་དཔེ་བརྗོད་ལེགས་སུ་སྟོས་པ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན།
 ཅོལ་བྱུང་གིས་མི་རྟག་པ་སྐྱབ་པའི་དཔེ་འདི་ཉིད་གྱིས་ནི་རང་བཞིན་གྱི་
 གཏན་ཆིགས་ཉིད་གྱུ་བ་པ་བདེན་མོད་ཀྱང་འདི་ལས་ཐ་དྲ་དྲ་བྱས་པ་
 ཉིད་མི་རྟག་པ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་དེ་དཔེར་བརྗོད་པ་ནི་འབྲས་བྱ་
 ཅོལ་བྱུང་དྲ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཕྱོགས་ཆོས་དགྱའི་གངས་སུ་བསྟན་པ་ན་རང་
 བཞིན་གྱི་རྟགས་ཐམས་ཅད་ཅོལ་བྱུང་གིས་མི་རྟག་པ་སྐྱབ་པ་དེ་འབྲས་
 མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འབྲུག་པ་ཅན་ལོ་སྟུང་དུ་ཤེས་པར་མི་
 འབྲུག་ཞིང་། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ལ་ལ་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་
 འབྲུག་གོ་ཞེས་ཤེས་པའི་སྤྲད་དུ་འོ།

གཉིས་པ་ཡང་དག་གཉིས་སོ་སོར་བཤད་པ་དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་
 དོགས་སྟོང་ལ། བཤད་ཟེན་སྟོས་པའི་དོགས་པ་སྤང་། །འཆད་འོས་མ་
 བཤད་དོགས་པ་སྤང་། །དང་པོ།

རྗེས་སུ་དཔག་པར་བཤད་ཟིན་དོན། གཏུག་ཆིགས་བརྗོད་བྱས་ཏོགས་དོན་སྤྱ།
རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཙམ་བཤད་དེ། །མཆན་ཉིད་ལ་ནི་ཐ་དད་མེད།།

འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་འབྲས་རང་གི་གཏུག་ཆིགས་འབྲུང་བ་
ཡིན་ན་དེ་ནི་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བ་གཏུག་ཆིགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་དུ་
སྒར་རང་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བཤད་ཟིན་ནའང་འདིར་ཆོས་ཏེ་བསྐྱར་
བས་ཅི་བྱ་ཟེར་ན། སྤྱིར་གཏུག་ཆིགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་ནི་རྗེས་སུ་
དཔག་པར་བཤད་ཟིན་ནའང་། དོན་དེ་ཉིད་དང་མཐུན་པར་གཏུག་ཆིགས་
དེ་ཉིད་པ་རོལ་ལ་ངག་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱས་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྤྱི་བ་
ལ་མཁས་ཤིང་ཏོགས་པའི་དོན་དུ་གཏུག་ཆིགས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་མདོར་
བསྐྱས་པ་ཙམ་བཤད་དེ། གཏུག་ཆིགས་སུ་འབྲུང་ཚུལ་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ལ་
ནི་ཐ་དད་པ་མེད་དོ།

གཉིས་པ་འཆད་འོས་མ་བཤད་པ་དོགས་པ་སྤང་བ།

དེས་འདིར་⁽⁴⁰⁾འབྲས་བུའི་རྟགས་ཀྱིས་ནི།།

(40) རྗེ་དགོང་པེ་ཟིང་། ༥༩༡-༦༡ ཉེ་འདིས། ་

རང་བཞིན་སྟོགས་གཅིག་བརྟེན་པའང་⁽⁴¹⁾བཤད།

དེས་ན་རྩོམ་ལས་གསལ་བ་དང་། སྟེ་བ་འདྲ་བར་དཔེར་བཅོང་དོ།

རྩོམ་བྱུང་གིས་འབྲས་རྟགས་མ་ཐུན་སྟོགས་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འཇུག་
པའི་དཔེ་བཅོང་བ་དེ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱི་གཏུན་ཆོག་གསལ་འདྲ་མ་ཐུན་
སྟོགས་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་ཡོད་པའི་དཔེ་བཅོང་ལོགས་སུ་
འཆད་འོས་པ་ལ་དེ་མ་བཤད་པས་ཆད་པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས། རྩོམ་
བྱུང་གིས་མི་རྟག་པ་སྐྱབ་པ་དེས་སྐྱབས་འདྲིར་འབྲས་བུའི་རྟགས་ཀྱི་དཔེ་
ཡང་དོན་གྱིས་མཆོན་པར་བྱས་ཤིང་། དེར་མ་ཟད་དེ་ཉིད་གྱིས་ནི་རང་
བཞིན་གཏུན་ཆོག་གྱི་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་མ་ཐུན་པའི་སྟོགས་ལ་བྱུང་
བྱེད་དུ་ཡོད་པ་མིན་པར་ཆ་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའང་བཤད་པ་ཡིན་པས་
དཔེ་བཅོང་ལོགས་སུ་མི་དགོས་སོ། །དེས་ན་རྩོམ་བ་ལས་སྒྲ་ཉན་ཤེས་ལ་
གསལ་བ་འབྲས་རྟགས་ཀྱི་དཔེ་བཅོང་དྲང་། སྒྲ་ཉིད་རྩོམ་བ་ལས་གསལ་
དུ་སྟེ་བ་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་དཔེ་བཅོང་དེ། དེ་གཉིས་འདྲ་བར་ཏེ་ཐུན་

(41) རྟེན་གྱི་དཔེ་ཅིང་། ༥༩༡-མ། རྩོམ་ཤི།

མོང་དུ་གཅིག་བྱ་དེ་དཔེར་བརྗོད་པར་མཛད་དོ།

གཉིས་པ་ཡང་དག་གཉིས་པོ་བྱན་མོང་གི་དགོས་པ་ལ། སྐྱབ་པའི་
དོན་དང་དགག་པའི་དོན། །དང་པོ།

ཡོད་པ་གང་མེད་མི་འབྱུང་བའམ། །རང་བདག་རྣམ་དགྱེར་མེད་ཅན་གང་།

དེ་ནི་དེ་དང་འབྲུལ་མི་འབྱུང་། །ཞེས་བྱའི་དོན་དུ་འདི་རབ་བྱེ།

འབྲས་བྱ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་རང་གི་རྒྱ་གང་དེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་དེ་བྱང་
གི་འབྲེལ་བའམ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་དགྱེར་མེད་པ་ཅན་
བདག་གཅིག་འབྲེལ་གང་ཡིན་པའི་འབྲས་རང་གི་རྟགས་དེ་ནི་རང་གི་
བསྐྱབ་བྱ་དེ་དྲང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འབྲུལ་པར་མི་འབྱུར་རོ་ཞེས་བྱའི་དོན་
རྟགས་པའི་སྤྲད་དུ་གཏན་ཆིགས་འདི་གཉིས་དཔེ་ཡིས་མཆོན་ནས་རབ་
ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་ལོ།

གཉིས་པ་དགག་པའི་དོན་བཤད་པ།

ལྡན་པ་ཅན་སོགས་གང་དག་ལ། །དེ་འབྲའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་མིན་པ།

དེ་དག་འབྲུལ་པ་སྤྲད་པའི་བྱིས། །གཏན་ཆིགས་མིན་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན།

འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཡང་། །དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན།།

ངེས་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་ཡིན། །ངེས་པ་མེད་པ་སྐྱབ་བྱེད་མིན།།

གཞན་གྱིས་འབྲེལ་བར་འདོད་པ་ལྡན་པ་ཅན་དང་འདྲ་བ་ཅན་དང་རྗེ་ཁོལ་
གྱི་འབྲེལ་བ་སོགས་གྲང་དྲག་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་དེ་འདྲའི་འབྲེལ་བ་
ཡོད་པ་མིན་པ་དེས་ན་དེ་དྲག་གཅིག་གིས་ཅིག་ཤོས་སྐྱབ་ན་འབྲེལ་བ་
སྲིད་པའི་ཕྱིར་དེ་འདྲ་གཏུན་ཆོག་གས་མིན་ནོ་ཞེས་ཚུལ་འདིས་དོན་གྱིས་
བཤད་པ་ཡིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་ལྡན་འདྲ་དེ་དག་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཡང་འབྲེལ་བ་
གཉིས་པོ་དེ་ཙམ་ཞིག་ཉིད་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འབྱུང་བ་
ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་པའི་འབྲེལ་བ་ཕྱང་གསུམ་པ་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་
རྒྱས་གང་ཡང་མེད་དེ། ཏགས་དེ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་མི་འབྲེལ་བར་ངེས་པ་ནི་
མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་དེ་འདྲའི་ངེས་པ་མེད་པ་
སྐྱབ་བྱེད་དུ་བྱང་བ་མིན་པས་འབྲེལ་བ་གཉིས་པོ་འདི་ཙམ་གྱི་དབང་གིས་
བསྐྱབ་བྱ་འབྲུབ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་མ་ངེས་པ་གཅིག་བཤད་པ་ལ། སློག་ལ་ལྷོག་བྱབ་བྱབ་
 བ་དགག། སློག་དང་མཉན་བྱ་འབྲུལ་པར་མཚུངས། ཚུལ་ངེས་རིགས་
 ཅན་གཞན་ཡང་མཆོན། །དང་པོ་ལ། ལྷོག་བྱབ་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་
 འགོད། ལྷོག་བྱབ་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་ལུང་
 འགལ་དོགས་པ་སྤང། །དང་པོ།

ལྷོག་པ་ཉིད་ནི་ངེས་པ་ཉིད། མེད་ན་མི་འབྱུང་ཡིན་པར་བརྗོད།
 དེ་ཡང་འབྲེལ་བ་མེད་ལ་མེད། །དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་རྗེས་འགོ་གནས།
 རང་གི་བདག་གམ་རྒྱ་དངོས་ནི། བྱབ་ན་ལྷོག་པ་བྱབ་འབྱུར་བ།
 དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་བྱེད་པར་ནི། ལྷོག་མེད་རྗེས་འགོ་འང་ཡོད་མ་ཡིན།
 རིགས་པ་ཅན་པ་རྣམས་ན་རེ། གསོན་པོའི་ལུས་ཆོས་ཅན། བདག་དང་
 བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། སློག་ལྷན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་བདག་སྐྱབ་པའི་
 གཏན་ཆེགས་སུ་འདོད་ལ། དེ་ཡང་གསོན་ལུས་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་སུ་
 བྱ་དགོས་པས་དཔེ་གཞན་གྱི་སྟེང་དུ་བདག་ཡོད་པ་ལ་སློག་རྗེས་སུ་འགོ་
 བའི་ཚུལ་བསྟན་མི་རུས་ཀྱང་ལྷོག་པ་ཆེག་རྒྱུ་བྱབ་པ་ཡིན་པར་འདོད་

དོ། །དེ་ལ་དབྱུང་ན་ལྷོག་པ་གྲུབ་པའི་དོན་མེད་དེ། མི་མཐུན་སྤྱོད་པ་ལས་
 ལྷོག་པ་ཉིད་ནི་ཆོད་མས་ངེས་པ་ཉིད་རྒྱ་གང་ལས་ཡིན་ན། བསྐྱབ་བྱ་མེད་
 ལྷ་ཉགས་དེ་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་མཐུན་སྤྱོད་པ་ལ་
 མེད་ཅེས་ངེས་དགོས་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་དེ། མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་
 ཉགས་ཆོས་གཉིས་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ལ་མེད་པར་བཤད་དོ།

དེ་ལྟར་འདྲ་སྤྱོད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་ཉགས་འདི་ལ་ལྷོག་
 པ་གྲུབ་ཅེས་ཁས་ལེན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་ན་འདི་ལ་རྗེས་འབྲེལ་གནས་
 དགོས་ཏེ། རྗེས་འབྲེལ་མེད་པར་ལྷོག་བྱུང་བ་འབྱུང་བའི་ཐབས་མེད་པའི་
 སྤྱིར་རོ། །འབྲེལ་བ་དེ་ཡང་རྒྱ་གི་བདག་གམ་རྒྱ་དངོས་པོར་གྱུར་པ་
 ཡི་བདག་གཅིག་དང་དེ་གྱུར་གི་འབྲེལ་བ་ནི་གྲུབ་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་
 མཐུན་སྤྱོད་པ་ལས་ལྷོག་པ་གྲུབ་པར་འབྱུར་བ་ཡིན་ཡང་བདག་དང་སྤྱོད་
 ལ་དེ་འབྲེལ་འབྲེལ་བ་གཉིས་པོ་གང་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ཡི་སྤྱིར་ན་བྱུང་པར་
 མཉན་བྱ་ཉགས་སུ་བཀོད་པ་དང་། གསོན་ལུས་ཀྱི་བྱུང་པར་སྤྱོད་ཉགས་
 སུ་བཀོད་པ་འདི་ནི་བསྐྱབ་བྱ་མི་ཉག་དང་བདག་ལ་འབྲེལ་བ་མ་དམིགས་

བདེ་བྱིར་མི་མ་སྐྱུན་སྤྱོད་ལས་ལྡོག་བྱུང་བྱུང་བ་མེད་ལ། མ་སྐྱུན་སྤྱོད་ལས་
ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་འདྲ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལུང་འགལ་དོགས་སྤོང་ནི།

མ་མཐོང་བ་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས། རྫོག་པ་འདྲ་འབའ་ཞིག་ཅན་དུ་བཤད།

དེ་ཡི་བྱིར་ན་མ་ངེས་པ། །གཞན་དུ་གོ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར།

འདི་ལ་རྫོག་པ་མེད་ན་སློབ་དཔོན་སྤྱོད་ལས་ཀྱི་སྒྲུང་པོས། སྐྱུན་མིན་མ་
ངེས་པ་འདི་ནི་སྤྱོད་ལས་གཉིས་ལས་རྫོག་པ་ཅན་ནོ་ཞེས་ཅི་སྟེ་གསུངས་
ཤེས། སློབ་དཔོན་གྱིས་དེ་ལ་རྫོག་བྱུང་བྱུང་ཅེས་གསུངས་པ་མིན་ཏེ།
སྤྱོད་ལས་གཉིས་ཀར་མ་མཐོང་བ་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་རྫོག་པ་ཅན་ཞེས་
སུ་འདྲ་གསུངས་ལ། དེ་པོ་རྩོམ་གྱི་རྫོག་པ་ཆིག་རྒྱུ་འདོད་པའི་ངོར་
འདི་འདྲ་མི་མ་སྐྱུན་སྤྱོད་ལས་མ་མཐོང་བདེ་བྱིར་རྫོག་པ་འབའ་ཞིག་པ་
ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་པ་སྟེ། རྫོག་རྒྱུ་ཅམ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་བྱིར་ན་
འདི་མ་ངེས་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་རྫོག་བྱུང་བྱུང་བ་ཅན་ཡིན་ན་བསྐྱུང་བྱ་
གོ་བར་བྱེད་པའི་གཏན་ཆིགས་ཡང་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱུང་བ་གཉིས་

པོ་གཅིག་གྲུབ་ན་ཅིག་ཤོས་དོན་གྱིས་འགྲུབ་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལྷོག་བྲུབ་ཡོད་པའི་སྐབས་བྱེད་དགག་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་
དང་རྒྱས་པར་བཤད། །དང་པོ།

གལ་ཏེ་བདག་ནི་ལྷོག་པ་ཡིས། །སློག་སོགས་དག་ནི་ལྷོག་འགྱུར་ན།
སློག་སོགས་མེད་པས་བདག་མེད་ལ། །བྲུབ་འགྱུར་དེ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།
གཞན་ལྷོག་པར་ནི་གྱུར་པ་ཡིས། །གཞན་ལྷོག་པར་ནི་མི་རུང་ཕྱིར།

གཞན་དག་ན་རེ། སློག་སོགས་ཀྱི་བྲུབ་བྱེད་བདག་ཡིན་ལ་ལྷོག་སློགས་
སློག་མེད་ཀྱིས་བདག་མེད་ལ་བྲུབ་སྟེ། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཅན་ལ་སློག་
མེད་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། སློག་མེད་པ་ལ་བདག་ཡོད་པར་མ་
མཐོང་བའི་ཕྱིར་སློག་མེད་ན་བདག་ལྷོག་པ་དང་། ཡོད་ན་བདག་ཡོད་པར་
གྲུབ་པོ་ཟེར་ན། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བདག་ནི་ལྷོག་པ་ཡིས་སློག་སོགས་དག་
ནི་ལྷོག་པར་འགྱུར་བར་འདོད་ན་ནི། སློག་སོགས་མེད་པས་བདག་མེད་
པ་ལ་བྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཆོད་མས་ངེས་དགོས་ན་འད་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་ཏེ་སློག་མེད་དང་བདག་མེད་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ཆོད་

མས་མི་རྟོགས་ཤིང་། བདག་མེད་དང་སློག་ལ་འགལ་བ་གཉིས་པོ་གང་
 ཡང་སྐྱབ་པར་མི་རུས་པས་ན་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་རྟོགས་ཁོ་ནར་ཟད་དེ། འབྲེལ་
 མེད་གཞན་བདག་ནི་ལྟོག་པར་ནི་གྱུར་པ་ཡིས་གཞན་སློག་ནི་ལྟོག་པར་
 ནི་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པས་བ་ལང་ལྟོག་པའམ་མོ་ག་ཤམ་གྱི་བྱ་
 ལྟོག་པས་མིག་སོགས་ལྟོག་པར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། དེའི་འབྲེལ་མཛོད་སུམ་གྱིས་མི་འགྲུབ། །
 རྗེས་སུ་དཔག་པས་མི་འགྲུབ་པའོ། །དང་པོ།

དེ་བདག་དེ་ལས་རྩང་ཞེ་ན། །གལ་ཏེ་བདག་ནི་དམིགས་པས་ན།
 དེ་དམིགས་རྟོགས་པ་མེད་པར་ཡང་། །མ་རྟོགས་ན་འདི་གྲུབ་པར་འགྱུར།
 ཤིན་ཏུ་ལྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལ། །མཐོང་དང་མ་མཐོང་དེ་གྲུབ་མེད།
 གཞན་ལ་མཐོང་མེད་དོ་ཐོ་ཅན། །བུམ་སོགས་ལ་མེད་ཅེས་གང་ལས།
 ལྟོག་པ་ཤེས་པ་མེད་པ་ཡི། །ལྟོག་པའི་བྱུང་བའང་རི་ལྟར་ཡིན།
 བདག་དང་སློག་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་
 བའམ་དེ་ལས་རྩང་བའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ།

བདག་དང་སློག་བདག་གཅིག་གིས་འབྲེལ་ན་ལག་ཏེ། སློག་མི་རྟག་ལ་
བདག་རྟག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་དང་ཡོན་ཏན་ཐ་དད་དུ་ཁས་
སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེས་ན་དེ་གྲུང་གི་འབྲེལ་བ་ལས་འོས་མེད་ལ་དེ་ལྟ་ན་འདྲ་གྲུང་ཏེ་རྒྱ་
བདག་ནི་དམིགས་པས་ན་འབྲས་བུ་སློག་སློགས་དེ་དམིགས་པའི་རྗེས་
འགོ་དང་། བདག་དེ་རྟོགས་པ་མེད་པར་ཡང་སློག་སློག་པའམ་མ་རྟོགས་
པ་སྟེ་དེ་ལྟར་མེ་དུ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འགོ་སློག་གྲུབ་ན་དེ་གྲུང་གི་འབྲེལ་
བའི་ཚུལ་འདི་གྲུབ་པར་འགྱུར་ན་ཡང་བདག་དེ་ནི་ནམ་ཡང་དངོས་སུ་
མཐོང་མི་སྲིད་པས་ཤིན་ཏུ་སློག་ཏུ་གྱུར་པ་ལ་གཞི་འགར་བདག་ཡོད་
པས་སློག་དེ་མཐོང་བ་དྲང་མེད་པས་མ་མཐོང་བ་དེ་གྲུབ་པ་མེད་པས་
འབྲེལ་བ་ཅི་ཡང་ཆོད་མས་མ་དམིགས་ཏེ། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་དང་སློག་གི་
འབྲེལ་བ་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོས་ཅན་བདག་ཁོ་རང་ནམ་ཡང་
མ་དམིགས་པ་ལ་དེ་དང་བདག་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའམ་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་
ཞེས་ཇི་ལྟར་རྟོགས་ཏེ་དམ་བཅའ་བ་ཅམ་དུ་ཟད་དོ། །གཞི་ལ་ལར་སྒྲུང་

རུང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འགའ་ཞིག་ཏུ་མེད་ཅེས་ལྟོག་པ་རྟོགས་རིགས་ཏེ་མཆོན་
མོའི་རྒྱ་མཆོར་མེ་བཞིན་ནོ། །སྤང་རུང་མིན་པ་ལ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀར་
སྦྱབ་བྱེད་མེད་དེ། རྒྱུད་གཞན་གྱི་རྟོག་པའི་བྱུང་པར་དབྱེད་པ་བཞིན་ནོ།།

བདག་ནི་སྤང་རུང་མིན་པས་ན་གཞན་གསོན་ལུས་ཀྱི་བྱུང་པར་
འགའ་ལ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཅན་དེ་ནི་བྱུང་སོགས་ལ་མེད་
དོ་ཅེས་དམིགས་བསལ་བའི་རྒྱ་མཆོན་དེ་རྒྱ་གུང་ལས་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་
བསྐྱེད་དོན་དུ་སོང་བས་ངའི་བྲིས་དུ་འགྲེལ་ཡོད་ལ་བྲིད་ཀྱི་བྲིས་དུ་མེད་
ཅེས་བརྗོད་ན་དེ་དམ་བཅའ་བ་ཅམ་ལས་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་ངས་བྱེད་
མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བདག་དེ་གཞི་གང་ལ་མེད་པའམ་ལྟོག་པ་ནམ་
ཡང་ཆོད་མས་ཤེས་པ་མེད་པ་དེ་ཡི་བྱུང་སོགས་ལ་བདག་དང་སྟོག་ལྟོག་
པའི་བྲུབ་པའམ་ངས་པའང་ངེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ་ཆིག་ཅམ་དུ་ཟད་དོ།།

དེ་ལྟར་བདག་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ལྟར་ན་བདག་དངོས་སུ་
མཐོང་བ་མེད་པས་སྦྱབ་བྱེད་རྒྱུ་དབག་ཅམ་ལས་འོས་མེད་ལ་རྒྱུ་
དབག་གིས་འགྲུབ་པར་མི་སྲིད་དེ། དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་

དེ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་རྗེས་སུ་དཔག་པས་མི་འགྲུབ་པ་ལ། བདག་ཆོས་ཅན་གྱས་
ཕྱོགས་ཆོས་མེད། །བསྐྱབ་བྱར་བྱས་ན་བྱབ་པ་མེད། །དང་པོ།
སྟོག་སྟོགས་ལ་ལར་མཐོང་བ་ཡིས། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བདག་མཐོང་ན།
ཡོད་མེད་ཉིད་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར།

གཞི་གང་དུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བདག་གི་ངོ་བོ་མ་
དམིགས་པས་ན་དེ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་གང་ཡང་མི་སྲིད་དེ། ཚུལ་གསུམ་ཆང་
བའི་གཏམ་ཆོགས་ནམ་ཡང་མི་རྟོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེ་ལྟར་ན་སྟོག་དང་
གཡོ་འགྲུལ་ལ་སྟོགས་པ་དངོས་པོའི་བྱད་པར་ལ་ལར་མཐོང་བ་ཡིས་
འདི་ལ་ཡོད་ཅེས་དང་འདིར་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ་གྲུལ་ཏེ་དེ་ལྟར་
བདག་ཀྱང་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་ལ་ལར་མེད་པ་མཐོང་ན་བདག་དེ་
འགའ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་འགའ་ཞིག་ཏུ་མེད་པ་ཉིད་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར་
ན་ཡང་། བདག་ནི་ཡུལ་དུས་གང་དུ་འང་མཐོང་མི་སྲིད་པས་དེ་གཞི་གང་
དུ་ཡོད་མེད་སེམས་པར་བྱེད་པ་རྗེ་ལྟར་འཐད་དེ་དོན་མེད་དོ། །དེས་ན་

བདག་ཚེས་ཅན་དུ་བྱས་ནས་རྟགས་གང་བཞོད་ཀྱང་ཚེས་ཅན་གཞི་མ་
གྲུབ་པས་ན་རྟགས་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་དེ། མོ་གཤམ་བྱ་ཚེས་ཅན་དུ་བཟུང་
ནས་རྟགས་འཁོད་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་བསྐྱབ་ཐུང་བྱས་ན་ཁྱབ་པ་མེད་ལ། མེད་ན་མེད་པའི་ལྷོག་མི་
འགྲུབ། ཡོད་ན་ཡོད་པའི་རྗེས་འགོ་མིན། །དང་པོ་ལ། བདག་ལྷོག་པས་
ན་སློག་ལྷོག་མིན། ཡིན་པར་སྐྱབ་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ། །དང་པོ།

རྒྱ་གང་ཞིག་ནི་མེད་པ་ཡིས། །བྱམ་པ་ལ་སོགས་མཐོང་མེད་པ།།

ལྷུས་ལ་འང་གལ་ཏེ་དེ་མེད་ན། །ལྷུས་ལ་མེད་པར་རིགས་པ་ཡིན།།

གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བདག་ལྷོག་པས་སློག་ལྷོག་པ་མི་འགྲུབ་ཚུལ་བརྗོད་
པ་ལ། རིགས་པ་ཅན་པ་ན་དེ། དེ་ལྟ་ན་གསོན་ལྷུས་ཚེས་ཅན། སློག་དང་མི་
ལྟན་པར་ཐལ། བདག་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་བཞིན། ཞེས་ཐལ་བ་འཕེན་
པ་དེ་གྱིན་སྟེ། སློག་གི་རྒྱ་བདག་ལས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །གང་ཞེ་
ན། སློང་དང་རྩོལ་བ་སོགས་རྒྱ་གང་ཞིག་ནི་མེད་པ་ཡིས་ཚེས་ཅན་བྱམ་པ་
ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོར་སློག་སོགས་མཐོང་བ་མེད་པ་ཡིན་པས་ལྷུས་

ལའང་གྲུལ་ཏེ་སྒྲོ་སོགས་རྒྱ་དེ་མེད་ན་གསོན་པོའི་ལྷུས་ལ་འབྲས་བུ་
སྒྲོ་ག་དེ་མེད་པར་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ་རོ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འབྲེལ་མེད་གི་
ཐལ་བ་དེ་འདྲ་མི་ལམ་གྱི་མདའ་འཕེན་པའོ།

གཉིས་པ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་ན་ཅང་ཐལ་བ།

གལ་ཏེ་རྩེ་བུ་ཆོས་མ་སྤྱོད་ཕྱིར། །ཐ་དད་པ་ཡང་དེར་རྟོག་ན།
གཞལ་བྱ་ཉིད་ཕྱིར་བུམ་སོགས་རྣམས། །བདག་དང་བཅས་པར་ཅིས་མི་དཔོག།
མི་འདོད་ཅེ་ན་ཆད་མ་ཉིད། །འདོད་པ་ཀྱན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ།
དེ་མེད་པར་ནི་དངོས་པོ་དང་། །དངོས་མེད་རྣམ་གཞག་གང་གིས་བྱས།
གྲུལ་ཏེ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ལྟར་ན་གསོན་ལྷུས་དང་བུམ་པ་གཉིས་
ཀ་བདག་མེད་པར་འདྲ་བས་ཆ་འདིས་རྩེ་བུ་ཆོས་མ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་
ཆོས་གཞན་སྒྲོ་སོགས་ཡོད་མེད་གི་ཐ་དད་པར་གྱུར་ན་ཡང་སྒྲོ་ག་མེད་
པར་མཚུངས་སོ་ཞེས་དེར་རྟོག་ན་ལྷུས་བུམ་གཉིས་ཀ་གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་བདག་དང་བཅས་
པར་ཅིས་མི་དཔོག་སྟེ། དེ་ལྟར་འབྲེལ་མེད་གི་རྟགས་ཀྱིས་གཞན་རྗེས་སུ་

དཔོག་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ།

བྱམ་པ་ལ་བདག་ཡོད་པར་ཁོ་བོ་ཅག་གི་གཞུང་ནས་མ་བཤད་པའི་
 ཕྱིར་དེ་ལྟར་མི་འདོད་དོ་ཅི་ན། ཁྱོད་གྱིས་སངས་རྒྱས་པ་ལ་བཀོད་པའི་
 རིགས་པ་དེ་ཆད་མ་ཡིན་ན་འདི་ཡང་ཆད་མས་འབྲུབ་དགོས་ལ། ཆད་མ་
 ཉིད་ནི་འདོད་པ་རྣམས་པར་གཞག་པ་ཀླན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། ཆད་མ་དེ་མེད་
 པར་སྐྱེས་བྱའི་ཞེ་འདོད་ཅམ་གྱིས་ནི་དངོས་པོ་དྲང་དངོས་མེད་དུ་རྣམས་
 པར་གཞག་པ་གྲང་གིས་རྣམས་ཏེ། འདོད་པ་ཅམ་མི་གཙུག་ཞིང་ཆད་མ་གཙུག་
 ལ་ཆད་མས་བྱུབ་ན་མི་འདོད་པའི་རང་དབང་མེད་པས་ན་དེ་ལྟར་ཁས་
 ལེན་དགོས་པར་འབྱུང་ངོ།

གཉིས་པ་ཡོད་ན་ཡོད་པའི་རྒྱུས་འགྲོ་མིན་པ།

སློག་དང་མིག་འབྲེད་ལ་སོགས་ནི། །དཔེ་འདོད་ཚུལ་བལས་སྐྱེས་ཡིན།

དེ་དག་ཡུལ་དབང་སྒྲོ་ལས་བྱུང། །དེ་ཡང་པན་ཚུན་རྒྱུན་ལ་ནི།

སྒྲོས་པ་རང་གི་རིགས་ལས་བྱུང། །དེ་ཅམ་ལས་ནི་⁽⁴²⁾བདག་དངོས་འདི།

(42) ལྟར་བང་དཔེ་རིང་། ༡༥༥༧-༦། །ཅམ་ལ་འདི། །

རྗེས་འབྲེལ་གྲགས་པ་ལ་:བརྟེན་ཡིན། །⁽⁴³⁾གཞན་དུ་རྟོག་ན་སྤྲུག་པ་མེད།།

སྟོག་དང་མིག་འབྲེད་འཇུ་མ་དང་མཆུ་འགྲུལ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་རང་གི་
 བློ་བ་དང་མདོན་འདོད་དང་རྒྱུ་དང་སེམས་ཀྱི་རྩིས་བ་ལས་སྤྲུག་པ་
 ཡིན་ལ། བློ་སོགས་དེ་དག་ཡུལ་དང་དབང་པོ་སྟོང་དག་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་
 རོ། །ཡུལ་སོགས་དེ་ཡང་པན་ཚུན་སྟོན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་དུ་སོང་བ་ལ་ནི་
 བློས་པ་ཅན་གྱི་རང་གི་རིགས་འབྲས་ལྡན་མཁའ་ཉིད་ལེན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་
 ཏེ། དཔེར་ན་རོ་སྐྱར་བ་ཅན་གྱི་གཟུགས་མཐོང་བའམ་དེ་ཆོར་བ་ལས་
 སྐྱར་བ་བློ་བ་དང་མདོན་འདོད་ཀྱི་འགྲུལ་ཆུ་ལྡང་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་རུས་
 བ་དང་སྟོང་དང་རྩིས་བ་ལས་དབྱུགས་འབྱིན་རྒྱུ་དང་མིག་འབྲེད་འཇུ་མ་
 སོགས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་དང་། བློ་སོགས་དེ་དག་ཡུལ་དབང་སྟོང་ཡི་ཀྱིན་
 གསུམ་ཆོགས་པ་ལས་སྐྱར་འདས་པ་བློ་བ་དང་། གཞན་ལ་མདོན་འདོད་
 དང་རྩིས་བ་བསྐྱེད་པ་འབྱུང་ངོ། །དབང་པོ་མིག་དབང་རང་གི་རིགས་འབྲས་
 ལས་བྱུང་ཞིང་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བའི་ཀྱིན་ཡིན་ལ། ཡིད་བྱེད་ཀྱང་ཤེས་

(43) སྐར་བང་དཔེ་རིང་། ༡༥༥༧-༥༨ །བརྟེན་ཡིན།།

པ་གཞན་གྱི་རྒྱུ་དང་། ཤེས་པའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ལས་དབང་པོ་འང་
 ལེགས་པར་གནས་པ་སོགས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་དེ་ཙམ་ལས་ནི་
 བདག་གི་དངོས་པོ་སྟེ་བདག་ཅེས་པའི་གདགས་གཞིའི་དངོས་པོ་ནི་ནང་
 གི་སྟེ་མཆེད་བྱུག་པོ་འདི་ཙམ་འབའ་ཞིག་ཏུ་བྱེད་ཀྱི་དུ་མ་མི་རྟག་པ་འདི་
 ལ་བདག་ཏུ་གདགས་པ་ལས་བདག་ཅེས་རང་རྒྱ་བ་ཅུང་བྱུང་མེད་
 དོ། །དེས་ན་བདག་ཅེས་གདགས་པའི་དངོས་པོ་དེ་ནི་འདི་ལྟར་རང་རང་
 གི་རྒྱ་རྒྱུ་ཡོད་ན་ཡོད་པའི་རྗེས་འགྲོ་དང་། མེད་ན་མེད་པའི་སྟོག་པ་
 ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་དུ་དབྱུགས་དང་སྟོ་སོགས་ཀྱི་རྒྱར་
 བདག་རྟོག་ན་རྒྱ་ནམས་ལ་སྟུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྗེས་སུ་འགྲོ་སྟོག་
 ཆེད་མས་མ་མཐོང་ཡང་རྒྱར་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་སྟོག་དང་མཉན་བྱ་མཚུངས་པ་ལ། ཅ་བའི་རྟགས་ནི་
 འགོད་པ་དང་། །དེ་ཡི་རྒྱ་མཚན་རྒྱས་པར་བཤད། །དང་པོ།
 འཁྲལ་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཉན་བྱ་དང་། །སྟོག་སོགས་འདི་ནི་མཚུངས་པར་འགྱུར།
 འབྲུག་པ་མ་གྲུབ་པས་ན་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་འགྲུབ་པ་ལ་འཁྲལ་པ་ཉིད་ཀྱིས་

ན་སྤྱེ་རྟག་པར་སྤྱབ་པ་ལ་མཉམ་བུ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དྲང་། གསོན་ལུས་
བདག་བཅས་སུ་སྤྱབ་པ་ལ་སྟོག་སོགས་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་འདི་ནི་
མཚུངས་པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ལྷོག་ཅན་རྟགས་ལ་བརྟགས་ནས་
དགག། ལྷོས་གཞི་ཕྱོགས་ལ་བརྟགས་ནས་དགག། གཉིས་ཀའི་འབྲེལ་
ལ་བརྟགས་ནས་དགག། །དང་པོ་ལ། ལྷོག་བྱུང་མེད་པར་མཚུངས་པ་
སྤྱབ། །དེ་ཡི་ལན་དུ་བཀོད་པ་དགག། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་དེ་ཡི་འཐད་
པའོ། །དང་པོ།

མ་ཡིན་ལྷོག་པ་ཅན་ཡིན་ཡང་། །འདི་ནི་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རི་ལྟར་བསྐྱབ་མིན་ཉིད་ལས་དེ། །ལྷོག་མིན་འོན་དོན་གྱིས་དེ།

བསྐྱབ་བྱའི་རྗེས་འཇུག་མིན་དེ་ལྟར། །བརྗོད་འགྱུར་དེ་ནི་གཞན་ལ་འང་མཚུངས།།
པ་རོལ་པོ་ན་དེ། དེ་གཉིས་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཉམ་བུ་དང་སྟོག་
སོགས་རྟགས་སུ་བྱས་པ་འདི་མི་མཐུན་སྟོགས་ལས་ལྷོག་པ་ཅན་ཡིན་
ཡང་མཉམ་བུ་འདི་ནི་དེ་སྤྱབ་ལ་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྗོད་ཏེ་མི་རྟག་

པར་བཀོད་ཀྱང་རུང་བས་རྟགས་ཡང་དག་མིན་ནོ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་འབྲུལ་
 ཞེས་ངེས་པ་ན་དེ་དག་ན་རེ། མཉན་བྱ་འདི་ནི་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པ་མི་མཐུན་
 རྟགས་ཉིད་དམ་ཁོན་ལས་དེ་ལྟོག་པ་མིན་ཏེ། མཐུན་རྟགས་ལས་ཀྱང་
 ལྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དོན་གྱིས་མཉན་བྱ་དེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་
 རྗེས་སུ་འབྲུག་པ་མིན་པས་འབྲུལ་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པར་འབྲུག་
 ཏེ། མི་མཐུན་རྟགས་ལས་ལྟོག་པ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་མ་འབྲུལ་པར་མི་འབྲུག་
 པ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་མི་པན་པ་ཡིན་པ་ལས་འོས་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་རྗེས་
 འབྲོ་མེད་པ་དེ་ནི་གཞན་སྟོག་སྟོགས་ལ་འང་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེའི་འཕད་པ་ནི།

བསྐྱབ་མིན་ཉིད་ལས་རྣམ་བཅད་ཅེས། །བསྐྱབ་བྱ་ལ་གནས་བརྗོད་པ་ཡིན།།
 དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་དོན་གོ་བས། །གཅིག་གིས་གཉིས་ཀ་བསྟན་པར་བརྗོད།།
 དེ་ཕྱིར་རྗེས་འབྲོ་མེད་པ་ལས། །འདི་འབྲའི་མི་འབྲུལ་བྱུང་མ་ཡིན།།
 བཀག་པ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ནི། །སྐྱབ་པ་ལས་གཞན་ཅི་འབྲུལ་ཞིག།
 རྟགས་དེ་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པ་ཉིད་ལས་རྣམ་པར་བཅད་དོ་ཅེས་བརྗོད་

པའི་ངེས་བཟུང་ངེས་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གནས་པར་བཟོད་པ་ཡིན་
 ཏེ། མི་མཐུན་སྟོགས་ཁོ་ན་ལ་མེད་པ་ཞེས་པས་ཁོ་ནའི་ངེས་བཟུང་གིས་
 མཐུན་སྟོགས་ལ་ཡོད་པ་སྟོན་ཏེ་དངོས་འགའ་གཉིས་ཀྱི་གཅིག་ལ་མེད་
 ཅས་བཟོད་པས་ཅིག་ཞོས་ལ་ཡོད་པ་མི་སྟོན་ན་དེ་གཉིས་ལས་གཅིག་
 དམིགས་བསལ་བ་དོན་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་ན་བཟོད་པ་དེའི་དོན་
 གྱིས་གོ་བས་གང་རུང་གཅིག་གིས་ཀྱང་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱབ་པར་བཟོད་པ་
 ལྟེ། མཐུན་སྟོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཅས་སམ་མི་མཐུན་སྟོགས་ཁོ་ན་ལ་མེད་
 ཅས་པ་གང་རུང་གིས་གཉིས་ཀ་མཆོན་ཀུས་སོ།།

དེ་སྤྱིར་རྗེས་འགོ་མེད་པ་ལས་ལྡོག་པ་ཡང་དག་བྱུང་བ་མེད་པས་
 ལྡོག་པ་ཆེག་རྒྱུ་འདོད་པ་འདི་འདྲའི་རྟགས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་མི་འབྱུང་
 བ་བྱུང་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོག་སོགས་མི་མཐུན་སྟོགས་ལས་ལྡོག་པ་ཁོ་ན་
 ལས་མཐུན་སྟོགས་ལས་ལྡོག་པ་མེད་ན་ནི་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཡོད་པར་
 འགྱུར་ཏེ། རྟགས་ལྡོག་པ་ཞེས་པ་ནི་གཞི་དེ་ལ་རྟགས་མེད་པའམ་བཀག་
 པའི་དོན་ཡིན་ལ། ལྡོག་པ་མེད་ཅས་བཀག་པ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ན་ནི་

བའི་ཕྱིར་ཆོས་གང་ལ་བརྟེན་པ་མི་འཐད་ཅིང་། དེ་འབྲུང་ཁུངས་སུ་རུང་
 བ་མིན་པས་ན་ལྡོག་པའི་རྟེན་དུ་འང་མི་རུང་བས་མཐུན་སྟོགས་ལས་ལྡོག་
 ཅས་འབྲུང་ཁུངས་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱར་བ་ཡང་མི་འཐད་པས་བསྐྱབ་བྱ་ལས་རྟགས་
 སྟོག་སྟགས་དེ་ལྡོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །མཐུན་སྟོགས་ལས་ལྡོག་པ་
 མེད་པ་དེས་ན་རྟགས་འདི་ནི་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པ་ཉིད་ལ་མེད་པ་སྟེ་མི་མཐུན་
 སྟོགས་ཁོ་ན་ལ་མེད་པ་ཅེས་ཀྱི་ལྡོག་པ་ཆིག་རྒྱུང་བའི་གཏེར་ཆོགས་སུ་
 འགྱུར་རོ་ཞེས།

གཉིས་པ་དེ་འགོག་པ་ལ། ཁས་ལེན་འགལ་འདུར་ཐལ་བས་དགག།
 ཅི་ཡང་མི་སྐྱར་ཐལ་བས་དགག། དགག་པ་གཏན་མེད་ཐལ་བས་དགག།
 དང་པོ།

མེད་ཅས་ལྡོག་པ་དེ་ཉིད་ནི། །རི་ལྟར་མེད་ལས་ལྡོག་པར་འདོད།
 ལྡོག་པ་མེད་པ་སྐྱབ་པ་ཡིན། །དངོས་ཡོད་མེད་ན་འང་ཡོད་ཡིན་ལ།
 དངོས་སོ་མེད་པ་འང་⁽⁴⁵⁾ཡོད་མིན་ཞེས། །སྐྱབ་པོ་ཡི་ནི་དཔྱད་ལ་ལྟོས།

(45) སྐྱར་ཐང་དཔེ་ཅིང་། ༡༥༥༧-༩ །ཆེད་པ། ༽

ཁྱོད་རང་གིས་བསྐྱབ་བྱ་ལས་ལྡོག་པ་མེད་ཅེས་ཁས་སྐྱངས་པ་ན་མེད་
 ཅེས་པ་དེ་ཉིད་ལྡོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཉགས་ལྡོག་པ་དེ་ལྡོག་པ་ལས་བཀག་པ་
 ཡིན་ལ་དེས་ན་དེ་འདྲིའི་ལྡོག་པ་དེ་ཉིད་ནི་དེ་ལྟར་ན་བསྐྱབ་བྱ་མེད་པ་དེ་
 ལས་ལྡོག་པར་འདོད་དེ་མི་འདོད་པར་འགྱུར་རོ།

ལྡོག་པ་དེ་དངོས་མེད་ལས་ལྡོག་པར་མི་འདོད་ན་དངོས་མེད་ལ་ལྡོག་
 པ་མེད་པར་ཁས་སྐྱངས་པ་དང་འགལ་ཏེ། ལྡོག་པ་ལྡོག་པ་ཡོད་པར་ཁས་
 སྐྱངས་པའི་བྱུང་རོ། ལྡོག་པ་དེ་ཡང་མི་འདོད་ན་དངོས་མེད་ལ་ལྡོག་པ་
 ལྡོག་པ་ཡང་མེད་ཅེས་དང་། དེར་ཡང་སྐྱོན་མཚུངས་པས་དངོས་མེད་
 ལ་ལྡོག་པ་ལྡོག་པ་ལྡོག་པ་ཡང་མེད་ཅེས་ཐུག་པ་མེད་པར་བརྗོད་དགོས་
 ལ། དེ་ལྟར་བརྗོད་ཀྱང་དགག་པ་ཡ་རྣམས་ཀྱིས་དགག་པ་དང་ཆ་རྣམས་
 ཀྱིས་སྐྱབ་པ་གོ་བ་ལས་གཞན་མེད་ལ། དེ་གཉིས་སྐྱངས་འགལ་ཡིན་པས་
 འགལ་འདྲིའི་ཁས་ལེན་ལན་བརྒྱར་བསྐྱར་བའི་ཆེགས་ཆེན་པོས་ཅི་ཞིག་
 གྲ། མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་མེད་ཅེས་པ་འདི་དགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་
 རྣལ་མ་གོ་བས་ལྡོག་ལྡན་ཉགས་དེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་

དངོས་པོ་ཡོད་པ་སྐྱབ་པའི་དོན་དེ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་དངོས་པོ་མེད་ནུའང་དེ་ལ་
ཡོད་པ་ཡིན་པར་ཁས་སྒྲུངས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་བསྐྱབ་བྱ་མེད་པ་
ལ་ཉགས་ཏེ་ལྟོག་པ་མེད་ཅེས་འདོད་པའི་བྱིར་རོ།

ཉགས་ལྟོག་པ་ཅེས་པ་དགག་པའི་རང་བཞིན་དངོས་པོ་མེད་པའང་
བསྐྱབ་བྱ་དངོས་མེད་དེ་ལ་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་ཁས་སྒྲུངས་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་
ལས་ཉགས་ལྟོག་པར་མི་འདོད་པའི་བྱིར་རོ། དེས་ན་སྐྱབ་པོ་བྱི་རོལ་པ་
ཡི་ནི་རྣམ་དཔྱོད་འགལ་འདུ་ཅན་འདི་ལ་ལྟོས་ཞེས་དབྲས་པ་ཡིན་ཏེ།
དངོས་མེད་ལ་དངོས་པོའི་ཆོས་ཁས་ལེན་ཞིང་དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཁས་
མི་ལེན་པ་མཚར་ཞེས་སོ།

གཉིས་པ་ཅི་ཡང་མི་སྒྲུར་ཐལ་བས་དགག་པ།

གལ་ཏེ་དེ་ལས་ལྟོག་མེད་ན། །གཏན་ཆོགས་འཇུག་པར་འདོད་དམ་ཅི།

དེ་ཡང་མིན་ན་ལྟོག་བཀག་ནི། །འདི་ཉིད་ཡིན་ན་ཅི་སྟེ་འགོག།

སྐྱབ་དང་དགག་པ་མ་གཏོགས་པར། །སྐྱེ་ལས་བྱུང་བའི་ཐ་སྙད་གཞན།

ཡོད་མིན་དེ་ཡང་མེད་པ་ལས། །མེད་བྱིར་འདིར་ནི་མི་སྐྱེ་འཐོབ།

གྲུ་ལ་ཉེ་བསྐྱབ་བྱ་མེད་པ་དེ་ལས་ཉག་ས་དེ་ལྟོག་པ་མེད་ན་གཏུན་ཆིགས་
 སྟོག་དེ་མེད་པ་དེ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་དུ་མ་ཅི། འདོད་ན་རྗེས་འགོ་འང་
 གྲུབ་པར་འགྱུར་ཞིང་དངོས་མེད་ལ་སྟོག་དངོས་པོར་གྱུར་པ་བརྟེན་པར་
 ཐལ་ལོ། །དེ་ཡང་འདོད་པ་མིན་ན་ནི་ལྟོག་པ་བཀུག་པ་སྟེ་ལྟོག་པ་མེད་
 ཅེས་པ་དེ་ནི་ཉག་ས་དེ་དེ་ལ་ཡོད་ཅེས་སྐྱབ་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ན་འཇུག་པ་
 ཡོད་པ་མིན་ཞེས་ད་ལྟ་ཅི་སྟེ་འགོག་དེ་ལྟར་ཉག་ས་དེ་ལ་ཡོད་པར་ཡང་
 མི་འདོད་མེད་པའམ་ལྟོག་པར་ཡང་མི་འདོད་ན། སྐྱབ་པ་དང་དགྲ་ག་པ་
 མ་གཏོགས་པར་སྐྱེ་ལས་བྱུང་བའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཞན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
 ཡོད་པ་མིན་ཞིང་། བརྗོད་པ་སྐྱེ་ཡི་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་དེ་ཡང་མེད་པ་
 ལས་རྒྱང་བ་མེད་ཕྱིར་དངོས་མེད་འདིར་ནི་ཐ་སྙད་གང་ཡང་མི་སྐྱེ་བ་
 འཁོབ་པར་འགྱུར་ཉེ་སྐྱགས་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་སོ།།

གསུམ་པ་དགག་པ་གཏུན་མེད་ཐལ་བས་དགག་པ་ལ། གཞན་ལ་ཐལ་
 བ་འགོད་པ་དང་། །རང་ལ་དེ་མི་མཚུངས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། རིགས་པ་
 དངོས་དང་དེ་ལན་དགག། །དང་པོ།

ཡོད་པ་རྣམས་ལ་དགག་པ་མེད། །དེ་ནི་མེད་ལ་འང་ཡོད་མ་ཡིན།།
 རིགས་པ་འདི་ཡིས་འགྲོ་བ་ལ། །དགག་པའི་དོན་ནི་མེད་པར་འགྱུར།།
 གང་ཞིག་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་དགག་པ་བརྗོད་དུ་མེད་དེ། དགག་པའི་ཐ་
 སྟོན་གྱི་ཡུལ་མེན་པས་སོ། །དགག་པ་དེ་ནི་མེད་པ་ལ་འང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 པར་འདོད་པས་ན་དེ་ལྟའི་རིགས་པ་འདི་ཡིས་འགྲོ་བ་འདི་ལ་དགག་པའི་
 དོན་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་དེའི་ལན་དགག་པ།

གལ་ཏེ་ཡུལ་དུས་འགོག་ཅེ་ན། །རི་ལྟར་དེ་ཡོད་དེ་ལྟར་ནི།།
 མི་འགོག་རི་ལྟར་དེ་མེད་པ། །དེ་ལྟར་ཡང་ནི་འགོག་མི་འགྱུར།།
 གལ་ཏེ་མེད་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་དགག་སྒྲུབ་གྱི་ཐ་སྟོན་གྱི་ཉེན་མིན་ཡང་
 ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་དང་དུས་གྱི་གནས་སྐབས་འགའ་ཞིག་
 གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་འགོག་པའི་ཐ་སྟོན་བྱེད་དོ་ཅེ་ན། །རི་ལྟར་ཐ་སྟོན་
 འདུག་པའི་ཡུལ་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ན་ནི་མི་འགོག་ལ། །རི་
 ལྟར་དེ་མེད་པ་དེ་ལྟར་ན་ཡང་ནི་འགོག་པར་མི་འགྱུར་བས་ཡུལ་དུས་

དང་སྐྱར་ཀྱང་རུང་དགག་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་ཡུལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་
པ་དང་མེད་པ་གང་རུང་ལས་འོས་མེད་ཅིང་དེ་གཉིས་གང་ལའང་དགག་
པ་མི་འཇུག་པས་ན་སྐྱོན་སོན་གནས་སོ།།

གཉིས་པ་སྐྱོན་དེ་རང་ལ་མི་མཚུངས་པའི་ཚུལ་ལ། དགག་སྐྱབ་རྟེན་
ནི་སྐྱོན་ཡིན། ཇི་ལྟར་དགག་དང་སྐྱབ་པའི་ཚུལ། །དང་པོ་ལ། དངོས་
དང་དེ་ཡི་འཐད་པ་ལོ། །དང་པོ།

དེ་ཕྱིར་དངོས་དངོས་མེད་རྟེན་ཅན། །ཕྱི་རོལ་རྟེན་མིན་སྐྱོན་ལ།།
བརྟེན་ནས་འདིར་ནི་སྐྱབ་པ་དང། །དགག་པ་ཐམས་ཅད་འདོད་པ་ཡིན།།
ཡོད་པ་དགག་མི་རུས་ལ་མེད་པ་དགག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དགག་པའི་ཐ་
སྙད་མི་འཐད་པར་དཔྱོད་པ་འདི་བྱེད་ལའང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་མཚུངས་ཤེ་
ན། དངོས་པོའི་དོན་ནི་རང་གི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བར་གནས་པ་ཅུམ་ལས་
འཕེལ་འགྲིབ་དང། དགག་སྐྱབ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགག་སྐྱབ་ནི་ཐ་
སྙད་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དངོས་མེད་ལ་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་
ཐ་སྙད་མི་འཇུག་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་བསྐྱབ་མི་དགོས་

ལ་མེད་པ་སྐྱབ་མི་རྒྱས་པས་དངོས་པོ་ལ་དབྱེད་ན་སྐྱབ་པའང་མེད་མོད།
 དགག་སྐྱབ་ནི་སྐྱོདོན་ཅ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་པས་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ན་
 དངོས་པོ་ལའང་དགག་སྐྱབ་གཉིས་ཀ་འབྲུག་སྟེ་བྱམ་པ་ཡོད་མེད་ཅེས་
 བ་བཞིན་ནོ། །དངོས་མེད་ལ་ཡང་དེ་གཉིས་ཀ་འབྲུག་སྟེ། བྱམ་མེད་
 ཡོད། བྱམ་མེད་མེད། ཅེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡིན་མིན་བརྗོད་ཚུལ་
 ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།།

དེས་ན་སྐྱབ་པའི་ཤྱགས་ལ་རྣམ་བཅད་གྲུབ་པ་དང་། དགག་པའི་
 ཤྱགས་ལ་ཡོངས་གཙོ་དུ་སྐྱབ་པ་གྲུབ་པའི་དགག་སྐྱབ་ཐ་སྟངས་ཀྱི་གནད་
 གསང་འདི་ཁོ་ན་སྤྱིར་ངེས་པར་བྱས་ནས་སློངོར་དགག་པ་དང་སྐྱབ་པའི་
 ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརློག་ཕྱོགས་ཀྱི་སློངོའདོགས་པ་
 བསལ་བའི་སློན་ནས་དོན་གང་ཞིག་ཏུ་ངེས་པར་བརྒྱུད་བ་དེ་དངོས་པོའི་
 གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་སོང་བའི་ཆེན་ཤེས་བརྗོད་ཀྱི་ཐ་སྟངས་སློན་
 མེད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་འདྲའི་ཐ་སྟངས་དུ་བྱས་པ་དེ་ལྟར་དོན་ལའང་གྲུབ་
 ཅེས་འཛིན་དགོས་པས་ཐ་སྟངས་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་རྟོགས་དགོས་པ་ཡིན་

ནོ། །དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་ལ་མཁས་པར་བྱས་ནས་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དང་
མ་ཐུན་པའི་སློབ་སྦྱང་པའི་དོན་དུ་བསྟན་བཅས་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་དངོས་
པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་ནི་བསྟན་བཅས་གྱིས་ཅིར་ཡང་བྱར་མེད་དེ་སྦྱེས་
བྱའི་འདོད་པའི་རྗེས་སུ་མི་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ།།

ཚུལ་དེ་ཡི་བྱིར་ན་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གྱི་རྟོན་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་
འདི་གང་ལ་བརྟེན་དབྱུང་ན་སྤྱི་རོལ་རང་མཆན་ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་པ་
མིན་ཏེ། རང་མཆན་ལ་དགག་སྒྱུབ་མི་རྣམས་ཤིང་དེ་སྤྱི་དངོས་ལུལ་མིན་
པ་སོགས་སྐྱེ་ཆེར་བཤད་ཟེན་པའི་བྱིར་རོ། །འོ་ན་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་
སྙད་བྱ་བེར་ན། རྟོག་ངོར་སྒྲིབ་པ་སྤྱོད་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་ལྟར་ཐ་
སྙད་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་ས་འདིར་ནི་སྒྲིབ་པ་དྲུང་དགྲ་ག་པ་ཐམས་ཅད་འཇུག་
པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་མིན་ལས་ལོག་ཅམ་གྱི་གཞན་སེལ་ལ་བརྟེན་
ནས་སྤྱི་ཞེས་པའི་མིང་གི་དོན་རྟོག་ལུལ་ན་སྒྲིབ་པ་དེ་ལ། སྤྱི་མཉན་བྱ་ཡིན་
ཞེས་དང་། སྤྱི་ལ་སྟན་པ་ཡོད་ཅེས་དང་། སྤྱི་ལུས་ཅན་མིན་ཞེས་དང་། སྤྱི་
རྟོག་པར་མེད་ཅེས་སེམས་ཤིང་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་

ལ་མེད་ཀྱང་སྤྲུལ་པ་ཡིན་པར་སེམས་ཤིང་བཟློག་པ་ལྟ་བུའི་སྤྲུལ་པ་
 ཀྱང་སྤྲུལ་པ་བཟློག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྤྲུལ་པ་བཟློག་ནས་དགག་སྤྲུབ་
 གྱེད་པ་ཡིན་ཡང་སྤྲུང་བཟློག་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པས་དོན་རང་མཆོན་ལ་གོ་
 ཞིང་འཇུག་པའི་ཚུལ་འདིས་མཁས་པ་བརྟེན་ཏེ་སྤྲུབ་པོ་བ་ལང་རྩི་ཡན་
 ཆད་ཀྱི་འདིག་ཏེན་པ་མཐའ་དག་ཐ་སྙད་ཀྱི་ལམ་ལ་བཟློག་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་དེ་ལྟར་འཐད་པ་སྟོན་པ་ལ། སྤྲུལ་པ་དངོས་མེད་ཀྱང་ཏེན་
 འཐད། །སྤྲུལ་པས་གཞན་ཏེན་མི་འཐད། །དང་པོ།

དེ་འདྲ་མེད་ནའང་ཆོས་ཅན་དེ། །དེ་དག་དང་ནི་འབྲེལ་བར་སྤྲུང་།

དེ་ཡང་སྤྲུལ་པ་ཉིད་ལས། །ཡོད་ཅིས་ཐ་སྙད་བཟློག་པར་འདོད།

ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ལ་དངོས་སུ་བཟློག་ནས་དགག་སྤྲུབ་གྱེད་པ་མིན་ན།
 སྤྲུལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞིག་སྟེ། འདི་རང་ཉིད་དངོས་པོ་ཡིན་ན་བྱམ་པ་
 ལ་དགག་སྤྲུབ་བྱས་པ་སྤྲུལ་པ་མི་འཇུག་པ་ལྟར་འབྱུང་ཏེ། སྤྲུང་མིང་དང་
 མཆོན་མ་བཟློག་བྱར་འདོད་པ་ལ་དབྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འདི་ལ་
 དངོས་པོ་མེད་ན་འདི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཏེན་ཏུ་ཡང་མི་འབྱུང་རོ་སྟམ་ན། ཐ་སྙད་

ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་སྤྱོད་དོན་དེ་ལྟ་ལ་འདི་ཕྱི་ལས་ནང་གི་དངོས་པོ་ཡིན་ཞེས་
 དབྱེད་ན་རང་མཆོན་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་གྱུབ་པའི་བརྗོད་བྱར་གྱུར་པ་ཅུང་ཟད་
 མེད་ནུང་། སྤང་བརྟག་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་པའི་དབང་གིས་རྟོག་པོར་སྤང་
 བའི་ཆོས་ཅན་སྤྱོད་དོན་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེ་དྲག་དྲང་ནི་འབྲེལ་བར་ཉི་
 ས་དད་ཏུ་མེད་པའི་ཚུལ་ཏུ་སྒོ་ལ་སྤང་ཞིང་། སྤྱོད་དོན་ཡང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་
 སྤྱོད་ལྟུགས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་མཆོན་ལས་མ་བརྟགས་ཐ་སྤྱད་ཀྱི་
 པོར་བྱས་ནས་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་རྟོག་པོར་ཡང་མེད་པ་ཞིག་ན་ཐ་སྤྱད་
 ཀྱི་རྟེན་ཏུ་མི་རུང་ངོ་། །དེས་ན་འདི་ལ་ཐ་སྤྱད་རྣམས་བརྟེན་པར་འདོད་དེ་
 འཇིག་རྟེན་ཐ་སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་ལུགས་དེ་ལྟ་བུར་ཟད་དོ། །དེ་ཡང་བརྟགས་ན་
 སྤྱོད་ཞེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་རང་རྒྱ་བ་མེད་པའི་གནད་ཀྱིས་བཟང་རང་
 མཆོན་ལ་འབྱོར་བ་ཡིན་ཞིང་། ཐོག་མེད་བག་ཆགས་ཀྱི་སྟོབས་ལས་རྟོག་
 པོར་སྤང་བས་ན་ཐ་སྤྱད་ཀྱི་རྟེན་ཏུ་རུང་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་སྤྱོད་ལས་གཞན་རྟེན་མི་འཐད་པ།

དེ་ལྟ་མིན་ན་དོན་རྣམས་ཀྱི། །ཆོས་གཅིག་བསྐྱབས་སམ་བག་པ་ན།།

བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་བསྐྱབས་པ་དང། །བཀག་འགྲུར་བདག་ཐད་མེད་ཕྱིར།

ཐད་ཡིན་ན་གཞན་དང་གཞན། །བཀག་པ་དང་ནི་བསྐྱབས་པ་བཞིན།

སྐྱབ་པ་དང་ནི་དགག་པ་དག །ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་འདྲ་མི་འགྲུལ།

སྒྲོན་ལ་དགག་སྐྱབ་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་མིན་ན་དོན་རང་མཆོན་རྣམས་ཀྱི་
 ཆོས་གཅིག་བསྐྱབས་སམ་བཀག་པ་ན་བསྐྱབ་བྱེད་དང་བདག་ཉིད་
 གཅིག་པ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་བསྐྱབས་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དྲང་། དགག་བྱ་
 དེ་བཞིན་དུ་དོན་དེ་ལ་དགག་པར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་བཀག་པར་
 འགྲུར་ཏེ། དོན་རང་མཆོན་གྱི་བདག་ཉིད་གཅིག་ལ་ཆ་ཐད་དུ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ།

དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ལུས་པ་གྲུབ་པ་ན་དེ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་དང། ལུས་པ་བཞིག་པ་ན་ཀུན་འཛིག་པ་ལྟར་
 རང་མཆོན་ལ་ཁ་ཅིག་གྲུབ་པ་དང་ཁ་ཅིག་མ་གྲུབ་པའི་ཆ་ཐད་མི་སྲིད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རང་མཆོན་དེ་དང་བསྐྱབ་ཆོས་གཅིག་མ་ཡིན་པར་
 བསྐྱབ་ཆོས་ཀྱི་རང་མཆོན་ཐད་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་འབྲེལ་བ་མེད་པ་

གཞན་དང་གཞན་བཟུགས་པ་དང་ནི་བསྐྱབས་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཅན་གང་
 ལ་ཆོས་དེ་སྐྱབ་པ་དང་ནི་དགུག་པ་དུག་གཞན་དུ་འགྱུར་གྱི་ཆོས་ཅན་
 གཅིག་གི་དེ་ལོ་ལ་འདྲ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྐྱ་ལ་མི་རྟག་དང་ནམ་མཁའི་
 ཡོན་ཏན་སོགས་སྐྱབ་པའམ། ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་པ་སོགས་དགུག་པ་ལྟ་
 བྱ་ཆོས་ཅན་དེའི་ཆོས་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་བར་སོ་སོ་ནས་ཐ་དད་པར་
 འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་དངོས་པོའི་རང་མཆོན་ལ་དགུག་སྐྱབ་བྱེད་པ་ན་ཆོས་
 དེ་དང་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་འང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་དགུག་སྐྱབ་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཚུལ་ལ། རྟོག་དོར་དགུག་སྐྱབ་
 འདུག་པའི་ཚུལ། །བཏགས་ཅམ་དེ་ལ་ཐ་སྙད་བྱང་། །བཏགས་པ་ཡིན་
 ཡང་དངོས་ལྟར་སྣང་། །དང་པོ།

སྒྲ་ཆོགས་ཆོས་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ། །ཆོས་ཅན་གཅིག་གི་དབང་བྱས་ཏེ།
 གཅིག་སྐྱབ་པ་ན་དེ་བཞེན་དང་། །གཞན་རྣམས་བཏང་སྟོམས་ལྟ་བུ་དང་།
 འགོག་ན་དེ་ཡིས་དབེན་པ་དང་། །དེ་ལས་གཞན་ལ་ལྟོས་ལྟ་བུ་།
 ལྟོག་པ་སྒྲ་ཆོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་གཞིར་གྱུར་པ་ཆོས་ཅན་སྐྱ་ལྟ་བུ་

གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་ལྟ་བུའི་ཆོས་གཅིག་སྐྱབ་པ་
 ལྟ་བུ་སྐྱབ་ཆོས་དེ་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བ་དྲང་། དེ་ལས་
 གཞན་པའི་ཆོས་སྒྲ་ཆོགས་ཡོད་དུ་ཟེན་ཡང་དེ་རྣམས་དེའི་སྐབས་སུ་ཉོག་
 ཡུལ་དུ་མི་གཟུང་བར་བཏུང་སྟོམས་ལྟ་བུ་དག་ཏུ་བྱེད་པ་དྲང་། སྐལ་ཉག་
 པ་འགོག་པ་ལྟ་དགག་བྱ་ཉག་པ་དེ་ཡིས་སྐྱ་དེ་དབེན་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བ་
 དྲང་། དགག་བྱ་དེ་ལས་གཞན་པ་ལ་སྟོས་པ་ལྟ་བུར་ཡང་སྒྲུང་སྟེ། དགག་
 པ་ནི་དགག་བྱ་བཅད་ནས་སྟོ་ཡུལ་དུ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། དགག་བྱ་རྣམ་
 བཅད་ལ་ཁེགས་པས་དགག་བྱ་མེད་པ་ཡོངས་གཙོ་དུ་གྱུབ་པ་དེ་ལ་
 ཆོས་ཅན་དེ་སྟོས་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་སྟེ། དེའི་དབང་གིས་ལྡོག་པ་གཞན་ཡང་
 མི་འགོག་པ་ལྟ་བུར་བྱེད་དོ།

དེ་ཡང་འགོད་ཚུལ་གྱིས་ཡིན་ཡོད་དུ་སྐྱབ་པའམ་མེད་མིན་དུ་དགག་
 པའི་ཐ་སྙད་དེས་དེ་ལྟར་སྟོ་ལ་འཆར་བར་བྱེད་པས་ན་གཞན་སེལ་བའི་
 ཡུལ་ཅན་གྱི་སྐལ་ཉི་ཐ་སྙད་སྒྲ་ཆོགས་རིམ་གྱིས་འཇུག་ཅིང་། དེ་ཡང་
 ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་འདྲ་བར་བྱང་བ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་བརྟགས་ཅིང་ལ་ཐ་སྟངས་རྒྱུད་ག

མེད་པ་ཡི་ནི་དོན་ཅན་གྱི། །ཐ་སྟངས་རི་ལྟར་སྟོས་བསྟན་པ།

དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་མ་བརྟགས་པར། །ཐ་དད་དོན་རྟོག་ཁས་ལེན་པ།⁽⁴⁶⁾

ཐོག་མེད་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི། །འཛིག་རྟོག་དོན་ལ་གཞོད་མི་འགྲུབ།

ཡང་དག་པར་དབྱེད་ན་དངོས་པོར་མེད་པ་ཡི་ནི་དོན་ཅན་གྱི་སྒྲ་དོན་ལ་

བརྟོན་ནས་བྱུང་བའི་ཐ་སྟངས་གང་ཞིག་རི་ལྟར་སྟོས་མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱུད་

དེ་འོངས་པའི་སྟོས་བསྟན་པ་སྟེ་སྟོ་རང་གི་རང་གིས་མཆོན་པར་བྱུར་

པ་འདི་ནི་རི་ལྟར་སྟངས་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་བྱུང་པ་ཡིན་ནམ་མིན་ཞེས་མ་

བརྟགས་པར་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པའི་དོན་གྱི་རྟོག་ནི་སྒྲ་དོན་ཅན་མེད་མིན་ཞེས་ཁས་

ལེན་པ་གང་དེ་འཛིག་རྟོག་ཐ་སྟངས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་བརྟོན་ནས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་

འཛིག་རྟོག་ཐ་སྟངས་ཀྱི་ཚུལ་ལུགས་ལ་བརྟོན་ནས་ཁས་སྐྱངས་ན་འང་ཡང་

དག་པར་དབྱེད་ན་རིགས་པས་མི་འགྲུབ་པའི་བྱིར་གཞོད་དོ་སྟུམ་ན་མ་

ཡིན་ཏེ། །འདི་ལྟར་མཐོང་ཞིང་གོ་མས་པ་སྟོག་མ་མེད་པའི་བག་ཆགས་

(46) ལྟར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༥༦༧-༧༡ །ཞེན་བས། །

ལས་བྱུང་བའི་འདྲི་གཏེན་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་དེ་ལྟར་གནས་པ་ལ་དོན་དམ་
 བར་དབྱེད་པའི་རིགས་པས་སུན་བྱུང་ཞིང་གཞོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བར་
 བྱེད་དོན་གོ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་ལ་དོན་གོ་བ་ཡང་སྤང་བརྟག་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་འབྱུང་བ་ཙམ་བསྟོན་དུ་མེད་ལ། དེ་ཙམ་གྱིས་ཐ་སྙད་བྱུང་བའི་ཕྱིར་
 དོན་དམ་པར་དབྱེད་ཀྱང་དེ་ཙམ་ལ་གཞོད་པ་མེད་ལ་ཐ་སྙད་འདྲི་དག་ནི་
 མ་བརྟགས་པར་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོའི་དོན་ལ་མིན་ཞེས་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་བརྟགས་པ་ཡིན་ཡང་དངོས་ལྟར་སྤང་བ།

དེ་འབྲས་ཅན་དང་དེ་འབྲས་མེད། །དེ་དེ་ལས་ཐ་དད་དོན་གཅིག་།

ཐ་དད་ཏེན་ཅན་འཕེལ་བ་དང་། །འབྲིབ་པ་ལྟ་བུར་བྱེད་པ་ཡི།

བསྐྱེད་པ་དེ་དང་དེ་དག་གིས། །འབྲེལ་བ་འགའ་ལས་དེ་ལྟར་ཉིད།

མིན་ཡང་མཐོང་བས་སྒྱུར་དེས་ན། །དེ་བསྐྱེད་པ་ནའང་ཤེས་མ་ཡིན།

མིག་དབང་དེ་ཉིད་མིག་ཤེས་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པ་དྲན་ཤིང་ཤེས་དེ་
 ཡི་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ལ་རྟོག་དབང་དེ་ལས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ན་མིག་
 དབང་དེ་རྟོག་དབང་དེ་ལས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་སེལ་

བའི་སྒོ་ནས་ཐ་དད་པའི་ཆོས་དུ་མ་ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་གནས་པར་བརྗོད་
ཀྱང་དོན་གྱི་ངོ་བོར་རང་མཆོན་གཅིག་ཏུ་ཟད་ཀྱི་ཐ་དད་པ་མེད་དོ།

འོན་ཀྱང་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་རྟོག་པའི་ངོར་སྟོག་པ་ཐ་དད་པའི་རྟོན་དུ་
གྱུར་པའི་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཆོས་གང་དང་གང་བཞག་པ་འཕེལ་
བ་ལྟ་བུ་དྲང་། དགག་པ་བརྗོད་པའི་ཆོས་དགག་བྱ་དེ་རྟོན་དེ་ལ་འགྲི་བ་
པ་ལྟ་བུར་བྱེད་པ་ཡི་རྣམ་པ་ཅན། རྟོག་པས་འཕེལ་འགྲི་བ་ལྟ་བུར་བསྐྱད་
པ་དེ་དྲང་དེ་དྲག་གིས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་དུ་དབྱེ་ཞིང་འདི་ལ་འདི་ཞེས་
འབྲེལ་བ་ལྟ་བུར་ཞེན་པའི་རྒྱུ་འགྲུལ་ཞེག་ལས་དོན་ལ་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་
ཆོས་དེ་ཐ་དད་དུ་ལྟོན་པ་ཉིད་མིན་ཡང་རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་དེ་ལྟར་
མཐོང་བས་ལྟོན་ཅིག་སྟོར་བར་བྱེད་པ་དེས་ན་དེ་དག་བསྐྱད་པ་ཡིན་
ནུང་བསྐྱད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་ཤེས་ནས་ཐ་སྐྱད་ལ་མི་འཇུག་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། ཐ་སྐྱད་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་པ་ལྟར་ལེན་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
དཔེར་ན་སྤྲི་མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བརྗོད་པ་ན། སྤྲི་མ་བཅད་
ལྟར་སྒོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་མ་བྱས་ན་ཐ་སྐྱད་མི་འགྲུབ་པའི་སྤྱིར་

རོ། །དེས་མཆོན་ནས་ཆོས་ཅན་དག་གྲང་བེམ་ཤེས་ལྡན་མིན་གསུམ་ལ་
 དངོས་པོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དུ་མ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་འགྲིབ་པ་ལྟ་བུ་དང་།
 གཅིག་ལས་དུ་མར་སྤེ་སྟེ་བེམ་པོ་ཤེས་པ་ལྡན་མིན་ཞེས་དང་། བེམ་པོ་
 ལའང་ཡུལ་ལྔ་དབང་ལྔར་སྤེ་བས་འཕེལ་བ་ལྟ་བུར་བྱས་ཀྱང་འབྲས་བུའི་
 ཆ་གང་ཞིག་ཡོད་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་ལས་རྟོག་ངོར་དབྱེ་བསྐྱུ་ཅམ་ཡིན་
 ཀྱི་དངོས་པོའི་དོན་ལ་དེ་ལྟར་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་འཕམ་སྐྱབ་པ་དང་
 དགག་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་མེད་དེ། དངོས་པོ་རང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རི་
 ལྟ་བུ་ལས་གཞན་དུ་གཡོ་བ་མི་སྲིད་དོ།།

གཉིས་པ་ལྟོས་གཞི་སྤྱོད་གས་ལ་བརྟག་པ་ལ། འགོག་བྱེད་རིགས་པ་
 བསྟན་པ་དང་། །དེ་ཡི་གྲུབ་དོན་བསྐྱུ་བ་ལོ། །དང་པོ་ལ། ལྟོས་གཞི་སྤྱོད་གས་
 ཉིད་མི་འབྲུབ་དང་། །སྤྱོད་གས་གྲུབ་ན་ཡང་ལྷོག་མི་འབྲུབ། །ལྷོག་གྲུབ་ཀྱང་
 བདག་བཅས་མི་འབྲུབ། །དང་པོ།

ཡོད་ཉིད་སྐྱབ་བྱེད་འཇུག་པའི་སྤྱིར། །དེ་མེད་མ་ཡིན་ཐེ་ཆོམ་འབྲུར།།
 །ལས་སྒྲངས་ཆོད་མ་མིན་པ་ལས། །མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་རིགས་མ་ཡིན།།

གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་སྐྱབ་པ་ལ་སློག་ལྟན་ཏགས་སུ་འགོད་པ་
 འདིར་ལྟོག་པ་ཡོད་མེད་དབྱེད་པ་ན་སློན་དུ་བྱབ་པ་གཉིས་པོའི་ལྟོས་གཞི་
 རྩོགས་གང་ཡིན་ཤེས་དགོས་པ་ལ་རྩོགས་ཤེས་པར་མི་རྣམས་སོ་ཞེས་
 ལྟོན་པ་ནི། འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར་བདག་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་སྐྱབ་
 རྩེད་གཏན་ཆིགས་འདྲུག་བཞིན་པའམ་འགོད་བཞིན་པའི་སྐྱབས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་བདག་དེ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་ཐེ་ཆོམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་
 པས་བུམ་སོགས་ཀྱང་བདག་མེད་པར་མ་བྱུང་བས་མི་མཐུན་རྩོགས་སུ་
 མི་འགྱུར་རོ།།

བུམ་པ་སོགས་ལ་བདག་མེད་པར་སངས་རྒྱས་པས་ཁས་སྐྱངས་
 པའི་ཕྱིར་མི་མཐུན་རྩོགས་སུ་ཅིས་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། དེས་ཁས་སྐྱངས་
 ཆད་མ་ཡིན་ན་ནི་གསོན་ལུས་ཀྱང་བདག་མེད་དུ་འགྱུར་བས་མི་མཐུན་
 རྩོགས་སུ་འགྱུར་རོ། །གསོན་ལུས་ལ་བདག་མེད་ཁས་སྐྱངས་པ་དེ་ཆད་
 མ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་པའི་ཁས་སྐྱངས་ཆད་མ་མིན་པ་ཡི་ཕྱིར་ན་
 དེ་ལས་བུམ་སོགས་ལ་བདག་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ན་འདི་

མི་མ་སྤུན་སྤྱོད་གས་ཡིན་པར་གང་གིས་ངེས། དེས་ན་སྤུམ་སོགས་མ་སྤུན་
 སྤྱོད་གས་དང་མི་མ་སྤུན་སྤྱོད་གས་གང་དུ་འགྱུར་གཏོང་མེད་པས་འདི་འདྲའི་
 གཏན་ཆེན་གས་ལ་སྤྱོད་གས་ངོས་ཟེན་པ་མེད་ལ། དེ་མེད་པས་ལྷོག་པ་ཆེན་གས་
 རྒྱུད་ཡང་ངེ་ལྟར་འགྱུར་སྟེ་རང་གར་སྤྱོད་པ་ཅམ་མོ། །གལ་ཏེ་སྤུམ་པ་ལ་
 བདག་མེད་པར་རིགས་པས་ངེས་པ་ཡིན་ན་རིགས་པ་དེ་བརྗོད་དགོས་
 མོ། །སངས་རྒྱས་པའི་གཅིག་ཐ་དད་བརྟག་པ་སོགས་ཀྱིས་བདག་མེད་
 སྤྱོད་པའི་རིགས་པ་ཁས་ལེན་ན་གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་སྤྱོད་མི་
 རིགས་སོ།།

གཉིས་པ་སྤྱོད་གས་གྲུབ་ན་ཡང་ལྷོག་པ་མི་འགྱུར་པ་ལ། མ་ངེས་ལྷོག་
 ཅམ་ཐེ་ཆོམ་ཟ། །ངེས་པའི་ལྷོག་པར་སྤྱོད་ཀྱིད་མེད། །དང་པོ།
 མེད་ལས་ལྷོག་པ་མེད་ན་ཡང་། །མ་སྤུན་སྤྱོད་གས་ལས་ལྷོག་ཐེ་ཆོམ་ཟ།
 དེ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བྱིར་དེ། །མི་མ་སྤུན་སྤྱོད་གས་ལས་ལྷོག་པར་ཡང་།
 རྒྱུད་པོ་གཉིས་ལས་གཅིག་ལ་ནི། །ངེས་པར་གྲུབ་ན་གཞན་ལས་ནི།
 ལྷོག་གྲུབ་མ་མཐོང་བ་ཡིན་ཡང་། །མཐོང་མེད་དག་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ།

གསལ་ལ་བྱུང་བྱེད་མ་ཡིན་ཡང་། །དེ་ཡི་རིགས་གྱུར་དོན་ཡོད་པས།།
 མ་མཐོང་བས་ལག་རང་མེད་དེ། །མཐོང་གིས་མི་ཆོད་བཞིན།།
 འདི་ལྟར་རིགས་པ་ཅན་པ་ཁྱོད་གྱིས་མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་མེད་པ་ལས་
 ཉགས་ལྡོག་པ་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་པར་བཀག་ཟེན་
 གྲང་། གལ་ཏེ་མེད་པ་ལས་ཉགས་ལྡོག་པ་མེད་དུ་ཚུགས་ཏེ་ཡང་དེས་ཁྱོད་
 གྱི་ཞེ་འདོད་ལ་ཅི་ཞིག་པན་ཏེ། ཁྱོད་རང་གི་བསྐྱུབ་བྱ་བདག་ཡོད་འདོད་གྱི་
 བདག་མེད་མི་འདོད་པས་སློག་ཉགས་སུ་བཀོད་པ་འདི་ནི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་
 བདག་ཡོད་པ་ལས་གྲང་ལྡོག་གམ་སྒྲུམ་དུ་ཐེ་ཆོམ་བྲ་སྟེ། སློག་དང་བདག་
 ལ་འབྲེལ་བ་ཆོད་མས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ།

མ་ཐུན་ཕྱོགས་དེ་ལ་ལྡོག་གམ་མི་ལྡོག་སྒྲུམ་དུ་ཐེ་ཆོམ་བྲ་བའི་ཕྱིར་
 ན་ཉགས་དེ་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པར་ཡང་ཐེ་ཆོམ་བྲ་སྟེ། མ་ཐུན་
 ཕྱོགས་ལ་གྲུབ་ངེས་སུ་མ་མཐོང་བས་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་ལྡོག་ངེས་སུ་
 གང་གིས་འབྲུབ་སྟེ། འདི་ལྟར་བདག་ཡོད་མེད་གྱི་སྤང་པོ་གཉིས་ལས་
 གང་རུང་གཅིག་ལ་ནི་ཡོད་ངེས་པར་གྲུབ་ན་གཞན་ཅིག་ཤོས་ལས་ནི་

སྒྲོག་པ་གྲུབ་ན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་འདི་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཞིག་ཆོད་
མས་ངེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་མེད་པར་རྟགས་དེ་མི་མ་ཐུན་སྒྲོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་
ཅ་མ་ཡིན་ན་ཡང་མི་མ་ཐུན་སྒྲོགས་མཐའ་དག་དངོས་སུ་མ་མཐོང་བས་
ན་རང་གིས་མཐོང་བ་མེད་པའམ་མ་སྤང་བ་གཞན་དུག་ལ་ཡོད་དམ་མེད་
སྟུང་དུ་ཐེ་ཆོམ་བ་སྟེ། དེའི་རྒྱ་མཆོན་མི་མ་ཐུན་སྒྲོགས་མཐའ་དག་མ་
མཐོང་ཡང་དེ་ལ་ཡོད་མི་སྲིད་པའི་ཆོད་མས་ངེས་པ་མེད་པར་རང་ལ་སྤང་
བ་རྣམས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅ་མ་གྱིས་སྒྲོག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་ལྟར་ན་བདག་མེད་པའི་བྱེ་བྲག་གམ་གསལ་བ་མཐའ་དག་ལ་སྒྲོག་
འདི་བྱུང་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཡང་། བདག་མེད་དེ་ཡི་རིགས་སུ་གྱུར་
པའི་དོན་འགའ་ཞིག་ལ་དེ་ཡོད་སྲིད་པས་སྒྲོག་འདི་བྱུང་བ་སོགས་འགའ་
ལ་མ་མཐོང་བས་བདག་མེད་གྱི་བྱེ་བྲག་འགྱུར་ཡང་མེད་པའི་ངེས་པ་གྲུབ་
པ་མེད་དེ། དཔེར་ན་མཁྱེན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོན་གྱིས་མི་ཆོད་པ་བྱུང་
བྱེད་དུ་མ་མཐོང་སྟེ། ཤེང་དང་རྩོམ་སོགས་མཆོན་གྱིས་ཆོད་པར་མཐོང་ཡང་
མཁྱེན་པའི་བྱེ་བྲག་རྩོམ་སོགས་མི་ཆོད་པ་སྲིད་པ་བཞིན་ཀོ།

གཉིས་པ་ངེས་པའི་ལྷོག་པར་སྐྱབ་བྱེད་མེད།

ཡོད་ལ་འགལ་བ་མ་མཐོང་ན། ཐེ་ཆོམ་གང་ལས་ལྷོག་པར་འགྱུར།

དེ་ཡང་ལ་ལར་དེ་འབྲས་དང་། བདག་ཏུ་ངེས་ལས་གཞན་ཅི་ཡོད།

དེས་ན་⁽⁴⁷⁾བདག་མེད་པ་ལས་ཀྱང་། འདི་ནི་ལྷོག་པར་ཐེ་ཆོམ་ཟ།

བྱམ་སོགས་མི་མ་སྐྱུན་ཕྱོགས་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་དེ་ལས་སློག་སོགས་
ལྷོག་པ་མི་འགྱུར་སྟེ། བདག་མེད་པ་ལ་སློག་སོགས་དེ་ཡོད་པ་འགལ་བ་
གཉིས་པོ་གང་ཡང་ཆོད་མས་མ་མཐོང་ན་མི་མ་སྐྱུན་ཕྱོགས་ལས་ལྷོག་
གམ་མི་ལྷོག་སྟམ་པའི་ཐེ་ཆོམ་གང་ལས་ལྷོག་པར་འགྱུར་ཏེ་ཐེ་ཆོམ་ལྷོག་
པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་ལ། བདག་མེད་ལ་འགལ་བ་དེ་ཡང་བརྒྱད་འགལ་
ཡིན་ན་ནི་ལ་ལར་ཏེ་བདག་ལ་རྟགས་དེ་འབྲེལ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་བདག་
དེ་ཡི་འབྲས་བྱ་སློག་ཡིན་པ་དྲང་། ཡང་ན་བདག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་
དག་ཏུ་ངེས་པ་ལས་གཞན་ཤེས་བྱེད་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་ལ། དེ་འབྲེལ་
ཤེས་བྱེད་དེ་མེད་པ་དེས་ན་མི་མ་སྐྱུན་ཕྱོགས་བདག་མེད་པ་ལས་ཀྱང་།

(47) རྒྱུ་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༥༦༡-༢། ༡༩༩༩།

སྟོག་འདི་ནི་ལྟོག་པར་བརྗོད་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བར་འགྱུར་རོ།

གསུམ་པ་ལྟོག་པ་གྲུབ་ཀྱང་བདག་བཅས་མི་འགྲུབ་པ།

ལྟོག་ཏུ་ཆུག་པ་དེ་ལྟ་ནའང་། །བདག་མེད་མེད་ལས་བདག་མི་འགྱུར།

གང་གིས་དེ་ནི་ལྟོག་མེད་ལ། །ངེས་པར་དངོས་སོར་འདོད་མ་ཡིན།

དཔེར་ན་སྟོག་སྟགས་མ་ཐུན་སྟོགས་ལ། །ལྟོག་པ་མེད་ཀྱང་ཡོད་མིན་བཞིན།

སྟོག་དེ་བདག་མེད་པའི་སྟོགས་ལས་ལྟོག་ཏུ་ཆུག་པ་དེ་ལྟ་ནའང་དེ་ཅུ་

གྲིས་ཞེ་འདོད་ལ་མི་ཤན་ཏེ། །བདག་མེད་པ་མེད་ཀྱང་དེ་ལས་བདག་གྲུབ་

པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ཡིན་ཞེ་ན། །རིགས་པ་

ཅན་པ་དེ་ནི་ལྟོག་པ་མེད་པ་ལ་ངེས་པར་དངོས་སོར་འདོད་པ་མ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། །དཔེར་ན་རིགས་པ་ཅན་པ་དེས་སྟོག་སྟགས་རྟགས་དེ་མ་ཐུན་

སྟོགས་ལ་ལྟོག་པ་མེད་ཀྱང་དེ་ལ་ཡོད་པ་མིན་པར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ།

དེས་ན་དངོས་འགལ་གཅིག་བརྗོད་པས་ཅིག་ཞེས་ལ་གོ་རུས་ཏེ་

བར་ན་ཕུང་གསུམ་མེད་པ་ཡིན་ཡང་འདི་བས་མ་ཐུན་སྟོགས་ལས་ལྟོག་

པ་མེད་ཅེས་ཁས་སྐྱངས་ཀྱང་ལྟོག་པ་དང་དེ་མེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་

ལྷོག་པ་མེད་ན་དགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྣལ་མ་གོ་ནས་ཡོད་པར་རིགས་
ལ། དེ་གྲུབ་པ་མིན་པར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་བདག་མེད་མེད་ཅེས་པའི་
དགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་བདག་ཡོད་མི་འགྲུབ་པ་ཁོ་རང་གི་ཁས་སྒྲངས་
ལས་གྲུར་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་དོན་བསྟུ།

གལ་ཏེ་གཏུན་ཚིགས་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལས། ལྷོག་མེད་དེ་རྒྱས་རྗེས་འགྲོ་ཅན།
རྗེས་འགྲོ་ཅན་མིན་ལྷོག་མིན་ན། བདག་མེད་མ་ཡིན་བདག་བཅས་མིན།
གལ་ཏེ་གཏུན་ཚིགས་སྟོག་དེ་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལས་ལྷོག་གི་མ་ཐུན་
ཕྱོགས་ལས་ལྷོག་པ་མེད་ན་དེ་ཡི་རྒྱས་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་འགྲོ་ཅན་དུ་
འགྲུབ་དགོས་ལ། རྗེས་འགྲོ་ཅན་ཡང་མིན་ལྷོག་པ་ཅན་ཡང་མིན་ན་བསྟུབ་
བྱ་ལ་འགལ་བ་དང་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པས་རྟགས་དེས་
བདག་མེད་ཀྱང་སྟུབ་རུས་པ་མ་ཡིན་ལ་བདག་བཅས་ཀྱང་འགྲུབ་པ་མིན་
པས་འབྲེལ་མེད་རྟགས་སུ་འགོད་པ་ཁོ་ནར་ཟད་དེ། བ་ལང་ཡོད་པར་སྟུབ་
པ་ལ་རྟང་མིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་བཞིན་ནོ།

གསུམ་པ་འབྲེལ་བར་དབྱད་པ་ལ། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་འབྲེལ་ལ་
ལྷོས། །འབྲེལ་བ་སྐྱབ་བྱེད་ཆོད་མས་ངེས། །བདག་སྟོག་ལ་དེ་མེད་ཕྱིར་
འཁུལ། །དང་པོ།

འཇུག་ལ་གང་གི་རང་བདག་ཉིད། །གང་མེད་མི་འབྱུང་ཅན་གྲུབ་པ།།

དེ་ཕྱིར་དེ་ཉིད་ལྷོག་བྱེད་དེ། །འཇུག་པ་ན་ཡང་འཇུག་བྱེད་ཡིན།།

བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་པའི་སྤྲད་དུ་རྟགས་འཇུག་པ་ལ་ནི་རྟགས་གང་གི་རང་
གི་བདག་ཉིད་དམ་ངོ་བོ་དེ་བསྐྱབ་བྱ་གང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཅན་དུ་
གྲུབ་པ་དེ་ཕྱིར་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ཉིད་ལོག་པ་ན་རྟགས་ལྷོག་པར་བྱེད་པར་
འདོད་དེ། རྟགས་འཇུག་པ་སྟེ་ཡོད་པ་ན་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་འཇུག་པར་བྱེད་
པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གྲུབ་པོ།

གཉིས་པ་འབྲེལ་བ་སྐྱབ་བྱེད་ཆོད་མས་ངེས་པ།

མེད་ན་མི་འབྱུང་དེ་ཡང་ནི། །སྐྱབ་པར་བྱེད་ལ་ལྷོས་པ་ཡིན།།

དེ་འབྲེལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་ནི་དེ་ལྟར་ངེས་ལུས་སྐྱབ་པར་བྱེད་
པའི་ཆོད་མ་ལ་ལྷོས་ནས་ངེས་དགོས་པ་ཡིན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པར་

འབྲེལ་བ་འཛོག་མི་རྒྱས་ཏེ། དངོས་སོ་གང་དང་གང་ལྟར་ཡིན་པ་ཆད་མ་
ལ་ལྟོས་ནས་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་དོ།

གསུམ་པ་བདག་སློག་ལ་དེ་མེད་ཕྱིར་འབྲེལ་བ་ལ། དེ་བྱུང་འབྲེལ་
མེད་དངོས་སུ་བསྟན། །བདག་གཅིག་འབྲེལ་མེད་དོན་གྱིས་བསྟན། །དང་
སོ་ལ། རྒྱ་འབྲས་ངེས་བྱེད་ཆད་མ་བཤད། །ངེས་པའི་རྒྱ་འབྲས་འབྲེལ་
མེད་སྒྲིབ། །དང་སོ་ལ། དངོས་དང་སློག་སོགས་ལ་དེ་མེད། །དང་སོ།

འབྲས་བུ་མཐོང་དང་མ་མཐོང་བ། །དེ་དག་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད།

འབྲེལ་བ་སྐྱབ་བྱེད་ཅེས་པ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ལ་ནི་རྒྱ་
གང་ཞིག་མཐོང་བ་ན་འབྲས་བུ་མཐོང་བ་དྲང་རྒྱ་དེ་དག་མ་མཐོང་བ་ན་
འབྲས་བུ་ཡང་མ་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུར་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་
དམིགས་པའི་ཆད་མས་དེ་དྲག་རྒྱ་དྲང་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་སློག་སོགས་ལ་དེ་མེད་བ།

དེ་ཡོད་ན་ཡོད་ངེས་མེད་ཕྱིར། །དོན་གཞན་རྟོགས་པ་ཡོད་མ་ཡིན།

རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་མེད་པ་ན། །དེ་དག་མེད་པར་མི་སྲིད་ཕྱིར།

བདག་དང་སློག་ལ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་མི་སྲིད་དེ། སློག་
 དམིགས་ཀྱང་དེ་བདག་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་མཐོང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བདག་ནམ་ཡང་མ་མཐོང་བས་དེའི་འབྲས་བུ་འདི་
 ཞེས་ཤེས་པ་མི་སྲིད་དོ། །དེས་ན་སློག་དེ་ཡོད་ན་བདག་ཡོད་པར་ངེས་
 པ་ཉིད་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར་འབྲེལ་མེད་དུ་གྱུར་པའི་དོན་
 གཞན་བདག་ཡོད་པར་རྟགས་དེས་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
 རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མ་མཐོང་བས་རྟགས་སློག་དེ་ཡོད་ཅེས་ནས་བདག་ཡོད་
 པ་མིན་ལ་ལྟོག་པའང་མེད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་བདག་རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ནམ་
 ཡང་མེད་པར་མི་རིགས་ལ། དེ་ལྟ་བུ་རྒྱ་བདག་མེད་པ་ནི་འབྲས་བུ་སློག་
 དེ་དྲག་མེད་པར་མཐོང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་སློག་དམིགས་པ་འདི་བདག་
 གི་འབྲས་བུར་ཆོད་མ་གང་གིས་འབྲུབ་སྟེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ངེས་པའི་རྒྱ་འབྲས་དག་ནམ་ཡང་འབྲུལ་བ་མེད་ཚུལ་ལ།
 རྒྱ་འབྲས་འཆོལ་བ་མེད་པར་བསྐྱབ་། འཆོལ་བར་འདོད་པའི་གཞན་ལན་
 དག་ག། །དང་པོ།

འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་ཐ་དད་རྣམས། །རྒྱ་རྣམས་ལས་ནི་བྱང་བའི་ཕྱིར།
 དེ་དག་མེད་པར་གཞན་ལས་བྱང་། །དི་ལྟར་དེས་བསྐྱེད་རང་བཞིན་ཡིན།
 ཆོགས་པའི་རྣམས་པ་ཐ་དད་ཕྱིར། །དངོས་རྣམས་སྣ་ཆོགས་ངོ་བོ་ཉིད།
 གཤམ་ཏེ་ཐ་དད་བྱེད་མིན་ན། །འགྲོ་འདི་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འགྲུལ།

འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་མི་འབྲས་བའི་ཐ་དད་པ་རྣམས་ནི་རྒྱ་ཡི་དངོས་པོ་
 ཐ་དད་པ་རྣམས་ལས་ནི་བྱང་བའི་ཕྱིར་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་དུ་
 བྱུང་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པས་གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྲུབ་མི་
 སྲིད་པར་གྲུབ་སྟེ། དེས་ན་རང་གི་རྒྱ་དེ་དྲག་མེད་པར་རྒྱ་མིན་གཞན་ལས་
 བྱང་བ་དེ་ནི་དི་ལྟར་རྒྱ་དེས་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་གཞན་
 ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཅིག་ཤོས་དང་རིགས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་འབྲུལ་
 པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་ཆོགས་པའི་རྣམས་པ་མི་འབྲས་ཞིང་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་
 འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཐ་དད་པ་སྣ་ཆོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་གོ་དང་
 རས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བཞིན་ནོ། །གཤམ་ཏེ་རྒྱ་རིགས་མི་མ་ཐུན་པ་ཐ་དད་ལས་
 སྐྱེས་ཀྱང་རྒྱ་ཡི་དབང་གིས་འབྲས་བུ་རིགས་ཐ་དད་དུ་བྱེད་པ་མིན་ན་

འགྲོ་བ་སྟེ་འཛིག་ཉེན་ན་ཡོད་དོ་ཅག་འདི་ཀྱན་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ།
རྒྱ་ཐ་དད་ཀྱང་དེས་སོ་སོར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་འཆོལ་བར་འདོད་པའི་གཞན་ལན་དགག་པ་ལ། རྒྱ་མིན་སྐྱེ་ལ་ཐལ་བ་བརྗོད། །དེ་
ལ་མ་དེས་ཚུད་པ་སྤང། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་དེ་ཡི་གྲུབ་དོན་བཞག། །དང་པོ།
འདི་ཐ་དད་བྱེད་ཐ་དད་བྱེད། །མིན་ན་རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་ཉམས།།
གཅིག་ནི་རང་བཞིན་དུ་མ་ན། །མེ་དང་མེ་མིན་རང་བཞིན་གཉིས།།
དེས་ན་གཞན་ནི་དེ་བསྐྱེད་པའི། །རང་བཞིན་ཡིན་ན་དེ་དེ་ཉིད།།
དེ་བསྐྱེད་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ན། །དེ་ནི་དེ་ལས་རི་ལྟར་འབྱུང་།།

རིགས་མི་མ་ཐུན་པའི་རྒྱ་ཐ་དད་ལས་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་རིགས་མི་
མ་ཐུན་ཞེས་པ་དེ་མ་དེས་ཏེ་རྒྱ་འབྲས་འཆོལ་བར་སྐྱེ་བའང་མཐོང་བའི་
ཕྱིར་ཏེ། དུ་བ་རང་གི་རྒྱ་མེ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་ལ་རྒྱ་མིན་པ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་
བོ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བརྒྱ་བྱིན་སྤྱི་བོ་ལས་སྐྱེས་
པ་དེ་མེ་འབྲས་དུ་བ་དང་རིགས་གཅིག་པ་མ་ཡིན་པས་དུ་བ་རྒྱ་མིན་ལས་
སྐྱེས་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ་རྒྱ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་འདི་ཐ་དད་

དུ་བྱེད་པ་ནི་རྒྱ་ཡི་བྱེད་པར་གྱིས་ཐ་དྲད་དུ་བྱེད་པ་མིན་ན་དུ་བ་གཅིག་གི་རྒྱ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཡང་རིགས་གཉིས་ཡོད་པས་རང་བཞིན་གཅིག་གི་ཉིད་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་དུ་བའི་རང་བཞིན་དེ་ལ་མེ་མིན་ལས་སྐྱེས་པ་དང་མེ་ལས་སྐྱེས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ།

དུ་བ་གཅིག་ནི་རིགས་དུ་མའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ལ་རྒྱ་བཞིན་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཅན་དང་ཤུག་པའི་དུ་བ་བཞིན་ཡིན་པས་ཅི་འགལ་སྟམ་ན། ཅན་དང་ཤུག་པ་སོགས་ཀྱི་དུ་བའི་བྱེ་བྲག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱ་མེ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྤྱིར་དུ་བ་ཅམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་བྱེད་མེད་ཀྱང་བྱེ་བྲག་གི་རིགས་ཐ་དད་པ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་པར་བྱེད་པ་ནི་རྒྱའི་སྟོབས་ལས་དེ་ལྟ་བུའི་ངོ་ཐོར་སྐྱེས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མེ་མེད་བཞིན་དུ་མེ་འབྲས་དུ་བ་ནི་གྲོག་མཁར་དེ་ལ་ཡོད་ན་རྒྱའི་རྒྱས་པ་སོ་སོར་ངས་པ་མི་འབྲུབ་ལ། འབྲས་བུ་རྒྱ་ལ་ངས་པར་སྟོས་པ་ཡང་མི་འབྲུབ་པས་རྟག་ཏུ་སྐྱེ་བར་ཐལ་ལོ། །རྟག་ཏུ་མི་སྐྱེ་ཡང་གྲོག་མཁར་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་དེ་དུ་བའི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་འོ་

སྒྲུབ་ན། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ནི་རྒྱུའི་སྟོབས་ལས་ཐ་དད་པར་བྱེད་པ་
ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རང་བཞིན་དུ་མར་འགྱུར་རོ།

དུ་མར་གྱུར་ཀྱང་དུ་བའི་རང་བཞིན་དུ་གཅིག་ན་རང་བཞིན་གཅིག་
ཀྱང་ཡིན་ལ་རང་བཞིན་དུ་མ་ཡང་ཡིན་དགོས་པས་དེ་ལགལ་ཏེ། དེ་
གཉིས་གཞི་གཅིག་ལ་མི་སྲིད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གཅིག་
དང་དུ་མ་མི་ལགལ་ན་དེ་དུ་བ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་དེའི་རྒྱུར་འདོད་པ་བརྒྱ་བྱིན་
སྤྱི་བོ་ཡང་མེད་དང་མེ་མིན་གྱི་རང་བཞིན་གཉིས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་
ལས་སྦྱེས་པ་དེ་དུ་བ་དངོས་ཡིན་པས་དེའི་རྒྱུ་དེ་མེ་དངོས་སུ་འགྱུར་ཞིང་།
ཡང་རྒྱུ་མིན་དུ་ཁས་ལེན་པས་མེས་དབེན་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་
དངོས་པོ་འདི་ལ་ཡིན་པ་དང་མིན་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་
སྲིད་དེ། ལགལ་བའི་གཞི་མ་ཐུན་སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་
རྒྱུ་མིན་པ་གཞན་བརྒྱ་བྱིན་སྤྱི་བོ་ནི་དུ་བ་དེ་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་
ན་བརྒྱ་བྱིན་སྤྱི་བོ་དེ་མེ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་དེའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱིར་
རོ། །མེ་ལས་བྱུང་བའི་དུ་བ་དེ་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་མ་ཡིན་ན་དུ་བ་

དེ་ནི་བརྒྱ་གྲིན་སྤྱི་བོ་དེ་ལས་རི་ལྟར་འབྱུང་སྟེ། རྒྱའི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་
དེ་ཙམ་གྱིས་ཅིག་ཞོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མི་བསྐྱེད་པར་བྱུང་གི་གཞན་དབྱེད་
མི་དགོས་ཏེ། ཅན་ཅན་གྱི་མེ་ལས་ཀྱང་ཤྲག་པའི་དུ་བ་འབྱུང་བ་ནི་མེད་དོ།

གཉིས་པ་བྱུང་དོན།

དེ་ལྟར་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དག་ཤམ་ཚུན་རང་བཞིན་ངེས་པ་ཉིད།
དེས་ན་རང་བཞིན་མཐོང་བ་བཞིན། འབྲས་མཐོང་ན་ཡང་དེ་རྟོགས་འགྱུར།
དེ་ལྟར་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དག་ཤམ་ཚུན་གཞན་དུ་འཆོལ་བ་མེད་པའི་རང་
བཞིན་དུ་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེས་ན་རི་ལྟར་མེ་རང་གི་རང་བཞིན་མཐོང་
བ་ན་མེ་དེ་ཡོད་པ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་བཞིན་མེ་མ་མཐོང་བར་འབྲས་བུ་དུ་བ་
མཐོང་ན་ཡང་མེ་དེ་ཡོད་པ་འཁྲུལ་མེད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་དེ་ལ་མ་ངེས་ཚུངས་སྤྱོད་པ་ལ། རྟོགས་པ་འགོད་དང་དེ་ཡི་
ལན། ཤང་པོ།

ཚུ་དང་འོ་མ་རུལ་འགྱུར་བཞིན། ཤུ་མ་ལས་གཅིག་རི་ལྟར་འགྱུར།
ཅི་སྟེ་རྒྱ་གྲོག་མཁར་དང་མེ་རིགས་མི་མ་ཐུན་པས་འབྲས་བུ་དུ་བ་གཅིག་

མི་བསྐྱེད་ཅེས་པ་དེ་ངེས་པ་ཡིན་ན་ཆུ་དང་འོ་མ་རིགས་མི་མ་ཐུན་པའི་ཐ་
དད་ཡིན་ཡང་འབྲས་བུ་རུ་ལ་བ་གཅིག་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། འོ་མས་ཀྱང་
འབྲས་ཆན་སོགས་རུ་ལ་བར་བྱེད་ལ་ཆུས་ཀྱང་དེ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་
བཞིན། ཆུའི་རང་བཞིན་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ལས་འབྲས་བུ་རིགས་གཅིག་པ་
རི་ལྟ་འགྱུར་ཏེ་འགྱུར་བར་མི་རིགས་ནའང་དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞིན།

གཉིས་པ་དེ་ཡི་ལན་ལ། ལན་དང་དེ་ཡི་བྱ་བ་དོན་བཟྃ་ད། །དང་པོ་

གཤེར་རྩས་གང་ལས་རུ་ལ་འགྱུར་ཏེ། །གཉིས་ཀྱང་གཅིག་ཉིད་ཅི་འདི་ནི།

ཐ་དད་གཅིག་པའི་བདག་ཉིད་དམ། །ཐ་དད་གཤེར་ཉིད་རི་ལྟར་ཡིན།

རང་རང་ངོ་བོ་ལ་གནས་ཕྱིར། །དེ་ཡི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྒོ།

ཐ་དད་མེད་ཕྱིར་གཅིག་ཅེས་བཟྃ་ད།

ཆུ་དང་འོ་མ་དག་རུ་ལ་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་རིགས་མི་མ་ཐུན་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
གཉིས་ཀྱང་གཤེར་བའི་རྩས་པ་ཡོད་པར་རིགས་གཅིག་པ་གྱང་ལས་
འབྲས་ཆན་སོགས་རུ་ལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་དེ་གཉིས་ཀྱང་གཤེར་

བར་རིགས་གཅིག་ཉིད་ཡིན་གྱི་མེ་དང་མེས་དཔེན་གྲོག་མཁར་ལྟ་བུ་
མིན་ནོ།།

པ་རོལ་པོ་ན་རེ། དེ་ལྟ་ན་ཅི་ཆུ་དང་འོ་མ་འདྲི་ནི་རྗེས་སྤྲད་པ་དག་ཡིན་
ན་གཅིག་པའི་བདུག་ཉིད་དུ་འདོད་དུ་མ། འདོད་ན་ནི་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་
འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ་ཐ་དད་ན་ཆུ་ཐ་དད་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་གྱི་གཤེར་བ་ཉིད་
དུ་གཅིག་པའང་རྗེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཆུ་འོ་ལས་ཐ་དད་པའི་གཤེར་བ་ཞེས་པ་
གཅིག་ལྟར་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ཀྱས་ནི་གང་ཡང་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་
བདེན་ཏེ་འདི་ལྟར་རང་མཆོན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་བསམས་ན་ཆུ་དང་འོ་མར་མ་
ཟད། འབྲས་བུ་སོ་སོའི་ཆུར་གྱུར་པའི་ཆུ་ནང་པན་ཚུན་ཡང་རྒྱང་རྒྱང་གི་
ངོ་བོ་ལ་གནུས་པའི་ཕྱིར་པན་ཚུན་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མེད་པའི་ཐ་དད་ཡིན་
ཞེས་ལོགས་པར་བསྒྲུབས་ཟིན་པ་བཞིན་ནོ། ཁོ་ན་རིགས་གཅིག་པ་ཞེས་
པ་གང་ཞེ་ན། བརྒྱན་པར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཅམ་གཤེར་མིན་ལས་ལོག་པ་
ལ་གཤེར་བ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་གཤེར་བ་དེ་ཡི་རྒྱང་བཞིན་དུ་གཅིག་པར་
འཇོན་པ་ཅན་གྱི་སྒོ་འཇུག་པ་ལ་ཆུ་དང་འོ་མ་འདྲི་གཉིས་ཐ་དད་མེད་པའི་

ཕྱིར་གཤེར་བར་རིགས་གཅིག་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་འདི་ཙམ་
དུ་མ་ཟད་རིགས་གཅིག་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐ་སྙད་བྱེད་ཚུལ་དེ་
ལྟར་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་རང་མཚན་མ་འདྲེས་པ་ཁོ་ན་ལ་འདིའི་རྒྱ་འདི་དང་
འདིའི་འབྲས་བུ་འདི་ཞེས་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་ཐ་སྙད་བྱེད་པར་མི་རུས་སོ།།

གཉིས་པ་བྱུབ་དོན་ལ། རང་གི་འདོད་པ་བྱུབ་པའི་ཚུལ། །གཞན་གྱི་ཞེ་
འདོད་ཁེགས་པའི་དོན། །དང་པོ་ནི།

དེ་བཞིན་མེ་ནི་ཐ་དད་ཀྱང་། །ཆ་གང་གིས་ནི་མེར་རྟོགས་པའི།།
རྟོན་ཡིན་དེས་ནི་དུ་བསྐྱེད་པ། །དེས་ན་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ཡིན།།
མེར་ཤེས་ཡན་ལག་གཞན་ལ་ནི། །ལྟོས་པ་ཉིད་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར།།
དུ་བ་དེ་ལ་འབྲུལ་མེད་ཅན། །དེ་ལྟར་འབྲས་གཞན་དེ་བཞིན་འབྲུབ།།
ཆུ་འོ་རྗེས་ཐ་དད་ཀྱང་གཤེར་བར་རིགས་གཅིག་པ་དེ་བཞིན་མེ་ཡི་བྱང་
པར་དག་ནི་ཐ་དད་ཀྱང་མེ་མིན་ལས་ལྡོག་པའི་ཆ་གང་གིས་ནི་དངོས་པོ་
གང་ལ་འདི་ཐམས་ཅད་མེར་རིགས་གཅིག་ཅེས་རྟོགས་པའི་རྟོན་དུ་གྱུར་
པ་ཆ་ཞིང་སྤེལ་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གང་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་དེ་ས་ནི་རང་

འབྲས་དུ་བ་བསྐྱེད་པ་དེས་ན་དེ་ལྟར་རྒྱ་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དུ་བས་
 མེ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་འབྲའི་མེར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དེ་ནི་
 དུ་བ་འབྲུང་བའི་ལྷན་ཅིག་གི་ཕྱིན་མཇུག་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པ་གཞན་བྱུང་
 ཤིང་ཡང་ཡོད་པ་ལ་ནི་ལྟོས་པ་ཉིད་ལས་དུ་བ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་འབྲས་བྱ་
 དུ་བ་དེ་ནི་རྒྱ་མེ་དེ་ལ་འབྲུལ་པ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མེད་པར་འབྲས་
 བྱ་འབྲུང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུ་བ་མེ་ལ་མི་འབྲུལ་བ་དེ་ལྟར་འབྲས་
 བྱ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་མི་འབྲུལ་བར་འགྱུར་པ་ཡིན་ཏེ།
 འབྲས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱེ་བྲག་མེད་དོ།

གཉིས་པ་གཞན་གྱི་ཞེ་འདོད་ཁེགས་པའི་དོན་བཤད་པ།

དུ་བ་བྱུང་ཤིང་འགྱུར་བ་ཡི། །ཡན་ལག་རྟེན་ལ་མེར་འཛོག་ཕྱིར།

གལ་ཏེ་མེ་མིན་དེ་དུ་མིན། །གལ་ཏེ་དེ་དུ་མེ་དེ་ཉིད།

དུ་བ་འབྲུང་བ་དང་བྱུང་ཤིང་ལ་འགྱུར་བ་སྐྱེད་པ་ཡི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་
 པའི་རྟེན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་མེར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བརྒྱ་
 ཕྱིན་སྤྱི་བོ་དེ་དེ་འབྲའི་མེ་དེ་མིན་ན་དེ་ལས་བྱུང་བ་སྤྱི་ལ་བྱུར་བ་དེ་དུ་བ་

མིན་ཏེ་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གྲལ་ཏེ་དེ་དུ་བ་དངོས་ཡིན་ན་མེའང་བརྒྱ་
བྱེན་སྤྱི་བོ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དུ་བའི་རྒྱ་ལ་མེར་འཛིག་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་ནི།

དི་ལྟར་རང་རྒྱ་ལ་ལྟོས་ནས། །རང་བཞིན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བཤ།

ཤེས་བྱ་འཛིག་དང་བྱས་པ་ཉིད། །གོང་དུ་དི་སྐད་བཤད་བཞིན་ནོ།

དི་ལྟར་རྟགས་དེ་འབྱུང་བ་རང་གི་རྒྱ་མཚན་ནམ་ཆེན་ནམ་གཞིར་བྱུར་པ་
ལ་ལྟོས་ནས་དེ་འདྲིའི་བྲལ་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་མེད་ན་རྟགས་བྲལ་བྱ་
དེ་ཡང་མི་འབྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི། དཔེར་ན། རང་བཞིན་མི་རྟག་
པའམ་འཛིག་པ་དྲུང་རང་བཞིན་ཅན་བྱས་པ་ཉིད་དོན་ལ་བདག་གཅིག་གི་
འབྲེལ་བ་དང་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པ་ལས་རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱུར་འབྱུར་ཚུལ་
གོང་དུ་ལེའུ་དང་པོ་སོགས་སུ་དི་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་དེ་ཡང་བདག་དང་སྟོག་ལ་མེད་པར་དོན་གྱིས་
བསྟན་ཏེ། འདིར་དེའི་འབྲེལ་བ་དཔྱད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ཚུལ་དེས་རིགས་ཅན་གཞན་མཚོན་ཚུལ་ནི།

ལྷོག་ཅན་མཚུངས་པར་བསྟན་པའི་བྱིར། མཉན་བྱ་ཉིད་ནི་བརྗོད་མཛད་ལས།
 གཏན་ཆིགས་མིན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡི། ཚུལ་འདིས་ཐམས་ཅད་དཔག་པར་བྱ།
 ལྷོག་པ་ཆིག་རྒྱུ་ཅན་དུ་འདོད་པའི་གཏན་ཆིགས་ཐམས་ཅད་གཏན་
 ཆིགས་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་པར་བསྟན་པའི་བྱིར་སྤྲུག་པར་སྤྲུབ་པ་ལ་
 མཉན་བྱ་ཉིད་ནི་དཔེར་བརྗོད་པར་མཛད་པ་ལས། དེ་གཏན་ཆིགས་མིན་
 པ་ཉིད་སྤྲུག་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱས་པ་ཡི་ཚུལ་འདིས་ལྷོག་པ་ཆིག་རྒྱུ་
 དུ་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་མཉན་བྱ་དེ་དང་མཚུངས་པར་གཏན་ཆིགས་མིན་
 པར་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་དཔེར་བརྗོད་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་དགག་ཏུགས་ཀྱི་དཔེ་ཐ་དད་དུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ལ། རྒྱ་བྱ་རང་གསུམ་དོན་གྱིས་མཆོན། ལྷག་མ་དེ་དང་འབྲ་བ་
 ཡིན། །དང་པོ་ལ། སོ་སོར་དཔེ་ལས་དོན་གྱིས་བྱུག། ཀྱུན་གྱང་མ་
 དམིགས་ཅམ་དུ་འདུ། །དང་པོ་ལ། རྒྱ་བྱ་མ་དམིགས་དཔེ་བྱུག་
 ཚུལ། །རང་བཞིན་མ་དམིགས་ཀྱང་བྱུག་པ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་
 ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ། །དང་པོ།

རྒྱ་དང་ངོ་བོ་ལྷོག་ཉིད་གྱིས། །དོན་ལྷོག་པར་ནི་བཟྃ་ད་པ་ལས།།

མི་དམིགས་དཔེ་ནི་བྱུང་བའི་ཕྱིར། །ཐ་དད་པར་ནི་མ་བཤད་དོ།།

ལྷོགས་ཆོས་དགྲར་བྱེ་བའི་སྐབས་སུ་འབྲས་རང་གི་དཔེ་སོ་སོར་བསྟན་
པ་ན་མ་དམིགས་པའི་དཔེ་ཡང་སྟོན་པར་རིགས་པ་ལ་དེ་མ་སྟོས་པ་མི་
འཐད་དེ་ཟེར་ན། དེ་ནི་དཔེ་བཟྃ་གཉིས་པོའི་དོན་གྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་
ནོ། །རི་ལྟར་ན་འབྲས་རང་གི་གཏན་ཆེགས་གཉིས་པོའི་ལྷོག་པ་སྟོན་པ་
ན། རྒྱ་དང་ངོ་བོ་ལྷོག་པ་ཉིད་གྱིས་འབྲས་བྱ་དང་བྱུང་བྱའི་དོན་ལྷོག་པར་
ནི་བཟྃ་ད་པ་ལས། རྒྱ་བྱུང་མི་དམིགས་པ་གཉིས་པོའི་དཔེ་ནི་དོན་གྱིས་
བྱུང་བའི་ཕྱིར་མ་དམིགས་པའི་དཔེ་ལོགས་སུ་ཐ་དད་པར་ནི་མ་བཤད་
དོ། །དེ་ཡང་ལྷོགས་ཆོས་འདིས་ཉགས་ཀྱི་གནད་ཆམས་མདོར་བསྡུས་
ཏེ་བསྟན་པས་མཁས་པ་ཆམས་ཀྱིས་དེ་ཙམ་ལས་དོན་ཁོང་དུ་ཆུབ་ཅུས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་ལོག་ན་འབྲས་བྱ་ལྷོག་ངེས་པ་དང་། བྱུང་བྱེད་
ལོག་པས་བྱུང་བྱ་ལྷོག་ངེས་པར་བྱུང་བ་དེ་ཡིས་མ་དམིགས་པ་གཉིས་པོ་
བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དོན་དེ་ཉིད་དགག་ཉགས་སུ་བཟྃ་ད་པ་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་

མེད་དོ།

གཉིས་པ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ལ། ལྷང་རུང་བྱང་པར་མི་དགོས་དང་། རྟགས་
གསུམ་འཆོལ་བར་རྟོག་པ་བསལ། །དང་པོ།

དེ་ལ་འང་སྐྱེས་བྱ་མཐོང་མེད་ལས། སློག་སོགས་ལྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
གཏུན་ཆིགས་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ཤད་པས། །བཟླར་རུང་དོན་ལ་དེ་ཞེས་བཟླ།
དེ་ལྟར་མ་དམིགས་པ་གཉིས་པོ་དོན་གྱིས་ཤེས་པར་གྱུར་ན་ཡང་མ་
དམིགས་པ་ལ་ལྷང་རུང་དང་མི་རུང་གཉིས་སུ་མ་ཕྱེས་ན་ཡུལ་དེ་ཁེགས་
མི་ཁེགས་ཀྱི་བྱང་པར་མི་འབྱེད་པས་དེ་འདྲའི་ངེས་གཟུང་མེད་པས་འདི་
ལྷང་རུང་གི་བྱང་པར་དང་བཅས་པར་ཇི་ལྟར་རྟོགས་ཤེ་ན། རྒྱ་བྱུང་མ་
དམིགས་པ་དེ་ལ་འང་ལྷང་རུང་གིས་བྱང་པར་དུ་བྱ་དགོས་པར་བཞེད་
པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་ཅན་པས་གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་སྐྱབ་པར་
སློག་གཏུན་ཆིགས་སུ་བཀོད་པ་ན། དེ་ལ་ལན་དུ། བདག་གམ་སྐྱེས་བྱ་
དེའི་ངོ་བོ་མཐོང་རུང་དུ་མེད་པ་ལས་ན་སློག་སོགས་རྟགས་དེ་མི་མ་ཐུན་
སློགས་ལས་ལྟོག་པ་ངེས་པར་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་གཏུན་ཆིགས་དེ་ལ་ཐེ་

ཆོ་མ་བླ་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤང་པོས་རིགས་པ་བརྟག་པ་སོགས་
 སྟུ་བ་ཤུད་པས་ན། དགག་བྱ་འགོག་པ་དེ་ཡང་བསྟར་བྱུང་གི་དོན་ལ་མ་
 དམིགས་པ་དེ་རྟགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་སྐྱེས་བྱ་
 མ་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟོག་པས་སྟོག་ལ་སོགས་པ་ལྟོག་པར་ངེས་པར་
 འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ།

གཉིས་པ་རྟགས་གསུམ་འཛོལ་བར་རྟོག་པ་བསལ་བ།

འདིས་ནི་དངོས་ལའང་དངོས་པོའི་ཆ། །ཁས་སྤང་མེད་པར་དགག་པ་ཉིད།

སྟབ་བྱེད་སྟུ་མ་དག་གིས་ནི། །མ་ཡིན་སྟབ་པར་བྱེད་ཕྱིར་རོ།

རྟགས་ཐམས་ཅད་བསྟབ་བྱ་འགྲུབ་པའི་རྒྱས་པ་ཅན་དུ་མཚུངས་ཤིང་
 བསྟབ་བྱ་མིན་པ་ནམ་པར་གཅོད་པ་ཅམ་སྟབ་པ་ལའང་མཚུངས་ལ། སྟབ་
 པའི་སྟབས་ལྟོག་པའི་དོན་གྱིས་དགག་པའང་གོ་རྒྱས་པས་ན་འབྲས་རང་
 མ་དམིགས་པ་གསུམ་དུ་འང་བྱེ་མི་དགོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བསྟབ་བྱ་
 འགྲུབ་རྒྱས་སོགས་སུ་མཚུངས་མོད་ཀྱི་དགག་སྟབ་ཀྱི་བྱེད་ཡོད་པས་སོ་
 སོར་དབྱེ་བ་འཐད་དེ། མ་དམིགས་པ་འདིས་ནི་དགག་གཞིའི་དངོས་པོ་

ལའང་དངོས་པོའི་ཆ་གང་ཡང་ཁས་སྤང་བ་མེད་པར་དགག་བྱ་དེ་དགག་
 བ་ཅམ་གྱི་སྒྲོན་སྤྲོད་དེ་དགག་བྱས་དཔེན་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
 ལ། དངོས་པོའི་ཆ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་སྤྱོད་པ་འབྲས་རང་གི་གཏན་ཆིགས་
 གཉིས་པོ་དག་གིས་ནི་དགག་པ་ཅམ་སྒྲོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཉིད་
 སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་སོ་སོར་བྱེ་བའང་འཐད་པར་འབྱུང་རྒྱུ་རོ།

གཉིས་པ་ཚུལ་དེས་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་དཔེ་ཡང་བྱུང་བ་
 ལ། རང་བཞིན་མ་དམིགས་དགོས་པ་བཤད། །དེ་ཡི་བྱེད་ལས་གང་ཡིན་
 བསྟན། །དེ་དཔེ་ལོགས་སུ་མ་བསྟན་དོན། །དང་པོ།

དེ་ལ་དམིགས་རུང་རྣམས་ཀྱི་ནི། །ཡོད་པ་དམིགས་པ་ལས་གཞན་མིན།
 དེ་ཕྱིར་མི་ཤེས་ཤེས་བྱའི་ཕྱིར། །མི་དམིགས་དཔེ་གཅིག་བཞེད་པ་ཡིན།
 འོན་སྟོན་དཔོན་གྱིས་ནི་རྒྱ་ཁྲབ་མ་དམིགས་པ་ཅམ་ལས་རང་བཞིན་མ་
 དམིགས་པའི་དཔེ་ལོགས་སུ་མི་བཞེད་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ།
 རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་དཔེ་ལོགས་སུ་མ་བསྟན་ཀྱང་དོན་གྱིས་བྱུང་
 བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བྱུང་སོགས་དམིགས་སུ་རུང་བ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཡོད་པ་

ཞེས་པ་དེ་འདི་ལྟར་ཡོད་པར་དམིགས་པ་ལས་སྒྲུང་བ་འདི་ལས་གཞུན་དུ་
 ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་གང་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲུང་དུ་རུང་བ་དེ་དམིགས་
 ན་ཡོད་ཅེས་ཐ་སྙད་བྱེད་ལ། དེ་ལས་ལྷོག་སྟེ་མ་དམིགས་ན་མེད་ཅེས་
 འོན་གྱིས་བྱུང་སྟེ་མ་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲུང་རུང་རང་གི་ངོ་བོ་མ་
 དམིགས་པ་དེ་ཁོ་ནར་གནས་ཤིང་། འོན་ཀྱང་དགག་བྱ་རང་གི་ངོ་བོ་མ་
 དམིགས་པའི་རྒྱུ་མཆན་ལས་དེ་མེད་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ན་རང་བཞིན་
 མ་དམིགས་དང་། དེའི་འབྲས་བྱ་ལོག་གན་རྒྱུ་མ་དམིགས་པ་སོགས་སྒྱུར་
 པའི་སྒྲོན་ས་ཐ་དད་པ་ཅེས་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དམིགས་པ་
 ལས་ཡོད་པར་བྱུང་བ་དེ་ཡི་ལྷོག་འོན་སྒྲུང་རུང་དེ་མ་དམིགས་ན་མེད་པར་
 འགྱུར་བ་དེ་ཕྱིར་རང་བཞིན་སྒྲུང་རུང་དེ་མ་དམིགས་ན་ཡང་མེད་པའི་ཐ་
 སྙད་ངེས་པར་སྒྱུར་བ་མི་ཤེས་པ་ཤེས་བྱའི་ཕྱིར་དུ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་
 པ་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པའི་དཔེ་གཅིག་ཡོད་པ་ལང་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་
 བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་དེས་མི་ཤེས་པ་སོལ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དགོས་པ་དང་
 ལྷན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་དེའི་བྱེད་ལས་ལ། དངོས་དང་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་། །དང་
པོ་ལ། དགག་བྱ་ཤེས་བརྗོད་ཐེ་ཚོམ་འགོག་ །དེ་ལས་མེད་པའི་ཐ་སྙད་
བྱུང་། །དང་པོ།

ཡུལ་མེད་སྤྱིར་དེར་ཡུལ་ཅན་ནི། །ཤེས་བརྗོད་ཐེ་ཚོམ་འགོག་འགྲུར་ཏེ། །
རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་དེས་ཅི་ཞིག་འགོག་ཅིང་ཅི་ཞིག་སྐྱབ་
པར་བྱེད་པ་ཡིན་སྟམ་ན། ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་ཡུལ་བྱམ་
སོགས་དེ་མེད་པའི་སྤྱིར་ན་དགག་གཞི་དེར་ཡུལ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ཡི་ནི་
ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཤེས་བརྗོད་དག་གི་ཐ་སྙད་དང་ཡོད་དམ་མེད་སྟམ་པའི་ཐེ་
ཚོམ་དག་ནི་འགོག་པར་འགྲུར་ཏེ། ཡུལ་མེད་པ་ལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་
དོན་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ།

གཉིས་པ་དེ་ལས་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བྱུང་ལ།

དཔེར་ན་སླེག་པར་བྱེད་མིན་བྱིད། །མེ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན། །

དེ་ལྟ་ན་ཡུལ་མེད་པ་ནི་རྟགས་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་པར་བྱུང་ཏུ་ཟེན་གྱང་
དེ་ལས་དེའི་ཐ་སྙད་སྐྱབ་པ་དོན་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་དམར་འབར་བ་མཐོང་

ནས་མེ་མིན་གྱི་ཐ་སྙད་མ་གྲུབ་པ་ལ་འདི་ནི་སྲེག་པར་བྱེད་པ་མིན་པའི་
 ཕྱིར་མེ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་སྲེག་པར་མི་བྱེད་པ་གྲུབ་
 ཟེན་ཀྱང་དེ་ལ་མེ་མིན་གྱི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པ་དོན་ཡོད་དེ། དེས་མེ་ཡིན་གྱི་ཐ་
 སྙད་དང་ཐེ་ཆོམ་གཉིས་ཀ་འགོག་ཁུས་ལ། མེ་མིན་གྱི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཁུས་
 ཏེ་རོག་ལློག་ཤལ་དང་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་མཐོང་ཞིང་ཐ་སྙད་མི་ཤེས་པ་ལ།
 གོང་བྱ་འདི་ཆོས་ཅན། བ་ལང་ཡིན་ཏེ། རོག་ལློག་ཤལ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ལ། ཉགས་དེ་འབྲས་ལ་མ་ངེས་
 སྤང་། །དགོས་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་སྤང་། །དང་པོ།

དམིགས་སྤྱུ་རུང་བའི་མེད་པ་ནི། མི་དམིགས་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན།།
 དེ་ཕྱིར་དེ་ཡོད་པ་ལས་དེའི། རྒྱུ་མཆན་ཅན་གྱི་སྒྲ་ཤེས་སྒྲུབ།།
 སྤང་བ་མ་མཐོང་ན་མེད་ཅེས། །བྱ་བའི་ཐ་སྙད་འདི་གྲུབ་པས།།
 དེ་འབྲས་ཡིན་ཡང་དེ་ལས་ནི། ཁྲོ་སྒྲ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་འབྲུབ།།
 མ་དམིགས་པ་ཐ་སྙད་འབྲུག་པའི་རྟེན་ཡིན་ཞིང་རྒྱ་དེ་ལས་མེད་པའི་ཐ་

སྒྲིབ་འབྱུང་དགོས་པས་ན་ཏྲགས་འདི་རྒྱུས་འབྲས་བྱ་སྒྲིབ་པར་འབྱུང་ལ།
 དེ་ལྟ་ན་རྒྱ་ནི་འབྲས་བྱ་སྒྲིབ་པ་ལ་མ་ངེས་པས་འབྲུལ་པར་བཤད་པ་དང་
 འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། འདི་ལྟར་དམིགས་སུ་རྟུང་བའི་དངོས་པོ་
 རྣམས་ཀྱི་དོན་མེད་པ་ནི་དོན་དེ་མི་དམིགས་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ།

སྒྱིར་དམིགས་པ་ཞེས་ལས་སུ་བྱ་བ་ཡུལ་རང་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་ཡོད་
 པ་ཅེས་དང་བྱེད་པ་བོ་ཡུལ་ཅན་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲིབ་བ་གཉིས་སུ་བྱེད་པ་ཡོད་
 །ཀྱང་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འང་སྒྲིབ་རྟུང་གང་ཞིག་མ་སྒྲིབ་བ་དེ་ནི་
 མེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཡུལ་ཡོད་མེད་དུ་འཛོགས་པ་སྟོ་ལ་སྟོས་པ་ལས་གཞན་
 དུ་འབྱུང་བ་ཐབས་མེད་ལ། ཡུལ་རང་གི་ངོ་བོ་གང་ན་ལྟོགས་པའི་གཞི་དེར་དེ་
 ཉིད་མི་སྒྲིབ་བ་དེ་ལས་གཞན་པའི་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེ་
 བྱིར་གང་ན་བལྟར་རྟུང་གི་དོན་མི་དམིགས་པ་དེ་ཡོད་པ་ལས་དམིགས་
 པ་དེའི་རྒྱ་མཆན་ཅན་ཀྱི་མེད་པའི་སྒྱུ་དང་ཤེས་པའི་ཐ་སྙད་སྒྲིབ་པ་ཡིན་
 རོ། །དེ་ཐ་སྙད་དེའི་རྒྱ་མཆན་ཡིན་ཡང་རྒྱ་དེ་འབྲས་བྱ་སྒྲིབ་པ་ལ་མ་ངེས་
 པ་མིན་ཏེ། རྒྱ་མཆན་དེ་ཡོད་ཅེས་ནས་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པར་ཐ་

སྒྲུང་དེ་འབྲུག་པའི་དོ་བོར་གནས་པའི་བྱིར། སྒྲུང་དུ་རུང་བ་དེ་མ་མཐོང་
 རྟ་དེ་ཅམ་གྱིས་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་སྒྲུང་འདི་སྤྱིར་གནག་རྩི་མའི་བར་ལ་
 གཤམ་ཤིང་བྱུ་བ་པས་མེད་པའི་ཐ་སྒྲུང་དེ་མི་དམིགས་པ་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་
 ཡིན་ཡང་རྒྱ་དེ་ལས་ནི་མེད་ཅེས་པའི་སྒྲོ་དང་སྒྲུ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་འབྲུབ་
 པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དེ་ལས་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་མེད་པས་ན་མ་ངེས་པ་ཅི་
 ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དོ།

གཉིས་པ་དགོས་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་སྤོང་བ་ལ། དངོས་དང་དེ་ཡི་
 དཔེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ།

ཡུལ་ཡོད་ན་ཡང་མྱོངས་པས་འདིར། །གཞན་དག་རྗེས་སུ་མི་བརྗོད་པ།
 བྱུ་བ་པ་དང་ནི་ཆོས་མ་བྱུན་ལས། །བད་པའི་བྱེད་པ་འབའ་ཞིག་གོ།
 དེ་ལྟ་ན་ཉགས་འདི་བཀོད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་འབྲུར་ཏེ། འདིས་མི་
 ཤེས་པ་ཤེས་སུ་གཞུག་པའི་དོན་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པའི་བྱིར། བུམ་པ་ཡོད་
 དེ། དམིགས་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་མཚུངས་སོ་སྟུམ་ན་མ་ཡིན་
 ཏེ། མེད་པའི་ཐ་སྒྲུང་འབྲུག་པའི་ཡུལ་སྒྲུང་རུང་མ་དམིགས་པ་དེ་མངོན་

སྤྲུལ་གྱིས་གྲུབ་ནས་ཡོད་ན་ཡང་བསྟན་བཅོས་ངན་པ་སོགས་ལ་འཆེལ་
ནས་དེ་འབྲེལ་གྱི་མཆོན་ལ་མྱོངས་པས་དོན་འདྲིར་གཞན་གྲངས་ཅན་པ་
ལ་སོགས་པ་དྲག་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་དེ་དང་རྗེས་སྤྲུལ་མཐུན་པའི་ཐ་སྙད་མི་
བརྗོད་པ་དེ་དག་ལ་བྱམ་སོགས་མི་དམིགས་ན་མེད་པའི་ཐ་སྙད་གྲུབ་
པ་དེ་དྲང་ནི་ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ལས། མྱོངས་པའི་ཞེ་འདོད་
གྱིས་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་ལའང་མེད་པའི་བརྟ་འདོགས་པར་བྱན་པ་སྤྱེད་
པར་བྱེད་པ་འབའ་ཞིག་སྟེ་འདི་ནི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྤྲུབ་ཀྱི་ཉགས་ཡང་
དག་གོ།

དཔེར་ན་ས་སྤྲུག་ལྟ་བུའི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཆར་སྤྲང་རུང་དུ་འདོད་
བཞིན་རྒྱ་ལ་འབྲས་བྱ་མ་མཐོང་ཡང་མེད་ཅེས་མི་འདོད་པའི་གྲངས་ཅན་
པ་ལ། རྟོགས་འདི་ན་ཆོས་ཅན། བྱམ་པ་མེད་དེ། སྤྲང་རུང་མ་དམིགས་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་དེས་རྒྱ་ལའང་འབྲས་བྱ་མེད་ཅེས་པའི་བརྟམས་
ཐ་སྙད་བྱན་པར་བྱེད་པའི་སྤྲང་དུ་ལོ།

གཉིས་པ་དེ་ཡི་དཔེ་བསྟན་པ།

རི་ལྷར་མཐོང་དང་མ་མཐོང་ལས། །རྒྱ་དང་འབྲས་ཉིད་སྐྱབ་བཞིན་ཏེ།

དེ་གཉིས་ལ་ནི་འབྲས་སོགས་སྒྲ། །ཐ་སྙད་དོན་དུ་བཀོད་བ་ཡིན།

དེ་ལྷར་གཞན་ལ་དཔེ་སྟོན་བ་ཅམ་གྱི་ཆེད་ཁོ་ནར་མ་ཐད་རང་གི་ངོ་བོ་འང་
གཏན་ཆེགས་སྟོན་ཅན་མིན་ཏེ། དེ་འབྲེལ་ཐ་སྙད་སྟོན་མེད་སྐྱབ་ལུས་བ་
ནི་རི་ལྷར་གང་ཡོད་ན་གང་མཐོང་བའི་རྗེས་འགོ་དང་། མེད་ན་མ་མཐོང་
བའི་ལྷོག་བ་སྟེ་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་མངོན་སུམ་མཐོང་བ་ལས་འདི་ནི་རྒྱ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། འདི་ནི་འབྲས་བུ་ཉིད་དོ་ཞེས་སྐྱབ་བ་འཛིག་ཏེན་ན་
ཡོད་བ་བཞིན་ཏེ། དེ་འབྲེལ་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་གཉིས་
ལ་ནི་འབྲས་བུ་ཞེས་བའི་སྒྲ་དང་། སོགས་བའི་སྒྲས་རྒྱ་ཞེས་བའི་སྒྲ་སྐྱར་
བ་འདི་ནི་དེ་དག་ལ་དེ་འབྲེལ་ཐ་སྙད་བསྐྱབ་བའི་དོན་དུ་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་
དམིགས་བ་རྒྱ་མཆན་དུ་བཀོད་བ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་གི་དོན་ནི་
སྒར་ནས་བྱུང་བའི་ཐ་ལ་ད་བསྐྱབ་མི་དགོས་སོ། །ཁོན་ཀྱང་དེ་འབྲེལ་རྗེས་
སུ་འགོ་ལྷོག་གི་ཚུལ་གྱིས་སྟོས་བ་ཅན་འབྲས་བུ་དང་། སྟོས་ཡུལ་རྒྱ་
གཉིས་ཀ་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཞེས་བའི་ཐ་སྙད་སྐྱར་བས་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་གི་

དོན་དེ་དག་བདེ་སྒྲག་ཏུ་ཤེས་ཀྱིས་ཤིང་དེའི་དོན་མང་པོ་བརྗོད་མི་དགོས་
པར་ཐ་སྙད་ཟེར་ཡངས་པས་རྟོགས་བྱ་ཁོང་དུ་ཚུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་དེའི་དཔེ་ལོགས་སུ་མ་བསྟན་པའི་དོན་ནི།

རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱབ་པས་ན། །འདི་ནི་རང་བཞིན་ནང་འདུས་ཕྱིར།།

གཏུན་ཆིགས་རབ་དབྱེ་བ་ཤད་པ་ལས། །ཐ་དད་པར་ནི་དཔེར་མ་བསྟན།།

འོན་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་འདི་ནི་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱབ་པ་ཡིན་
ཞིང་། དེ་ཡང་མི་འབྲུལ་བའི་རྟགས་ཡིན་ན་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱབ་པ་ཞེས་
པའི་གཏུན་ཆིགས་བཞི་པ་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས། མ་ཡིན་ཏེ་རྣམ་འཛོགས་
གི་རྒྱ་མ་དམིགས་པ་རང་གི་རོ་བོ་ལས་འབྲས་བུ་རང་གི་ཐ་སྙད་མེད་པའི་
སྒྲ་ཞོ་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པར་སྐྱབ་པས་ན་འདི་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏུན་
ཆིགས་གྱི་ནང་དུ་འདུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཏུན་ཆིགས་གྱི་རབ་དབྱེ་
བ་ཤད་པ་ལས་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པ་གསུམ་ཁོ་ནར་བསྟན་གྱི་འདི་ཐ་
དད་པར་ནི་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱབ་པའི་དཔེར་མ་བསྟན་ཏེ། རང་བཞིན་
གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྤར་ཆོགས་པས་འབྲས་བུ་

སྐྱེད་པ་དངོས་པོའི་རང་གི་རྒྱས་པ་ཉིད་དུ་ཟད་པས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་
 སུ་བཤད་པ་བཞིན་ཏེ། འདིར་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་ཉིད་མེད་པའི་ཐ་
 སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གནས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱ་ཆོགས་པ་ཐ་
 མའི་སྐྱབས་ཀྱི་དངོས་རྒྱ་རྒྱས་པ་ཐོགས་མེད་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་རག་མ་
 ལས་པ་ཡིན་ཏེ། མ་དམིགས་པ་ཅམ་ནས་མེད་པའི་ཐ་སྟངས་བྱ་རུང་བའི་ངོ་
 བོ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དངོས་རྒྱ་ལས་དངོས་འབྲས་འབྱེན་ངེས་པ་དང་མ་
 དམིགས་པ་ལས་ཐ་སྟངས་བྱེད་ངེས་མེད་དེ་གངས་ཅན་པ་བཞིན་ནོ་སྟུམ་
 བ། དངོས་རྒྱ་ནི་དངོས་པོ་ཡིན་ལ་མ་དམིགས་པ་དངོས་མེད་ནི་སྐྱེད་པའི་
 རྒྱ་མིན་ཏེ། རྣམ་པར་བཞག་འཛོག་གི་རྒྱ་ཡིན་པས་མཚུངས་པར་ཅོད་དུ་
 མེད་དོ། །

གཉིས་པ་དགག་རྟགས་ཀྱན་གྲང་མ་དམིགས་པ་ཅམ་དུ་འདུ་བ་
 ལ། རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཕྱོང་བས་བྱུབ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་
 པའོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་དོན་བསྟུ་གསུམ། །དང་པོ།
 གཅིག་དམིགས་ཉམས་སུ་ཕྱོང་བ་ལས། །འདི་ནི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་འཇམ།

མ་དམིགས་སོ་ཞེས་རྟོག་ཅན་གྱི། སློན་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བ་ཡིན།

བྱམ་པ་མེད་པ་མ་དམིགས་པའི་རྟོགས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་འདི་ལ་དབྱེད་ན་མི་
འཐད་དེ། མ་དམིགས་པ་ཞེས་པ་དམིགས་པའི་སློན་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ཅམ་ཡིན་
ལ་དེ་ཅམ་གྱིས་དོན་ཁེགས་ན་གཉིད་དང་མིག་བཅུ་མས་པ་སོགས་སུ་ཉེ་
ལའོར་གྱི་གཟུགས་དམིགས་པའི་སློན་སྤྱོད་བས་ཀྱང་ཁེགས་པར་འགྱུར་
ཉེ་ཆད་མ་ལོག་པས་གཞལ་བྱ་འགྱུར་པ་ཉ་ཅང་ཐལ་ལོ། །གལ་ཉེ་ཡུལ་མ་
དམིགས་པ་ཞེས་པ་དངོས་མེད་ཡིན་ན་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རི་ལྟར་དམིགས་
ཉེ་མེད་པ་ལ་དབང་པོའི་སློན་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་ན་རྟོགས་ཐུག་མེད་དུ་བཀོད་ནས་གྲུབ་པ་
མི་སྲིད་དོ་ཟེར་ན། འདི་དངོས་མེད་ཡན་གར་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་བཟུང་
བའང་མ་ཡིན་ལ། དམིགས་བྱེད་ལོག་པ་ཅམ་ཡང་མ་ཡིན་མེད་གྱི་མེད་
པར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཉེ། རི་ལྟར་ན། དགག་བྱ་མེ་ལྟ་བུས་
དཔེན་པའི་དངོས་པོ་ཕྱོགས་ལྟ་བུ་གཅིག་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་ཤིང་
དེ་ལྟ་བུར་རང་རིག་གིས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ལས། ཕྱོགས་འདི་ནི་འདི་ལྟར་

མངོན་སྲུང་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའམ་སྤྱོད་གས་འདི་ན་མེ་མ་དམིགས་
སོ་ཞེས་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་དཔྱད་པའི་རྟོག་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ནི་དེ་ལྟར་སྒྲུ་
བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱས་དཔེན་པའི་དངོས་པོ་དེ་དམིགས་པ་ན་
དགག་བྱ་མ་དམིགས་པར་དོན་གྱིས་བྱུབ་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། དམིགས་ནས་སྤྱོད་ན་དེ་དོན་གྱུ་བ། །ཁྱད་
ཅན་སྤྱོད་ལས་འདི་གཞན་མིན། །དང་པོ།

སྤྱོད་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ཉིད་ལས། །དོན་རྣམས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་རྟོགས། །
དེ་ལྟའི་བདག་ཉིད་ཅན་སྤྱོད་ནི། །ཨ་འདི་ནི་ཐ་དད་སྒྲོ་རྒྱ་ཡིན། །⁽⁴⁸⁾
དེ་བྱིར་སྒྲོ་དབྱེ་རང་ཉིད་ལས། །བྱུབ་འགྱུར་དེ་དག་གིས་དེའི་དོན། །
དེ་ལྟ་མིན་ན་ཐུག་མེད་བྱིར། །འགའ་ཡང་ཐ་དད་བྱུབ་མི་འགྱུར། །
དངོས་པོ་གང་དང་གང་སྤྱོད་བ་ན་དགག་བྱ་དང་མ་འདྲེས་པའི་སྤྱད་པར་
ཅན་དུ་སྤྱོད་བ་ཉིད་ལས་དོན་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་དེས་དཔེན་པའི་སྤྱད་པར་
ཅན་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཀ་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་སྣམ་བྱས་དཔེན་པར་

(48) རྒྱར་ཐང་དཔེ་ཅིང། ༣༥༥/ཁ-༥། །ཨ་འདི་ནི་ཐ་དད་སྒྲོ་རྒྱ་ཡིན། །ཞེས་བའི་ཆེག་རྒྱུ་དེ་མི་འདུག

གནས་པ་ཉིད་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་བྱ་དང་མ་འདྲེས་པར་བྱད་པར་ཅན་དུ་སྐྱོང་བ་
ན་ཀ་བ་ལ་སྒྲུབ་བྱ་མེད་པར་དམིགས་པ་འང་དེ་ལས་གཞན་དུ་མེད་དོ། །དེ་
བཞིན་དུ་སྐྱོགས་གང་ན་མེས་དཔེན་པ་འང་དེ་དང་འདྲེས། །མ་འདྲེས་པ་འཇམ་
དཔེན་པ་དེ་ལྟའི་བདུག་ཉིད་ཅན་དུ་སྐྱོང་བ་རང་རིག་པ་འདི་ནི་དངོས་པོ་
འདི་རྣམས་ནི་མ་འདྲེས་པར་གཅིག་གཅིག་གིས་དཔེན་པའི་ཐ་དད་པར་
འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཡི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། ཀ་བྱམ་ཐ་དད་པར་སྐྱོང་བའི་ཀ་བ་ལ་བྱམ་
པ་མ་དམིགས་ཞེས་འདོད་པ་བཞིན་ནོ།

དེ་སྤྱིར་དགག་བྱ་གང་གིས་དཔེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ཐ་དད་
པའི་དབྱེ་བ་ནི་དེ་ལྟར་སྐྱོང་བའི་སྒྲོ་རང་རིག་ཉིད་ལས་གྲུབ་པར་འགྱུར་
ཏེ་མངོན་སུམ་སྐྱོང་བ་ཙམ་ལས་འགྱུར་དོ། །སྒྲོ་ཐ་དད་པར་སྐྱེས་པ་དེ་
དུག་གིས་ཡུལ་ཅན་དེའི་གཞལ་བུའི་དོན་དེ་ཡང་དེ་ལྟར་དཔེན་པ་དང་མི་
དཔེན་པར་འཛོགས་སྟེ། དཔེར་ན་དུང་ལ་དཀར་པོས་དཔེན་པ་མ་དམིགས་
ཤིང་ནག་པོས་དཔེན་པར་མཐོང་བའི་སྤྱིར་དུང་ལ་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཡོད་
ཅས་དང་། རྒྱ་པོ་མེད་ཅས་འཛོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གཅིག་དམིགས་

བས་དེ་ལ་མེད་པའི་དགག་བྱ་མ་དམིགས་པར་རང་ཉིད་ལས་བྱུང་བ་དེ་
 ལྟ་མིན་ན་མ་དམིགས་པ་འདི་མངོན་སུམ་སྟོང་བས་མི་འབྱུང་བས་དེ་སྐྱབ་
 བྱེད་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཆོས་འགྲུལ་ཡང་ཐ་དྲད་དུ་སྐྱབ་
 པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་ལ་སྣམ་བུ་མ་དམིགས་པ་མངོན་སུམ་
 གྲིས་མི་འབྱུང་ཅིང་སྐྱབ་བྱེད་རི་བོའོད་ཀྱང་དེ་ཡང་བསྐྱབ་མི་དགོས་པ་མི་
 སྲིད་པས་སྣམ་མེད་མི་འབྱུང་ལ། དེ་མ་བྱུང་ན་བུམ་སྣམ་ཐ་དད་པའང་མི་
 འབྱུང་བོ།

གཉིས་པ་བྱུང་ཅན་སྟོང་ལས་འདི་གཞན་མིན།

རང་བཞིན་བྱུང་པར་ཅན་སྟོང་ལས། །གཞན་བསལ་བ་ནི་གཞན་མ་ཡིན།།

དེ་ཕྱིར་དེ་མི་དམིགས་པ་ཡང་། །དེ་ལས་བྱུང་པར་ཅན་དམིགས་ཉིད།།

ཆོས་གང་གི་རང་བཞིན་དགག་བྱ་དང་མ་འདྲེས་པར་དཔེན་པའི་བྱུང་
 པར་ཅན་མངོན་སུམ་ཉམས་སུ་སྟོང་བ་ལས་དེ་ལ་མེད་པའི་ཆོས་གཞན་
 བསལ་བའམ་མ་དམིགས་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་གཞན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་
 དེ་ཕྱིར་དགག་བྱ་དེ་མི་དམིགས་པ་ཞེས་པ་འདི་ཡང་དགག་བྱ་མེད་པ་

ཅམ་ཡན་གར་དུ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱ་དེ་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་
ཏེ་མ་འདྲེས་པའི་དངོས་པོ་གཞན་དམིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ།

དེས་ན་མི་དམིགས་པ་འདི་ནི། །རང་ཉིད་མངོན་སྟུང་ལས་རྟོགས་པས།
རང་ཉིད་⁽⁴⁹⁾ཅམ་གྱིས་འཇུག་པ་ཅན། །དེ་མེད་རྣམ་གཞག་གོ་བྱེད་ཡིན།

དེས་ན་མི་དམིགས་པ་འདི་ནི་དགག་བྱ་དེས་དབེན་པའི་དངོས་པོ་རང་
ཉིད་མངོན་སྟུང་དུ་བྱས་པ་ལས་རྟོགས་པས་ན་རྟགས་ལ་མི་ལྟོས་པར་མི་
དམིགས་པ་རང་ཉིད་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་དེའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པ་ཅན་ཡིན་
ཏེ། དམིགས་པ་ཅམ་ལས་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པ་བཞིན་དུ་བྱེད་པར་
ཅན་དམིགས་པ་དེ་ལས་གཞན་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱའི་དོན་ལོགས་སུ་
དམིགས་མི་དགོས་པའི་བྱེད་པོ། །དེས་ན་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བྱས་
ནའང་དགག་བྱ་དེ་མེད་པའི་རྣམ་གཞག་གམ་ཐ་སྙད་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་
ཏེ། སྒྲུང་རུང་མ་དམིགས་ན་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཡང་མི་

(49) སྒྲུང་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༥༧-༦༡ །རང་བཞིན།

དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ།

གཉིས་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་འབྲང་བ།

གཞན་དུ་དོན་གྱི་མེད་པ་ཉིད། །མི་དམིགས་པ་ལས་རྟོགས་པར་འགྱུར།།
གཞན་གྱིས་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད། །ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་སྤྱག་མེད་འགྱུར།།
དེ་ལས་གཞན་དུ་མ་དམིགས་པ་སྤྱོད་བས་གྲུབ་པ་མིན་ན་བྱམ་སོགས་དོན་
གང་ཡིན་གྱི་མེད་པ་ཉིད་མི་དམིགས་པ་རྟོགས་སུ་བཀོད་པ་ལས་རྟོགས་
པར་འགྱུར་དགོས་ལ། རྟོགས་གཞན་གྱིས་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་
བསྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་མི་དམིགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་སྤྱག་མེད་དུ་
འགྱུར་ཏེ། རྟོགས་གང་བཀོད་ཀྱང་མཐའ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་སྤྱིར་
བས་མི་དམིགས་པ་འཕྲུལ་དགག་པ་འགྱུར་པའི་ཐབས་མེད་དོ།

གཉིས་པ་དགག་རྟོགས་སྤྱག་མ་དེ་དང་འབྲ་བར་བསྟན་པ་ལ། མི་
སྣང་དགག་ཡུལ་གྱི་བྱེད་ཅ་མ། །འགལ་དམིགས་སྤྱོད་དབྱེ་ཅ་མ་དུ་
བསྟན། །དང་པོ་ལ། ཡོད་ངེས་ཐ་སྙད་འཇུག་པ་ལོག་ག།
མེད་ངེས་སྐྱབ་པར་མི་རུས་པའོ། །དང་པོ།

མི་སྣང་ངེས་པ་མི་རུང་ཕྱིར། །གཞན་དུ་བཞག་པ་འགོག་འགྱུར་དཔེར།
 སེམས་ཅན་གཞན་ལ་རྟགས་མེད་པའི། །རྣམ་རྟོག་ལ་སོགས་མི་འབྱུང་བཞིན།
 ཕྱོགས་ཆོས་དགྲའི་སྐབས་སུ་འབྲས་རང་གི་གཏན་ཆིགས་ཀྱིས་རྒྱ་བྱབ་
 རང་གསུམ་དེ་ལྟར་དོན་གྱིས་མཆོན་དུ་ཚུགས་ཀྱང་དགག་རྟགས་སྟག་མ་མི་
 སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་དང་འགལ་དམིགས་དག་མཆོན་པར་མི་རུས་སོ་
 སྟམ་ན། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་འདི་ནི་མ་དམིགས་པ་ཅམ་དུ་བྱུང་མེད་
 ཀྱང་དགག་བྱ་དེ་ལ་སྣང་རུང་མི་རུང་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་མི་སྣང་
 བའམ་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་དག་མ་དམིགས་ཀྱང་དེ་ཅམ་གྱིས་མི་ཁེགས་ཏེ།
 བསྐྱལ་དོན་ལ་ཟ་ལྟ་བུ་མཐུན་གྱི་གཞི་སོགས་སུ་ཡོད་མེད་གང་དུ་འང་
 ངེས་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།

མེད་ངེས་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྣང་བཞག་པ་ཅམ་འགོག་
 པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་དཔྱོད་
 པ་ན་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་སྤྲོ་མོ་མ་དམིགས་ཀྱང་ཡོད་མེད་དུ་ངེས་པའི་
 རྟགས་ཀྱང་མེད་པར་གྱུར་པའི་རྣམ་རྟོག་སྤྲོ་མོ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་

ངེས་སུ་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་མེད་ངེས་སྐྱབ་པར་མི་རྒྱས་པ་ལ། དངོས་དང་དེ་ལ་དོགས་
པ་སྤང། །དང་པོ།

འབྲས་བུ་ངེས་མེད་ཅན་འདིས་ནི། །ཕྱོག་པ་སྐྱབ་པར་རྒྱས་མ་ཡིན།

ཡོད་ངེས་པ་དང་མེད་པའི་འབྲས་བུ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་པ་ཅན་
མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་འདི་ས་ནི་བསྐྱལ་དོན་མ་དམིགས་པ་ཅམ་ཡིན་
ཡང་དེ་མེད་ངེས་སུ་འགོག་པ་ལ་ཉགས་དེ་མི་མ་སྤུན་ཕྱོགས་ལས་ཕྱོག་
པ་སྐྱབ་པར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འག་ཟ་ལྟ་བུ་ཡོད་ཀྱང་མ་དམིགས་པ་སྤྲོད་
པའི་ཕྱིར་དོ།

གཉིས་པ་དེ་ལ་དོགས་པ་སྤྲོད་པ།

ངེས་པ་སྐྱབ་ཕྱིར་གཏུན་ཆོགས་ལ། །དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན།

དེ་ལྟར་མ་དམིགས་པ་དེ་དགག་བྱ་འགོག་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བའི་
གཏུན་ཆོགས་ཡིན་པར་མ་བཤད་དམ་སྟུམ་ན། དེ་ནི་མེད་ངེས་པ་སྐྱབ་
རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དོན་དགག་པའི་གཏུན་ཆོགས་ལ་དྲང་པོའི་སྟེ་སྣང་རྒྱང་

མ་དམིགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུང་རྒྱང་མ་དམིགས་ན་དོན་
དེ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་མི་སྒྲུང་བ་མ་དམིགས་པ་ལས་ནི་དམིགས་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཅན་གྱི་ཡོད་དེས་གྱི་ཐ་སྙད་འདུག་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཡུལ་ཅན་འགོག་པ་ཅམ་མོ།

གཉིས་པ་འགལ་དམིགས་སྒྱུར་དབྱེ་ཅམ་དུ་བསྟན་པ་ལ། འགལ་
གཉིས་དབྱེ་བ་སྦྱི་རུ་བསྟན། །ཆད་མས་གཞོད་འགལ་བྱེ་བྲག་
བཤད། །དང་པོ།

རང་གི་སྒྱུར་བ་དག་ལ་དེ། །རང་གི་ངོ་བོའི་སྒྱུར་བ་འཇ།

དོན་ལ་གཞོད་བྱེད་ངོ་བོ་སྟེ། །ཡོད་ན་ཡོད་པས་མེད་ཕྱིར་རམ།

ཕན་ཚུན་ཐ་དད་བྱུང་ཕྱིར་ཏེ། །བརྟན་དངོས་དང་ནི་འཇིག་པ་བཞིན།

ཆད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་ཕྱིར་ཡང་། །དེས་གྱུར་དང་ནི་སྟོས་བཅས་བཞིན།

འགལ་དམིགས་གྱི་དཔེ་ལོགས་སུ་མི་སྟོན་པ་ཅི་ཞེ་ན། འདི་ནི་དགག་
བྱ་འགོག་པ་ལ་སྒྱུར་བའི་དབྱེ་བ་ཅམ་ལས་དོན་དགག་བྱ་རང་ཉིད་མི་
དམིགས་པ་དང་འགལ་སྒྲ་ཡོད་པར་དགག་བྱ་དེ་ནམ་ཡང་མ་དམིགས་

བ་བྱུབ་ཟིན་པས་གང་དབེན་བའི་དངོས་པོ་དེ་རྟགས་སུ་འགོད་པ་ཅམ་
 གྱི་བྱད་པར་དུ་ཟད་དེ་དགག་བྱ་མེད་ངེས་སུ་མཆོན་པ་སྣང་རུང་མི་
 དམིགས་པ་རུང་གི་ངོ་བོར་བྱད་མེད་ཀྱང་སྟོར་བ་འགོད་པ་དུག་ལ་ནི་
 གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། མི་དམིགས་པ་དེའི་རུང་གི་ངོ་བོའི་ཚུལ་དངོས་སུ་
 སྟོས་པའི་སྟོར་བ་རྒྱ་བྱུང་རང་གསུམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པའམ། ཡང་
 བ་དགག་བྱའི་དོན་ལ་གནོད་བྱེད་གྱི་ངོ་བོ་རྟགས་སུ་འགོད་པ་སྟེ་དེ་
 ལའང་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དང་། བན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གཉིས་
 སུ་གནས་པ་ལས།

དང་པོ་ནི་དོན་གང་ཞིག་རྒྱ་མ་གཏུགས་པས་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་
 བ་ཡོད་ན་ཡང་འགལ་སྒྲ་ཡོད་པར་གྱུར་པས་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལྟན་ཅིག་
 མི་གནས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱན་རྒྱས་མཚུངས་སུ་འབྲོགས་སུ་མི་རུང་བའི་
 དངོས་པོ་དག་ཡིན་ལ། འདི་ལ་ཆ་རེག་བྱང་རེག་ལྟ་བུ་དོན་འགལ་དང་།
 བདག་འཛིན་དང་བདག་མེད་དུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་སྟོ་འགལ་གཉིས་སུ་ཡོད་
 དོ། །རུམ་གྱི་སྒྲིབ་སྤྱད་ཆིག་གོ།

གཉིས་པ་ནི་ཆོས་གང་ཞིག་པན་ཚུན་སྤངས་པའི་སྒྲོན་ས་ཐ་དྲ་པར་
 གྲུབ་པའི་བྱིར་རྟེ། གཅིག་བཅད་པས་ཅིག་ཤོས་གོ་བྱས་པའི་དངོས་ལག་ལ་
 དུ་གྱུར་པ་དཔེར་ན་བརྟན་པའི་དངོས་པོ་སྟེ་རྟག་པ་དྲུང་ནི་འཛིག་པ་སྟེ་མི་
 རྟག་པ་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ནི་དངོས་ལག་ལོ།

དངོས་ལག་ལ་དུ་གྱུར་པ་པན་ཚུན་རྟག་ས་དང་རྟག་ས་ཅན་དུ་བྱས་ནས་
 དགག་པ་བརྗོད་པ་མིན་ཡང་དེ་ཁྲབ་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་བརྟུན་ལག་ལ་དག་
 གཞི་གཅིག་ཏུ་འདུ་བ་ལ་ཆད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་པའི་བྱིར་ཡང་ཆད་
 མས་གཞོད་ལག་ལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་དངོས་པོ་གྲུབ་ཅིང་ནས་འཛིག་
 དེས་པར་གྱུར་པ་དྲུང་ནི་འཛིག་པ་རྟུ་ལ་སྟོས་པ་བཅས་པ་ཡིན་པ་བཞིན་
 རོ། །དེ་ཡང་དེ་གཉིས་དངོས་སུ་ལག་ལ་བ་མིན་ཡང་དེས་གྱུར་དང་སྟོས་
 བཅས་ཀྱི་ཁྲབ་བྱེད་མ་དེས་པ་ལག་ལ་བའམ། སྟོས་བཅས་དང་དེས་གྱུར་
 ཀྱི་ཁྲབ་བྱེད་སྟོས་མེད་ལག་ལ་བས་ན་བརྟུན་ལག་ལ་ལམ་ཆད་མའི་གཞོད་
 ལག་ལ་གྱི་དཔེར་བརྗོད་དོ།

གཉིས་པ་ཆད་མས་གཞོད་ལག་ལ་བྱེ་བྲག་བཤད་པ་ལ། སྟོས་

བཅས་ན་ནི་ངེས་མི་འཐད། ཁྟོས་མེད་མ་ངེས་པར་མི་འཐད། །རང་
ཆོས་ངེས་པར་མཐུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་འགོད་དང་དེའི་
ལན་དགག། དང་པོ།

རྒྱ་གཞན་ལས་སྐྱེ་ཉེ་བར་ནི། །གདོན་མི་བ་བར་ག་ལ་ཡོད།།

ངེས་གྱུར་དང་ཁྟོས་བཅས་འདི་ཆད་མས་གཞོད་འགལ་ངེ་ལྟར་ཡིན་ཟེར་
ན། གལ་ཏེ་འཇིག་པ་དེ་རྒྱ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བའི་སྤྱིར་འཇིག་རྒྱ་ལ་ཁྟོས་པ་
དང་བཅས་པ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་གྲུབ་ཅིང་དང་ཉེ་བར་ནི་གདོན་མི་བ་བར་
འཇིག་ངེས་པར་གྱུར་པ་དེ་ག་ལ་ཡོད་དེ། འཇིག་རྒྱ་དང་མ་སྤང་པར་སྤྱོད་
པས་འཇིག་པར་མ་ངེས་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་གོས་ལ་ཆོན་བཞིན་ནོ། །ངེས་
ན་ཁྟོས་བཅས་ཡིན་ན་ངེས་པ་དང་འགལ་ལོ།།

གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ།

དངོས་པོའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་ཡིན་ན། །བརྒྱད་པའི་དྲུབ་པས་ཅི་ཞིག་བྲ།
གལ་ཏེ་རྒྱ་དེས་འཇིག་པ་གཞན། །བསྐྱེད་པས་དེ་ནི་འཇིག་འགྱུར་ན།
དངོས་པོ་དེ་ཉིད་འཇིག་པ་ཡི། །རང་དུ་བསྐྱེད་ན་ཅི་ཞིག་འགྱུར།།

དེ་ནི་བདག་ཉིད་གྲུབ་གྲུར་ན། །བདག་ལ་པན་འདོགས་བྱེད་པ་གང་།

བདག་ལ་པན་འདོགས་བྱེད་མིན་ན། །དེ་ཡི་ལྷོས་བྱ་གང་ཅི་ཞིག།

ལྷོས་བཅས་ཡིན་ཡང་འཛིག་པར་ངེས་ཏེ། དངོས་པོའི་རྒྱ་རང་ཉིད་ལས་
འཛིག་པ་དེ་བྱང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དངོས་པོའི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དེས་དངོས་
པོ་འཛིག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཁས་མི་ལེན་པར་དངོས་པོའི་རྒྱས་དངོས་པོ་
བསྐྱེད་ལ། སྐར་ཡང་དངོས་པོ་དེ་འཛིག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་གཞན་ཞིག་དེའི་
བར་དུ་བརྒྱད་པའི་དུབ་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། རྒྱ་གཉིས་པོའི་རྒྱས་པ་འདུག་
ཡུལ་དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་ལ་དེ་གྲུབ་ཟེན་པ་ཡང་འགྲུབ་བྱར་མེད་ཅིང་མ་
གྲུབ་ན་རྒྱ་ཡང་མིན་པའི་སྤྱིར་རོ།

ལས་སུ་བྱ་བའི་ཡུལ་དངོས་པོ་དེ་ཡིན་ཡང་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱས་སྐྱེད་
པར་བྱེད་ལ་འཛིག་རྒྱས་དངོས་མེད་དུ་བྱེད་དོ་སྙམ་ན། དངོས་པོ་གྲུབ་ཟེན་
དངོས་མེད་དུ་བྱེད་མི་རྒྱས་ལ་དངོས་མེད་དངོས་མེད་དུ་བྱ་བ་མི་སྲིད་
པས་འཛིག་རྒྱ་འདིའི་ལས་སུ་བྱ་བ་དངོས་མེད་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་དངོས་
མེད་ལ་རྒྱ་མི་སྲིད་ཅིང་། དངོས་པོ་ལ་དེས་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པའི་སྤྱིར་དེ་ནི་

རང་གར་སྒྲུབ་ཅམ་མོ། །འོན་དངོས་པོ་ཡང་བསྐྱེད་མི་དགོས་ལ་དངོས་
མེད་སྐྱེད་མི་རྣམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡང་མི་སྲིད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རྒྱ་
འབྲས་ནི་ཐ་སྙད་དུ་བཏགས་པ་སྟེ་འོན་ཀྱང་རྒྱ་ཆོགས་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱད་
ཅིག་མའི་སྒྲུང་བ་བསྟོན་དུ་མེད་ལ། དེ་འབྲའི་དངོས་པོ་ད་ལྟ་བུ་དེ་དངོས་པོ་
ཉིད་ཡིན་པས་དེ་རྒྱ་མི་དགོས་ཀྱང་དེ་ཅམ་གྱིས་སྐྱེད་རྒྱ་མི་འཐད་པ་མིན་
ཏེ། སྒྲུང་གི་རྒྱ་མེད་པར་འདི་འབྲུང་མི་སྲིད་པས་སོ།།

གཤམ་ཏེ་རྒྱ་དེ་ཉིད་གྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་འཛིག་པ་འགལ་བ་དག་མི་
བྱེད་པས་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་རྒྱ་དེས་འཛིག་པ་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་
བསྐྱེད་པས་བྱམ་སོགས་དངོས་པོ་དེ་ནི་འཛིག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
བྱམ་པའི་རྒྱ་དེས་བྱམ་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་འཛིག་པ་ཡི་ངང་ཚུལ་ཅན་
དུ་བསྐྱེད་ན་མི་རུང་བའི་སྟོན་ཅི་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བར་མཐོང་ནས་འཛིག་
པ་དོན་གཞན་སྐྱེད་ཅེས་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་སྐྱད་ཅིག་མའི་
ངང་ཚུལ་ཅན་དེ་ལ་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྟོད་
པ་གཉིས་ཀ་འགལ་བ་རྒྱལ་ཅམ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་རིམ་གྱིས་

སྐྱེ་བ་དང་དེའི་འོག་ཏུ་འཇིག་པ་ཚེས་ཉིད་ཡིན་ནོ་སྐྱུ་མ་ན། དེ་ཡང་འཇིག་
 པ་དེ་ནི་མེའི་ཆ་བ་བཞིན་དུ་བྱུང་སོགས་དངོས་པོའི་བདུག་ཉིད་ལ་གྲུབ་
 པར་གྱུར་ན་རང་གི་རྒྱུ་ལས་བདུག་གི་ངོ་བོ་གྲུབ་ཟིན་པ་ལ་པན་འདོགས་
 བྱེད་པ་ཡི་རྒྱུ་གཞན་གྲང་ཞིག་ཡོད་དེ་ཅི་ཡང་མི་དགོས་ལ། གལ་ཏེ་
 འཇིག་པ་དེ་བྱུང་སོགས་དངོས་པོ་ལ་མ་གྲུབ་པར་གཞན་དུ་ཡོད་པ་
 ཞིག་ན་འཇིག་རྒྱུ་དེས་དོན་གཞན་དེ་ལ་པན་འདོགས་སུ་ཆུག་ཀྱང་བྱུང་
 སོགས་དངོས་པོ་བདུག་ཉིད་ལ་ནི་པན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་འདོགས་པར་བྱེད་
 པ་མིན་པས་ན་དངོས་པོ་དེ་ཡི་སྣོ་སྣོ་བྱ་རྒྱུ་གཞན་གྲང་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཏེ།
 བྱུང་པ་བྱས་པས་ཀ་བ་མི་འཇིག་པ་བཞིན་དུ་དངོས་པོའི་འཇིག་རྒྱུ་ཞེས་
 དངོས་པོའི་རྒྱུར་འདོད་པ་དོན་མེད་ལ་དངོས་པོ་དང་མ་འབྲེལ་ན་དངོས་
 པོ་འཇིག་པའི་དོན་མེད་དོ།

གཉིས་པ་སྣོ་སྣོ་མེད་མ་ངས་པར་མི་འབྲེལ་པ་ལ། དངོས་དང་དེ་ལ་ཚུང་
 སྤྱིང་གཉིས། །དང་པོ།

སྣོ་སྣོ་མེད་དངོས་པོ་ནམ་ཡང་ནི། །དེ་སྣོ་མིན་པར་ངེ་སྣོ་རྒྱུ་ལ།

དཔེར་ན་དེ་ཉིད་འཛིག་ཀ་མར། །སྟོང་ལ་བརྟེན་པར་མི་འདོད་བཞིན།།
 དེ་ལྟར་སྐྱེས་ཅོམ་ནས་མེད་ཆ་བ་བཞིན་དུ་དངོས་པོའི་གཤེས་ཀྱིས་
 འཛིག་ངེས་པར་གྱུར་བ་གང་ཞིག་འཛིག་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་དངོས་
 པོ་ནི་དུས་ནུས་དུ་ཡང་ནི་འཛིག་པ་དེ་ལྟ་བུ་མིན་པར་ངེས་སྟོན་ཅིག་སྤྲི་མ་
 རྣམས་སུ་མི་འཛིག་པར་ངེ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་བུ་མ་པ་དང་སྐྱ་ལ་
 སོགས་པ་དེ་ཉིད་འཛིག་ཀ་མར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྟོང་པ་ལ་བརྟེན་པར་མི་
 འདོད་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལ་ཅོད་སྟོང་ག།

ལྟོས་པ་མེད་ན་སྟོན་ཅིག་ཀྱང་། །དངོས་པོ་ཡོད་མིན་འགྱུར་ཞེས།།
 དེ་ལྟར་གྱུར་དེ་དངོས་ཉིད་ཡིན། །དངོས་མེད་དེ་ལྟར་ངེ་ལྟར་འགྱུར།།
 འཛིག་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་ན་སྟོན་ཅིག་ཀྱང་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མིན་
 པར་འགྱུར་རེ་ཞེས། སྟོན་ཅིག་ཏུ་སྤྲི་མ་སྟོང་ན་དངོས་མེད་ཅེས་བྱའི་དེ་ལ་
 འཛིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདྲ་མི་འཐད་པས་སྐྱེས་པར་གྱུར་བ་སྟོན་ཅིག་གཉིས་
 པར་མི་སྟོང་པ་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་ཉིད་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ཡིན་གྱི་

དངོས་མེད་ཡིན་ན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པ་དེ་ལྟར་ངེ་ལྟར་ངེ་ལྟར་འགྱུར་
ཏེ། དེ་ནི་རྒྱ་ལས་མ་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱའོ།

གསུམ་པ་རང་ཆོས་ངེས་པར་མཐུག་བསྟུ་བ།

གང་དག་དེ་ཡོད་གཞན་ལྟོས་མེད། །དེ་དག་དེ་ཡོད་ལ་ངེས་ཡིན།

འབྲས་བུའི་ལས་ལ་གོགས་བྱེད་པ། །མེད་པ་ཅན་གྱི་ཆོགས་པ་བཞིན།

དངོས་པོ་གྲང་དྲག་ལ་མི་རྟག་པ་དེ་ཡོད་པ་ནི་མེད་ཆ་བ་བཞིན་དུ་རང་གི་
ཆོས་ཉིད་དུ་ཟད་པས་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་དེ་དྲག་དངོས་པོ་དེ་ཡོད་
ཅམ་ལ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱ་ཆོགས་པ་ཆང་ནས་བྱས་པ་ཐོགས་
མེད་དུ་གྱུར་པ་དག་རང་གི་འབྲས་བུའི་ལས་ཏེ་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་
ལས་ལ་གོགས་བྱེད་པ་མེད་པ་ཅན་གྱི་ཆོགས་པ་བཞིན་ནོ།

གསུམ་པ་མཐུག་དོན་ལ། གཞུང་འདི་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་
ཚུལ། རྟོགས་ན་པན་ཡོན་ཆེ་བ་འོ། །དང་པོ།

སྒྲིལ་བྱས་པ་རྒྱུར་བ་མེད་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཟབ་མེད་དེ་ཉིད་རྟོགས་མེད་ཅན།

བཙོན་འགྲུས་ཤིན་ཏུ་ལྷག་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་མཆོག་གི་དེ་ཉིད་མཐོང་མེད་ལྟན།

འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་མཚུངས་པར་ལེགས་བཤད་སྒྲུང་འདི་ན་བྱེད་པ་མི་རྟོག་པ་ཅན་ཁོ་པོའི་གཞུང་།

རྒྱ་མཚོ་ལ་ནི་ཚུ་བོ་བཞིན་དུ་རང་གི་ལུས་ལ་ཐེམ་ཞིང་རྒྱབ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར།

འདི་ལྟར་སྒྲོ་ཡི་རྒྱས་པ་ཚུང་བ་མེད་པར་གྲགས་པ་ཡི་རྣམ་དཔྱིད་དང་
ལྷན་པ་དེ་དྲག་གིས་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུའི་ཟབ་མོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་མེད་
པ་ཅན་ཡིན་ལ། ཉིན་དང་མཚན་དུ་འབད་པས་བཙོན་འགྲུས་ཤིན་ཏུ་ལྷག་
པར་གྱུར་པ་དེ་དྲག་གིས་ཀྱང་གཞུང་འདི་ལྟ་བུའི་ངེས་གསང་མཚོག་གི་
དེ་ཉིད་ཚུལ་བཞིན་མཐོང་བ་མེད་པ་དང་ལྷན་ན་ཤེས་རབ་ཚུང་ཞིང་ལེ་ལོ་
ཅན་གྱིས་ལྟ་ཅི་སྒྲོས།

དེས་ན་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཚོམ་པ་པོ་རང་ཉིད་དང་མཚུངས་པར་
ལེགས་བཤད་འདི་ལྟ་བུ་བདག་ཚོམ་པ་པོའི་རྗེས་སུ་སྒྲུང་འདི་ན་པར་བྱེད་
པ་མི་རྟོག་པ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཁོ་པོའི་གཞུང་འདི་ནི། དཔེར་ན་རྒྱ་
མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་ནི་ཚུ་བོ་བབས་པ་བཞིན་དུ་རང་གི་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱི་ལུས་ལ་
ཐེམ་ཞིང་མི་མངོན་པར་རྒྱབ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྟོགས་དགའ་བར་
བསྟན་པའོ།

གཉིས་པ་རྟོགས་ན་པན་ཡོན་ཆེ་བར་བསྟན་པ།

ཚུལ་དང་ཚུལ་མིན་རྣམ་པར་འབྱེད་མཁས་ལྟ་བུ་དན་པའི་ཆང་ཆིང་སྟེགས།
 འཕགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སྟུ་བ་བྱུང་བས་ཡང་དག་རིགས་པའི་ལམ་སྟོན་པ།
 གཞུང་ལུགས་ཉིན་བྱེད་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ལྟན་སྟོང་ཉི་སྟོང་འཛིགས་པ་སྟོང་།
 དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་སྟོང་མིག་རྣམ་དག་མཁས་པའི་བསྟོར་བྱས་བྱེད་ཡིན།

ཆང་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལས་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཆིག་ལེའུར་བྱས་པ་སྟེ་ལེའུ་བཞི་པའོ།
 རིགས་པ་དང་མི་རིགས་པའི་ཚུལ་དྲང་ཚུལ་མིན་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་
 ལ་མཁས་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བུ་དན་པའི་
 རགས་འཕྱག་པའི་ཆང་ཆིང་སྟེགས་པར་བྱེད་པ་དང་། འཕགས་པ་འཇམ་
 དཔལ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སྟུ་བ་བྱུང་བས་སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟངས་པའི་
 གཞུང་ནས་བཤད་པ་ཡང་དུག་པའི་རིགས་པའི་ལམ་སྟོན་པ་དང་། འདི་
 འདྲ་བའི་གཞུང་ལུགས་ཉིན་མོར་བྱེད་པ་སྟོང་ཡི་སྟངས་བགས་ལ་བར་ཅུས་
 པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་དང་ལྟན་པ་འདི་ནི། སྟོང་གོས་དན་པ་ཉི་སྟོང་སྟེ་ལུག་པ་
 ལྟ་བུ་རྣམས་འདི་ལ་འཛིགས་པ་སྟེ་ཞིང་སྟོང་བར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་སྟོང་།

གྲོས་ཀྱི་མིག་རྣམ་པར་དྲག་པ་དང་ལྡན་པ་མཁས་པའི་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ཡི་
 དུ་སྒྲོ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་ཆོས་ལུས་ཉི་མ་དང་སྦྱར་ཏེ་གཟུགས་
 ཅན་ཀྱི་རྒྱན་དུ་བྱས་པའོ།

ཆོགས་བཅད་སྤྱི་མ་འདི་ནི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་དག་གིས་འགྲོ་དོན་
 འཕེལ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཀྱི་སྦྱང་དུ་སྦྱར་བའོ། །ཆོད་མ་རྣམ་འགྲེལ་
 ལས་གཞུན་ཀྱི་དོན་ཀྱི་ཆོག་ལེ་ལུར་བྱས་པའི་འགྲེལ་བ་སྟེ་ལོ་ལུ་
 བཞི་པའོ།

བཞི་པ་མཐུག་དོན་ལ། མཛད་བྱང་དང་འགྱུར་བྱང་གཉིས་
 ལས། །དང་པོ།

ཆོད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ཀྱི་ཆོག་ལེ་ལུར་བྱས་པ་འདི་ནི་ཡུལ་སྟོན་ཕྱོགས་ཀྱི་
 རྒྱུད་དུ་བྱང་བ་གཞུང་ལུགས་ངན་པ་ཐམས་ཅད་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འཁྲུལ་པར་
 འཐུག་པ་སྟན་པའི་གྲགས་པས་སའི་སྟེང་མ་ལུས་པར་བྱབ་པ་འགྲན་ཆེ་
 མེད་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ། དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་མཛད་པ་རྫོགས་
 པོ། །

གཉིས་པ་འགྲུར་བྱང་།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་སུ་རྒྱ་ཏི་ཤྱི་ཤྱེ་དང་།

ཐོད་གྱི་ལོ་རྒྱ་བ་དག་སྤོང་དག་བའི་སྒོ་གྲོས་གྱིས་བསྐྱར་།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་སུ་རྒྱ་ཏི་ཤྱི་ཤྱེ་ཞེས་དཔལ་ལེགས་འབྱོར་ཞི་བ་
དང་། ཐོད་གྱི་ལོ་རྒྱ་བ་དག་སྤོང་དག་བའི་སྒོ་གྲོས་གྱིས་བསྐྱར་ཞེས་མ་
ལོ་རྒྱ་འི་འགྲུར་བྱང་དོ།

འཛིག་རྟེན་མིག་གཅིག་རྟོག་ལོ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་འགྲུར་བྱང་ནི།

དཔལ་ལྷན་དམ་པའི་ལས་ལ་མངོན་དགས་པ། །སྤང་མེད་ཆེ་བའི་བདག་
ཅན་རྒྱལ་པོ་མཆོག་། དག་བའི་ཐུགས་མངའ་ངེས་པས་ས་སྤྱོད་པ། །མི་
ཡི་བདག་པོ་དབང་སྡེའི་བཀའ་བསྐྱེད་ནས། །བཙུན་ལྷན་ལྷག་པར་དབྱེད་
ལྷན་ཅེ་འཆད་པོ་དང་། ⁽⁵⁰⁾ ཉན་པོ་ཆོལ་དང་ཕྱི་ཆོལ་དོན་ངེས་དང་། །འབེལ་
གཏམ་དགའ་སྟོན་རྒྱ་ཆེན་སྤོང་བའི་ཕྱིར། །འཛམ་གླིང་མཁས་པའི་རྒྱན་
འུར་རྒྱན་འདི་བསྐྱར། །ལྷ་ངན་ཀུན་སེལ་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཡི། །དོན་དམ་

(50) ལྷན་ཐང་དཔེ་ཤིང་། ༡༥༡པ-༥༡ །འཆད་པོ་ཅན།

ནམ་དཔྱིད་སྐྱུར་ལེན་བསྟན་བཅས་འདི། །གཞུང་མང་དོན་དཀའ་སྐྱབ་པར་
 དཀའ་ན་ཡང་། །འབྲས་བྱ་ཆེ་བྱིར་འབད་པར་རིགས་པ་ཡིན། །ལོག་པའི་
 རྒྱན་ཕྱོགས་རྗེས་སུ་གཞོལ་གྱུར་བ། །ལྟ་བ་ཚུ་བོ་སྒྲོག་པར་དཀའ་མོད་
 གྱེ། །ཡང་དག་རིགས་པས་ལེགས་པར་བརྟ་སྤྲད་ན། །འགའ་ཡི་ཡིད་ལ་
 ཅེ་སྟེ་འབབ་མི་འགྱུར། །སྒྲོད་ན་གཉིས་ཀ་ཉམས་སུ་བདེར་ལོན་ཏེ། །ལུན་
 སྐྱལ་གྱིས་ནི་མ་བསྐྱད་ལེགས་བསྐྱུར་བ། །སྒྲོན་གྱི་སྐྱུར་བྱེད་དམ་པ་དེ་
 དག་གི། །དྲི་ཅམ་བོ་བ་ད་ལྟ་ཁོ་བོར་བད། །དཔལ་ལྡན་ཁ་ཆེའི་རིགས་པ་
 བའི། །གཙུག་གི་ཁོར་བུ་སྐལ་ལྡན་ནི། །རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་ལ་ཐོས་ནས། །སྒྲོ་
 ལྡན་བཟང་པོས་འདི་བསྐྱུར་རོ། །གྲོང་སྲེར་ཆེན་པོ་དཔེ་མེད་གྱི་ཤར་
 ཕྱོགས་ན་ཡུལ་འཁོར་ལོ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་གནས་སུ་གྲགས་
 པའི་འདབས། །ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཞིང་ཞེས་བྱ་བར་ཁ་ཆེའི་པ་རྩེ་ཏ་ཆེན་
 པོ་སྐལ་ལྡན་རྒྱལ་པོ་དང་། བོད་གྱི་ལོ་རྒྱ་བ་ཆེན་པོ་དགེ་སློང་སྒྲོ་ལྡན་ཤེས་
 རབ་གྱིས་བསྐྱུར་པའོ།

དུས་བྱིས་སའི་སྟེང་ན་འགྲན་སྒྲུ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་མཁས་པ་

བསོད་སྟོམས་པ་ཆེན་པོ་ཤུ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། ཤུ་གཉིས་
 དག་སྟོང་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆོད་དཔལ་བཟང་པོས་བསྐྱར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་
 གཏན་ལ་པབ་པའོ། །དེ་ལྟར་ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་
 འདི་དག་དགག་སྐྱབ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཏན་ལ་པབ་ན་དེས་དམ་པའི་
 དོན་ལའང་བདེ་སྐྱབ་ཏུ་འབྲུག་ཅུས་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
 གི་འཛིན་པ་སྤྱད་པའི་ཆང་ཆིང་ལས་ཀྱང་བཀལ་མི་ཅུས་ན། ཚུ་རོལ་མཐོང་
 ལས་འདས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་
 དེག་པར་བྱ་བའི་དོན་རི་ལྟར་རྟོགས་པར་ཅུས་ཏེ་གནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེས་ན་ཐོག་མར་ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་སྟོན་པ་དེའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་
 དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མཁས་པར་བྱས་ནས་དམ་པའི་དོན་ལ་གདོད་
 འབྲུག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སྤྱུ་སྐྱབ་གྱིས།

མ་སྟོད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར། །ཞེས་
 དང་། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་གྱིས། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་རྣམས་
 གྱི་སྐྱས། །མེད་པར་ཡང་དག་ཁང་ཆེན་གྱི། །སྟེང་དུ་འགོ་བར་བྱ་བ་

ནི། །མཁས་ལ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཟླ་བ་གྲགས་པ་ས།

ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་བ་དང་། །དོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་
 གྱུར་གྱུར་བ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འདི་ལྟ་བུའི་དངོས་
 ལྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་འཛིག་ཏེན་པའི་ཚུར་མཐོང་ལས་འདས་པའི་ཡུལ་
 ལམ་བསལ་ཅིང་མཆོན་པར་བྱས་པ་ཡིན་པས་ཤིང་། གྲུའི་རིང་ལུགས་འཛིན་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་ཤེས་པར་བྱ་བ་གཤམ་པོ་ཆེ་ཡིན་ཏེ། མདོ་དང་
 རྒྱགས་ཀྱི་གཞུང་གང་འཆད་ཀྱང་བདེ་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་
 དོན་མ་ནོར་བར་འཇལ་དགོས་པས་ཐོས་བསམ་བྱེད་པ་ལ་སྦྱིར་མེད་དུ་
 མི་རུང་བ་ཡིན་ཞིང་། ཏཀ་སྡེ་ལྟ་ལ་སོགས་པ་ཚུར་མཐོང་གི་དཔྱོད་པས་
 ལམ་ཆོལ་བ་ཐམས་ཅད་ཚུར་མཐོང་གི་ཡུལ་ལ་མགོ་ཚོངས་པར་གྱུར་པ་
 ཞེས་ལྟ་ཡིན་པས་འདི་ལྟ་བུའི་རིགས་ལམ་ཀྱིས་ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་སྦྱོད་
 ཡུལ་ལ་དགག་སྒྱུབ་ཀྱི་མཆང་དམར་འབྱེན་དུ་བཏོལ་བའི་ཆེ། ཚུར་མཐོང་
 དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོད་ཡུལ་ལག་མཐེལ་བཞིན་དུ་གསལ་བའི་ཉམས་ཉིད་
 པ་ན་དེ་ཅུལ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོད་ཡུལ་མཐར་ཐུག་གི་དོན་དུ་མཛོན་པར་

ཞེན་པ་འང་ཤུགས་ཀྱིས་འཇིག་ཅིང་། རྟོག་གཏི་སྤྱོད་ཡུལ་ཐམས་ཅད་
ལས་འདས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འང་འབྲ་ཤེས་པ་ཞོར་བའི་ངེས་པ་རྣམ་དག་
རང་ཤུགས་ཀྱིས་འཁྲོང་བར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས།

འདི་ནི་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྐྱད་པའི་ཆད་མའི་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་ཡིན་
ནོ། །འདི་ལ་འང་པ་རོལ་མོངས་པས་འཇིག་རྟེན་སྤྱོད་བར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་
རོ། །བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་གོམས་པར་བྱས་པས་རྣམ་པར་
འགྲུལ་པས་དབེན་ཞིང་དེ་མ་མེད་ལ་ལྟོག་པ་མེད་པའི་དོན་དམ་པའི་ཆད་
མ་མཛོན་སུམ་དུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། ཆད་མ་མཛོན་ལས།

གང་ཞིག་རྟོག་གཏི་ལམ་ནས་ཆོས་ཉིད་ལ་བྲིད་ན། །དེ་ནི་སྤྱབ་པའི་
བསྟན་ལས་ཆེས་བསྐྱང་ཉམས་པ་ཡིན། །དེ་ལྟ་འང་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་རྣམས། །གལ་ཏེ་གཞན་དུ་འགྲོན་དཔྱད་པར་བྱ་
བའི་རིགས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་ནི་རྟོག་གཏི་
ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རྟོག་གཏི་ལམ་ཁོ་ནས་ཆོས་ཉིད་ཆོལ་ན་སྤྱབ་པའི་
བསྟན་པ་ལས་བྱུང་བའི་དུ་བསྐྱང་ཞིང་ཉམས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་

ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་སྟོན་པའི་སྤྱབ་པའི་དགོངས་དོན་རྣམས་ལོག་པར་
སྤྲོའིང་གཞན་དུ་སྤྲོ་བ་ངན་པ་དག་ནི་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱན་དབྱུང་བར་
བྱའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས།

དེ་ལ་ཆོས་སྤྱང་བ་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་
སྟོན་པ་རྣམས་ཆོས་དང་མ་སྤྱན་པར་ཆར་གཅོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་འབྲུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཚུར་མཐོང་གི་རྟོག་གོ་འབའ་
ཞིག་ལས་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་དེ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་སྤྱན་དབྱུང་
བར་བྱ་སྟེ། ལམ་གང་ཞིག་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོའི་དོན་དུ་འཇུག་པ་དང་མི་
མ་སྤྱན་པར་འགོ་བ་དེ་དག་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་མི་མ་སྤྱན་པར་
འཇུག་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་སྤྱན་སྤྱང་
བ་ན། རྟོག་གོ་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་ཤུལ་ལམ་བཏོད་པ་ལྟ་
བུ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་ཞིང་། འབྲུ་སྤྱན་དུག་ཏུ་སོང་བའི་དཔེ་བཞིན་
སྟོགས་རེའི་རྟོག་གའི་སྟེམས་པ་ཅམ་གྱིས་རྟོག་གོ་ལས་འདས་པའི་དོན་
ལ་སྒྱུར་པ་འདེབས་ཤིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱགས་སུ་ཚུད་པའི་

དགོངས་པ་ཟབ་མོ་སྤང་བར་མི་བྱ་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། འདི་ན་དང་
 བོར་ཐོས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འབྱུང་། རྩེ་ལ་བཞེན་ཡིད་ལ་བྱེད་
 ལས་ཡང་དག་དོན་ཡུལ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་། །དེ་ལས་ཆོས་འཕྲོ་བ་དེ་ཡོད་
 དེ་ལས་སྒྲོ་གོས་རབ་ཏུ་སྟེ། །གང་ཆེ་དེ་ནི་སོ་སོ་རང་རིག་མེད་ན་རྗེ་ལྟར་
 དེས། །བདག་གིས་མི་ཤེས་སངས་རྒྱས་ཟབ་མོ་མཁྱེན་མ་ཡིན། །ཟབ་མོ་
 ཅི་ཡི་བྱིར་ན་རྟོག་གཏི་ཡུལ་མ་ཡིན། །ཅི་བྱིར་ཟབ་མོའི་དོན་རིག་པ་དག་
 ཐར་འབྱུང་ཞེས། །བྱ་བ་དེ་ནི་སྐྱག་པའི་གནས་སུ་རིགས་མ་ཡིན། །དམན་
 པར་མོས་ཤིང་ཁམས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་དམན། །གྲོགས་པོ་དམན་པ་དག་གིས་
 ཡོངས་བསྐྱོར་བ། །ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཆོས། །འདི་ལ་
 གལ་ཏེ་མོས་མེད་གྲུབ་པ་ཡིན། །ཐོས་རྗེས་འབྲངས་ཏེ་སྒྲོ་ལྟར་ཐོབ་ནས་
 བློ། །གང་ཞིག་ཐོས་ལ་རབ་ཏུ་བརྟན་བྱེད་པ། །རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་དཔག་ཏུ་
 མེད་ལུས་ལ། །ཚོངས་པ་གང་གི་བྱིར་ན་ངེས་པར་བྱེད། །ཅེས་དང་། ལང་
 ཀར་གཤེགས་པ་ལས།

མགོན་པོ་རྣམས་ནི་གང་གསུངས་པའི། །སོ་སོ་རང་རིག་སྟོན་ཡུལ་

ནི། རྟོག་པ་ཅན་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན། རྟན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་འང་དེ་བཞིན་
མིན། ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས།

ཟབ་མོ་བྱིས་པའི་སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་པ། བརྗོད་མེད་གཉིས་མིན་རྒྱལ་
བས་བསྟན་མཛད་ཀྱང་། བྱིས་པ་གཏི་ཐུག་ཚེ་ངས་པ་འདི་དག་ནི། སྟོང་
བའི་སྟོས་ལ་དགའ་ཞིང་གཉིས་ལ་གནས། ཞེས་དང་། སོ་སོ་རང་རིག་
མཆོན་ཉིད་སྟོང་ཡུལ་ཏེ། བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང་ཐ་སྟོང་ཡོངས་ཆད་པ། རྟོང་
དང་བྲལ་བ་དོན་དམ་ཆོས་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རྟོག་གི་ཀུན་ལས་འདས་མཆོན་
ཉིད། ཅེས་དང་། སངས་རྒྱས་པལ་པོ་ཆེ་ལས།

སྤྲ་ལ་ཤེས་དཀའ་བྱང་སྟོང་ཆེན་པོའི་ལས། མི་རྟོག་རྟོག་ཡུལ་མ་ཡིན་
ལྟ་བུ་དཀའ། རང་བཞིན་ནི་ཞིང་འགག་མེད་འབྱུང་བ་མེད། མཁས་
གསལ་ཤེས་པས་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཡིན། རོ་བོ་ཉིད་སྟོང་ནི་ཞིང་སྟུག་
བསྐྲུལ་ཟད། རྒྱུད་ལས་རྣམ་གྲོལ་མཉམ་པར་སྤྱང་ན་འདས། མཐའ་དང་
དབུས་མེད་ཆོག་གིས་བརྗོད་དུ་མེད། དུས་གསུམ་གྲོལ་བ་ནམ་མཁའ་
འབྱ་ཞིང་མཆུངས། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་

ཀྱི་བསྟན་དོན་ལྟར་ཡིད་ལ་བཞག་ནས། འདི་ལྟར་ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་ཤེས་
 བརྗོད་འཇུག་གསུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ཐ་སྟང་
 དང་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་གཏན་
 ལ་པ་བ་ནས་མཐར་ཐུག་གི་གྲུབ་དོན་བདེན་པ་དཔྱེར་མེད་ཚུར་མཐོང་གི་
 ཤེས་བརྗོད་འཇུག་གསུམ་གྱི་སྟོན་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་
 ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། འཕགས་པ་སྟོ་གྲོས་མི་ཟད་
 པས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས།

གཞན་ཡང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་བདེན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ།
 གསུམ་གང་ཞེ་ན། གང་འདི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་
 བདེན་པ་དང་། མཆོན་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་ལོ། །དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་
 གང་ཞེ་ན། འཛིག་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྟང་དང་། སྐྱ་དང་བདུན་བསྟན་པ་ཇི་སྟང་
 པ་ལོ། །དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་གང་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་མེད་པ་སྟེ་ཡི་གེ་
 ལྟ་ཅི་སྟོས། མཆོན་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་ནི། གང་འདི་མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་
 མཆོན་ཉིད་གཅིག་པ་སྟེ། མཆོན་ཉིད་གཅིག་པོ་དེ་ཡང་མཆོན་ཉིད་མེད་

བའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་བསྟན་པས་
 གྲང་ཡོངས་སུ་མི་སྟོ། ། འོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པར་
 ཡང་མི་ལྟོང་། མཆོན་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པས་བདེན་པ་གཅིག་ཏུ་ཉོགས་གྲང་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་ཀུན་
 རྫོབ་དང་འོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 མདོ་ལས།

འཇམ་དཔལ་གྱིས་སྦྱས་པ། ལྟའི་བྱ་གལ་ཏེ་འོན་དམ་པར་ན་འོན་དམ་
 པའི་བདེན་པ་ལུས་དང་རག་དང་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་ན་
 བྱི་འོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་མི་འགྲོ་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
 བདེན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །འོན་གྲང་ལྟའི་བྱ་འོན་དམ་པར་འོན་དམ་པའི་
 བདེན་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ། བྱེ་བྲག་མེད་
 པ། མ་སྦྱིས་པ། མ་འགྲུགས་པ། སྦྱ་བར་བྱ་བ་དང་། སྦྱ་བ་དང་། ཤེས་པར་བྱ་
 བ་དང་། ཤེས་པ་དང་བྲལ་བའོ། །ལྟའི་བྱ་འོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་རྣམ་པ་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་
 ཀྱི་བར་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྟའི་བྱ་དེ་ལ་རྟོག་པ་དང་རྣམ་
 པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་འཇུག་པ་ཡང་མེད་ལྟོག་པ་འང་མེད་དོ་ཞེས་དང་།
 ལྟའི་བྱ་འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་སྟོབ་བཏགས་ཏེ་བརྗོད་མོད་ཀྱི་
 ཇི་ལྟར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་།
 དོན་དམ་པར་གང་ལ་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་མི་འཇུག་པ་དེ་ནི་ལྟའི་བྱ་དོན་
 དམ་པའི་བདེན་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར་
 ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། ལྟའི་བྱ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་དམིགས་པ་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མོས་པར་དགའོ་ཞེས་དང་། གང་འདི་སྙམ་དུ་དོན་དམ་
 པར་འདི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་སྤང་བར་བྱའོ། །འདི་བསྟོམ་པར་
 བྱའོ། །འདི་མངོན་དུ་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་པའི་སྦྱོར་བ་དེ་ནི་མཆོན་མ་དང་
 བཅས་པ། སྟོས་པ་དང་བཅས་པ། དམིགས་པ་དང་བཅས་པ། ཉོན་མོངས་
 པ་དང་བཅས་པ། འབྲུགས་པ་དང་བཅས་པ། འཇིགས་པ་དང་བཅས་
 པ། བྱུང་དང་བཅས་པ། སྤྱུག་བསྐྱེལ་དང་བཅས་པ། ཟུག་རྩ་དང་བཅས་

བ། དུག་དང་བཅས་པ་སྟེ་དེ་ནི་སྒྲིབ་བ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་།
 དོན་དམ་པར་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གང་དང་མཉམ་པ་དོན་དམ་པར་
 ན་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡང་དེ་དང་མཉམ་མོ། དོན་དམ་པར་ན་རྣམ་པར་བྱང་
 བ་གང་དང་མཉམ་པ་དོན་དམ་པར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་དང་མཉམ་
 མོ། །དེ་ལྟར་དོན་དམ་པར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་ཡང་དག་
 པར་སྒྲིབ་བའི་དགོ་སྟོང་ནི་ལྟའི་བྱ་དོན་དམ་པར་ན་ཡང་དག་པར་སྒྲིབ་
 བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། ལྟའི་
 བྱ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་
 ལ་འཛིགས་པར་བྱའོ། །དེ་བས་ཀྱང་དེས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་
 དམིགས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ལ་ཤིན་ཏུ་འཛིགས་པར་བྱ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་
 རྣམས་ལ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
 དཔའ་ཆེན་པོ་དད་པས་སྒྲིད་པའི་ས་ལ་སྒྲིད་པ། མི་དམིགས་པ་ལ་མོས་
 ཤིང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་སྒྲུའི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་
 དམིགས་པ་ཅན་ངེས་པར་གྱུར་པ་ཐོབ་པ་ཉོན་མོངས་མེད་པ་ནི་དེ་ལྟ་མ་

ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་བརྒྱུར་གཤགས་པའི་སྒྲིའི་ཅེ་
 མོའི་ཐོག་མས་མར་གྱི་ཐེགས་པ་སྒྲངས་པ་ཆོད་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། ཉན་
 ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་འདུས་མ་བྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་
 བྱི་ཚུང་ངོ་། དམིགས་པ་དང་བཅས་པའོ། འོད་སྤང་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་
 རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་བཞི་མར་གྱིས་གང་བ་དེ་ཅེས་དུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
 སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དམིགས་པ་མེད་པ། དད་པས་སྤྱོད་པའི་ས་ལ་མི་
 སྤྱོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པའི་མཆོག་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ།
 བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པ་འདུས་བྱས་
 གྱི་ཡེ་ཤེས་སྤྱི་བལྟ་བའི་ཚུལ་གྱིས་བལྟའོ། རྟེ་ཡང་དོན་དམ་པའི་མེ་
 འབར་བས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱས་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་མཆོག་
 དང་ལྡན་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱི་དམིགས་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་འགྱུར་རོ། འོད་སྤང་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
 དཔའ་ཆེན་པོ་ཡང་འདུས་མ་བྱས་ཐོབ་པའི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་
 དམིགས་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བེལ་གྱིས་གཞོན་

རོ། །ཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་སྤྲུལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་མཉམ་པ་མེད་ལ་
 གཉིས་སྤྲུལ་མེད་ཅིང་གཉིས་སྤྲུལ་བྱེད་མེད་པར་མཐོང་བ་འདི་ནི་ཡང་དག་
 པའི་ལྟ་བུ་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རོ། །མདོར་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་
 ཚུལ་སྟོན་པའི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་ཤིང་རྟ་ཆེན་
 རོ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཞིན་དུ་རིགས་པ་རྣམས་པ་བཞིས་ལེགས་པར་
 གཏན་ལ་པབ་པའི་མ་ཐུས་རྟོན་པ་རྣམས་པ་བཞི་བསྐྱེད་ནས་ཐེག་པའི་རིམ་
 པ་ཀུན་ཀྱི་དགོངས་དོན་འགལ་བ་མེད་པར་སྐས་ཀྱི་གདང་བུ་བཞིན་དུ་
 བསྐྱེད་དེ། མཐར་ཐུག་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དགོང་པའི་དབང་དུ་བྱས་
 པའི་ངེས་དོན་ཐབ་མའི་དགོངས་བཅུད་སྤྱིང་བར་བྱེད་ཀུས་པ་དེ་དག་ནི།
 ཡང་དག་པའི་རིགས་ལམ་ཀྱི་ང་རོ་སྟོགས་ཤིང་སྟོ་གོས་ཀྱི་ལུས་སྟོབས་
 ཡོངས་སྤྲུལ་རྟོགས་པ་འཛིགས་མེད་མའི་སེལ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བདེ་བར་
 གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཛོད་སྤྱང་བའི་མ་ཐུ་དང་
 ལྡན་པ་ཡིན་རོ། །

འདིར་སྒྲུབ་པ།

གང་གི་སྒོ་གྲོས་ལས་བབས་ལེགས་བཤད་སྒྲུང་། །འཛིན་པའི་གོ་སྐབས་
 གཞན་དུ་ཉིད་དཀའ་བས། །རྒྱ་མཚོར་རྩ་བོ་བཞིན་དུ་རང་ཉིད་ལ། །ཐིམ་
 བར་འགྱུར་ཞེས་རྟོགས་དཀར་བསྐྱབས་པའི་གཞུང་། །སྒྲར་ཡང་རྩ་
 གཏེར་ཆེ་ལས་རྩ་སྒྲུང་བཞིན། །དད་བཙུན་སྒོ་ཡི་ལམ་དུ་དེར་བྲངས་
 བས། །རྒྱུ་པ་མེད་པར་བཅེ་བའི་བསམ་བཤེས་ལ། །མ་འོངས་སྐལ་བཟང་
 རྣམས་ཀྱི་བཅས་སུ་བཞག། །རང་བྱུང་འབྱེན་སྒྲུང་བསྟོད་པས་མ་བསྐྱབས་
 གྲུང་། །ཐིམས་ཉིད་མཁའ་ལ་རྣམ་དཔྱོད་བྲིས་ཀྱི་མི། །གཟི་བརླིང་ཅི་འདྲ་
 ཆོག་གི་ལམ་ནས་ནི། །སྒོ་གྲོས་མིག་དང་ལྡན་པས་ལྟ་བར་བྱོས། །བདག་
 འདྲ་ལྟལ་དུས་གང་ཟག་དམན་ན་ཡང་། །གཞུང་འདི་འཆད་ལ་འབྲུལ་བ་
 མེད་སྒྲུབ་པའི། །གདེང་ཆོད་དང་བཅས་སྟོགས་མེད་བསྐྱབ་འགྲོ་ལ། །པན་
 བར་གྱུར་ཅིག་སྒྲུབ་དུ་སྟེལ་བ་ལགས། །འདི་ཡི་ལེགས་བྱས་ཉི་མའི་སྒྲུང་
 བཤེས། །སྟོགས་མའི་ལྷན་པ་པ་མཐར་བསྐྱད་ནས་སུ། །ཡང་དག་སྒོ་ཡི་
 ལྷན་པ་གཞོན་ཀུའི་ཆལ། །སྟོགས་མཐར་རྒྱས་པའི་དགའ་སྟོན་སྟོང་གྱུར་

ཅིག །བདག་གྲང་སྤྱི་ཀུན་བདེ་གཤེགས་གསུང་གི་མཛོད། །རྣམ་འབྲེད་
 རྫོ་ཡི་སྣང་བས་འབྱོར་གྱུར་ཅིང་། །ང་རྒྱལ་མེད་པར་ལྷག་པའི་བསམ་
 པ་ཡིས། །བསྟན་འགྲོའི་པན་བདེ་སྤྱི་མཐར་སྤེལ་གྱུར་ཅིག །ཆོས་ཀྱི་
 རྒྱལ་པོས་ལུང་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་རྩེ། །ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ཆོས་ཀྱི་
 གྲགས་པ་བཞིན། །ཆོས་རབ་རྣམ་འབྲེད་ཆོས་ཀྱི་མིག་ཐོབ་ནས། །ཆོས་
 མིན་ཆར་གཙོད་ཆོས་ཚུལ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །འཇམ་དབྱངས་ཉི་མའི་སྣང་
 བ་སྤྱིང་ལ་འབར། །ལེགས་བཤད་ཆོག་གི་འདབ་ཡངས་ཕྱོགས་བཅུར་
 བཞད། །གཞན་པན་སྤང་ཅིའི་རྒྱལ་དམར་མཁའ་མཐར་རྒྱས། །ཚུལ་དེས་
 འགོ་ཀུན་རྩེས་སུ་འཛིན་གྱུར་ཅིག །ལྷ་བའི་རབ་རིབ་རྣམ་པར་བསལ་བ་
 ཡི། །ཤེས་བྱའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་སྤྱན། །སྤྱི་འདིར་ནང་གི་
 ཉིན་མོར་བྱེད་པ་དེས། །འགོ་ཀུན་ཉག་ཏུ་མཛེས་པར་བྱེད་གྱུར་ཅིག །
 སྤྱི་བའི་སེངྒེའི་ཞབས་ཀྱི་ཚུ་སྤྱེས་ལ། །སྤྱི་པོས་རེག་བྱས་རྣམ་དཔྱོད་
 ཡངས་པའི་སྤྱན། །མཁའ་དང་མཉམ་པ་རིགས་ལམ་སེངྒེའི་སྤྱ། །སྤྱོགས་
 པས་འཛིག་རྟེན་འདི་ཀུན་མཛེས་གྱུར་ཅིག །ཕྱོགས་མེད་རྒྱལ་བསྟན་

དར་ཞིང་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །སྤྱོད་པ་འཛིན་ཟུག་རྩའི་རིམས་ནད་གྱུར་གྱུར་
 ཅིག །སྤྱོད་པ་གྱི་ཚོལ་བ་ཀུན་ནས་ཞི་གྱུར་ཅིག །སྤྱོད་པ་བཅུར་ཆོས་གྱི་
 རྒྱལ་མཆོན་བསྐྱེད་གྱུར་ཅིག །སྤྱི་བ་བྲལ་ཡིད་གྱི་མཁའ་ལ་ཉེར་གནས་
 བ། རྡོ་རྗེ་ཉི་མ་སྤང་བ་ཆེན་པོའི་དཔལ། །འགོག་མེད་འཆར་བས་མཐའ་
 ཡས་འགོ་བ་ཀུན། །ཀུན་ནས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོར་གྱུབ་གྱུར་ཅིག །འདི་
 ན་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་སྤང་བ་ནི། །གནས་པ་སྤིད་དུ་སྤང་བའི་གཏེར་འདི་
 ཡང་། །སྤྱི་དགའའི་ཡིད་གྱི་མཁའ་ལ་རྟག་གནས་ནས། །ངག་ལ་དབང་ཐོབ་
 རོན་ཀུན་གྱུབ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པ་འདི་ནི་སྤྱོད་པ་འབྲུག་ཡོད་ཀྱང་དེ་
 གའི་ངང་དུ་ལུས་པ། ཕྱིས་སུ་མཐུན་མཆོག་གྱུབ་དབང་སྦྱལ་པའི་སྤྱི་རིན་
 པོ་ཆེ་འཇམ་དཔལ་འཛིགས་མེད་རིགས་པའི་རལ་གྱི་སོགས་སྟོ་གྲོས་གྱི་
 སྤང་བ་མཆོག་ཏུ་གསལ་བ་བཟ་གིས་གྱི་གངས་ལ་གཞུང་འདིའི་བཤད་
 བ་བགྱིད་པའི་སྐབས་སུ་དེར་ཉན་པར་འཁོད་པ་ལྟག་བསམ་རྒྱལ་མཆོན་
 དང་། ལེགས་པའི་སྟོ་གྲོས་གཉིས་གྱིས་འབྲེལ་བཤད་གསལ་པོ་ཞིག་གྱུབ་
 བ་ཅེས་ཀྱང་གལ་ཆེ་ཞེས་མ་ཐུན་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་སྤྱར་ནས་ནན་གྱིས་བསྐྱལ་བ་

ལ་བརྟེན་ནས། སློ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་གཙོ་བོར་བཟུང་། གཞན་ཆོད་
མའི་རྒྱ་གཞུང་སྐོར་བོད་དུ་བཞུགས་སོ་འཆའ་ཀྱི་ལེགས་བར་བཤད་
བའི་རོ་མྱོང་ཞིང་། ཀམ་པ་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ། འུ་ཡུག་པ་རིགས་པའི་
སེངྒེ། རྒྱལ་ཆ་བ་དར་མ་རིན་ཆེན། ཉ་དབོན་ཀུན་དགའ་དཔལ། རོང་སྟོན་
ཆོས་རྒྱུ། བསོད་ནམས་སེངྒེ། རེད་མདའ་བ་སོགས་བོད་ཀྱི་མཁས་པའི་
འགྲེལ་བཤད་མང་བོ་དང་། གཞན་ཡང་། ཆོས་ཀྱི་རྩིས་སྐྱུ་པ་རྩིས་སོགས་
བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཕྱི་མཁས་པ་སོ་སོའི་བཞེད་གཞུང་གི་ཚུལ་ཀུན་མ་འདྲེས་
བར་མཐོང་བར་བྱས་ཤིང་། ཆོད་མའི་གཞུང་གི་དོན་ཀྱི་གནད་ལ་གཞན་
བྱིང་མི་འཛོག་པའི་ངས་པ་རྟེན་པའི་སློ་དང་ལྡན་པ་འཇམ་དཔལ་དགུས་
པའི་རྩིས་ཞེས་བྱ་བས་རང་ལོ་ཞི་གཅིག་པ་རབ་ཆོས་མི་ཟད་པའི་ལོའི་ཐ་
སྐར་ལྷ་བའི་ཆོས་བཅུ་ནས་བཅུ་མས་སྤྱོད་བཤད་པ་དང་། ཕྱི་དོ་འགྲེལ་
པ་འབྲི་བ་སྤྲུགས་མའི་ཚུལ་གྱིས་ཐམས་ཅད་འདུལ་ཞེས་བྱ་བ་མེ་མོ་པག་
གི་ལོའི་ཆོ་འཕྲུལ་ལྷ་བའི་ཆོས་གཅིག་ལ་བྱུང་བར་བསྐྱེས་པའི་ཡི་གེ་པ་
ནི་ཚུལ་འདི་ལ་དོན་གཉིར་ཆེན་པོས་འགྱུར་བའི་སྐྱེས་དང་བཅས་ཏེ་ཡང་།

དང་ཡང་དུ་བསྐྱལ་ཞིང་སྟག་བསམ་གྱི་ཁུར་མཆོག་དུ་ལེན་པ་གནས་ལྔ་
རིག་པ་ཀམ་སྟག་བསམ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་ནམ་འཇམ་དཔལ་དགའ་
བའི་གོ་ཆ་ཞེས་བྱ་བས་བགྱིས་པ་སྟེ། འདིས་ཀྱང་མཐའ་ཡས་པའི་འགྲོ་བ་
ཐམས་ཅད་འཇམ་དཔལ་དཔའ་བོས་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་དང་། བསྟན་པའི་
སྣང་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱས་པའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག། །

༥ རྩི་སྤྲི་བེ་ཇ་ཡུལ།

མད་བྱང་ཆོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྩོགས་བ་ཡི། །མཉམ་མེད་
 ཐུབ་བ་མཆོག་གི་སྒྲ་བཞི། །སྤྲི་བའི་ཉོན་མོངས་རིམས་ནད་མཐར་
 བྱེད་པ། །བཟ་ཤེས་མཆོག་གིས་འགྲོ་འདི་དག་བར་མཛོད། །རྒྱལ་བ་
 སྟོབ་བ་དེ་ཡི་ལེགས་གསུང་ཆོས། །སྤྲི་སྟོད་གསུམ་གྱི་སྒྲུང་བྱེད་རིན་པོ་
 ཆེས། །འཛིག་ཉེན་མཛེས་བར་བྱས་བ་དེ་སྤྲི་དུ། །ས་གསུམ་བཟ་ཤེས་
 དཔལ་དང་ལྡན་བ་ཡིན། །ལེགས་བར་གསུངས་བའི་དགོངས་བ་བྲི་མེད་
 པ། །ཆད་མའི་ལམ་ནས་ཉི་བཞིན་གསལ་མཛད་པའི། །རིགས་བ་སྤྲི་བས་
 འཛིག་ཉེན་སྒྲུང་བྱེད་ཚུལ། །སྤྲི་གསལ་ནམ་བར་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་མཆོན་
 ཉིད། །དེ་སྤྲི་སྤྲི་བའི་སེལ་རིང་ལུགས་ཀྱི། །གནད་ནམས་གསལ་བར་
 བྱས་བའི་ལེགས་བཤད་འདི། །རིས་མེད་བསྟན་བ་ཡོངས་ཀྱི་གསལ་བྱེད་
 དང་། །བསེལ་ལྡན་སྟོགས་ལ་ཆོགས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་དུ། །འཛིགས་བཟ་
 རྩ་འགྱུར་བསྟན་བའི་རྒྱལ་མཆོན་མཆོག་ །འཛིན་མཛད་ཅུ་དམ་རྩོགས་

ཆེན་སྤྱལ་བའི་སྤྱིའི། །ཐུགས་བསྐྱེད་ཟབ་མོས་སྤར་དུ་ལེགས་བཞེངས་
 བའི། །མཐུན་འགྱུར་ལྷ་རིགས་ཆོས་རྗེ་སྒྲ་མས་མཛད། །འདི་ཡི་ལེགས་
 བྱས་སྟོན་ཀའི་སྒྲ་བ་ལྟར། །གསལ་ཞིང་བྱི་མ་མེད་པར་གྱུར་བ་དེས། །ཀུན་
 མཐེན་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ། །ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་
 རྒྱུར་ཅིག །ཡང་དག་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཟབ་མོའི་དོན། །གཞན་བྱིང་མི་
 འཛིག་ཆོད་མའི་རིགས་ལམ་ནས། །སྤྱོད་པའི་ལྷགས་བཟང་རྒྱུང་བས་མཛོན་
 མཛེས་པ། །བསྟན་འཛིན་ཆོགས་ཀྱིས་ས་སྟེང་གང་བར་ཤོག །རྒྱལ་
 བའི་བསྟན་པ་གཅེས་པར་འཛིན་པ་ཡི། །རིས་མེད་བསྟན་འཛིན་ཆོགས་
 རྣམས་ཞབས་བརྟན་ཅིང། །བཤད་དང་སྒྱུབ་པས་འཛིག་ཉེན་ཁམས་བྱུང་
 བས། །དགེ་འདུན་འདུས་པའི་ཆོགས་ཀྱང་འཕེལ་གྱུར་ཅིག །ཆོས་ལྷན་
 རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་སྲིད་མི་གཡོ་ཞིང། །དབུ་འཕང་ལེགས་ལམ་ཡར་ངོའི་སྒྲ་
 ལྟར་འཕེལ། །སྤྱི་དབུ་ཀུན་གྱང་ཆོས་ལམ་ཉེར་ཞུགས་ནས། །ས་གསུམ་
 དགེ་ལེགས་སྤང་བས་བྱུང་གྱུར་ཅིག །བསྟན་ལ་ཉེ་བར་འཆེ་བའི་སྒྲ་སྒྲོ་
 དང། །ཆོས་ལྟར་བཅོས་པའི་ཐུན་སྤྱལ་སྤྱོད་ཆོགས་པ། །ཉེ་བར་ཞི་ནས་

རྒྱལ་བ་རྒྱལ་སྤྲུལ་གྱི། དགོངས་དོན་དེ་མེད་མཆོག་ཏུ་གསལ་གྱུར་ཅིག།
 བསིལ་ལྡན་ར་བ་དཀར་པོའི་ཁོར་ཡུག་གི། འགོ་རྣམས་ཡང་དག་ཆོད་
 མའི་རིགས་ལམ་ལ། །མི་བྱེད་འདུན་པའི་སློང་དང་ལྡན་གྱུར་ནས། །ཆོས་ཀྱི་
 ར་ཆེན་ཏྲ་ཏུ་སློབ་གསུང་གྱུར་ཅིག། འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་བདེན་གསུང་
 ཆོད་མ་ཡིས། །ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོར་ལུང་བསྟན་ངེ་བཞིན་དུ། །སླེད་གྱུར་
 མིག་ཏུ་གྱུར་བ་ཆོད་མའི་གཞུང་། །མི་ཉམས་ཕྱོགས་དུས་ཀྱན་ན་རྒྱས་
 གྱུར་ཅིག། ཅེས་བཤད་རྒྱུ་མིང་བས་གང་དཔྱད་ཤར་མར་སྤར་བྱང་དུ་སྤེལ་
 བ་དགོལ། །མཆོག་ལྟོ། །

པར་བྱང་སྟོན་ཆིག

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་
ཚུལ་དལ་འབབས་སྤང་། ཆིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་
གྱི། འདྲི་མ་ཡོངས་འབྱུང་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི། འདཔར་དུ་བསྐྱུན་
བའི་ནམ་དཀར་ཕྱང་པོའི་མཐུས། ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་མོ་སྟོང་ཕྱག་
བརྒྱ། གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྡེའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། འདས་ལེགས་ནོར་བུའི་
མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག། ཅེས་པ་འདི་འདྲེན་དུས་ཡིད་སྐྱབ་ཀྱིས་རྒྱུད་བརྒྱུ་མས་པའི་སྐྱོའི་ཕྱིག་
སྟོང་མི་བཟད་པས་གངས་ལྗོངས་ཆོས་ལྷན་གྱི་ཞིང་དུ་བྱུང་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉི་མའི་སྤང་བ་ལྟར་འབར་བ་དེ་ནི་མིང་གི་
ལྷག་མ་ཙམ་དུ་ཉམས་ཉེས་པར་བྱས། རྟོགས་དང་ཕྱོགས་ནས་རྩལ་ལྷན་གྱི་མཚོན་ཆ་སོགས་གདུག་པའི་གཞོད་འཆེ་བྱ་བུའི་
སྟོར་བཞི་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དར་བ་སོགས་སྟོ་ཀྱན་ནས་ལྷ་བདོ་བའི་རྒྱུད་ཆོགས་མཚོ་ལྟར་བརྗོད་བ་འདི་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཞི་
ཞིང་། བྱང་ཕྱོགས་བོད་ཁ་བ་ཅན་དུ་བསྐྱུན་པའི་མེ་རྩོམ་ཡང་སྤར་བཞིན་གསོས་ཏེ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ལྗོངས་འདིར་ཡང་

ཐུབ་པའི་བཞེད་དགོངས་ཀྱི་མ་མེད་པ་དང་རྒྱས་སུ་འཕེལ་བ་དང་འཛུལ་གྱིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན།
ནུམ་འབྲེན་གྲུ་མེད་ཀྱི་རིང་ལུགས་སྟོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འབྲེལ་ཡུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། བང་
བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་སྟུན་དང་བསྟུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྟེན་སྟོན་
ཆོག་ཀྱང་། གྲུའི་དགེ་སྟོང་ཆོས་སྤྱོད་པ་དག་དཔར་སྟོང་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཆོས་སྦྱར་བཤོ། །

རང་རིག་ཡེ་ཤེས་འཕོ་འགྱུར་མེད་སྟོང་ནས། །འགག་མེད་ཐུགས་རྗེའི་
རྩལ་ལས་སྟོང་རྗེའི་སྦྱར། །གང་འདུལ་གདུལ་བྱའི་རོལ་གར་དུ་འཆར་
བའི། །སྟོགས་བཅུའི་རྩ་གསུམ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་དགོངས། །འཕགས་
བོད་མཁས་གྲུབ་བྱེ་བའི་གཞུང་གི་མཛོད། །མི་ཉམས་འཕེལ་བྱིར་
འབྲུལ་བར་གསར་སྦྱོར་གྱིས། །ལྷག་བསམ་དག་པས་སྟེལ་བའི་དགེ་
བ་འདིས། །རྒྱལ་བསྟན་དམ་ཆོས་ལུང་རྟོགས་རྒྱས་པ་དང་། །བསྟན་
འཛིན་དམ་པ་རྣམས་དང་འདུས་པའི་སྟེ། །སྟོམ་གསུམ་འཛིན་པས་ས་
ཆེན་ཡོངས་གང་སྟེ། །འབྲུལ་རྟོག་ཞགས་པས་བཅིངས་པའི་མཁའ་ཁྲབ་
འགོ། །གཉིས་འཛིན་བྱ་བའི་ཆོགས་ལས་རབ་གྲོལ་ནས། །ཤེས་རབ་

གསུམ་གྱིས་གནས་ལུགས་མངོན་གྱར་ཏེ། །གདོད་མའི་གཞི་ཡི་གོ་
འཕང་མངོན་གྱར་ཞོག །ཅེས་བཤང་སངས་རྒྱས་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་བའི་དོར་ཡད་པལ་སྤུལ་བསྐྱེད་
མོར་བྱས་སློན་པའོ།